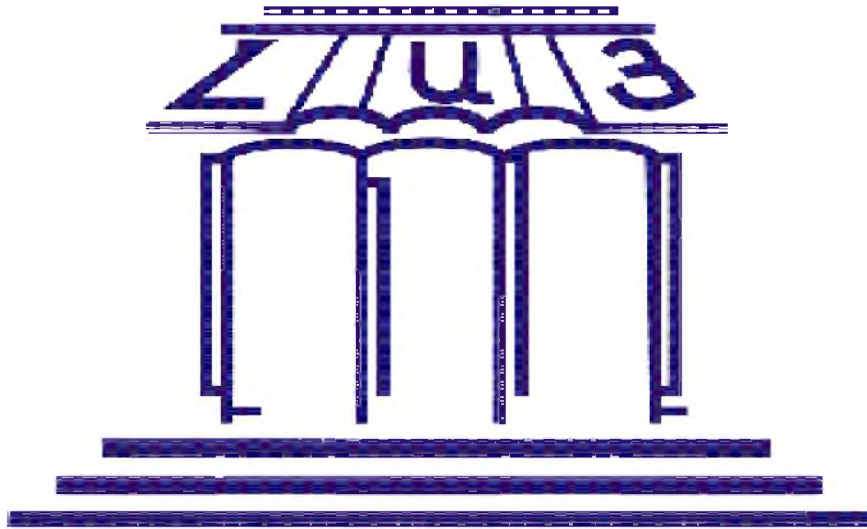

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2004

1000

ሆኑት

१

ԼԻՍԱՆ Ը ԻՆԿԼԻԶԻ

ۛۛ'ۛۛ

ԻՆԿԼԻԶ ԼԻՍԱՆԸՆԸՆ ՍՈՒՀՈՒԼԵԹԼԵ ԹԱՀՍԻԼԻ ԻԶԻՆ

ՊԻՐ ՈՒՍՈՒԼ

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک رخصتنامہ سیلہ

فی ۶ جمادی الاول ۹۲ و ۲۱ مارت ۹۷ تاریخلو و ۳۴ نوسرولی

Ի ՍԹԱՆՊՈԼ

ՄԱԹՊԱ՝Ա Ի Գ. ՊԱՂՑԱՑԼԵԱՆ

Սուրբան Համամ Բաթեքի Նո. 140

1894

7340.2

269

2254-75

(813-ukh)

Տ Ի Պ Ա Ճ Է

'Ալէմ ի մէտնիյէքսէ հիւսն ի ախլազ վէ քերագգի ի մէ'արիՖ նիհէթիյլէ պիր մէլգի' ի 'ալ իւլ 'ալ բուքմուռ օլան Ինկիլիզ միլլէք ի նէնիպէսիճնիճ կէննիճէ ի հիւնէր վէ խազիճէ ի էսէպ սէնմէյէ շայան օլան էսէպիյաքընճան Թիւրքիյա էհալիսիճնի հիսսէտապ էքմէք մագսէս ի խայր մէրսէթի իլէ Ինկիլիզնէճնիճ Թիւրքնէ օլարազ աքիսէքի Իլմ ի ՍարՖը սէհլ ու միւնքազամ պիր քարզ ի նէթիս իւզրէ քէ'լիՖ ու քապ' էսիլմիւս սիր:

Index

—

There is a great deal of material in this book which is not included in the index. The index is a list of the names of the persons and places mentioned in the text. It is not a list of the subjects of the text. The index is a list of the names of the persons and places mentioned in the text. It is not a list of the subjects of the text.

The index is a list of the names of the persons and places mentioned in the text. It is not a list of the subjects of the text. The index is a list of the names of the persons and places mentioned in the text. It is not a list of the subjects of the text.

ՄԷՎԱՏՏ Ը ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԷ

ՊԱՊԸ ԷՎՎԷԼ. ՄՈՒԴԱՑՑԷՄԱԹ

Գրաաթ ը հուրուֆ, 1. Հարֆ ը թէնքիր, 11. Հարֆ ը
թա'րիֆ, 15. Վաբ թա'պիրինին ինկլիզէսի, 22. Have
ֆի'լինին պիր խասսիյէթի, 30.

ՊԱՊԸ ՍԱՆԻ. ԻՍՄ

Իսմին ճէմի', 35. Իսմէրոտէ քէյֆիյէթ, 42. Ահվալը
իսմ, 46. Իզաֆէթ, 63. That քէլիմէսինին միւզաֆ
օլմասը, 58. Քինայաթ. զամիր, 61. Իսմի մէվսուլ, 69.

ՊԱՊԸ ՍԱԼԻՍ. ՍԸՖԷԹ

Տէրէճաթ ը վասֆ, 81. Սըֆէթլէրին մէվգի'ի, 91. Սը-
ֆէթ ը քինա"իյէ, 97. Էսմա ի 'ատատ, 102.

ՊԱՊԸ ՐԱՊԻ. ՖԻՂ

Ֆի'լին սըղէլէրի, 118. Էֆ'ալը ի'անէ, 126. Ֆի'լին
թասրիֆի, 134. Ֆէր'ի ֆի'լ, 160. Ֆի'լին զէմանլարը,
166. Սուրէթ ի իմքեանիյէ, 176. Should, վէ would
քէլիմէլէրինին իսթի'մալը, 181. Սուրէթ ի շարթիյէ, 186.
Սուրէթ ի էմրիյէ վէ սուրէթ ի մաստարիյէ, 190. Ֆի'լ ի
մէնֆի վէ ֆի'լի իսթիֆհամի, 194. Պա'զը իզահաթ,
199. Սէմա'ի ֆի'լէր, 203. Պա'զը իզահաթ, 218.

ՊԱՊԸ ԽԱՄԻՍ. ԶԱՐՖ

Զարֆըն ագսամը, 233. Զարֆլարըն մա'նասը, 237.
Զարֆըն թէրքիպտէ մէվգի'ի, 242.

ՊԱՊԸ ՍԱՑԻՍ. ՀԱՐՖԸ ԶԷՐՐ

Հարֆ ը ճէրրին մէվգի'ի, 246. Հարֆ ը ճէրրլէրին մա'-
նալարը, 250.

ՊԱՊ Ը ՍԱՊՈՒ՝ ՀԱՐՅ Ը 'ԱԹՅ

Հարֆ Ը 'աթֆըն իսթի'մալը , 260 : Սազթ , 264 :

ՊԱՊ Ը ՍԱՄԻՆ. ԹԷՐԹԻՊՅԻ 'ԳԷԼԱՄ

**Միւսնէտըն իէյէ , 268 : Միւսնէտ իլէ միւթէմմիմաթ
272 : Էնզա ի քէլամըն սըրասը , 278 : Հազֆ վէ ֆասլ ,
282 : Թէրթիսլ ի քէլամա տա'իր դաւլա'իտ , 287 : Իշա-
րէթ վէ պաշտազը , 300 : Թա'պիրաթ Ը մախսուսէ , 306 :**

ՊԱՊ Ը 'ԹԱՍԻ՝. ՖԷՎԱՍ՝Տ

**(Ա) Մէքթուպլար , 323 : (Բ) Էտաթ Ը Էննէպիյէ , 331 :
(Գ) Իսթիսար ի Էլֆազ , 337 :**

ՖԻՀՐԻՍԹ , 339 :

ԽԱԹԱ ՍԷՎԱՊ ՃԷՏՎԷԼԻ

Սահիփե	Սաքր	Խաթա	Սեվապ
37	29	Օրաւա	Օրայա
52	10	kings	king's
52	22	պաղչէվան	պաղչէպան
124	28	Setdom	Seldom
133	3	wben	whom
153	24	been	be
165	13	his only	his, only
165	24	'աւփ	'ափւլ
166	7	եէյէճէյիւմ	էտէճէյիւմ
170	26	եազմագտա	եազմագլա
184	11	exprienced	experienced
229	8	Te present	To present
249	10	լէհենէ	լէհինտէ
257	24	Freneh	French
259	4	տըը	տըր
292	13	աչըրատըըը	աչըլատըըը
296	22	au	an
298	24	penther	panther
304	24	ferecions	ferocious
305	9	yonhful	youthful
308	22	aganst	against
308	27	went	want
310	32	fooilsh	foolish
317	28	ot	of
318	21	tht	the
325	13	to ay	to day
336	19	God-ness	Good-ness

ՄԷՏԽԷԼԻ ԼԻՍԱՆ Ը

ԻՆՊԼԻԶԻ

ՊԱՊ Ը ԷՎՎԷԼ

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԱԹ

Պիրիցնի Տէրս — Lesson 1.

ԳՐԱ՝ԱԹ Ը ՆՈՒՐՈՒՅ

1. Ինկիլիզ լիսանընըն եիրմի ալթը հարֆը օլուսլ,
պունլար աթիսէքիլէր տիր:

Թապ' հուրուճը		Էլ հազը հազը լարը		Ծագրլարըն իսմլէի
Պէօյիւֆ	Բիւչիւֆ	Պէօյիւֆ	Բիւչիւֆ	
A	a	А	a	էյ
B	b	В	b	պի
C	c	С	c	սի
D	d	Д	d	տի
E	e	Е	e	ի
F	f	Ғ	f	էֆ
G	g	Г	g	ճի
H	h	Ҕ	h	էյռ
I	i	І	i	այ
J	j	Ј	j	ճէյ
K	k	Ҡ	k	քէյ

Թապ' ԵՈՒՐՈՒԹՐ		ԷՆ ԵԱԳՐ ԵԱԳՐԱՐԳ		ԵԱԳՐԱՐԳՆ ԻՍՏԻԼԵԻ
ՊԵՕՅԻԼԲ	ՔԻԼՆԻԼԲ	ՊԵՕՅԻԼԲ	ՔԻԼՆԻԼԲ	
L	l	Լ	լ	ԷԼ
M	m	Մ	մ	ԷՄ
N	n	Ն	ն	ԷՆ
O	o	Օ	օ	օ
P	p	Ք	բ	ՓԻ
Q	q	Չ	չ	ՔԻԼ
R	r	Ր	ր	ԱՐ
S	s	Տ	ս	ԷՍ
T	t	Ե	ե	ԹԻ
U	u	Ս	ս	ԵՈՒ
V	v	Վ	վ	ՎԻ
W	w	Վ	ւ	ՄՐԱՎԵՈՒ
X	x	Ջ	ա	ԷՔՍ
Y	y	Յ	յ	ՈՒԱՅ
Z	z	Զ	զ	ՂԷՄԵԷՇ ՂԻ

ՊՈՒՆԼԱՐՄԱՆ պէշի, ԵԱ՛ՆԻ a, e, i, o, վէ ս հարժաւ-
րը ՀՈՒՐՈՒՓ Ը ՍԱՎԹԻՅԷ¹, պագիսի իսէ ՀՈՒՐՈՒՓ Ը
ՀԷՃԷ² տիր:

2. Ինկլիզէտէ հէր պիր Հարժ Ը ՍԱՎԹԻ պա՛ղէն ու-
զուն վէ պա՛ղէն գըսա օգունուպ, միսալլէրի պէր
վէճհ ի աթի տիր:

1. Vowel, Ձայնաւոր
իմա:

2. Consonant, Բաղաձայն, Հարժ Ը

A

a ուզուն = էյ

Lame Լէյմ

Name Նէյմ

Cage Քէյճ

Table Թէյպլ

Lady Լէյմի

Lake Լէյք

a զըսս = է

Band Պէնտ

Sand Սէնտ

Cat Քէթ

Glad Կլէտ

Anger Էնկըր

Saddle Սէտլ

E

e ուզուն = ի

Free Ֆրի

East Իսթ

Leat Լիթ

Meek Միք

Decent Տիսէնթ

Fever Ֆիվըր

e զըսս = է

Best Պէսթ

Mend Մէնտ

Send Սէնտ

Empty Էմփիթի

Seven Սէվըն

Bedroom Պէտրում

I

i ուզուն = այ

Line Լայն

Time Թայմ

Pint Փայնթ

Silent Սայլէնթ

i զըսս = ի

King Քինկ

Inch Ինչ

Fifty Ֆիֆթի

Silver Սիլվըր

O

o ուզուն = օ

Mole Մօլ

Rope Րօփ

More Մօր

Bone Պօն

Noble Նօպլ

Holy Հօլի

o զըսս = օ { օ իլէտըն մոպէյնի }
{ օլտն պիր սէս }

Not Նօթ Նաթ

Soft Սօֆթ

Shot Շօթ Շաթ

Stop Սթօփ Սթափ

Comic Դօմիք

Robber Րօպալըր Րապլըր

U

u ուզուն = իու

u զըստ = ը

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{ը իլէ ա ըն մասէյնի} \\ \text{օլան պիր սէս} \end{array} \right\}$$

Pure Փիուր

Just Ճըսթ

Due Տիու

Much Մըչ

Mule Միուլ

Shut Շըթ

Tube Թիուպ

Bulky Պըլքի

Duty Տիութի

Upright Ըփրայթ

3. Հուրուֆ ը Սազթիյէ պալատէքի միսալլէրտէ կէօս-
թէրիլէն սէսլէրլէ օգուհտըդ տան մա'տա, չօգ տէֆ'ա
աթիտէքի սէսլէր իլէ տախի օգուհուրլար:

a=ա Hard Հարդ: Dark Տարդ: Barley Պարլէ:

o=օ All Օլ: Fall Ֆօլ: Paltry Փօլթրի:

e=ը Verb Վըբ: Term Թըրմ: Fern Ֆըրն:

i=ը Gird Կըրդ: Bird Պըրդ: Virgin Վըրջին:

o=ու Move Մուվ: Lose Լուս: Tomb Թում:

=ը Love Լըվ: Dove Տըվ: Govern Կըվըրն:

u=ու Rude Րուդ: Rule Րուլ:

=ը Turn Թըրն: Hurt Հըրթ: Burn Պըրն:

=ի Busy Պիյի: Minute Մինիյի:

=է Bury Պերի:

W վէ Y հարֆլարը պա'ղը ետրլէրտէ Հարֆ ը Սազթի
պա'ղը ետրլէրտէ տախի Հարֆ ը Հէճէ ի'թիպար օլու-
հուրլար: Wonder (ուընդը) քէլիմէսինտէ w հարֆը
Հարֆ ը Հէճէ օլուպ, ա կիպի օգուհուր: Ֆազաթ Սազ-
թէյն թէրքիպլինտէ, (պազ 4 պէնտէ), Հարֆ ը Սազթի
օլուր: Y իսէ Հարֆ ը Սազթի օլաըղը հալտէյ, է, վէ ա
կիպի, վէ պաշգա սըրալարտա, Yes (էէ) վէ You (էու-)
քէլիմէլէրինտէ օլաըղը միսիլիւ է կիպի օգուհուր:

4. Սազթէյն¹, եա'նի իքի Հարֆ ը Սազթի եան եանա
կէլմէքլէ հասըլ օլան սէսլէր աթիտէքիլէր տիր:

¹ Diphthong, երկարաբառ:

ai	=	էյ	Rail	Րէյլ	Sail	Սէյլ	Main	Մէյն
ay	=	էյ	Play	Փէյ	Day	Տէյ	May	Մէյ
au	=	օ ¹	August	Օգոստ	Fault	Ֆօլտ		
aw	=	օ ¹	Law	Լօ	Draw	Տրօ	Awful	Օգոստ
ea	=	ի	Near	Նէր	Each	Իչ	Meal	Մէլ
ea	=	է	Head	Հէդ	Dead	Տէդ	Ready	Րէդի
ee	=	ի	Feel	Ֆէլ	Seed	Սէդ	Needle	Նէդլ
ei	=	էյ	Vein	Վէյն	Veil	Վէյլ		
ey	=	էյ	Prey	Փրէյ	Convey	Գընվէյ	They	Տէյ
ew	=	իու	Few	Ֆէւ	New	Նէւ	Dew	Տէւ
eu	=	իու	Feud	Ֆէւդ	Neuter	Նէւթըր		
ie	=	ի	Field	Ֆիլդ	Relief	Րէլիֆ		
	=	է	Friend	Ֆրէնդ				
io	=	ը	Portion	Փօրշն	Tension	Թէնշն		
oa	=	օ	Soap	Սօփ	Goat	Կօթ		
oe	=	օ, ու, ի	Foe	Ֆօ	Shoe	Շօ	Fœtus	Ֆէթըս
oo	=	ու	Boot	Պօթ	Roof	Րօֆ	Soon	Սօն
oi	=	օյ	Voice	Վօյս	Rejoice	Րէջօյս		
oy	=	օյ	Boy	Պօյ	Employ	Էմփլօյ	Toy	Թօյ
ou	=	աու	Loud	Լօուդ	Noun	Նօուն		
ow	=	աու	Town	Թօուն	Fowl	Ֆօւլ		
ue	=	ու	Blue	Պլու	Glue	Կլու		
eau	=	իու	Beauty	Պէյութի				
eye	=	այ	Eye	Այ				

Ծ. Հուրուֆը Հէճէնին սէսլէրի սլէր վէճհ ի աթի տիր .
 B=սլ Պու հարֆ տա"իմա ու կիպի օգուսուր :
 C=ս e, i, վէ y հարֆլարընա թէգատաիւմ էթտի-
 յինաէ, " (սէ) կիպի օգուսուր : Nice Նայս :
 City Սէթի : Lucy Լիւսի :
 C=գ, ք a, o, վէ u հարֆլարընա վէ Հուրուֆը Հէճէ-
 տէն հէր գանդըսընա թէգատաիւմ էյլէտիյինաէ,

1. Պու սէս անճագ իշիմմէրլէ էօյրէնիլլը :

է կիպի օգուհուր : Cat Բէ՛ք , Cold Գօլօ , Cut Գլէ՛ք , Cream Գրէ՛ճ կիպի :

C = շ , e եա i իլէ 'այնի հէճէտէ պուլունան Հուրուֆ ք Սազթիյէտէն հէր գանդըսընա թէգատտիւմ էթտիյինտէ շ կիպի օգուհուր . Ocean Օշըն , Gracious Կրէյշըս կիպի :

D = տ , վէ պա՛ղը քէլիմէլէրտէ , 'ալ էլ խուսուս u վէ i հարֆլարընա թէգատտիւմ էթտիյինտէ , ճ կիպի օգուհուր . Graduate Կրէճուէյէք , Soldier Սօլճըր կիպի :

F = ֆ : Պու հարֆ տա՛խմա ֆ կիպի օգուհուպ , անճագ of քէլիմէսինտէ Վ կիպի թէլէֆֆիւզ օլունարագ մէզքիւր քէլիմէ ալ կիպի օգուհուր :

G = ճ , e , i , վէ y հարֆլարընա թէգատտիւմ էյլէտիյինտէ , ճ կիպի օգուհուր . Germ Ճըրճ , Ginger Ճինճըր վէ Stingy Սթինճէ կիպի :

Պու գա՛խտէտէն միւսթէսնա չօդ քէլիմէլէր վար : Նիթէքիւմ , Girl Կըրլ , Get Կէթ , Give Կիլ , Finger Ֆինգըր :

G = Կ : a , o , վէ u , վէ պա՛ղէն e վէ i հարֆլարընա վէ Հուրուֆ ք Հէճէտէն հէր գանդըսընա թէգատտիւմ էթտիյինտէ վէ քէլիմէնին սօնընտա Կ կիպի օգուհուր . Began Պէկէն , Gone Կօն , Gum Կըճ , Fog Ֆօկ , կիպի :

H = հ Hen Հէն , Home Հօմ կիպի :

J = ճ Joy Ճօյ , James Ճէյմշ կիպի :

K = ք Key Բէ , Kind Բուշու , Ink Ինկ կիպի :

L = լ Բէլիմէլէրին սօն ուճուհա տիւշէն le հարֆլարը լէ տէյիլ լէ օգուհուր . Table Թէյուլ , Simple Սիմփլէ , Double Տըուլ կիպի :

M = մ Man Մէն , Must Մէշ կիպի :

N = ն Now Նու , North Նօրթ կիպի :

P = փ Paper Փէյթըր , Poor Փուր կիպի :

Q = ք Իչպու q հարֆը տա՛խմա u հարֆը Սազթի-

սինէ թէգատտիւմ էտիսլ, իքիսի պիրլիքտէ
էքսէրլյա + - - - թէլէֆֆիւզ օլունուր. Quite
Բ- - - յի, Queen Բ- - - ի կիպի:

R = ր Road Բօր, First Թըրթ կիպի:

S = ս էքսէրլա + (սէ) կիպի օգունուր. Sore Սօր,
Street Սթրիթ, Prospect Փրօսփեթ կիպի:

S = զ պա'զէն տախի շ կիպի օգունուր. Rose Բօշ,
Nose Նօշ կիպի, վէ պունուն գա'խտսի օլ-
մատըղընտան խսճայա միւրաճա'աթ էտիլմէլի:

S = շ, ժ: S Հարֆը պիր չօգ քէլիմէլէրին միւնթէհի
պունունորղը sion թէրքիպինտէ շ (շ) կիպի
օգունուր: Մէսէլա, Tension Թէնշըն, Expres-
sion Էքսպրէշըն: Հաքին մէգքիւր թէրքիպ պիր
Հարֆը Սավթիտէն սօնկրա կէլտիյինտէ S
Հարֆը չ կիպի օգունուր. Cohesion Գօշէշըն,
վէ Explosion Էքսպլօշըն կիպի: Պունտան մա'-
տա, u Հարֆընա թէգատտիւմ էթտիյի սը-
րատա շ վէ չ կիպի օգունուր: Նիթէքիմ,
Sure Շիւր, վէ Pleasure Փլէշըր:

T = Թ Time Թայմ, Tree Թրի կիպի:

T = շ Պու Հարֆ' տախի չօգ քէլիմէլէրին միւնթէհի
պունունորղը tion թէրքիպինտէ շ կիպի օ-
գունուր: Մէսէլա. Proportion Փրօփօշըն,
Nation Նէյշըն, Exception Էքսպէշըն:

T = չ պա'զէն մէգքիւր թէրքիպտէ վէ պա'զէն տէ
պաշգա սըրալարտա շ կիպի օգունուր, Ques-
tion Գիւէշըն, Combustion Գօմշըն, Cul-
ture Գըլչըր, Virtue Վըրշըն կիպի:

V = վ Every Էվրի, Very Վերի կիպի:

X = քս, կզ Express Էքսպրէս, Example Էլէմփլ կիպի:

X = շ iou թէրքիպինտէ վէ u Հարֆընա թէգատտիւմ
էթտիյինտէ, + շ կիպի օգունուր. Noxious
Նօշըս, Luxury Լըշըն կիպի:

Z = զ վէ ժ Zinc Չին, Azure Էփօւր կիպի :

6. Հուրուֆը Հէճէտէն Իքիսի Եան Եանա կէլիպ սիր
հարֆ կիպի օգունանլար աթիտէքի միսալլէրտէ կէօս-
թէրիլմիչ տիր :

CH = չ Chief Չէֆ, Chin Չին, Church Չըրչ կիպի :
Պաշգա լիսանտան ալընմըչ օլան քէլիմէլէրտէ
իչսու ch թէրքիպի սլա'ղէն + վէ սլա'ղէն շկի-
պի օգունուր :

PH = ֆ Phase Ֆէյշ, Philosophy Ֆէլոսֆի կիպի :

SH = շ Fish Ֆիշ, Sheep Շէփ, Shirt Շըրթ :

TH = տհ վէ թհ : Պու թէրքիպին օգունորը սէս
թիւրքճէ վէ Էրմէնիճէտէ օլմատըղընտան, ան-
ճագ սիր սիլէնտէն իչիթմէքլէ Էօյրէնիլիր :

TS = ձ, ց : Պու թէրքիպ հէման սիր հէճէ տաթիլինտէ
սուլուհարըղընտա, չ Եախօտ ց կիպի օգունուր :
Մէսէլա. Cats Քէյ, Meats Մէյ :

GH = ֆ : Իչսու թէրքիպ անճագ սլա'ղը քէլիմէլէրտէ
ֆ կիպի օգունուր : Մէսէլա. Laugh Լաֆ,
Enough Ինչֆ :

WH = հա կիպի օգունուր : Մէսէլա. Where Հաւեր,
When Հաւէն, What Հաւաթ :

Ինկիզճէտէ ժ Է վէ շ հարֆլար կիպի օգունան հարֆ
սուլուհարըղընտան, սուլլարը անկլաթմագ իչիւն
աթիտէքի թէրքիպլէր իսթի'մալ օլունուր :

ZH = ժ : KH = խ : GH = զ :

7. Պա'ղը հարֆլար օգունմայր սէտարըզ գալըր :

B հարֆը 'սյնի հէճէտէ m հարֆընտան սօնկրա, Եա-
Եախօտ t հարֆընտան Էվլէլ կէլալյինտէ, հիչ օ-
գունմագ. Lamb Լէֆ. Tomb Թաւ, Debt Տէթ
կիպի :

Dge Իչսու թէրքիպ ճ կիպի օգունուր : Pledge Փլէճ :

G Իչսու հարֆ՝ քէնտի իլէ հէման սիր հէճէ տաթի-
լինտէ սուլուհան m Եա n հարֆընա թէգատիւմ

էթտիյինտէ , օգունմազ , նիթէքիմ , Gnaw նօ ,
Sign Սօյն :

GH իշպու թէրքիս i հարֆընտան սօնկրա կէլտիյին-
տէ , քէզալիք ght իլէ միւնթէհի օլան քէլիմէլէր-
տէ , ապա օգունմաջըս , քէլիմէլէրին ախըրընա
կէլտիյինտէ տախի սլա'դէն օգունմազ , Մէսէլա ,
Nigh նոյ , Bright Պրայն , Through Թհրու ,
Bought Պօթ :

H քէլիմէլէրին իսթխտասընտա վէ նիհայէթինտէ ր
հարֆընտան սօնկրա կէլտիյինտէ , պիր տէ պիր
հարֆ ը Սալթխտէն սօնկրա օլարագ քէլիմէլէրին
սօնունա տիւշտիւյիւնտէ , օգունմազ , Մէսէլա ,
Rhetoric Րէթօրիկ , Catarrh Քէթար , Oh օ , Sa-
rah Սերա :

H հարֆը աթխտէքի քէլիմէլէրտէ տախի օգուն-
մազ . Honest Օնէսթ , Herb Էրբ , Humble Էհուբլ ,
Hour Աուր , Honor Օնըր , Heir Էյր :

K հարֆը հէման պիր հէճէտէ օլարագ n հարֆընա
թէզատտիւմ էթտիյինտէ հիչ օգունմազ , Մէսէլա ,
Knee Նէ , Know Նօ , Knife Նոյֆ :

L իշպու հարֆ պիր հէճէլի քէլիմէլէրտէ , վէ 'ալէլ
խուսուս , a իլէ k , վէ a իլէ f , վէ a իլէ m հարֆ-
լարը արասընա տիւշտիւյիւնտէ , օգունմազ ,
Մէսէլա , Should Շուդ , Walk Ուոկ , Half Հաֆ ,
Balm Պամ :

N հարֆը հէման պիր հէճէ տախիլինտէ օլուս , l , վէ
m հարֆլարընտան սօնկրա քէլիմէնին սօնունա
տիւշտիւյիւնտէ , օգունմազ , նիթէքիմ , Kiln
Դէլ , Hymn Հէմ :

P իշպու հարֆ քէլիմէնին իսթխտասընտա օլարագ ,
n վէ s վէ t հարֆլարընա թէզատտիւմ էթտիյինտէ ,
թէլէֆֆիւզ օլունմազ , Մէսէլա , Pneumatics
Նէպէմիկ , Psalm Սամ : Receipt վէ Corps քէլի-

- մէլէր տախի Բէ-էն վէ Գօր Թէլէֆֆիւզ օլունուր :
 S Աթիտէքի քելիմէլէրտէ S հարֆը օգունմազ . Isl-
 and Այլէն , Isle Այլ , Corps Գօր , Viscount
 Վոյդ-ա-ն-էն կիպի :
 T իշպու հարֆ՝ ten վէ tle Թէրթիպլէրինտէ օլարագ
 s հարֆընտան սօնկրա կէլտիյինտէ , Թէլէֆֆիւզ
 օլունմազ , Apostle Էֆօւլ , Castle Քէ-ւլ , Listen
 Լէ-ւլ կիպի : Վէ աթիտէքի քելիմէլէրտէ տախի օ-
 գունմազ , Christmas Քրիսթմէս , Chestnut Ձէ-նլի ,
 Soften Սօֆլէ , Often Օֆլէ , Hasten Հէյ-ւլ կիպի :
 Ue իշպու Թէրթիպ g վէ q հարֆլարընտան սօնկրա
 կէլտիյինտէ , Էքսէրիա օգունմազ , Մէսէլա , League
 Լէկ , Pique Փէ :
 W իշպու հարֆ՝ քելիմէլէրին իպթիտասընտա օլարագ
 r հարֆընա Թէգատտուլմէթտիյինտէ , օգունմազ ,
 Մէսէլա , Wright Րայթ , Write Րայթ , Wring
 Րիւկ :

8. Միւշէտտէտ¹ տէնիլէն հարֆըն Թէլէֆֆիւզիւ Ինկ-
 լիզճէտէ Թիւրքճէտէ օլորդը դատար չէտիտ օլմայըպ ,
 պա'գէն խաֆիֆ , պա'գէն տախի Թէք պիր հարֆ կիպի
 օգունուր : Մէսէլա , Letter, Rabbit , Getting քելիմէ-
 լէրի՝ Լէթլէր , Րէդլի վէ Կէթլիկ Թէլէֆֆիւզ օլուն-
 մայըպ , Լէթլէր , Րէդլի վէ Կէթլիկ տէնիլիր :

9. Ինկլիզ լիսանընըն Թահսիլինտէ էն կիւճ նօգթա-
 լարտան պիրի Գալլէն² խուսուսը տըր : Գալլէն պիր քէ-
 լիմէտէ պուլունան հէճէլէրտէն պիրինին սա'իրլէրտէն
 զիյատէ չիտտէթլէ Թէլէֆֆիւզ օլունմասը տըր : Լիսանը
 Թիւրքիտէ գուվվէթ՝ ալէսսէվիյէ քելիմէլէրին սօն հէճէ-
 սինէ տիւշէր : Ինկլիզճէտէ իսէ , գուվվէթ կեահ քելիմէնին

1. Իքի տէֆ'ա եան եանա կէլէն հարֆա միւշէտտէտ տէնիլիր :

2. Accent. Շեշտ :

կաթի տափընա, կեան նիհայէթինէ, վէ կեան օրթա-
սընա տիւշիւսլ՝ պուշլարը զասլթ էտէր գա'իտէի քիւլ-
լիյէ օլմատորը ճիհէթլէ եա Լուղէթ Գիթմսլընտան, վէ
եա խօճատան էօյրէնմէք լաղըմ տըր:

ԻԲԻՆՆԻ Տէրս¹ — Lesson 2.

ՀԱՐՖ Ը ԹԵՆՔԻՐ՝ ՊԵՏԱՆԸՆՍԱ ՏԸՐ

10. Պէնի² պիւր էթլաղճ³ վար, վէ Պէն պիւր ասէ⁴ կէօրթիւս⁵
վէ Անըն պիւր էթիէյէ վար կիպի սէօզլէրտէ՝ էթլաղ վէ ասէ⁶
վէ էթիէէ լաֆզլարընէէթէ եա'նի զայրի մու'այյէն օլուպ,
մուխաթասլըն պիւր վէճ⁷ իլէ մա'լիւմի օլմայան պիւր քի-
թասպա, եախօտ ստէմէ, եախօտ քէօիէյէ տէլալէթ է-
տէրլէր: Իշպու նէքիրէ օլմագլըգ քէյֆիլէթի ինկիլզէ-
տէ քէլիմէլէրին էվլէլինէ գօնուլան վէ Հարֆ ը Թէնքիր⁸
տէնիլէն a Հարֆը իլէ իֆատէ օլուսուր:

11. Հարֆը Սապթի³ իլէ, եախօտ Թէլէֆիֆիւզ օլուս-
մայան h իլէ պաշլայան քէլիմէլէրին էվլէլինէ, Թէ-
լէֆիֆիւզ գօլայլըղը իշիւն a եէրինէ an գօնուր:

ԼՈՒՂԵԹԼԵՐ

I have,	Պէնիմ վար:	
You have,	Սէնին վար:	Սիզին վար:
He ⁴ has,	} Անըն վար:	
She ⁵ has,		
It ⁶ has,		
We have,	Պիզիմ վար:	
They have,	Անլէրին վար:	
I know,	Պիլիրիմ:	

1. Lesson, Դաս: 2. Indefinite Article, Անորոշ Յօդ:
3. Vowel, Զայնուոր: 4. Միւզգէքէր իշիւն: 5. Միւ'էննէս
իշիւն: 6. Միւզգէքէր վէ միւ'էննէս կէօսթէրմէզ:

I saw,	Կէօրտիւմ :
Who saw?	Քի՞մ Կէօրտիւ :
Who has?	Քիմի՞ն . . . զար . Քիմտէ՞ . . . զար , Քիմտէ՞ . . . տիր :
It is,	Օ տըր :
A book,	Քիթապ եախօտ սիր քիթապ :
A father,	Փէտէր , » » Վիտէր :
A dog,	Քէօփէք , » » քէօփէք :
A cat,	Քէտի , » » քէտի :
A garden,	Պաղչէ , » » սպաղչէ :
An ox,	Էօքիւզ , » » էօքիւզ :
A cow,	Ինէք , » » լինէք :
A tree,	Աղաճ , » » աղաճ :
An ape,	Մայմուն , » » մայմուն :
A house,	Էվ , » » էվ :
A pen,	Դալէմ , » » գալէմ :
A friend,	Տօսիթ , » » տօսիթ :
Some friends,	Պա'ղը տօսիթլար :
Pretty ,	Կիւզէլ (Կէօսիթէրիչտէ) :
White,	Պէյազ :
Large,	Պէօյիւք :
Good,	Էյի :
Nice,	Կիւզէլ , Էզզէթլի :
New,	Ենի :
Camel	Տէվէ :
A large garden,	Պիր սէօյիւք սպաղչէ :
A new book,	Պիր ենի քիթապ :
A white cat,	Պիր սէյազ քէտի :

12. Exercises

1. I have a book. 2. We have a father. 3. You have a dog. 4. She has a cat. 5. He has an ox. 6. We saw a tree. 7. They have a cow. 8. He has

a large garden. 9. You have a book and a pen. 10. We saw a camel and an ape. 11. He has a new book. 12. You have a friend. 13. Who has a book? 14. She has a white cat. 15. It is a good cat.

13. ՄԻՍԹԱՆԿԻՐ

1. Պիր քիթապընըզ վար : 2. Պէր¹ մայմուն կէօր-տիւմ : 3. Պէր պէօյլւք պաղչէմիզ վար : 4. Քիմի²ն պիր քիթապը վար : 5. Պէնիմ պիր էյի տօսթոււմ վար : 6. Անըն (միւ"էննէս)³ պիր էյի քիթապը վար : 7. Պիր պէօ-յիւք աղաճ կէօրտիւէր : 8. Կիւզէլ պիր աղաճ տըր : 9. Քիմոնէ⁴ պէօփէք վար : 10. Անլէրտէ էյի պիր քէօ-փէք վար : 11. Պիր էօքիւղիւմ վար : 12. էյի պիր էօ-քիւզ տիր : 13. Քիմոնէ⁵ պիր ինէք վար :

Իւշիւննիւ սէրս — Lesson 3.

ՀԱՐՑ Ե ԹԷՆՔԻՐ ՊԵՅԱՆՆՏԱ ՏԵՐ (ՏԷԼ-Յ)

14. Հարֆ ք մէզքիւր, եա'նի a, մա'նասը իգթիղասըն-տան օլարագ աճապ միւֆրէտ³ քէլիմէլէրին իլքինտէ գօնուլուր : Պա'ղէ եախօտ պիր ալ մա'նասընտա օլան some եախօտ any քէլիմէլէրինտէն պիրի 'այնի սըրալարտա չօգ քէրրէ կէրէք միւֆրէտ վէ կէրէք ճէմ'⁴ քէլիմէ-լէրին իլքինտէ գօնուլուր :

1. Թիւրքէն իֆատէտէ օլ գատար լաղըմ տէյիլ իքէն, ինկիլգճէտէ սէօղէ կիրմէսի միւսթագիլ լաղըմ օլան քէլիմէլէր՝ միսուլլէրտէ ուֆագ եազը իլէ եազըլմըշլար տըր :

2. Միսուլլէրտէ միւֆրէտի զայպ զամիրինին քէյֆիյէթի պէյան էտիլ-մէսիյի սըրալարտա միւզէքքէր անկլաշըլաճագ տըր :

3. Singular, եզակի :

4. Plural, Յոգնակի :

ԼՈՒՂԻԹԼԻՐ

Bread,	Էքմէք :	Poor,	Պազիր :
Cheese,	Փէյնիր :	Horse,	Աթ
Paper,	Քեաղըտ :	Water,	Սու :
Two,	Իքի :	Flower,	Զիչէք :
Three,	Իւչ :	Brother,	Գարնտաչ :
Four,	Տէօրթ :	Sister,	Գըղ գարնտաչ :
Five,	Պէչ :	Sugar,	Շէքէր :
And,	Վէ :	Coffee,	Գահվէ :
One,	Պիր ('ատէտ կէօսթէրիր) :		

Who has any coffee? Քիմտէ՞ գահվէ վար :

Has he any water? Անտէ սու վար մը :

How much bread

has she?

Անտէ նէ՞ գատար էքմէք վար :

Have you a house? Սէնին էվին վար մը :

How many cows¹

have you?

Սէնին գա՞ն ինէյին վար :

Իթ-ը : How many 'ատէտի, վէ How much միգտարը խմիֆնամ
իլին գուլլանըլըր : Պու սէպէպտէն How many թէրրիպինտէն ոսկրա
կէլէն խամ ճէմ' օլմուլը տըր : Մէսէլա, How many books has he?
Անէ ք-ն քէ-դէ Լ-ը : How much sugar has he? Անէ ք-ն քէ-դէ
քէ-դէ Լ-ը :

Սիւ'ուլտա ֆի'լ ֆի'լ տոհիպի օլան խամտէն էվիլէ Էաղըլըր : Մէսէլա,
Անէ դէ քէ-դէ Լ-ը, 'իպարէսի ինկիլգճէտէ He has a book, օլուր,
լարին Անէ դէ քէ-դէ Լ-ը Է, Էէրինտէ Has he a book? տէնիլպ,
has ֆի'լի իլթէ գոնուլըր :

15. Exercises

1. Have you any bread? 2. I have some bread
and some cheese. 3. Who has a pen? 4. My brother

1. Ինկիլգճէտէ միւֆրէտ պիր քէլիմէյէ՝s հարֆը 'իլալէ էտիլտիքտէ
ճէմ' օլուր (1266ի տէրսէ միւրաճո'աթ օլունաւ) :

has a pen. 5. How many books has she? 6. She has five books and some paper. 7. Have we any water? 8. Yes, we have some water. 9. Who has a cow? 10. My father has a cow. 11. Have you an ox? 12. I have an ox and a cow. 13. How many dogs has he? 14. He has two dogs and a cat. 15. Who has any paper? 16. She has some paper and a pen. 17. Have you a garden? 18. No, I have a house.

16 ՄԻՍԱՆԱԿԻՐ

1. Քիմի՞ն պիր եէնի էվի վար: 2. Անէրին պիր եէնի էվէրի վար: 3. Պիր կիւղէլ աթընըզ վա՞ր մը: 4. Պիր կիւղէլ աթըմըզ վէ պիր կիւղէլ քէօփէյիմիզ վար: 5. Անտէ էքմէք վա՞ր մը: 6. Պիր ազ էքմէյի վէ պիր ազ փէյնիրի վար: 7. Քիմի՞ն պիր չիչէյի վար: 8. Գըզ-գարնտաշըմըն կիւղէլ պիր չիչէյի վար: 9. Գա՞ջ գարնտաշըմ վար: 10. Իքի գարնտաշըմ վէ պիր գըզգարնտաշըմ վար: 11. Անըն պէօյիւք պիր պաղչէսի վա՞ր մը: 12. Անըն պէօյիւք պիր էվի վար տըր: 13. Գա՞ջ աթընըզ վար տըր: 14. Իւչ աթըմըզ վէ պիր ինէյիմիզ վար տըր: 15. Նէ գատար շէքէրիմիզ վար: 16. Պիր ազ շէքէրիմիզ վէ պիր ազ գահվէմիզ վար տըր: 17. Քիմի՞ն պիր ազ էքմէյի վար: 18. Անէրին պիր ազ էքմէյի վար:

Տէօրհաննիւ տէրս — Lesson 4.

ՀԱՐՖ Ը ԹԱՐԻՖ՝ ՊԷՅԱՆԸՆՏԱ ՏԵՐ

17. Ինկիլզէնին Հարֆ Ը Թա՛րիֆի the օլուպ, պու Հարֆ Ը Թա՛րիֆ քէլիմէլէրին էվիլինէ գօնուլուր վէ էվ-

1 Definite article. Որոշող Յոդ:

վելինէ գօհուլորդը քելիմէնին մա'լիւմ վէ մու'այյէն
օլորդընա տէլալէթ էտէր :

The լաֆը կերէք միւ ֆորէտ կերէք ճէմ'օլան քելի-
մէլէրին իլքինէ գօհուլուր :

ԼՈՒՂԷԹՎԷՐ

The boy, Օղլան, եախօտ օլ օղլան :

The little boy, Քիւշիւք օղլան :

The sun, Կիւնէշ եախօտ մա'լիւմ կիւնէշ :

The man, Ատէմ, » » ատէմ :

The apple, Էլմա, » » Էլմա :

The bird, Գուշ, » » Գուշ :

I am, Պէն իմ : Am I? Պէն մի իմ :

Thou art¹, Սէն սին : Art thou? Սէն մի սին :

He is, } Is he? }

She is, } Օ տըր : Is she? } Օ° մը տըր :

It is, } Is it? }

We are, Պիլ իլ : Are we? Պիլ մի իլ :

You are, Սիլ սինիլ : Are you? Սիլ մի սինիլ :

They are, Անլէր տիր : Are they? Անլէր մի տիր :

Here, Պուրատա :

We are here, Պուրատա իլ :

Where? Նէրէտէ :

Where is she, Հաճնի, Նէրէտէ տիր : (միւ-
էնէնէս)

How? Նաճըլ :

How are you? Նաճըլ սըն, Նաճըլ սընըլ :

(1) Սէն մա'նաօրնտա օլան իշպու thou քելիմէսինին խոթի'մալը չօգնա
ֆիթապը Մուգտատէտէ, վէ 'իպատէՍէ մախտուս 'իպարէլէրաէ ճարի
օլուպ, պաշգա սըրալարտա thou քելիմէսի եերինէ, ՆէգաթէՍ իգթիգա
սընտան, -էլ մա'նաօրնտա օլան you խոթի'մալ օլունուր :

My, mine,	Պէնիմ:		
Well,	էյի. սըհէթճէ էյի:		
I am well,	էյի իմ:		
She is in the house,	Օ էվտէ տիր:		
Yes Sir,	Պէլի էֆէնտիրմէվլէթ էֆէնտիրմ:		
He is a good boy,	Օ էյի պիր օղան տըր:		
Yellow,	Սարը:	Sick,	Խսաթա:
Fresh,	Թաղէ:	Poor,	Ֆագիր:
Cold,	Սօղուդ:	Rich,	Ջէնկին:
Smooth,	Տիւղ:	Very,	Փէք:
Lame,	Թօփալ:	But,	Լաքին:
Blind,	Ա'մա: Գէօռ	Hot,	Սըճադ:
Kind,	Լաթիֆ, միւլաիմ:	Small,	Քիւչիւք:

Իբրեւ լայն է, վէ Պաշտօն էլ, վէ Նէշէտէ քէր կիպի Թիւրքօէ սէօզ-
էրտէ միւլաթէսա օղան Պէշ, վէ Պէշ, վէ օրէնքէլէրի գարինէ իլէ
անկըաշըլաղլարընտան զիքր օղանմաղլար, լաքին Խնկիզօնէ միւլա-
թէսա տա'իմա զիքր օղանմաղլ տըր:

18. Exercises

1. We saw a bird. 2. The bird is yellow. 3. Is the bread fresh? 4. Yes Sir, the bread is fresh. 5. Here is some water. 6. Is the water cold? 7. Yes Sir, the water is cold. 8. I saw the little boy. 9. Are you well? 10. Here is a tree. 11. The tree is large and pretty. 12. Is the paper white? 13. Yes Sir, the paper is white and smooth. 14. Has he a garden? 15. Is the father rich? 16. No, but the mother is rich. 17. Is the sun hot? 18. Yes Sir, the sun is very hot. 19. Where is the man? 20. The man is here. 21. How is the boy? 22. The boy is very well.

19. ՄԻՍՈՒԼԼԵՐ

1. 0 պուրատի տըր 2. 0 (միւլէնէս) խսաթա'մը տըր:

3. Խա'յր, լաքին ֆագիր տիր : 4. 0 աղաճ պէօյիւք մի տիր : 5. Էվվէթ Էֆէնտիմ, պէօյիւք տիր : 6. Քիմի^{ոն} զէնկին պիր գարնտաշը վար : 7. Փէտէրիմին պիր զէնկին գարնտաշը վար : 8. Եէնի քիթապլար նէ^րէտէ տիր : 9. Եէնի քիթապլար պուրատա տըր : 10. Պաղչէ պէօյիւք մի տիր : 11. Պաղչէ փէք պէօյիւք տիր : 12. Զէնկի^{ոն} մի սին : 13. Խա'յր Էֆէնտիմ, ֆագիր իմ : 14. Զէնկի^{ոն} մի տիրւէր : 15. Էվվէթ Էֆէնտիմ, փէք զէնկին տիրւէր : 16. Գա^ոչ գալէմին վար : 17. Իւչ գալէմիմ վար : 18. Գալէմլէր Էյի^ո մի տիր : 19. Էվվէթ Էֆէնտիմ, Էյի տիր : 20. Գըղ գարնտաշըն պուրատա^ո մը տըր : 21. Էվվէթ Էֆէնտիմ, պուրատա տըր : 22. 0 թօփա^ոլ մը տըր (միւ^րէնէս) : 23. Խա'յր Էֆէնտիմ, լաքին օ ա^րմա տըր : 24. Էլմա նա^ոըլ տըր : 25. Էլմա քիւչիւք, ամմա չիչէք պէօյիւք տիր :

Պէտիմնի Տէրս — Lesson 5.

ՀԱՐՑ Ե ԹԱՐԻՑ ՊԷՅԱՆԸՆՏԱ ՏԸՐ (ՏԷԼՄ)

20. 'Իսպարէ իչինտէ իւզէրլէրինէ թէնքիրեա թա'րիֆ հարֆլարը գօնուլմագ լաղըմ կէլմէյէն իսմլէր չօգ օլուպ, պա'զըլարը աթիտէքիլէր տիր :

« . Իսմի խասս¹, վէ Իսմի մա'նա², վէ ճինս իլէ մատտէյէ տէլալէթ Էտէն իսմլէր³ :

բ . Միւզաֆըն իլէյհտէն սօնկրա տիւչէն միւզաֆ⁴ :

գ . Any (հէր գանդը), each (հէր պիր), every (հէր), much (չօգ), some (պիր ազ), this (պու), վէ that (օ) կիպի պա'զը սըֆէթլէրտէն⁵ սօնկրա կէլէն իսմլէր :

1. Proper Noun, Յատուկ անուն : 2. Abstract Noun, Վերացեալ անուն : 3. Nouns of substance, material, or genus. 4. The thing possessed, Յատկացեալ : 5. Adjective, Ածական :

ԼՈՒՂԻԹԻՒՆ

Gains,	Գազանըր :	That,	Օ , օլ :	This,	Պու :
This is	better than that,	Պու անտէն է յի տիր :			
Your,	Սէնին , սիզին :	Gold,	Ալթուն :		
Her,	Անըն (Դէննէն) :	Silver,	Կիւմիւն :		
His,	Անըն (Դէննէն) :	Iron,	Տէմիր :		
Virtue,	Ֆազիլէթ :	Patience,	Սապր :		
Name,	Իսմ :	Ill,	Խասթա :		
Child,	Զօճուգ :	Money,	Փարա :		
Rain,	Եազմուր :	Health,	Սըհէթ :		
Room,	Օտա :	Uncle,	Սմուճա :		
Heavy,	Ազըր :	Bad,	Ֆէնա , քէօթիւ :		
Sin,	Կիւնահ :	Idle,	Թէնսլէլ :		
Sweet,	Թաթիլ :	Loves,	Սէվէր :		
Metal,	Մա'տէն :	Falls,	Էնէր , տիւշէր :		
Plays,	Օյնար :	Barks,	Հավլար :		
Likes,	Հազը էտէր :	Strength,	Գուվլէթ :		
Took,	Ալտը :	Anna,	Աննա :		
George,	Գէորգ :	Every,	Հէր սլիր :		
On,	Իւթիւնտէ :	Great,	Պէօյիւք :		
Much,	Զօգ :	Him,	Անը :		
The room is	mine,	Օտա	սէնիմ տիր :		

21. Exercises

+

1. My father is ill, but my brother is well. 2. Your garden is large, but your house is small. 3. Gold is yellow, but silver is white. 4. Patience is a great virtue. 5. John is a good boy. 6. Mary loves her book. 7. Where is my pen. 8. Your sister took it. 9. Every boy plays. 10. This pen is very good. 11. He gains much money. 12. That is his name. 13. James loves his dog. 14. The rain falls on every

flower. 15. I have some bread and some cheese. 16. My friend has much money. 17. Health is better than gold.

22. ՄԻՍՏԱԼԼԻՐ

1. Տէմիր աղըր տըր : 2. Օլքիթապլար պուրատա տըր : 3. Ամուճանըզ նա՞սըլ տըր : 4. Քիթապլարըմնէ՞րէտէ տիր : 5. Անէր պուրատա տըր : 6. Անըն գըզ գարնտաշը նէ՞րէտէ տիր : 7. Օքէնտի օտասընտա տըր : 8. Կիւնահ փէք փէնա տըր : 9. Աննա պուրատա տըր : 10. Պէնիմ քիթապըմ եէնի տիր : 11. Օլ աղաճ պէօյիք տիր : 12. Պէնիմ քէօիէյիմ հապլար : 13. Էվիմիզ պէօյիք տիր : 14. Շէքէր թաթիլ տըր : 15. Անըն օղլու թէնպէլ տիր : 16. Գէորգ էյի պիր չօճուգ տըր : 17. Հէր օղլան անը սէվէր : 18. Տէմիր պիր մա՛տէն տիր : 19. Իլմ սէրվէթ-տէն էյի տիր :

ԱՅՐԱՆՈՒՄ Տէրս — Lesson 6.

ՀԱՐՑ Ե ՔԱՐԻՑ ՊԵՅԱՆՆԵՍԱ ՏԵՐ (ՏԵՂԻ)

23. Պէնտէ դէր +էր-ալ վաւ, վէ Բէր-ալ պէնէ՛ր դէր, 'իպարէլէր սուրէթ ինտէ թէրթիպ օլունան 'իպարէլէր Ինկիլզ-ճէյէ թէրճէմէ օլունաըգտա, վաւ քէլիմէսի իլէ թէրթիպ օլունանլարըն միւսվիմէտասը՛ օլան իսմին էվվէլինէ a հարֆը թէնքիրի, վէ դէր քէլիմէսիյլէ թէրթիպ օլունանլարըն միւսվիմէտասընըն էվվէլինէ the հարֆը թա՛րիֆի գօնուլըր :

Մէտէլա. Սալիֆ իւզ գիրը 'իպարէլէրին պիրինճիսինտէրի +էր-ալ լաֆըը նէրիրէ օլմաղլա դայր ի մու՛այյէն պիր բիթապա, իրինճիսինտէրի իսէ մա՛րիֆէ օլտըզընտան մու՛այյէն պիր բիթապա տէլպէթ էաէր 'Պինա՛էն՝ ալէյն ինկիլզնէտէ պիրինճի +էր-ալ լաֆըընըն իլքինէ a, (a book) վէ իրինճի +էր-ալ լաֆըընըն իլքինէ the, (the book) գօնուլըր :

Յադարթ նէքիրէ օլան իսմ ճէմ' օլուր իսէ հարֆը
թէնքիր գօնուլմազ :

Իբ-ը, Of էտամը իլէ ետփըլան իզաֆէթէ միւզաֆըն իլքինտէ the
հարֆը կէլմէսի գա'րտէ ի բիւլլիյէ տիր, (Պէնտ 81)

ԼՈՒՂԵԹԼԵՐ

There is, Վար (տըր) : Is there? Վա'ր մը տըր :

In the city, Շէհրտէ : What has he? Նէ'սի վար :

Aunt, Թէյզէ : Knife, Պըչազ :

Store, Մազազա : Which, Գա'նղը, Հաչ Գ

Umbrella, Շէմսիյէ : Shoe, Գուշտուրա :

Fire, Եանղըն : Kitchen, Մաթ պախ :

Servant, Խըտմէթ ճի : Foot, Այազ :

Coat, Սէթրի : Feet, Այազլար :

Loaf, Սօմուն : Loaves, Սօմունլար :

Church, Քիլիսէ : John, Յովհաննէս :

Old, Էսքի : Անը, Him, Her, It.

24. Exercises

1. The house is small. 2. The sister is poor. 3. Is the garden large? 4. He has a dog. 5. The bird is large. 6. There is a large bird. 7. He has a rich aunt. 8. Is your uncle poor? 9. No, he is rich. 10. We have a new church. 11. He has a white horse. 12. He has the white horse. 13. She has an apple. 14. They have a house and a store. 15. Have you a knife? 16. Yes Sir, I have a knife. 17. Which knife have you? 18. I have the new knife. 19. Who has my umbrella? 20. Your brother has it.

25. ՄԻՍԱԼԼԵՐ

1. Շէքէր Թաթլը' մը տըր : 2. Էվլէթ, Էֆէնտիմ, չէ-
քէր Թաթլը տըր : 3. Նէ'սիզ վար : 4. Էյի պիր էքմէյիմ

վար : 5. Էյի էքմէք պէնիմ տիր : 6. Էսքի գունտուրամ
նէրէտէ տիր : 7. Օլ էսքի գունտուրա շէհրտէ տիր :
8. Շէհրտէ եանղըն մը վար : 9. Էվվէթ էֆէնտիմ,
շէհրտէ եանղըն վար : 10. Եանղըն շէհրտէ տիր :
11. Մաթպախտա խըտմէթճի վար մը : 12. Խըտմէթճի
մաթպախտա մը տըր : 13. Խըտմէթճի մաթպախտա տըր :
14. Օլ էվ փէք էսքի տիր : 15. Օլ էվ էսքի մի տիր :
16. Յովհաննէսին եէնի պիր սէթրիսի վար տըր : 17. Եէ-
նի սէթրի Յովհաննէստէ տիր : 18. Աթըն տէօրթ այաղը
վար : 19. Գաջ սօմուհըն վար : 20. Իւչ սօմուհըմ վար :

ԵԷՏԻՆՈՒ ՏԷՐԱ — Lesson 7.

ՎԱՐ ԹԱՊԻՐԻՆԻՆ ԻՆԿԼԻՁՃԷՍԻ

26. Թիւրքճէտէ պէնիմ (ֆէլանը) վար, ալն (ֆէլանը) վար,
աէնի (ֆէլանը) վար, ալանը (ֆէլանը) վար, ճիւմլէլէրի կի-
պի պիր Թէրքիսի իզաֆի իլէ պիր տէ վար Թա'պիրին-
տէն միւրէքքէպ պիր ճիւմլէնին ինկլիզճէսինտէ վար Թա'-
պիրի եէրինտէ մալլք օլմագ մա'նասընտա օլան To have
ֆի'լինին միւլթագաթընտան պիր ֆի'լ կէթիրիլտիյի կի-
պի, միւզաֆըն իլէյ օլան պէնիմ, աէնի, ալանը, վէ զայ-
րիհի եէրինէ տախի միւճէրրէտ¹, եա'նի պէն, աէն, ալան
վէ զայրիհի կէթիրիլիր : Մէսէլա, Պէնիմ էլմալըմ վար
ճիւմլէսինին ինկլիզճէսի I have a book օլուր :

Պու ճիւմլէլէրին նէֆի Թա'պիրլէրի տախի have ֆի'-
լինէ not եախսոո no լաֆընըն 'իւմվէսիյլէ օլուր : Մէ-
սէլա, Պէնիմ էլմալըմ էօգ Դէր, ճիւմլէսինին ինկլիզճէսի
I have not a book օլուր :

Իւհ, Not լաֆըր գուլանըլտըղընտա նէֆի օլուան իսմին իլքինէ
եա հարֆ ը թէնքիր (a) եախսոո հարֆ ը Թա'րիֆ (the) կէթիրիլիր. վէ
no լաֆըր գուլանըլտըղընտա մէզրիւր հարֆլարըն հիշ պիրի կէթիրիլ-
մէզ, իսմ տախի նէքիրէ օլուր :

1. Nominative case, Ուղղական :

I have not, Պէնիմ եօգ տըր :
 You have not, Սիզին եօգ տըր : Սէնին եօգ տըր
 The tree has leaves, Աղաճնն եափրագլարը վար :
 The birds have eyes, Գուշլարըն կէօզլէրի վար :
 The birds have not, Գուշլարըն (ֆիլանը) եօգ տըր :

27. Քէն-պըժ լաւ, վէ Գալէֆն լաւ թա'սիրլէրի՝ Պէնիժ
 Ին-պըժ լաւ, վէ Սէնն Գալէֆն լաւ թա'սիրլէրինին ին-
 թիսարը օտըղընտան, Ինկլիզճէտէ միւզափըն իլէյհի
 հազֆ էտիլէն պու միսիլլիւ ճիւմլէլէրաէ 26 ընճը պէնտ-
 տէքի գա'իտէ թէխալլիւֆ էթմէզ :

Պէնիմ սիր քիթապըմ վար	I have a book.
Սէնին սիր գալէմին վար	You have a pen.
Սէնին գալէմին եօգ	You have no pen.
Անլէրին սիր էվլէրի վար	They have a house.
Անըն սիր քէօփէյի վար	He has a dog.
Անըն քէօփէյի վա՞ր մը	Has he a dog?
Պիզիմ սիր աթըմըզ վար	We have a horse.
Պիզիմ աթըմըզ եօգ	We have not a horse.
Have you any paper?	Քեաղըտընըզ վա՞ր մը :
I have no paper,	Քեաղըտըմ եօգ տըր :
Some thing, }	Tree. Աղաճ :
Any thing, }	Leaves. Եափրագլար :
Nothing,	Հիչ սիր չէյ :
Has he any thing?	Պիր չէյի վա՞ր մը :
He has nothing,	Հիչ սիր չէյի եօգ տըր :
Salt, Թուզ :	Eye, Կէօզ : Eyes, Կէօզլէր :
Ink, Միւրէքքէս :	Orange, Փօրթուգալ :
What have you?	Նէնիզ վար :
What?	Նէ :

28. Exercises

1. Have you a horse? 2. Yes Sir, I have a horse.
3. Have you any bread? 4. Yes sir, I have some

bread. 5. Have I a dog? 6. Yes, you have a dog. 7. Which dog have you? 8. I have my dog. 9. Have they a horse? 10. They have a horse. 11. Have you a coat? 12. Yes sir, I have a coat. 13. Has he a pen? 14. He has no pen. 15. Have you any salt? 16. I have no salt. 17. Who has some ink? 18. I have some ink. 19. I have no ink. 20. I have two brothers.

29. ՄԻՍՍԱԼԷՐ

1. Պէնիմ փարամ վար: 2. Սէնին քիթապըն վար մը: 3. Պէնիմ քիթապըմ եօգ տըր: 4. Անըն սույու վար մը: 5. Անըն հիչ սույու եօգ տըր: 6. Պիզիմ էվիմիզ վար: 7. Էվիմիզ եօգ տըր: 8. Սէթրին վար մը: 9. Էվվէթ էֆէնտիմ, սէթրիմ վար: 10. Գուչուն վար մը տըր: 11. Գուչում վար տըր: 12. Անըն քէօփէյի վար մը տըր: 13. Անըն քէօփէյի եօգ տըր: 14. Անլէրտէ պիր փօրթուգալ վար մը տըր: 15. Անլէրտէ փօրթուգալ եօգ տըր: 16. Նէլէրի վար: 17. Պիր քէօփէք պիր տէ քէտիլէրի վար: 18. Նէնիզ վար: 19. Պիր չէյիմիզ եօգ տըր: 20. Անըն (միւ"էննէս) չէմսիյէսի վար մը: 21. Շէմսիյէսի եօգ տըր:

ԱԷԲԻԳԻՃՃԻ Տէրս — Lesson 8.

ՎԱՐ ԹԱՊԻՐԻՆԻՆ ԻՆԿԼԻՁՃԷՍԻ (Տէււ)

30. Պէնիմ էւրս վար, Աւանդս Դէյէ վար, վէ Էլէս էւրս վար միսիլիւ 'իպարէլէրտէ վար քէլիմէսինտէն էվվէթ Թէրքիսի իզաֆի ետրինտէ մէֆ'ուլըն ֆիյս գօնուլտըղընտա տալսի, Պէնիմ էւրս վար, վէ Աւանդս Դէյէ վար տէմէք կիսի, պա'զէն նիսպէթ վէ Թէմէլիւք մանասընը շամիլ պուլընտըղընտան, ինկիլզճէսի երինէ սալիֆ իւզ զիքր (պէնտ 26) Թէրթիսի իւզրէ օլուր:

Պէնտէ փարա վար. Փարսէլար	I have some money.
Պէնտէ փարա եօգ. Փարսէօգ	I have no money.
Աղաճտա մէյվէ վար. Աղա- ճըն մէյվէսի վար	The tree has <i>some</i> fruit.
Էլտէ գալու վար	The house has a door.
Սէնտէ գուլվէթ վար	You have strength.
Սէնտէ գուլվէթ վար մը	Have you strength?
Սէնտէ կիւլ վար մը	Have you a rose?
Կիւլ սէնտէ՞ մի տիր	Have you the rose?
Պէնտէ կիւլ վար	I have a rose.
Անըն քեաղըտը վար մը	Has he some paper?
Պէնիմ գալէմիմ պէնտէ տիր	I have my pen.
Զօճուղըն թօիը վար մը	Has the boy a ball?
Թօի չօճուգտա՞ մը տըր	Has the boy the ball?
Էլվէթ, թօի չօճուգտա տըր	Yes, the boy has the ball.
Էքմէք քիմտէ՞ տիր	Who has the bread?
Էքմէք պէնտէ տիր	I have the bread.
Գունտուրա քիմտէ՞ տիր	Who has the shoes?
Գունտուրա անլէրտէ տէյիլ տիր	They have not the shoes.
Green. Եէշիլ	Steel, Փօլատ, չէլիք :

31. Exercises

1. Have you the bread?
2. Have you some bread?
3. I have not the bread.
4. Have they the horse?
5. Yes sir, they have the horse.
6. Which horse have they?
7. They have the pretty horse.
8. Who has the coat?
9. I have the coat.
10. Which coat have you?
11. I have the new coat.
12. I have your new coat.
13. Has he a pen?
14. Which pen has he.
15. He has the steel pen.
16. He has my pen.
17. Have you the salt?
18. Which salt have I?
19. You have the good salt.
20. You have my good salt.

32. ՄԻՍԱԼԼԻՐ

1. Պէնտէ փարա վար: 2. Սէնտէ քիթապ վար մը: 3. Պէնտէ քիթապ եօգ տրր: 4. Պէնիմ քիթապըմ եօգ տըր: 5. Քիթապ քիմտէ՞ վար: 6. Սէնտէ քիթապ եօգ տըր: 7. Քեաղըտ քիմտէ՞ տիր: 8. Քեաղըտ անտէ տիր: 9. Փարա քիմտէ՞ վար: 10. Փարա քիմտէ՞ տիր: 11. Փարա պէնտէ տիր: 12. Փարա պէնտէ տէյիլ տիր: 13. Գա՞նդը փարա սէնտէ տիր: 14. Սէնին փարան պէնտէ տիր: 15. Սէթրի սէնտէ՞ մի տիր: 16. Սէնին սէթրին պէնտէ տիր: 17. Անտէ գուշ վար մը: 18. Անտէ գուշ եօգ տըր: 19. Գուշ անտէ տիր: 20. Գա՞նդը գուշ անտէ տիր: 21. Սէնին եէշիլ գուշըն անտէ տիր: 22. Քէօփէք սէնտէ տիր:

Տօգուզընը Տէրս — Lesson 9.

ՎԱՐ ԹԱՊԻՐԻՆԻՆ ԻՆԿԼԻՋՔԷՍԻ (ՏԵԼԷ)

33. Վա՛ր լաֆզը նիսպէթ ի իզաֆիյէ պուլունմայան թա՛պիրէրտէ իսթի՛մալ էտիլտիքտէ, վարլըգ եախօտ մէվճուտիյէթ կէօսթէրտիյինտէն, պու միսիլլիլ թա՛պիրէրին Ինկլիզճէսինտէ Վա՛ր լաֆզընա պէտէլ There is թա՛պիրի գուլանըլըր: Պու թա՛պիրին ճէմ՛ի There are օլուր:

Իգա՛հ, 26, 27 վէ 30 նումէրօլու պէնտէրէ տիգգամ օլունտըգտա Վա՛ր լաֆզը պուլունան թիւրքճէ իպարէլէրին զանղըտընը Have իլէ վէ զանղըտընը There is իլէ թէրճէմէ էմմէր կէրէր օլտըղը աշիքեար կէօրիւնիւր: Մէսէլա, Սա՛րէքէրա ղիւր քիթապ Վա՛ր իպարէսի I have a book in the box իպարէսի իլէ, վէ Սա՛րէքէրա ղիւր քիթապ Վա՛ր իպարէսի There is a book in the box իպարէսի իլէ թէրճէմէ օլունուր:

ԼՈՒՂԵԹՎԵՐ

There is,
There are,

Վար:
Վար տըրլար:

Is there?

There was,

There were,

Was there,

There has been,

There shall be }

There will be }

There is not,

There are not,

Is there not?

There was not,

There were not,

Was there not?

There has not been,

There will not be, }

There shall not be, }

Is there a horse here?

Is there one horse here?

No sir, there are two

horses here,

Վա՞ր մը :

Վար իտի :

Վար իտի (լէր) :

Վա՞ր մը իտի :

(Վար) օլտու :

(Վար) օլաճագ :

Եօգ տըր :

Եօգ տըրլար :

Եօգ մը տըր :

Եօգ իտի :

Եօգ իտիլէր :

Եօգ մը իտի :

(Վար) օլմատը :

(Վար) օլմայաճագ :

Պուրատա պիր աթ վա՞ր մը :

Պուրատա պիր աթ մը վար :

Խայր էֆէնտիմ, պուրատա

իքի աթ վար տըր :

Անտըգտա պիր քիթապըմ I have a book in the box.

վար

Անտըգտա պիր քիթապ

վար

Բիլիսէտէ պէշ ատէմ վար

իտի

Բիլիսէնին պէշ գալուսը

վար իտի

Աղաճտա պիր գուշ վար

իտի

Աղաճըն պա՞ղը չիչէքլէրի

վար իտի

There is a book in the box.

There were five men in the church.

The church had five doors.

There was a bird in the tree.

The tree had some flowers.

Տէրեառէ սլալըգլար վար	There are fishes in the sea.		
Տէրեանըն չօգ սլալըգլարը վար	The sea has many fishes.		
Քիթապտա թասվիրէր վար	There are pictures in the book.		
Քիթապտա թասվիրէր եօգ տըր	There are no pictures in the book?		
Քիթապտա թասվիրէր վար մը տըր	Are there pictures in the book.		
Քիթապըն թասվիրէրի եօգ տըր	The book has no pictures.		
Գալէմ քիմտէ՞ տիր	Who has the pen.		
Գալէմ Յովհաննէստէ տիր	John has the pen.		
Աղանտա չօգ եափրագ վար	There are many leaves on the tree.		
Աղանտա չօգ եափրագ վար մը	Are there many leaves on the tree.		
Աղանտա չօգ եափրագ եօգ տըր	There are not many leaves on the tree.		
Աղանըն չօգ եափրաղը վար տըր	The tree has many leaves.		
Frog,	Գուրպաղա :	Scholar,	Շակիրտ :
Long,	Ուզուն :	Wild,	Եապանի :
Leg,	Պանագ :	Color,	Քէնք :
Boat,	Գայըգ :	Clear,	Տուրու :
Tall,	Ուզուն պոյլը :	Class,	Սընըֆ :
Mast,	Տիրէք :	Yard,	Ավլու :
Asia,	Ասիա :	Spring,	Փունար :
River,	Ըրմագ :	Hot spring,	Գալլըճա :
Kingdom,	Փատիչահլըգ :	Europe,	Էվրօփա :
Iceland,	Իսլանտա :	Snow,	Գար :
On the ground,	Եէրտէ :	Month,	Այ :
Many,	Զօգ (սայըսը(չօգ)	January,	Յունվար :

34. Exercises

1. Is there a cat here? 2. No, there is no cat here. 3. What is there in the water? 4. There are frogs in the water. 5. What has the frog? 6. The frog has two long legs. 7. What is there in the boat? 8. Is there one man in the boat? 9. No sir, there are two men in the boat. 10. What has the boat? 11. The boat has a tall mast. 12. What have you in the garden? 13. We have pretty flowers in our garden. 14. What is there on the apple-tree? 15. There are two birds on the apple-tree. 16. Are there many boys in your school? 17. Yes sir, there are many boys in our school. 18. How many girls are there in the school? 19. There are forty girls in the school. 20. How many scholars has he? 21. He has not many scholars. 22. Was there some money in that box? 23. No sir, there was no money in that box.

35. ՄԻՍԵՆԼԻԿ

1. Էվոտէ նէ՞ վար տըրր 2. Պէօյիւք պիր քէօփէք վար տըրր 3. Անըն նէսի՞ վար տըրր 4. Պէօյիւք պիր քէօփէյի վար տըրր 5. Աղաճտա գուշ վա՞ր մը խտի 6. Աղաճտա գուշ եօգ խտի 7. Օ գուշ քիստէ՞ տիր 8. Օշ գուշ պէհտէ խտի 9. Պուրատա չօգ եապանի գուշ վա՞ր մը տըրր 10. Պուրատա չօգ եապանի գուշ եօգ տըրր 11. Սուտա հէլրէնք վա՞ր մը տըրր 12. Տուրու սուտա հիչրէնք եօգ տըրր 13. Սույուն ղէնկի վա՞ր մը 14. Սույուն հէլրէնկի եօգ տըրր 15. Սիզին սընըփտա գըզ վա՞ր մը խտի 16. Էվլէթ էֆէնտիմ, պիզիմ սընըփտա տէօրթ գըզ վար խտի 17. Աղաճտա գա՞ջ գուշ վար խտի 18. Աղաճտա չօգ գուշ վար խտի 19. Ավլունըզտա

նէնի՞զ վար իտի : 20. Ավլումըզտա պէշ աղածըմըզ վար իտի : 21. Ասիատա չօգ պէօյիւք ըրմազլար վար : 22. Էվրօփատա չօգ փատիչահլըզլար վար. 23. Իսլանտատա գափլըճալար վար. 24. Սիզտէ գալէմ վա՞ր մը 25. Խայր էֆէնտիմ, պիզտէ գալէմ եօգ տըր :

ՕԳՐՈՒՄ Տէրս — Lesson 10.

Have ԳԻՆԻՆՆ ՊԻՐ ԽԱՍՈՒՅԷԹԻ

36. Ինկիլզէտէ Have ֆի՛լինտէն սօնկրա պիր մաստար¹ կէլտիյինտէ մէզքիւր Have ֆի՛լի մաստարըն իճրասը իչիւն լիւզում եախօտ մէճպուրիյէթէ տէլալէթէտէր : Մէսէլա , I have to write a letter 'իպարէսի Պէնի՛ տէլալէթէ ղէր Բէլալէթէ վալ տէմէք տիր :

Իչա, Էթմէլի իմ. Էթմէյէ մէճպուր ըմ, Էթմէլիյիմ լազում տըր, վէ սա՛իր լիւզիւմ եա մէճպուրիյէթ կէօսթէրէն թէրթիպլէր պու զա՛իտէ մուճէպինճէ Ինկիլզէյէ թէրճէմէ օլունուր : Մէսէլա, Պէլ ղէր Բէր՝ օթալալէթէ, Պէլ ղէր Բէր՝ օթալալէթէ Բէլալէթէ, վէ Պէնի՛ ղէր Բէր՝ օթալալէթէ լալէթէ Իպարէլէրի ճիւմլէսինին Ինկիլզէսի, I have to learn a lesson օլուր :

ԼՈՒՂԻԹՈՒԼԵՐ

All the day, Պիւթիւն I go this way, Պէն պու կիւն : Եօլտան (պու Թարաֆ-

I am sorry, Էսէֆ Էտէր տան) կիտէրիմ : Իմ :

Other. Օլ պիր , պաշգա :

At night, Կէճէլէյին : He has to go the other Shoemaker, Գուռտուրաճը, way, Օ պիր Եօլտան Inkstand, Տիվիթ : կիթմէյէ մէճպուր տըր :

Frenchman, Ֆրանսըզ : To hold, Թութմազ :

Stockings, Չօրասլար : To work, Իչլէմէք :

¹ Infinitive. Դերբայ :

String, Սիճիմ :	To give, Վերմէք :
Volume, Ճիւտ :	To study, Տէրս օգուժագ, միւթ ալա՛ւ էթմէք :
Baker, Էթմէքճի :	To stay Էյլէնմէք, գալմագ :
Letter, Մէքթուպ :	To write, Եազմագ :
Tea, Չայ :	To drink, Իչմէք :
Nest, Եուվա :	To mend, Թա՛միր էթմէք :
Right, Սաղ թարաֆ :	To put on, Կիյմէք :
Way, Եօլ :	To answer, Ճէվապ վերմէք :
To do, Եափմագ, էթմէք :	To sell, Սաթմագ :

37. Exercises

1. The boy had to hold the string. 2. Philip has to sell his horse. 3. Have they to go this way? 4. No sir, they have to go the other way. 5. Who has to work all the day? 6. The poor have to work all the day. 7. Who had to give all his money? 8. The baker had to give all his money. 9. What has John to do? 10. He has to study his lesson. 11. I am sorry, you have to stay here. 12. Have you to read your new book? 13. No sir, I have to read my old book. 14. What have you to do to-day? 15. I have to write. 16. What have you to write? 17. I have to write a letter. 18. The shoemaker has to mend my shoes.

38. ՄԻՍԱԼԱԿԵՐ

1. Նէ՞ք էթմէլի իտիմ: 2. Գուճտուրանը կիյմէլի իտին: 3. Նէ՞ք սաթուն ալմալըյըմ: 4. Իքի տիվիթ սաթուն ալմալըյըմ: 5. Գարնտաչըն գա՞նղը ճիւտի օգուժալը տըր: 6. Եէնի ճիւտի օգուժալը տըր: 7. Գուչ Նէ՞ք Եափմալը տըր: 8. Գուչ Եուվա Եափմալը տըր: 9. Գա՞նղը Թափա կիթմէլիյիզ: 10. Սաղ թարաֆա կիթմէլիյիզ: 11.

Sailor,	Կէմիճի :	To sweep,	Սիւփիւրմքէ :
Clothes,	Հովապլար :	To spend,	Սարֆ էթմէք :
Cook,	Աշճը :	To salt,	Թուզլամագ :
Meat,	Էթ :	To cut,	Քէսմէք :
Chickens	Փիլիճէր :	To lend,	Հօտիւնճ վէր-
Farmer,	Զիֆթճի :		մէք :
I think that,		Զանն էտէրիմ քի :	
You had,		Սիզին վար իտի :	
Has he salt to salt the	Անըն էթ	Թուզլայաճագ	Թու-
meat?		զը վա՞ր մը :	
I think that you had no	Զանն էտէրիմ քի	վէրէճէք	
money to give,		փարանըզ եօզ իտի :	
We have no bread to eat,	Եէյէճէք էքմէյիմիզ	եօզ տըր :	
Have you a pen to write	Եազը եազաճագ	սիր գալէ-	
with?		մինիզ վա՞ր մը տըր :	
Have they any money	Սարֆ էտէճէք	փարալարը	
to spend?		վա՞ր մը տըր :	

40 Exercises

1. Has he any breakfast to eat? 2. No sir, he has no breakfast to eat. 3. Has your brother a pen to sell? 4. No sir, he has no pen to sell. 5. Has your friend a horse to lend? 6. No sir, he has no horse to lend. 7. He has a horse to sell. 8. Have you a book to read? 9. No sir, I have no book to read. 10. Has your son paper to write a note? 11. No sir, he has no paper. 12. Has your servant a broom to sweep the room? 13. Yes sir, he has one. 14. Has the sailor money to buy some clothes? 15. He has no money to buy any clothes. 16. Has your cook money to buy some meat? 17. He has no money to buy meat. 18. Who has money to buy some chickens. 19. The farmer has some money.

41. ՄԻՍԱՆԱԼԻՐ

1. Սէնքի գարնտաշընըն սաթմագ իչիւն քիթապը վա՞ր մը : 2. Խայր էֆէնտիմ, սաթմագ իչիւն քիթապը եօգ տըր : 3. Սաթմագ իչիւն պիր գաչ գալէմի վար տըր : 4. Պանա վերէճէք պիր ազ շէքերին վա՞ր մը : 5. Սանա վերէճէք շէքերիմ եօգ տըր : 6. Անըն սանա վերէճէք պիր ազ քեաղըտը վա՞ր մը տըր : 7. Էվլէթ, սանա վերէճէք պիր ազ քեաղըտը վար տըր : 8. Սարֆի էտէճէք փարանըզ վա՞ր մը տըր : 9. Սարֆի էտէճէք փարամ եօգ տըր : 10. Էթի թուզլայաճագ թուզըն վա՞ր մը տըր : 11. Էվլէթ էֆէնտիմ, պիր ազ վար տըր : 12. Պու էքմէյի քէսէճէք պիր պըչաղընըզ վա՞ր մը : 13. Էվլէթ, ուէր ունէ վար տըր : 14. Եարըն ետփաճագ նէյի՞ն վար : 15. Եարըն պիր ազ օտու՛ն քէսմէլիյիմ : 16. Խըտմէթճինիզին պու սապահ նէ՞ ետփաճաղը վար : 17. Գահվէմի հազըրլայաճագ : 18. Սէնքի գարնտաշընըն պուրատա էտէճէյի պիր շէյի վա՞ր մը : 19. Էվլէթ էֆէնտիմ, պու օտայը սիւփիւրէճէք :

ՊԱՊԸ ՍԱՆԻ

Ի Ս Մ

ՕԳ իֆիցնի Տէրս — Lesson 12.

ԻՍՄԻՆ ՃԷՄԻ

42. ԳԱՆՏԷ Ի ՔԻԻԼԻԹԷ. Ինկլիզճէտէ խմէրին ճէմ՝ի
ախըրլարընա s հարֆը իլազէսիյէ օլուր. մէսէլա, Book
+էլ-ա, Books +էլ-ալը, Boy օղլը, Boys օղլըլը,
Apple էլա, Apples էլալը, Tree ալա, Trees ալալը:

43. Ախըրլարընտա sh, ch, x, s, վէ ss հարֆլարը
պուլունան խմէրին ճէմ՝ինտէ սուհուլէթ ի թէլէֆֆիլզ
իչիւն 'ալամէթ ի ճէմ՝ օլան s հարֆընըն էվլէլինէ e
հարֆը կէթիրիլը: Մէսէլա, Fish Պ-լա, Լաֆընըն
ճէմ՝ի Fishes օլուր: Dish Գ-ա, Dishes Գ-ալը,
Church Քիլէ-է, Churches Քիլէ-էլը, Fox Թիլէ, Foxes
Թիլէլը, Grass Օթ, Grasses Օթլը:

Իչ-հ: Պա՛ղէն տէ ախըրընտա օ հարֆը պուլունան խմէրին ճէմ՝ի
իչպու զա՛խտէ իւզրէ օլուր: Մէսէլա. Hero Գ-հրէ-ա, Heroes Գ-հ-
րէ-ալը:

44. Պիր խմին ախըրընտա y հարֆընըն մագապլի
հարֆը հէճէ օլտըղընտա, օլ խմին ճէմ՝ի, y հարֆը-
նըն եէրինէ ies հարֆլարը վազ՝ իլէ օլուր: Մէսէլա.
Lady Հ-ալը, Ladies Հ-ալըլը, Cherry Քիլ-ա, Cherries
Քիլ-ալը, City, Շէհր, Cities Շէհրլը:

Իլ-բ-ը, իսմ ի խմալըն ճէմ՝ի մէզրիւր զա՛խտէտէն միւսմէսնա տըր:

45. Ախըրը f եախտ fe օլան խմէրին ճէմ՝ի էքսէ-
թիյա մէզքիւր հարֆլարըն ves հարֆլարընա թէպտիլի
իլէ օլուր: Մէսէլա. Leaf Ե-թիւ-թ, Leaves Ե-թիւ-թլը:

Thief *ԽԼԻՐԸԸ*, Thieves *ԽԼԻՐԸԸԼՐ*, Calf *Տանա*, Calves *Տանալար*, Life *Կո՛ժի*, Lives *Կո՛ժի-րէր*, Knife *ՊԸԼԻՔ*, Knives *ՊԸԼԻՔԼՐ* :

ԼՈՒՂԱԲՈՒԼԻՐ

Only,	<i>Անճադ :</i>	Fruit,	<i>Մէյվէ :</i>
Whose?	<i>Քիմի՞ն :</i>	Ripe,	<i>Եէթկին :</i>
Ear,	<i>Գուլագ :</i>	School,	<i>Մէքթէպ :</i>
To plant,	<i>Տիքմէք :</i>	Teacher,	<i>Խոճա :</i>
Eight,	<i>Սէքիզ :</i>	Fruitful,	<i>Մէյվէլի :</i>
Neighbor,	<i>Գոնչու :</i>	Lily,	<i>Չանպագ :</i>
Wing,	<i>Գանատ :</i>	Shelf,	<i>Բաֆ :</i>
Donkey,	<i>Մէրքէպ :</i>	Carpenter,	<i>Մարանկօղ :</i>
He has planted,	<i>Տիքմիշտիր :</i>	Whom?	<i>Քիմի՞ն :</i>
This pen is good.			<i>Պու գալէմ էյի տիր :</i>
Is this pen good?			<i>Պու գալէմ էյի՞ մի տիր :</i>
What did you see?			<i>Նէ՞ կէօրտիւն , նէ՞ կէօր- տիւնիւղ :</i>
Whom did you see?			<i>Քիմի՞ն կէօրտիւն , քիմի՞ կէօրտիւնիւղ :</i>
Whose books are good?			<i>Քիմի՞ն քիթապլարը էյի տիր :</i>
My books are good.			<i>Պէնիմ քիթապլարըմ էյի տիր :</i>
Are his shoes new?			<i>Գունտուրալարը Եէնի՞ մի տիր :</i>
No sir, they are not new,			<i>Խա՛յր էֆէնտիմ Եէնի տէ- յիլ տիր :</i>
How many birds have you,			<i>Գա՞նչ գուչունըզ վար :</i>
I have only two birds,			<i>Անճագ իքի գուչում վար :</i>
What has he planted in this garden?			<i>Պու պաղչէտէ նէ՞ տիքմիշ տիր :</i>

He has planted some po- Թրատա սիր ազ փաթա-
tatoes there, Թէս տիքմիչ տիր :

46. Exercises

1. How many apples have you? 2. I have only one apple. 3. Who had two apples? 4. My friend had two apples. 5. Whose brother has two small knives? 6. Your brother had many small knives. 7. Who has some green leaves? 8. My sister has five green leaves. 9. Whom did he see there? 10. He saw three ladies there. 11. What has that horse? 12. He has two ears and two eyes. 13. How many churches have they? 14. They have five churches and eight schools. 15. Fishes have no wings. 16. What have your neighbors? 17. They have two cows and three donkeys. 18. Are the cherries ripe? 19. No sir, the cherries are not ripe.

47. ՄԻՍՏԱՆԻԿ

1. Գաջ քիթապըն վար : 2. Տէօրթ եէնի քիթապըմ վար : 3. Բիմի՞ն չօգ քիթապը վար : 4. Խօճամըն չօգ քիթապը վար : 5. Պու աղանըն նէսի՞ վար : 6. Պու աղանըն չօգ ետիրաղը վար : 7. Նէյէճէք նէնի՞զ վար : 8. Նէյէճէք տէօրթ սալըղըմըզ վար : 9. Գաջ գարըն-տաչընըզ վար իտի : 10. Իքի գարնտաչըմ վար իտի : 11. Անլէրին հիչ թաղէ սօմուկարը վար՞ մը : 12. Էվ-վէթ էֆէնտիմ, պէչ թաղէ սօմուկարը վար տըր : 13. Նէմի՞զ վար տըր : 14. Զօգ մէյվէլի աղանլարըմըզ վար տըր : 15. Տօսթընըզըն նէսի՞ վար իտի : 16. Իքի պէյազ քէտիտի, վէ իւչ պէյիւք քէօփէյի վար իտի : 17. Օրաւա նէ՞ տիքտի : 18. Օրայա պէյազ զանսազլար տիքտի : 19. Մարանկօզըն նէսի՞ վար : 20. Մարանկօզըն փէք էյի րաֆլարը վար տըր : 21. Օրատա նէ՞ վար

իտի: 22. Օրատա պիր մէքթէպ վար իտի: 23. Մէք-
թէպտէ նէ՞ վար իտի: 24. Մէքթէպտէ պիր խօճա վէ
սէքիզ չակիրա վար իտի: 25. Շակիրտլէրին եափաճագ-
լարը նէ՞ վար իտի: 26 Անլէրին տէրս օգուլաճագլարը
վար իտի: 27. Շակիրտլէր էյի՞ մի տիր: 28. Էվվէթ
էֆէնտիմ, չօգ էյի չօճուգլար տըր:

ՕՃ ԻԼՅԻՆՃՆԻԼ սէրս — Lesson 13.

ԻՍՄԻՆ ՃԷՄԻ (ՏԵԼԷ)

48. Աթիտէքի իամլէրին ճէմ՝ի սէմա՝ի տիր:

Man, Ատէմ: Men, Ատէմլէր:

Foot, Այագ: Feet, Այագլար:

Tooth, Տիշ: Teeth, Տիշլէր:

Mouse, Ֆարէ: Mice, Ֆարէլէր:

Louse, Քէհլէ: Lice, Քէհլէլէր:

Woman, Գարը: Women, Գարըլար:

Child, Զօճուգ: Children, Զօճուգլար:

Ox, Սըղըր: Oxen, Սըղըրլար:

Goose, Գազ: Geese, Գազլար:

49. Միւրէքքէպ² քէլիմէլէրտէ էքսէրլյա մուհիմմ օ-
լան ճիւզ՝ վէ պա՛ղէն տէ զայր ի մուհիմմի³ ճէմ՝լէնիր:
Fellow-servant, Գուլտաշ: Fellow-servants, Գուլտաշ-
լար:

Father-in-law, Գայն փէ- Fathers-in-law, Գայն փէ-
տէր: տէրլէր:

Inkstand, Տիվիթ: Inkstands, Տիվիթլէր:

Arm-full, Գուճագ, Գու- Arm-fulls, Գուճագլար:
ճագ տօլըսը:

1. Irregular. Անկանոն: 2. Compound. Բարդ: 3. Adjunct. Յա-
ւելեալ:

50. Wheat, Silver, Gold, Iron *կիպի պա'զը քելի-
մէլէր վէ պիր տէ իսմ'ի մա'նանըն չօղը մա'նալարըն իգ-
թիզասընտան ճէմ'լէնմէզլէր* :

51. Tongs *Մ-շ*, Scissors *Մ-ճ*, վէ Bellows *Քի-ռի-ռ*,
Drawers *Տօն*, վէ Trousers *Փ-ն-Ն-լօն* *կիպի
քելիմէլէր հէմ միւֆրէտ ի'թիպար օլուենա պիլիլլէր*,
հէմ տէ ճէմ' :

52. Աթիտէքի քելիմէլէր տախի թէղայյիւր էթմէք-
սիզին հէմ միւֆրէտ հէմ ճէմ' մա'նասը վէրիլլէր :

News, *Ոսպէր*, *Ոսպէրլէր* :

Wages, *Իւճրէթ*, *Իւճրէթլէր* :

Sheep, *Գօյուն*, *Գօյունլար* :

Deer, *Կէյիք*, *Կէյիքլէր* :

Apparatus, *Ալէթ*, *Ալաթ* :

53. Ինկլիզճէտէ Եուենանի, Հաթինի վէ 'Իպրանի լիսան-
լարտան կէլմիլ օլան չօգ քելիմէլէրին ճէմ'ի ախըր
հարֆլարընըն պէր վէճհի աթի թէպտիլի իլէ օլուր :

Միւֆրէտին } *um, on* { *հարֆլարը* } *a* { *հարֆընա թէպ-*
ախըրընտա } *պուլուենուրսա* } *տիլ օլուենուր* :

» *x* » *ces* »

» *is* » *es* »

» *a* » *ae* »

» *us* » *i* »

Մէսէլա, Stratum *Թ-պ-թ*, Strata *Թ-պ-թ-լար*. Cri-
terion *Այ-ր*, Criteria *Այ-ր-լար*, Index *Ի-ս* *բ-թ-մ-ն*,
Indices *Ի-ս* *բ-թ-մ-լ-րը*, Analysis *Հ-ւլ*, Analyses
Հ-ւլ-լար, Nebula *Ու-ճիճ* *պ-լ-լ-ն*, Nebulae *Ու-ճիճ* *պ-լ-
լ-ն-լար*, Focus *Նօգլ-ն* *է ինլիլ-ն*, Foci *Նօգլ-ն* *է ինլիլ-ն-լար* :

Իշ-հի Պու մագուլէ քելիմէլէր պա'զէն տախի Ինկլիզճէտէ գա'իտէտի
(Պէնտ 42) իւզրէ ճէմ'լէնիլլէր :

54. Թա'զիւր վէ թէքրիւր իչիւն գուլլանըլան Ալա եա-
լիստ էճէն-թէ քելիմէլէրի մագամընտա Ինկլիզճէտէ իսմ'ի
խասսլարա թէգատտիւմ էթմէք իւզրէ, էրքէք իչիւն

Mister (քի Mr. *հազըլըր*), վէ գատըն իչիւն Mistress (քի Mrs. *հազըլըր*), վէ գըզ իչիւն Miss *քելիմէլէրի գուլլանըլըր*: Mister *լաֆզընըն ճէմ'ի* Messieurs *օլուպ* Messrs. *հազըլըր*. Mistress *լաֆզընըն ճէմ'ի* Mistresses *օլուպ նատիր գուլլանըլըր*: Miss *լաֆզընըն ճէմ'ի* իսէ Misses *օլուպ*:

իլահ: Mrs. *քելիմէսի Դէ-Յէ* թէլէֆիւզ *օլունուր*: Miss *քելիմէսի* Mistress *քելիմէսինին Յաֆֆիֆի տիր*:

ԼՈՒՂԱԹՎԱԴ

Liverpool, *Լիվըրփուլ*: Miss Helen, *Հէլէն խանըմ*
In Liverpool, *Լիվըրփուլ* Mary, *Մարիամ*:
տա:

In a week, *Պիր հաֆթա-*
տա: For, *իչիւն*:

At home, *իվտէ*: Lucy, *Լուսիա*:

I lost, *Ղայսլ էթտիմ*: William, *Կիլեամ*:

I caught, *թուլթաուամ*: He lost, *Ղայսլ էթտի*:

I like it, *Անտէն հազզ է-*
տէրիմ: Ten, *Յն*:

They like it, *Անտէն հազզ*
էտէրլէր: Twenty, *Եիրմի*:

Do they like it? *Անտէն*
հազզ էտէրլէր մի: We saw, *Կէօրտիւք*:

High, *Եիւքսէք*: Forty, *Գըրգ*:

Spoon-full, *Գաշըգ տօլու-*
սու:

China, *Չինուամաչին*:

Goat, *Քէչի*:

Shepherd, *Չօպան*:

Person, *քիմէսնէ*:

Fifteen, *Յն պէչ*:

Sharp, *Սիվրի*:

Strong, *Գուլվէթլի*:

Grandfather, *Պէօյիւք պա-*
պա:

Trusty, *Կիւվէնիլիր*:

To tell, *Սէօյլէմէք*:

Blacksmith, *Տէմիրճի*:

55. Exercises

1. This cat caught a mouse. 2. Do cats like mice?
3. Yes sir, they like mice. 4. What has a fox? 5. A fox has four feet. 6. Do you like fishes? 7. Yes sir, I like fishes. 8. What has the farmer? 9. The farmer has eight oxen and many geese. 10. How high is your house? 11. Our house is forty feet high. 12. The cities in China are large. 13. I took two spoonfuls every morning. 14. What news have you this morning? 15. I have no news to tell you. 16. Alexander and Caesar were heroes. 17. What has that cat to eat? 18. She has two mice to eat. 19. How many sheep has that shepherd? 20. He has twenty sheep and ten goats. 21. Mr. Abraham is a good baker. 22. How many children has Miss Helen in the school? 23. She has only fifteen boys and ten girls. 24. Are Messrs. Frank and George trusty persons? 25. Yes sir, they are trusty persons.

56. ԽԻՍԱԼԼԻՐ

1. Սէնին թէյգէնին գաջ չօճուղը վար: 2. Անըն իւչ չօճուղը վար տըր: 3. Նէ՞ կէօրտիւնիւզ: 4. Զօգ գուզ վէթլի ատէմլէր կէօրտիւք: 5. Աչճընըն նէսի՞ վար տըր: 6. Աչճընըն իքի գոյուը վէ պէչ գազը վար տըր: 7. Գուչլարըն իքի այաղը վար տըր, վէ թիւքիւէրին տէօրթ այաղը վար: 8. Պէօյիւք պասլանըն տիչլէրի վա՞ր մը: 9. Հիչ տիչի եօգ տըր: 10. Քէօփէյին իքի սիվրի տիչի վար: 11. Քէտինիզ նէ՞ թութտը: 12. Քէտիմիզ տէօրթ ֆարէ թութտը: 13. Տէմիրճինին պէօյիւք պիր քէօրիւյիւ վար տըր: 14. Աչճընըզըն քէօրիւյիւ վա՞ր մը: 15. Շու օղլան պիր հաֆթատա իքի պըչադ ղայս էթտի:

16. Օւ չի ֆթճինին սաթաճագ նէսի՞ վար : 17. Զի ֆթճինին սաթաճագ իւչ գոյունը վէ պէշ էօքիւզիւ վար տըր : 18. Մարիամ, վէ Լուսիա խանըմլար էվտէ՞ մի տիրլէր : 19. Մարիամ խանըմ էվտէ տիր , ամմա Լուսիա խանըմ էվտէ տէյիլ տիր : 20. Կիյեօմ էֆէնտի էյի պիր խօճա՞մը տըր : 21. Էվվէթ, փէք էյի պիր խօճա տըր : 22. Զայ ի-չիւն Լիվըրփուլտա Կրին (Green) վէ Գլարք (Clark) աղալարա եազմալըյըմ :

ՕՐՏԻՆԵՐՈՒՄԻՆ ՏԵՐԱ — Lesson 14.

ԻՍՄԵԼԵՐՏԷ ՔԵՅՖԻՑԷՅԻ

57. Ինկլիզէտէ իսմէր մա'նա հասէպիյլէ տէօրթ գըսմա միւնգասիմ տիր : Մա'նասը զիրուհի օլան իսմէրտէն միւզէքքէրէ տէլալէթ էտէն իսմէ միւզէքքէր², վէ միւ-
"էննէսէ տէլալէթ էտէն իսմէ միւ"էննէս³, վէ մա'նասընըն միւզէքքէրլիյի վէ միւ"էննէսլիյի կէօսթէրիլմէմիշ իսմէ միւպհէմ⁴ տէնիր : Մա'նասը զիրուհի օլմայան իսմէրէ իսէ մու'աթթէլ տէնիլիր : Մէսէլա . Man ԳԵԼԻՄ, Boy ԳԵԼԻՄ, վէ Ox ԷՕԻԷԼ, միւզէքքէր . Woman ԳԵԼԻՄ, Girl ԳԵԼԻՄ, վէ Cow ԷԻԷԷ, միւ"էննէս . Servant ԳԵԼԻՄ, Child ԶԵԼԻՄ, Friend ԳԵԼԻՄ, միւպհէմ . վէ Bread ԷԷԷԷ, Water ԳԵԼԻՄ, Pen ԳԵԼԻՄ, մու'աթթէլ տիրլէր :

58. Մա'նասը զիրուհի օլմայան իսմէրին քեաֆֆէսի մու'աթթէլ իսէ տէ , չի'րտէ պա'զըլարը միւզէքքէր, վէ պա'զըլարը միւ"էննէս ի'թիպար օլուհան մու'աթթէլ իսմէր վար տըր : Մէսէլա , Sun ԿԵԼԻՄ, Time ԶԵԼԻՄ, Death

1. Gender Սեռ : 2. Masculine, Արական : 3. Feminine, Իգական :
4. Common } Զէգործ :
5. Neuter }

միւ'էննէսէ րաճի' իսէ She is here, վէ մու'աթթէլէ րաճի' իսէ It is here, օլուր :

62. Ինկլիզճէտէ քէյֆիյէթճէ միւսկէմ օլան պիր իսմ քինայէթ իսթի' մալընտա մու'աթթէլէլհիւքմինտէտիր, Մէսէլա , Where is the man? Արէ'նէ'բէրէրէր սիւ'ալընա ճէվապէն He is here. Where is the girl? Գըլլ նէ'բէրէրէր , սիւ'ալընա She is here. Where is the book? Բէլ-նալ նէ'բէրէրէր , սիւ'ալընա It is here. վէ Where is the child? Չօճ-նէ'բէրէրէրէր , սիւ'ալընա տախի It is here տէնիլիր իսէ տէ , չու ճէվապլարըն իւլիւ տախի թիւքճէտէ Պո-րա-րա-րալ մա'նասընը վէրիրէր :

63. Քինայէթ իսթի' մալընտա, քէյֆիյէթ ինէ տիգգաթէտիլէճէք իսմ զայիպ' վէ միւֆրէտ տիր . զիրա միւթէ-քէլիմ² վէ մուխաթապ³ վէ զայիպին ճէմ'ի իչիւն գուլլանըլան քինայէթին քէյֆիյէթ ճէ պիր ֆարգը եօգ աըր : Մէսէլա , I ուն , We ուն , Thou ուն , You ուն , կերէք միւզէքքէր կերէք միւ'էննէս իչիւն պիր կիպի գուլլանըլըր . ֆադաթ զայիպին միւֆրէտի իչիւն քէյֆիյէթէ կէօրէ He, She, եա It գուլլանըլըր . զայիպին ճէմ'ի իչիւն իսէ քէյֆիյէթ ֆարգը օլմայարագ , They ունէր գուլլանըլըր :

ԼՈՒՂԷԹՎԷՐ

He lost his eye, կէօղիւն- Did he see? կէօրտի' մի' տէն օլտու :

I lost my eye, կէօղիւմ- You lost, Ղայպ էթտին : տէն օլտում :

Did I see? կէօրտի' մի' Reputation, ի'թիպար :

Nobody, Հիչ քիմսէ : Disc, Աղըրչագ :

1. Third Person, Երրորդ դէմք :
դէմք :

2. First Person, Առաջին

3. Second Person, Երկրորդ դէմք :

Kitten, Բէտի եւփրուսը. Crown, Թաճ.
 Younger, Բիւջիւք (սիննճէ). Faithful, Սատրգ.
 King, Փատիչահ. Pencil, Գուրչուն գալէմ.
 Library, Բիւթիւպխանէ. Tail, Գույրուգ.
 Singer, Նաղմէ օգույան. Musk-melon, Գափուն.
 Queen, Գրալիչա. Hen, Թափուգ.
 England, Ինկիլթէրա. Cousin, Ամուճազատէ.
 Subject, Րա'յա, Թապա'ա. Did you see? Կէօրտի՞ն մի.
 Do you know him? Անը. He saw, Կէօրտիւ.
 Թանըյօ՞ր մը սըն. He did not see, Կէօրմէտի.
 Do you know me? Պէնի. Nobody saw, Քիմսէ Կէօր-
 Թանըյօ՞րմըսըն. մէտի.

64. Exercises

1. Whose book has James? 2. James has your book.
 3. Whose pen has your sister? 4. She has my pen.
 5. Who has our dog? 6. Your brother has it. 7. How
 many kittens has your cat? 8. She has five kittens.
 9. Do you know my younger brother? 10. Yes sir,
 I know him very well. 11. Did your cousin see the
 king? 12. No, but my uncle saw him. 13. Who saw
 the queen? 14. Nobody saw her. 15. Is your teacher
 in the school? 16. No sir, he is in the library. 17.
 Who has his shoe? 18. The shoemaker has it. 19.
 Is it a new shoe? 20. Yes sir, it is a new shoe. 21.
 Is Miss Mary a good singer? 22. Yes, she is. 23. The
 queen of England loves her subjects. 24. Did you
 see my kitten? 25. Yes, I saw it and it has a yel-
 low tail. 26. Do you like musk-melons? 27. I do
 not like them very much.

65. ՄԻՍՍԱԼԼԵՐ

1. Անըն (միւ"էննէս) 'ամուճասընը Թանը՞ր մը յըմ. 2. Էփ-

վէթ էֆէնտիմ, թանրրսրն : 3. Պէյազ աթըմ սէնտէ մի տիր : 4. Ուայր պէնտէ տէյիլ տիր : 5. Կիւնէշի կէօրիւյօ՞ր մըսըն : 6. Էվվէթ էֆէնտիմ, անը կէօրիւյօրըմ քի պիր ալթուն աղբըչաղը տըր : 7. Պէն կէօզիւմտէն օլտում : 8. Փէտէրին նէրէտէ տիր : 9. Էվտէ տիր : 10. 'Ամուճանըզ էվտէ՞ մի տիր : 11. 'Ամուճամէվտէ տէյիլ տիր : 12. Քիթապըմըզ նէրէտէ տիր : 13. Պէնտէ տիր : 14. Կիւմիւշ թաճ փատիշահտա՞ մը տըր : 15. Էվվէթ էֆէնտիմ, անտէ տիր : 16. Պու սատըգ խըամէթ քեարը քի՞մ թանըյօր : 17. Պէն անը թանըյօրըմ : 18. Պու քիւշիւք գըզըն պիր գուրշըն գալէմի վար խի : 19. Անը զայպ էթտի : 20. Աթըն գաչ այաղը վար : 21. Տէօրթ այաղը վէ պիր գույրուղը վար : 22. Գալունտան հազզ էտէ՞ր մի սին : 23. Էվվէթ, հազզ էտէրիմ : 24. Թալուգլար սէնտէ՞ մի տիր : 25. Ուայր, պէնտէ տէյիլ տիր : 26. Թալուգ պիր այաղընտան օլտու : 27. **Զիչէքէր նէրէտէ տիր :** 28. Սուտա տըր :

ՕՈ պէշիննի Տէրս — Lesson 15.

ԱՂԱՍԸ ԻՍՄԻ

66. Ահվալը իսմ պիր իսմին սա՞ր քէլիմէլէր իլէ օլան միւնասէպէթինի կէօսթէրիր :

67. Ինկիլճէտէ ահվալը իսմ իւչ տիր . եա՞նի Միւճէրրէտ, Միւզաֆըն իլէյհ², վէ Մէֆու՛լըն պիհ³ :

68. Կէրէք միւֆրէտ, վէ կէրէք ճէմ՝ օլան իսմէրին միւճէրրէտ եախօտ մէֆու՛լըն պիհ օլմալարընը կէօսթէրէն 'ալամէթ ի զահիրէ պուլունմատըղընտան թէֆրիգ ի հալ ահճագ մա՛նա իլէ օլուր : Մէսէլա . The book is new, **Քէլեպ էէնի րէր**, 'իպարէսինտէ book լաֆըր միւպ-

1. Case, Հոլով :
Հայցական

2. Possessive, Սեռական :

3. Objective,

Թէտա պուլունտըղընտան միւսէրրէտ տիր, վէ լաքին
I saw the book, *Քիւն-դը կէօրտէ-ճ*, ճիւմլէսինտէ book
մէֆ'ուլըն պին տիր:

69. Միւզաֆըն իլէյհին 'ալամէթ ի զահիրէսի միւսէր-
րէտին ախրըրնա գօնուլան շու իշարէթ (')¹ իլէս հար-
ֆը տըր: Մէսէլա. Միւսէրրէտ Book. *Քիւն-դը*. Միւզաֆըն
իլէյհ Book's, *Քիւն-դըն*: Ֆազաթ միւսէրրէտին ախր-
ըրնտա ճէմ' 'ալամէթի, Եա'նիս հարֆը, պուլունուր իսէ
միւզաֆըն իլէյհ 'ալամէթինտէն Եալընըզ իշարէթ գօ-
նուլուր: Մէսէլա, միւսէրրէտ ճէմ'ի Books, *Քիւն-դըլը*:
միւզաֆըն իլէյհ ճէմ'ի Books', *Քիւն-դըլըն*:

70. Միւֆրէտ օլան միւսէրրէտին ախրըրնտա ս հար-
ֆը պուլունտըղը թագաւորտէ քէզալիք միւզաֆըն իլէյհ
'ալամէթինտէն Եալընըզ իշարէթ գօնուլուր: Մէսէլա.
James, Achilles, Adams, իսմլէրին միւզաֆըն իլէյհ
հալի Achilles', *Ա+իլէ-ին*, Adams', *Է+է-ին*, վէ James',
Թ-ի-բըն, Եազըլըր:

71. Միւզաֆլարը պիր օլուս, պիր պիրի արտընտա
կէլէն պիր գաչ միւզաֆըն իլէյհլէրին ահնագ էն սօնկ-
րաքինէ միւզաֆըն իլէյհ 'ալամէթի վէրիլիր: Մէսէլա,
George, James, and William's father, *Գէ-րէ իլէ Թ-*
ի-բըն վէ *Կիյե-օճըն Է+է-րէ*:

72. Ինկլիզճէտէ միւսէրրէտ հիւքմիւնտէ գուլանըլան
պիր թէրքիպ³ միւզաֆըն իլէյհ էտիլտիքտէ միւզաֆըն
իլէյհ 'ալամէթի օլ թէրքիպին սօնկրաքի քէլիմէսինէ
վէրիլիր: Մէսէլա. The Pope of Rome, *Րօմ Է+է-ն*,
թէրքիպի միւզաֆըն իլէյհ էտիլտիքտէ, The Pope of
Rome's, *Րօմ Է+է-ն*, Եազըլըր:

Իլ-բը: Ախրըրնտա ս հարֆը պուլունմայլս տա Է օգուան հարֆ-
լար պուլունան միւֆրէտ քէլիմէլէրին ախրըրնա միւզաֆըն իլէյհ 'ալա-

1. Apostrophe. 2. Compound name, complex name.

մէծի իչիւն պա՛գէն անճօղ պիր իշարէթ (') զօնուլուր. Մէսէլա, պա՛գէն
 conscience վէ cockatrice լսֆզլարընըն միւզաֆըն իլէյհ սուրէթի
 conscience՝ վէ cockatrice՝ օլուր, լաբին պա՛գէն տախի conscience՛s
 վէ cockatrice՛s եազըլըր:

ԼՈՒՂԻԹԻՒՆ

Saddle, էյէր :	Horse-shoe, նա՛լ :
Hunter, Ավճը :	Soldier, Սաքէր :
Building, Պինա :	Englishman, Ինկլիշ :
Biscuit, Պէքսիմաթ :	Hammer, Չէքիչ :
Butcher, Գասապ :	Hungry, Աճ :
Older, Սիննճէ պէօյիւք :	Ax, Պալթա :
Soap, Սապօն :	Butter, Թէրէ եաղը :
Milk, Սիւտ :	Merchant, Թաճիր :
Countryman,	Քէօյլիւ :
Whose is that new hat?	Օ՛ եէնի չափգա քիմի՞ն տիր :
It is my brother's hat?	Գարնտաշըմըն չափգասը տըր :
Whose pen have you?	Քիմի՞ն գալէմի սէնտէ տիր :
I have my sister's pen.	Դըզ գարընտաշըմըն գալէմի սէնտէ տիր :

73. Exercises

1. Which pencil have you? 2. I have my brother's new pencil. 3. Has your friend his sister's shoes? 4. He has not his sister's shoes. 5. Who has the horses' saddles? 6. I have not their saddles; but I have their shoes (նա՛լ). 7. Has your servant the baker's bread? 8. No, but my mother has the baker's good bread. 9. Has the Arab's boy my horse? 10. He has not your horse; but he has the hunter's dog. 11. Which coats has the tailor? 12. The tailor has the soldier's dog. 13. Is this building the farmer's

house? 14. No sir, it is the Englishman's house. 15. Which biscuits has your baker? 16. He has your master's biscuits. 17. Which hammer has your boy? 18. My boy has the carpenter's large hammer. 19. Do you know that man's name? 20. No sir; but I know his friend's name. 21. Which knife has the cook? 22. He has the butcher's knife.

ՅԷ. ՄԻՍԱԼԼԷՐ

1. Աչճընըն փիլիճկէրի քիմտէ՞ տիրո՛ւ 2. Անըն փիլիճկէրի հէլ քիմտէտէ տէյիլ տիրո՛ւ 3. Քէօյլիւնիւն սիւտիւնտէն հազզ էտիյօր մը սըն: 4. Անտէն հազզ էտիյօրմ: 5. Հաճկի շէմսիյէլէր անտէ տիրո՛ւ 6. Ինկիլզին շէմսիյէլէրի անտէ տիրո՛ւ 7. Աչճընըն քիւշիւք օղլու. ա՞ճ մը տըրո՛ւ 8. Խայր, աչճընըն պէօյիւք օղլու աճ տըրո՛ւ 9. Քիմի՞ն էյի սիւփիւրկէլէրի սէնտէ տիրո՛ւ 10. Տօսթլարընըզըն սիւփիւրկէլէրի պէնտէ տիրո՛ւ 11. Էքմէքճինին օտուըն նէ՞րէտէ տիրո՛ւ 12. Օտուընլարը գօնշուըն պալթասըյլէքէստի 13. Պու քիմի՞ն չէքիճի տիրո՛ւ 14. Պիզիմ տիւլկէրին չէքիճի տիրո՛ւ 15. Աչճընըն նէսի՞ վարո՛ւ 16. Աչճընըն սապօնը վէ թէրէ եաղը վարո՛ւ 17. Գարընտաշըմըն էքմէյի սէնտէ՞ մի տիրո՛ւ 18. Խայր, գարնտաշընըն թիւֆէնկի պէնտէ տիրո՛ւ 19. Օ սիւտ նէ՞ սիւտիւ տիրո՛ւ 20. Պիզիմ ինէյին սիւտիւ տիրո՛ւ

ՕՐ ալրընըն Տէրս — Lesson 16.

ԱՇՎԱԼ Ե ԻՍՄ (Տէւտ)

75. Միւզաֆըն իլէյհ սուրէթինտէ օլան իամ տա՞ իմա միւզաֆ օլան իամէ թէգատտիւմ էտէր, վէ պէօյլէ պիր թէրքիպտէ 20 ինճի պէնտ գա՛րտէսի մուճէպինճէ միւզաֆ իւզէրինէ հարֆը թէնքիր եա հարֆը թա՛րիֆ գօ-

նուլմազ, Մէսէլա. The child's name Զօհաբէն է. cat's tail Պէր + Երեւնէն Գոյնը:

76. Միւզաֆ պա՛զէն հազֆ օլունուր, չէօյլէ քի՛
 . Միւզաֆըն թէքերրիւրի լազըմ կէլէն պիր իպարէ-
 տէ էքսէրիյա միւզաֆըն պիր տէֆա զիքր օլունմասըյա
 իքթիֆա օլունուր (Պէնտ 71): Մէսէլա. Թափըն (Երեւնէն)
 վէ Աննան Երեւնէն, իպարէսինին ինկլիզէսի James
 and Anna's books օլունուր Պէնտ Գալէսի վէ Գալէսըն
 իպարէսինին ինկլիզէսի իսէ My pen, and my brother's,
 վէ A man's shoe, and a girl's, իպարէսինին թէրճէմէ-
 սի տախի Պէր Երեւնէն Գոյնը վէ Պէր Գալէն (Երեւնէն) օլունուր:

Բ. Իսթիլան օլարագ ինկլիզէտէ ֆիլան օլունուր Երեւնէն
 մանասընտա պիր թէրքիպ գուլլանըլըր. չէօյլէ քի էվսա-
 հիպինին իսմինէ միւզաֆըն իլէյս լալմէթի վերիլիպ
 միւզաֆ հազֆ օլունուր, Մէսէլա. He is at my uncle's,
 Օ՝ Գալէսըն (Երեւնէն) Երեւնէն. They came from Mr. Smith's,
 Անէր Գալէսըն Սթիլան (Երեւնէն) Երեւնէն. I am going to
 John's, Թափըն Երեւնէն (Երեւնէն) Երեւնէն:

77. Ինկլիզէտէ մէֆ՝ուլըն իլէյս, մէֆ՝ուլըն մինն՝ վէ
 մէֆ՝ուլըն ֆիհին, կէօսթերմէք իչիւն քէլիմէնին էվլէինէ
 էտաթ գօնուլուր, Մէսէլա. մէֆ՝ուլըն իլէյս օլան չէհէ
 եախօտ Պէր չէհէ լաֆգլարընըն ինկլիզէսի to the city,
 into the city, եախօտ to a city, into a city օլունուր. վէ
 մէֆ՝ուլըն մինն օլան չէհէ եախօտ Պէր չէհէ եհրին-
 տէ, from the city, եախօտ from a city, վէ մէֆ՝ուլըն
 ֆիհ օլան չէհէ եա Պէր չէհէ թէրճէմէսինտէ in the
 city, at the city եախօտ in a city, at a city տէնիլըր,

Երեւնէն, Պէնտ Թէրքիպէրտէ հարֆը Երեւնէն եա հարֆը Երեւնէն
 իսթիլան իսթիլան չօգ տիգզան լազըմ տըր (Պէնտ 20)

1. Dative Տրական. 2. Ablative Բացառական. 3. Comorative
 Կերպարական.

ԼՈՒՂԵԹԼԵՐ

Corn, Մըսըր պուղտայըր Euphrates, Ֆրաթ.
 Barn, Անպար.
 Physician, Հէքիմ.
 Watch, Ճէպ սա՛աթը.
 Palace, Սարայ.
 Eliza, Էլիզա.
 Cane, } Տէյնէք, պասթօն.
 Stick, } Rosa, Բօզա.
 Daughter, Գըզ (պինթ). Henry, Հանրի.
 Beautiful, Կիւզէլ.
 He took, Օ ալտը.
 Singing, Էօթիւլ, նաղմէ.
 I cut, Պէն քէստիմ.
 Gardener, Պաղչէվան.
 They fall, Անէր տիւլէրի.
 Did you sleep? Ուլունտըն մը.
 Did you find? Պուլտըն մը.
 He bought, Սաթըն ալտը.
 He has bought, Սաթըն ալմըլ տըր.
 How long? (միւտտէթ վէ թուլ
 նէգատար) իչիւն
 Where is the bird's nest? Գուլըն եուլասընէրէտէ տիր.
 Where do you sleep? Նէրէտէ ուլույօրսըն (եա-
 թըյօրսըն).
 Shall I cut it? (Անը) քէսէյիմ մի.
 Shall I give it? (Անը) վէրէյիմ մի.
 Did you eat it? (Անը) եէտիմ մի.
 Did you cut it? (Անը) քէստիմ մի.
 The bird's nest is in the Գուլըն եուլասըն աղանտա
 tree, տըր.

78. Exercises

1. Where are Mary's and Henry's loaves? 2. They
 are in the box. 3. Did you eat the meat? 4. No sir,
 I gave it to the carpenter. 5. Who took the farmer's
 corn? 6. Nobody took it; it is in his barn. 7. The

ripe fruit falls from the tree. 8. My uncle's garden is not large. 9. Who is William Barker? 10. He is a carpenter's son, but Henry is a shoemaker's son. 11. He has lost his mother's books and his sister's. 12. Do you like your neighbor's musk-melons? 13. I do not like them very well. 14. Where do you sleep in that house? 15. I sleep in my mother's room. 16. Has he bought the physician's horse? 17. No sir, he had no money to buy it. 18. Has John seen the king's palace? 19. No, but Mary saw the queen's. 20. Where did you find your friend's hat and stick? 21. At Mr. John's. 22. Who is that lady? 23. She is the daughter of Mr. Henry. 24. Is that girl Miss Emma's sister? 25. No, she and Miss Helen are Mrs. Williams' daughters. 26. Is this the gentleman whom we met at Mr. Frank's? 27. No, he is the merchant's brother. 28. Where is my son's shoe? 29. It is at the shoemaker's. 30. Shall I give the knife to Henry? 31. No sir, you have to give it to Anna.

79. ՄԻՍՏԱԼԼԷՐ (1)

1. Պու առէմ քի՞մ տիր, անը թանըյօ՞ր մը սընըզ, 2. Պաղչէ՛վանըմըզըն գարնտաշը տըր, 3. Պու սիւտ չօգ պէյազ տըր, 4. Օ պիզիմ ինէյիմիզին տիր, 5. Օ գատըն տիւլէրիմիզին հէմէրէսի տիր, 6. Գուշլարըն էօթիւշիւ նէ՛ կիւզէլ տիր, 7. Պու մէքթէպին իսմի նէ՞ տիր, 8. Ֆրաթ ըրմաղընըն պօյը նէ՞ գատար տըր, 9. Յովհաննէս աղանըն սա՛աթընը կէօրտիւնիւզ մի, 10. Սայր, լաքին էլիզա խանըմըն սա՛աթընը կէօրտիւմ, 11. Զաննէտէրիմ քի գարնտաշընըզ Բօզա խանըմըն պաղչէսինէ

1. Շակիրտ պու միսալլերոէ ինկիզնէսի իբի թարզէ եազըլա պի՛լէն իպարէլէրի իբի թարզէ եազմաղա չալըշսըն

կիթտի, 12. Կիյեօմ էֆէնտի Հանրի էֆէնտինին գարնտա-
 չը մը տըր, 13. Խայր, Մարիամ խանըմըն գարնտաչը տըր,
 14. Կիւզէլ գուշլարըմըզ նէ՞րէտէ տիրլէր, 15. Զանն է-
 տերիմ քի Գէորգըն գաֆէսինտէ տիրլէր, 16. Քէօփէք
 նա՛լպէնտին խանէսինտէ տիր, 17. Գրալըն սարայընը վէ
 գրալիչանըն աթլարընը կէօրտիւնի՞ւզ մի, 18. Խայր է-
 ֆէնտիմ, լաքին թէյզէմին գըզը Թլօրա խանըմ անլէրի
 կէօրմիւշ տիր, 19. Պուշլար օլ Ինկիլզի՞ն քիթապլարը
 մը տըր, 20. Յովհաննէս չիմտի էվտէ՞մի տիր, 21. Խայր,
 պէօյիւք պիրատէրի Գէորգ աղանըն խանէսինտէ տիր,
 22. Թէյզէնիզին պէօյիւք գըզը նէ՞րէտէ տիր, 23. Գըզ
 գարնտաչընըն խանէսինտէ տիր :

ՕՈՒ ԵՔՏԻՆՆԻ ՏԷՐԱ — Lesson 17.

Ի Զ Ա Յ Ե Թ

80. Պիր քէլիմէ իլէ միւզաֆըն իլէյն վազիֆէսինի իճ-
 րա էթմէք իչիւն եա օլ քէլիմէնին ախըրընա միւզաֆըն
 իլէյն՝ ալամէթի, եա իլքինէ օֆ էտաթը գօնուլըր, Մէսէ-
 լա, book, +էլ-ալ, քէլիմէսինին միւզաֆըն իլէյն սուրէթի
 օլան book's, +էլ-ալըն տէմէք օլտըզը կիպի, of the
 book տախի +էլ-ալըն տէմէք օլտըր :

81. Թէմէլիւք վէ նիսպէթ կէօսթէրէն իզաֆէթ ի լա-
 միյէ քէյֆիյէթինի պէյան էթմէք իչիւն Ինկիլզէտէ
 պա՛զէն միւզաֆըն իլէյն հալի իսթի՛մալ օլուհուր, պա՛զէն
 տախի իսմին էվվէլինէ օֆ էտաթը գօնուլըր, Միւզա-
 ֆըն իլէյն հալի իսթի՛մալ օլուհուրգտա, միւզաֆ միւզա-
 ֆըն իլէյնին սօնընա գօնուլըր, վէ օֆ էտաթը գուլա-
 նըլտըգտա միւզաֆ իլքէ տիւլէր, Մէսէլա. The book's
 color is red, +էլ-ալըն բէնիէ բըրճըռ Պըր, 'իպարէսի' of
 էտաթը իլէ թէրթիպ օլուհուրգտա, The color of the

book is red , **օլուր** The boy's name, **վէ** The name of the boy 'իպարէլէրինին իքիսի տախի , **լօճ-լըն է-օ տէ-մէք տիր** :

Իէթ-բ Of էտաթը իլէ իֆատէ օլունտն իզաֆէթտէ միւզաֆըն իլքինէ հարֆը թէնքիր եա հարֆը թա'րիֆին վազը լազըմ կէ լիր . The horse's saddle, **-լըն է-յէրէ** , 'իպարէսինտէ saddle **քէլիմէ-սինին իլքինէ հարֆը թա'րիֆ եա թէնքիր զօնուլմուզ** , լաքին The saddle of the horse 'իպարէսինտէ saddle լաֆզընըն իլքինէ մէզքիւր հարֆլարըն պիրի կէթիրիլմէլի տիր . (Պէնտ 20)

82 . Միւզաֆ իլէ միւզաֆըն իլէյհ արասընտա թէմէլ լիւք վէ իլթիսասնիսպէթինի կէօսթէրէն 'իպարէլէր ինկ-լիզճէտէ էքսէրիյա իշարէթլի s (s) իլէ . էսէր վէ միւ"էս-սիր, եախօտ ճիւզ' ու քիւլ Նիսպէթինի կէօսթէրէն 'իպարէլէր իսէ , of էտաթը իլէ թէրթիպ օլունուր . Մէսէլա . The money of the woman տէմէքտէն իսէ , The woman's money , **է-րընէ -էլէ-է վէ** The clothes of girls **եէրինտէ** , Girls' clothes, **էւլէլէ-է-է տէմէք տահա ֆասիհ կէլիր** . Ֆազաթ The sun's heat **վէ** David's Psalms **տէյէճէք եէրտէ էքսէրիյա** The heat of the sun, **կէ-նէնէն հէր-բէթէ** , **վէ** The Psalms of David, **Տ-ա-ա-րըն Ռէլ-թիլ տէնիլիր** :

Իէթ-բ . Լիսանը . 'Օսմանիտէ զուլլանըլան իզաֆէթ ի պէյանիյէ ինկիլզնէյէ սըֆէթ վէ մէվսուֆ թարզըյլէ թէրճէմէ օլունուր . Մէսէլա . **Ինճէր -լըն** Fig tree օլուր :

83 . Of էտաթը իզաֆէթ մա'նասը օլմայան պիր չօգ թէրքիպլէրտէ տախի գուլլանըլըր . Մէսէլա .

• . Պիր նէսնէնին նէ մատտէտէն եաիրըլտըղընը պէյան իչիւն տիր քի օ հալտէ of էտաթը մատտէյի կէօսթէրէն իսմին իլքինէ գօնուլուր . Մէսէլա . The inkstand is made of iron, **Տէլիթ րէ-թր-թէն է-թէլլէլ րըր** . Of what is the pen made? What is the pen made of? **Գ-լէ' Նէ'թէն է-թէլլէլ րըր** . It is made of gold , (0) **-լի-ն-ր-ա-ն է-թէլլէլ րըր** . The merchant's ships are made of iron, but he has one of wood , **Թ-ճէրին կէթիլլէր րէ-թր-թէն է-թէլլէլ րըր** , **-մա (ալըն)** պիր (կէթիլ) **թիշադր-ա-ն րըր** :

Բ. Պիր նէսնէնին միգտարընը պէյան էթմէք իչիւն տիր
քի, օլ հալտէ of էտաթը մէգքիւր նէսնէյէ տէլալէթ
էտէն իսմին իլքինէ գօնուլուր:

ՄԻՍՍԱԼԻԲ

Two bottles of wine, Իքի շիշէ չէրապ,
Five yards of broadcloth, Պէշ եարտա շօգա,
Three pounds of coffee, Իւշ լիպրա գահվէ,
What do you want? Նէ° իսթէյօրսընը,
I want a glass of cold Պիր գատէհ սօղուգ սու իս-
water, թէրիմ:

How much did he buy? Նէ° գատար սաթըն ալտը,
He bought four tons of Տէօրթ թօնէլաթօ մա'տէն
coal, քէօմիւրիւ սաթըն ալ-
տը:

What does the goldsmith Գուլումճը նէ° իսթէյօր,
want?

He wants ten inches of (0) օն փարմագ կիւմիւշ
silver wire, թէլ իսթէյօր:

Our tailor, Mr. John, wants թէրգիմիզ միւսիւ ձօն ալ-
six yards of broadcloth, թը եարտա շօգա իսթէ-
յօր:

Գ. Պիր շէյին մէքեան եա գէմանա օլան նիսպէթինի
պէյան իչիւն տիր քի օլ հալտէ of էտաթը վագթա եա
մահալէ տէլալէթ էտէն քէլիմէնին իլքինէ գօնուլուր:
A boy of ten years, Օն -էնէլէ+ ուէր ւճ-գ, եա'նի օն
ե-յըն-ա ուէր ւճ-գ: The boy is ten years of age, Օշ-
լն օն ե-յըն-ա ուէր: A man of Smyrna, Իշմիրն ուէր -
ոէմ: A gentleman of Aleppo, Հ-լէպլէ ուէր էթէն-ոէ:

Իլ-լուր, Պիր ատէմին իսմինի պէյան իչիւն օլան իպարէլէրտէ of էտաթը
գուլլանըլտըգուս մէգքիւր էտաթ հէմ name լաֆգընըն, հէմ տէ իսմի
խասսըն իլքինէ գօնուլուր: Մէսէլա. A man of the name of John,
Յ-լէմնէ- է-փն-ոէ ուէր -ոէմ: Պու միսալտէ պուլունսն պիրինճի of է-
տաթը by էտաթընըն եէրինի Յուժար. ցիրա A man by the name

of John տէմէք տախի ճա"իզ տիր. իբրնօի of էտաթը խէ John լաֆ-
զընը name լաֆզընա լապթ էտէր. Լաքին էքսէրիյա պիր ասէմին
խսմինի պէյան էթմէք սըրասընտա, named. Նա, քէլիմէսի իսթի-
մալ սլուռուր Մէսէլա. A man named John, Զ-Լ-Ա-Է- Նա Ղէ-
Դէ՛ տէնիլիր քի տահա ֆասիհ սոյըլըր:

ԼՈՒՂԱԹՎԷՐ

Year, Սէնէ:	Silk, ձանֆէս, իփէք:
Pair, Զիֆթ:	A certain man, Պիր ատէմ, պիրիսի:
Boots, Զիզմէ:	Several, Պիր գաչ:
Twelve, Օն իքի:	Trunk, Սանտըգ:
Fourteen, Օն տէօրթ:	Cotton cloth, Պէզ:
Eleven, Օն պիր:	Nail, Մըխ:
Ten, Օն:	Stone, Թաշ:
Seventy, Եէթմիշ:	Desk, Եազըխանէ:
Thirty, Օթուզ:	Stranger, Եապանճը:
Thirty five, Օթուզ պէշ:	Measure, Էօլէէք:
Age, Եաշ	Pound, Լիպրա:
Old, Եաշըր:	Clothes, Էլպիսէ:
To do, Եափմագ, էթմէք:	He bought, Սաթուռն ալտը:
He did, Եափտը, էթտի:	Name, Իսմ:
When? Նէ՞ գէման:	When there, Օրատա իքէն:
I knew a certain man,	Պիր ատէմ Թանըր իտիմ(քի):
How old are you?	Գա՞ն Եաշընտա սընըզ:
It is so cold, that...	Էօյլէ պիր սօղուգ տըր քի...
I am thirty years old,	Օթուզ Եաշընտա իմ:
How old is your younger brother?	Բիւշիւք գարնտաշընըզ գա՞ն Եաշընտա տըր:
He is fifteen years of age,	Օն պէշ Եաշընտա տըր:
Where is he from?	(0) Նէ՞րէլի տիր:
He is from Boston,	(0) Պօսթօնը տըր:
Of which metal is that cup made?	Օ Թաս գա՞նըր մա'տէնտէն Եափըլմըշ տըր:

This cup is made of silver, *Պու թաս կիւմիւշտէն եւ-
փըմբշ տըր:*

What clothes are those? *Անէր նէ՞ էլպիսէ տիր:*

They are children's clothes, *Անէր չօճու գ էլպիսէսի տիր:*

Did you buy? *Սաթըն ալտը՞ն մը:*

How much did you buy? *Նէ՞ գատար սաթըն ալ-
տըն:*

I bought five pounds of sugar, *Պէշ լիպրա չէքէր սաթըն
ալտըմ:*

We shall (եախատ will) buy the sugar, *Շէքէրի պիզ սաթըն ալա-
ճաղըզ:*

84. Exercises

1. What has the hunter? 2. He has two pairs of boots. 3. Who has the cook's cheese? 4. His boy has it. 5. It is so hot that I want a glass of cold water. 6. How many persons were there? 7. There were fourteen persons there. 8. How old is your elder brother? 9. He is thirty five years old. 10. When his father died how old was he? 11. He was seventy years of age. 12. Henry, what do you want? 13. I want two sheets of white paper. 14. What was their drink when there? 15. They used to drink several bottles of wine every day. 16. What did your friend buy? 17. He bought twenty pounds of coffee. 18. What has she in her trunk? 19. She has in her trunk twelve yards of fine silk. 20. I know a certain tailor of the name of Stone.

85. ՄԻՍՈՒՆԷՐ

1. Գունտուրաճընըն նէսի՞ վար: 2. Զիզմէսի եօգ տըր, անճագ պէշ չիֆթ գունտուրասը վար: 3. Գասասպըն գա՞ջ

սըղըրը (oxen) վար տըր: 4. (Անըն) պէշ շիֆթ սըղըրը վար տըր: 5. Սիգին տիւկէրինիզ նէ՞ իսթէյօր: 6. Եէտի լիպրա մըխ իսթէյօր: 7. Էվինիզ նէտէ՞ն եափըլմըշ տըր: 8. Եէնի էվիմիզ թաշտան եափըլմըշ տըր: 9. Տօսթընըզ նէ՞րէլի (նէ՞րէտէն) տիր: 10. Իզմիրլի տիր: 11. Նէ՞ գատար պէզինիզ վար: 12. Պէշ եարտա պէյազ պէզիմիզ վար: 13. Օլ Լալէպլի թաճիրին նէսի՞ վար: 14. Իւշ թօնէլաթօ գահվէսի վար տըր: 15. Մարիամըն քէնտի եազը խանէսինտէ նէսի՞ վար իտի: 16. Օն թապագա կիւզէլ քեաղըտը վար իտի: 17. Աշճընըզ նէ՞ իսթէյօր: 18. Եիրմի լիպրա էթ իսթէյօր: 19. Նէ՞ գատար շէքէր սաթըն ալտը: 20. Օն լիպրա շէքէր սաթըն ալտը: 21. Օլ եապանճը քի՞մ տիր: 22. Գէորգ նամ պիրի տիր: 23. Թաշտան եափըլմըշ պիր պալըզ կէօրտիւմ: 24. Վալիտէսի գա՞շ եաշընտա տըր: 25. Էլլի եաշընտա տըր: 26. Օն էօլշէք պուղտայ սաթըն ալաճաղըզ:

ՕԳ սէֆիգիցնի Տէրս — Lesson 18.

That ԲԷԼԻՍԷՍԻՆԻՆ ՄԻԻՉԱՅ ՕԼՄԱՍԷ

86. Զիքրի սէպգաթ էթմիշ պիր միւզաֆըն թէքէրրիւր էթմէմէսի մագսէտիյլէ Ինկիլզէտէ օլ միւզաֆա իշարէթ օլան that եախօտ անըն ճէմ՝ի those քէլիմէսի, պա՛ղէն միւզաֆ էտիլիր, վէ պէօյլէ սըրալարտա վագը that լաֆզը, պիւլ ֆարզ, ԳԵՐԵՄԻՆԷՆԻԷ ԹԷՐԵԻՍԻՆԷՆԷ պուլուճան + է քէլիմէսի մա՛նասընտա օլուր: Մէսէլա. The head of the bird and that of the cat, ԳԵՐԵՆԷ ԴԵՆԷ Է ԿԵՐԵՆԷՆԷ, The feet of the man and those of the horse, ԱՊԷՆԷ յաֆլըն Է ԲԵՆԷԷԷՐ:

ՀՈՒՂԵԹԼԵՐ

Quadruped, Զարփա :	Latter, Սօնկրաքի :
Former, Էվվէլքի :	His, Քէնտինինքի :
Mine, Պէնիմքի :	Yours, Սէնինքի, սիզինքի :
Theirs, Քէնտիլէրինքի :	Light, Նուր, զիյա :
Stronger, (Տահա) Գուվ-վէթլի :	Kite, Ուչուրմա :
Elephant, Ֆիլ :	Country, Մէմլէքէթ :
Present, Հազըր :	Or, Եախօտ, Եօխսա :
Than, ...տէն :	Better, (Տահա) Էյի :
People, Էհալի :	Neither, Հիչ պիրի :
Of the teacher,	Neither... nor, Նէ'... Նէ
That of the teacher,	Խօճանըն :
Those of the teacher,	Խօճանընքի :
That of my teacher,	Խօճանընքիլէր :
Those of my teacher,	Խօճամընքի :
Of the friend,	Խօճամընքիլէր :
That of the friend,	Տօսթըն :
Those of the friend,	Տօսթընքի :
That of his friend,	Տօսթընքիլէր :
Those of his friend,	(Անըն) Տօսթընընքի :
Than that of his friend,	(Անըն) Տօսթընընքիլէր :
This is better than that	(Անըն) Տօսթընընքինտէն :
of his friend,	Պու անըն տօսթընընքինտէն
Have you my pen, or	էյի տիր :
that of my brother?	Սէնտէ պէնիմ գալէմիմ մի
	Եօխսա գարնտաչըմընքի
	մի վար :
I have neither your pen,	Պէնտէ Նէ' սէնին գալէմին ,
nor that of your broth-	նէ' տէ գարնտաչընընքի
er,	վար :

87. Exercises

1. Have you our coats, or those of the stranger?

2. I have not your coats; but I have theirs. 3. Has your carpenter our hammer? 4. He has neither your hammer, nor that of our friend. 5. Who has the nails of the Englishman? 6. I have neither his nails, nor those of the carpenter. 7. Has he my coat, or that of our cook? 8. He has neither; but he has the coat of his friend. 9. Which sticks has he? 10. He has those of the strangers. 11. Which knives have you? 12. I have those of your cook. 13. Have you my books, or those of my brother. 14. What clothes has the tailor? 15. He has those of the merchant. 16. Has he birds' pictures, or those of quadrupeds? 17. He has neither the latter, nor the former. 18. Have you my umbrella, or that of your friend? 19. I have neither yours nor his, but I have mine.

88. ՄԻՍՍԱԼԼԻՐ

1. Քիմի՞ն պըչաղը սէնտէ տիր: 2. Նէ՛ սէնին պըչաղըն պէնտէ տիր, նէ էքմէքճինինքի: 3. Պիպիմ թաժուգլար քիմտէ՞ տիր: 4. Պէնտէ չիթթճինինքիլէր վար տըր: 5. Քիմի՞ն էօքիւզլէրի անտէ տիր: 6. Գասսապընքիլէր անտէ տիր: 7. Սէնտէ պէնի՞մ գալէմիմ մի վար, եօխսա գըզգարնտաչընընքի՞ մի: 8. Սէնինքի պէնտէ տիր՝ գըզգարնտաչընընքի տէյիլ: 9. Քիմի՞ն գուշլարը սէնտէ տիր: 10. Նէ՛ սէնին գուշլարըն պէնտէ տիր, նէ՛ տէ Բօգանընքիլէր: 11. Ավճընըն թիւֆէնկի մի պիզտէ վար, եօխսա թաճիրինքի՞ մի: 12. Կիւնէչին զիյասը այընքին տէն գուժվէթլի տիր: 13. Կիւզէլ թասվիրլէրիմ քիմտէ տիր: 14. Նէ սէնին թասվիրլէրին պէնտէ վար, նէ՛ տէ Ֆրանսըզընքիլէր: 15. Պէնիմ ուչուրմամ պուրատա տըր, ամմա՛ամճազատէմինքի էվտէ տիր: 16. Տէվէնին այագլարը ուզուն, ամմա ֆիլինքիլէր գըսա տըր: 17. (Հէմ) էվրօ-

փանըն էհալիսի, հէմ տէ պաշգա մէմլէքէթինքիլէր (մէմ-
լէքէթինն էհալիլէրի) օրատա հազըր իտիլէր :

Օճ օգուգուցնու Տէրս — Lesson 19.

ՔԻՆԱՅԱԹ

89. Ինկլիզէտէ քինայաթ իւշ գըսմ օլուպ պիրինճիսի
Զամիր, իքինճիսի Մէվսուլ վէ իւշիւնճիւսիւ Միւպհէ-
մաթ տըր :

90. Զամիր մա'նա ճիհէթիյլէ իւշ գըսմա, եա'նի միւ-
թէքէլիմ, մուխաթապ վէ շայիպ գըսմլարընա միւն-
գասիմտիր, Զամիր ի շայիպ քէյֆիյէթ ճիհէթիյլէ տէօրթ
գըսմա, եա'նի միւզէքէր, միւ'էննէս, միւպհէմ վէ
մու'աթթէլ գըսմլարընա միւնգասիմ տիր : (Պէնտ 57)

91. Ինկլիզէտէ զամիրլէր աթիտէքիլէր տիր, Միւ-
թէքէլիմ իչիւն I, աէն, մուխաթապ իչիւն Thou, «էն, վէ
շայիպ իչիւն He օ (միւզէքէր), She օ (միւ'էննէս), վէ
It օ (միւպհէմ վէ մու'աթթէլ) :

92. Իսմտէ օլտըղը կիպի զամիրտէ տախի եալընըզ իւշ
հալ օլուպ պուշլար աթիտէքիլէր տիր :

ՄԻԻԹԷՔԵԼԼԻՄ

ՄԻ-ՖԵԷ

ՃԷՏ

ՄԻ-Տ.	I, Պէն.	We, Պէշ
ՄԻ-Շ. Էլէյն	My, Mine, Պէշէյն.	Our, Ours, Պէշէյն.
ՄԻ-Ֆ. աէն	Me, Պէշէյն.	Us, Պէշէյն.

ՄՈԻԽԱԹԱՊ

ՄԻ-ՖԵԷ

ՃԷՏ

ՄԻ-Տ.	Thou, Սէն.	Ye, Yours, Սէշ
ՄԻ-Շ. Էլէյն	Thy, Thine, Սէշէյն.	Your, Yours, Սէշէյն.
ՄԻ-Ֆ. աէն	Thee, Սէշէյն.	You, Սէշէյն.

ՂԱՅԻՊ (Մէ-լէ++էր)

Մէ-ֆրէր

Ճէ՛՛

Մէ-ճ .	He, 0	They, Աւլէր՝
Մէ-շ. էլէյն	His, Աւշն՝	Their, Theirs, Աւլէրէն՝
Մէֆ . ուն	Him, Աււ	Them, Աւլէրէ՛

(ՂԱՅԻՊ Մէ-''էնէն)

Մէ-ֆրէր

Ճէ՛՛

Մէ-ճ .	She, 0	They, Աւլէր՝
Մէ-շ. էլէյն	Her, Hers, Աւշն՝	Their, Theirs, Աւլէրէն՝
Մէֆ . ուն	Her, Աււ	Them, Աւլէրէ՛

ՂԱՅԻՊ (Մ--'--էրէլ լէ Դ--ուէ՛՛)

Մէ-ֆրէր

Ճէ՛՛

Մէ-ճ .	It, 0	They, Աւլէր՝
Մէ-շ. էլէյն	Its, Աւշն՝	Their, Theirs, Աւլէրէն՝
Մէֆ . ուն	It, Աււ	Them, Աւլէրէ՛

93 . Ինկլիզէտէ Մէֆ'ուլըն իլէյն , մէֆ'ուլըն մինն վէ մէֆ'ուլըն ֆին իչիւն այրը սըղէլէր եօգ իսէ տէ (Պէնտ 77) , զամիրլէրին իլքինէ էտաթ գօնուլմագ իլէ մէզքիւր մա'նալարը իֆատէ էտէն թէրքիպլէր եափըլըր : Մէսէլա . To me, Պա-- , From him, Աւաւն . In it, At it, Աւաւն :

94 . Սալիֆ իւզզիքը միւզաֆըն իլէյն հալինտէ պուլունան զամիրլէրտէն Mine, Պէնէ՛՛, Hers, Աւշն , Ours, Պէնէ՛՛, Yours , Սէնէ՛՛ վէ Theirs, Աւլէրէն . Թա'պիրլէրի անճագ միւզաֆ հազֆ օլունտըղը սրրալարտա գուլլանըլըր՝ Լար . վէ միւզաֆ զիքը օլունտըղը սրրատա My, Her, Our . Your վէ Their գուլլանըլըր : Մէսէլա . (0) ունէ՛՛ +էլ-- ուշ՝ ուշ եէրինտէ Ինկլիզէտէ It is my book տէնիր , Փագաթ 0 +էլ-- ուշ ունէ՛՛ ուն , That book is mine օլունր՝

Իլէլ-- , Միւզաֆըն իլէյն օլան զամիրլէրտէն պա'զըսընն ախըր՝

լարընտաքի 3 հարֆը միւզաֆըն իլէյն 'տլամէթի (Պէնտ 70) օլմատը-
ղընտան Our's, Your's, Her's վէ Their's եազմազ զալէթ օլուր:

ԼՈՒՂԷԹՎԷՐ

Where is Ann's book? Աննանըն քիթապը նէ՞րէտէ
տիր:

She lost it, Օ (եա'նի մէրգումէ) անը
ղայպ էթտի:

Who is Ann? Աննա քի՞մ տիր:

She is John's sister, Յովհաննէսին գըզ գարնտա-
չը տըր:

Does she love her mother, Վալիտէսինի սէվէ՞ր մի:

Yes, she loves her, Էվվէթ, անը սէվէր:

Have you seen my paper? Քեաղըտըմը կէօրտիւնի՞ւզ մի:

I saw his paper, not Սիզինքինի տէյիլ, անըն
yours? քեաղըտընը կէօրտիւմ:

Is this your brother's dog Պու գարնտաչընըղըն քէօփէ-
or yours? յի մի տիր, եօխսա սիզի՞ն մի:

It is neither mine nor his, Նէ՛ պէնիւմ տիր, նէ՛ անըն:

Is this your horse or Պու սիզի՞ն աթընըզ մը, եօխ-
theirs? սա անլէրի՞ն մի:

It is mine, theirs is dead, Պէնիւմքի տիր, անլէրինքի
էօլմիւշ տիր:

From whom? Քի՞մտէն: From us, Պիզտէն:

From whom did the tailor Թէրզի չօգայը քիմտէ՞ն
buy the broadcloth? սաթըն ալտը:

He bought it from us, Պիզտէն սաթըն ալտը:

Oldest, Էն պէօյիւք (սիննճէ):

Mother, Վալիտէ: Blue, Մազի:

Pocket, Ճէպ: Black, Սիյա:

95. Exercises

1. Where is my hat? 2. Here is your hat and your brother's. 3. What will you sell? 4. I will sell my uncle's house, and theirs. 5. James, my son, is that my coat? 6. No sir, it is not yours, it is your friend's. 7. Whose pencils are they? 8. They are neither yours nor hers. 9. Is this the garden of the old baker? 10. No sir, it is my uncle's garden. 11. Do you know who planted it? 12. His oldest son planted it. 13. Are these your sister's shoes or theirs? 14. They are their shoes, not hers. 15. I want you to say how you like my house? 16. Your house is better than mine. 17. What did you read? 18. I read your letter and his. 19. How do you like my knife? 20. I like your knife and not mine. 21. Is your garden and that of your neighbor very small? 22. My garden is large, but our neighbor's is small.

96. ՄԻՍԱԼԱԿԸ

1. (0) ասէմին օղլու նէ՞րէտէ տիր: 2. Անըն օղլու մէք-
թէպտէ տիր: 3. Նէ՞ ալաճագսըն: 4. Սէնին քէօփէյինի
վէ անընքինի ալաճաղըմ: 5. Նէ՞ սաթաճագ տըր: 6. Փէ-
տէրիմին աթընը սաթաճագ տըր: 7. (0) պէնիմաթըմ՝մը
տըր, Էօխսա սէնինքի՞ մի տիր: 8. Անըն (Միւ՛էն.) աթը
պէնիմքինտէն գուվվէթլի տիր: 9. Պու թագէ փէնիթ
քիմի՞ն տիր: 10. Պէնիմտէյիւ, չիթթճինին տիր: 11. Օլ
իլթիյար չիթթճինին նէսի՞ վար: 12. Անտէ փէտէրիմին
չափագասը վար: 13. Աննանըն նէսի՞ վար: 14. Պիր կիւզէւ
չիչէյի վար: 15. Աննանըն գըղգարնտաչը մէքթէպաէ՞մի
տիր: 16. Էվվէթ, մէքթէպտէ տիր: 17. Պու փէտէրի-
նիզի՞ն պաղչէսի մի տիր: 18. Նէ՛ անըն տըր, նէ՛ տէ վա-

լիտէմին: 19. Աշճընըն պըչաղը նէօրէտէ տիր: 20 ձէպին-
տէ տիր: 21. Անըն (Միւ"էն.) կէօղլէրի մազի, վէ սէնինքի-
լէր սիյաճ տըր: 22. Մէքթուպըմը վէ անասընընքինի օգու-
տու: 23. Անըն (Միւ"էն.) օղլընտան հաղզ էտիօյօր մը սըն.
24. Հէմ անըն օղլընտան հէմ սէնինքինտէն հաղզ էտի-
յօրըմ: 25. Էվի քիւչիւք մի տիր: 26. Էվի քիւչիւք տէ-
յիւ, ամմա պիզիմքի քիւչիւք տիր:

Երկրորդի Տէրս — Lesson 20.

ԲԻՆԱՅԱԹ (Զ-Յ, ԴԷԼ)

97. Ինկիլզէտէ զամիր ի թէրքիպի տէնիլէն պա'ղը
զամիրլէրին աճվալը պէր վէճճ ի աթի տիր:

ՄԻԻԹԵՔԵԼԼԻՄ

Մէ-ճէրէր

Ճէ՛ճ

Մէ-ճ. Myself, Քէնարէ՛ճ:

Ourselves, Քէնարէ՛ճը:

Մէ-չ. Եօղ տըր

Եօղ տըր

Մէճ. Myself, Քէնարէ՛ճ:

Ourselves, Քէնարէ՛ճը:

ՄՈՒԽԱԹԱՊ

Մէ-ճ. Thyself, Yourself, Քէնարէն: Yourselves, Քէնարէնը:

Մէ-չ. Եօղ տըր

Եօղ տըր

Մէճ. Thyself, Yourself, Քէնարէն: Yourselves, Քէնարէնը:

ՂԱ"ԻՊ

Մէ-ճէրէր

Ճէ՛ճ

Քէ-չ. Քէ-''էն. Դո-''ն.

Մէ-ճ. Himself, Herself, Itself, +էն- Themselves, +էն-
րի:

Մէ-չ. Եօղ տըր

Եօղ տըր

Մէճ. Himself, Herself, Itself, +էն- Themselves, +էն-
րի:

1. Compound pronoun, Բաղադրեալ դերանուն:

98. Ինկլիզէտէ իամ'ի թէճրիտին եէրինի թութան
own լափզը my, thy, his, her, its, our, your վէ their
զամիրը րինտէն սօնկրա զիրք օլունարագ ալէրին չիւք-
միւնիւ թէ''քիտ էտէր: Մէսէլա. It is your own fault 'ի-
պարէսի, Գաղահալ ալէնէն էնալէնէն որէր, տէմէք օլունալ, own
լափզը գապահաթը մուխաթ տալա հաոր էտիյօր: By this
act he lost his own reputation, Պա- 'ալէ էլէ էնալէ է-
լէպարէնէ զայա էլէրի: I have my own book, Քէն-
որի մալէ' օլան էլէնալէ' պէնալէ որէր: They will attend to
their own affairs, Անլէ' էնալէ էլլէրիէն էնալէլէ' պա-
մալէլալ:

99. It զամիրի, պիր մէրճի'ի¹ օլմայարագ, չօգ տէփ'ա
հալանըն եաղմուրը վէ ալաղըր օլմաոր միտիլիւ հալու
քէյփիյէթինի իփատէ էտէն ֆի'լլէրէ սահիպ օլմագ իւզ-
րէ, պա'զէն տալի' սա'իր ֆի'լլէրէ սահիպ օլմագ իւզրէ,
վէ րաճի' օլտըրը իամին քէմիյէթ վէ քէյփիյէթի ֆար-
գընա սաղըլմայարագ իսթի'մալ օլունուր:

It thunders,	(Կէօք) կիւրլէյօր:
It rains,	(Եաղմուր) եաղըյօր:
It snows,	(Գար) հաղըյօր:
It is I,	Պէն իմ:
Was it thou?	Սէ'ն մի իտին:
Is it you?	Սէ'ն մի օին:
It was a dog,	Պիր քէօփէք իտի:
Was it the boys?	Օղլանլա'ր մը իտի:
It was we,	Պիզ իտիր:

100. Ֆի'լտէն սօնկրա կէլէն ֆի'լ սահիպինէ գայմադամ
օլմագ, եա'նի անըն եէրինի թութմագ իւզրէ, մէրճի'ի
տալի' միւպհէմ'օլարագ it զամիրի չօգ տէփ'ա 'իպարէնին
իսթիտաորնտա կէլիր: Մէսէլա:

1. Antecedent, Յարաբերակ

It is good to be here,

It is pleasant to hear the
song of the birds,

It is said that peace is
signed,

It seems that John has
come,

101. Թիւրքճէտէ սիւ"ալըն ճէվապընտա եալընըզ ֆի-
լին զիբրի իլէ իքթիֆա օլունուսլ ալըն՝ եա ալընը՝
կէօրտէ՝ եա կէօրտէ՝ տէնիլէ պիլիր: Ինկիլզճէտէ իտէ
ֆիլին սահիպի կիպի, մէֆուլը՝ տալի զիբր օլունմալը
ալըն: Մէսէլա. ալըն՝ եէրինէ Ինկիլզճէտէ I took it եա-
նի պէն ալըն՝, զէ Did you take my book? Գէն-
ալըն՝ ալըն՝ յը սիւ"ալընա ճէվապէն Yes, I took it, Ի-
լէն, (պէն ալըն) ալըն՝ տէնիլիր:

Իէն-ը. Ինկիլզճէտէ ճէվապտէ ֆիլ իլէ միւթէ՝ալլիգամընըն մէր-
բար էալլիլի մէ"րիտ իլիւն օլըն, Եօխտա Էլէնէ Էֆէնտէ, Խ-յը
Էֆէնտէ մա'նալընտա օլան Yes sir, No sir ճէվապը իլէ իքթիֆա զըլընըն:

ԱՌԻՂԱԹՎԷՐ

Needle, Իյնէ:

Watch-maker, Սա'աթճը:

Multitude, Ղալապալըդ:

Steamer, Վափօր:

Affairs, Իչ, ումուր:

Easy, Գօլայ:

Always, Տա'լմա:

To advise, Նաօիհաթ էթմէք

To learn, Էօյրէնմէք:

Sword, Գըլըճ:

Plant, Ֆիտան:

Language, Լիսան:

Ruler, Ճէտլլ թախթասը

Hand, Էլ:

English, Ինկիլզէ:

Hard, Կիւճ:

To use, Իսթի'մալ էթմէք

To look, Պադմադ:

As I please, *Քէյֆիմէ կէօրէ*: Who took it? *Անը քիմ*
Who made(it)? *Քիմ եափաղը ալտը*:

It is too late, *Վաղթ կէչ*- We took it ourselves, *Պիզ*

միշ տիր: *քէնտիմիզ ալտըզ*:

Of himself, *Քէնտի սլաշընա*: I cut it myself, *Անը պէն*

Of myself, *Քէնտի սլաշըմա*: *քէնտիմ քէստիմ*:

Who did it? *Անը քիմ էթ*- I kill, *էօլտիւրիւրիւմ*:

տի: I believe, *Ինտնըրըմ*:

I did it myself, *Պէն քէնտիմ եափաղըմ*:

Did you take my hat? *Շափղամը ալտըն մը*:

Yes sir, *էվվէթ էֆէնտիմ*:

Yes sir, I took it, *էվվէթ էֆէնտիմ, ալտըմ*:

Did you see my brother? *Գարնտաշը մը կէօրտիւն մի*:

No sir, *Խայր էֆէնտիմ*:

No sir, I did not see him, *Խայր էֆէնտիմ, կէօրմէտիմ*:

I have a right to go, *Կիթմէ յէ հազգըմ վար*:

He killed a man, *(0) պիր առէմ էօլտիւրտիւ*:

102. Exercises

1. Why did you sell your horse? 2. It was my own horse, and I sold it. 3. Who is the man at the door? 4. It is I. 5. Have the girls lost the needles? 6. It was the boys that lost them. 7. Did the watch-maker mend my watch? 8. Yes sir, he mended it. 9. This is my own money, and I have a right to use it as I please. 10. His own friend advised him to go. 11. I lost myself in the multitude. 12. Who took my knife from my pocket? 13. I believe Henry took it. 14. Mary, have you seen my needles? 15. Yes, I saw them. 16. Who took (*կէօթիւրտիւ*) my coat to the tailor? 17. The tailor himself took it. 18. Who cut my pen? 19. I cut it with my new knife.

103. ՄԻՍՆԱԼԻՏ

1. Պու պէօյիւք վախօրը քի՞մ ետփտը: 2. Ալաման-
լար ետփտըլար: 3. Օլ 'ասքէր նէ՞մ ետփտը: 4. Քէն-
տի գըլըճը իլէ քէնտինի էօլտիւրտի: 5. Պու ֆիտա-
նը քի՞մ քէստի: 6. Անը Գէսրգ քէնտի պալթասըյլէ
քէստի: 7. Քէնտի մասըհաթըմ տըր, վէ պագմալը
իմ: 8. Գրալ անա քէնտի խաթթը տէսթի իլէ եաղտը:
9. Գրալ վէ Գրալիչա քէնտիլէրի (տախի) օրատա հաղըր
իտիլէր: 10. Օլ ետթագտա եաթան քի՞մ տիր: 11. Քիւ-
չիւք գարնտաչըն Յովհաննէս տիր: 12. Ինկիլզէ էօյ-
րէնմէք գօլա՞յ մը տըր: 13. Եէնի պիր լիտան էօյրէնմէք
տա'իմա կիւճ տիր: 14. Գարնտաչլարըմը կէօրտիւնի՞զ
մի: 15. Էվլէթ, կէօրտիւմ: 16. Ճէտվէլիմի եաղըխա-
նէմտէն քի՞մ ալտը: 17. Քիւչիւք գարնտաչըն ալտը:
18. Քիմի՞ն պէչ չիչէ չուրուպը վար: 19. Հէքիմին չիչէ-
լէրլէ չուրուպը վար: 20. Մէքթէպէ կիտէճէք վագըթ
մը տըր: 21. Խա'յր, վագթ կէչմիչ տիր:

Եիրմի պիրիցնի Տէրս — Lesson 21.

ՔԻՆԱՅՍԹ — ԻՍՄ Ի ՄԷՎՍՈՒԼ

104. Մէվսուլըն իլէյհն¹ հալինի պէյան էտէնճիւմլէյի
մէվսուլըն իլէյհէ րապթ էտէն քէլիմլէյէ Բէշ-ը², վէ
րապթ օլունան ճիւմլէյէ «ըլէ³ տէնիլիր: Մէսէլա. Պէր «թէ՞
+է +թէ + իւթէր է+թէ+ճէյէ կէթէյէ Բէշ-ը «ըր մա'նասընտա
օլան A man who wants bread has to go to the baker
'իպարէսինտէ man, «թէ՞, Լաֆղը մէվսուլըն իլէյհ, who,

1. Antecedent, Զարաբերակ: 2. Relative, Զարաբերական:
3. Limiting clause.

իւ, լափզը՝ մէժսու, վէ who wants bread, իւ եւեւ իւ-
 քէր, ճիւղէսի ուրի տիր, ինկիղճէտէ who, which,
 that, վէ what լափզարը իմի մէժսու տըրլար:

105. Who մէժսուը ինսան վէ ա'լա դաթ իչիւն,
 which, վէ what հայժան հէմտէ զիրուհ օլմայան նէսնէ
 իչիւն, that իտէ պուհլարըն ճիւղէսի իչիւն գուլլանըլըր:

Who վէ which մէժսուլէրինին թասրիֆաթը պէր
 վէճէ ի աթի տիր:

Մի-հրէր վէ ճէճ'

Մի-հրէր վէ ճէճ'

Մի-ճէրէր. Who,

Which, իւ օ

Մի-լ-հ. իւլի. Whose,

Whose, իւ աւը

Մի-հ' -լ. ուն. Whom,

Which, իւ աւը

ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ

That վէ what մէժսուլէրինին թասրիֆաթը եօդ տըր:

The boy who came } 0 չօճուգ քի օ կէլտի եա' -

The boy that came } նի կէլէն չէճ - 4 :

The horse which is here } 0 աթ քի օ պուրաստա տըր:

The horse that is here } 0

The men that I saw } 0 տտէմէր քի անլէրի

The men whom I saw } կէօրաթիւմ, եա'նի կէսր-

դի-յի-ճ աթիճէր:

The girl whose brother 0 գըզ քի անըն գարնտա-

you know, չընը թանըյօրսըն:

The cat whose kittens are 0 քէտի քի անըն եալըր-

lost, լարը զայպ օլմուչլար:

The meat which I bought } 0 էթ քի անը սաթըն ալ-

The meat that I bought } տըմ:

The house whose owner 0 էվ քի անըն սահիպի

is sick, խասթա տըր:

I sold what books I found, } Պէն սաթտըմ օ քիթապ-

լարը քի անլէրի պուլ-

տում, եա'նի ու-լըլը

իւ-լըլը աւիլը:

I ate what I saw, { Պէն ետտիւմ օ չէյի քի ա-
նը կէօրտիւմ, եա'նի
կէօրտիւմ-է-էօրտիւմ:

106. What մէվսուլընըն մէվսուլըն իլէյի սա'ղէն մէզ-
քիւր, վէ սա'ղէն մա'հզուֆ օլուր: Մէսէլա. պալատէքի
What books I found ճիւմլէսինտէ մէվսուլըն իլէյի
մէզքիւր օլան books քէլիմէսի տիր. լաքին What I
saw ճիւմլէսինտէ մէվսուլըն իլէյի մա'հզուֆ օլան,
thing, չէյ, եա fruit, ճէյէ, կիպի դարինէ իլէ անկա-
շըլան պիր քէլիմէ տիր:

107. Մէվսուլըն իլէյի մա'հզուֆ օլտըղը հալտէ,
What մէվսուլը That which, եախօա Those which
թա'պիրի մա'նասընտա օլուր: Մէսէլա.

Bring me what you have, { Կէթիր սանա օ (չէյի) քի
սէնտէ տիր, եա'նի սէնտէ
Bring me that which you
have, { Կէթիր սանա օ (չէյի) քի
սէնտէ տիր, եա'նի սէնտէ

108. Մէզքիւր մէվսուլէրին իլքինէ էտաթ՝ գօնուլ-
մադլա նիճէ մա'նալար տահա իֆատէ օլունուր: Մէսէլա.

That մէվսուլը էտաթ իլէ գուլլանըլտըգտա, լազըմ օ-
լան էտաթ 'իսլարէնին սօնընտա վազ' օլունուր: Մէսէլա.
This is the boy that I went with, This is the boy
with whom I went, Պա- չէն-է օ Կէր + է անըն իլէ կէթ-
րի, եա'նի, Կէթ-ի-նէ կէթ-ի-նէ չէն-է Կէր: The tree
that he fell from, Օ ալան + է (ֆէլան) անտէն Կէ-լա-
նի, ֆէլանէ Կէ-լա-նի-ն ալան:

Իլան: Of whom, Of which, + է անըն, Սէրիպլէրինին Էէրինտէ էք-
սէրիյա whose լաֆըր գուլլանըլըր: Մէսէլա. A book the color of
which is red, A book whose color is red, Պէր + է-ն-է + է անըն Էէն-
Էէն-Էէն Էէն, եա'նի Էէն-Էէն Էէն-Էէն Էէն-Էէն Էէն-Էէն:

has neither mine nor yours. 3. Have you the bag which my servant had? 4. I have not the bag which your servant had. 5. Have you the boxes which I had? 6. I have not those which you had, but those which your brother had. 7. Has the man his own horses? 8. He has those which I had. 9. What do you see? 10. I see the bakers who bake bread. 11. Is a tailor a man who writes? 12. A tailor is a man who makes clothes. 13. Have you my bag? 14. No, I have John's. 15. Did you see any men? 16. I saw the butcher whose son is in our school. 17. Have you the horse, one of whose eyes is blind? 18. It is not ours. 19. Where is the hen whose chickens we saw? 20. She is in the barn.

110. ՄԻՍՍԱԼԼԷՐ

1. Հազարընտա սէօյլէ տիյինիզ ատէմէ օլմիււշ տիր: 2. Սանա պէօյլէ տէյէն քիմ իտի: 3. Պուրայա տիւն կէլմիւշ օլան պիր Հալէպլի (ատէմ) իտի: 4. Նէնի՞զ վար տըր: 5. Այազը թօփալ պիր գուզում վար: 6. Սէնտէքի գուզու քիմի՞ն տիր: 7. Պէնտէքի՝ չիֆթճինին գուզուսը տըր: 8. Գարնտաշընըզտա պուլունմուշ օլան քիթապ սէնտէ՞ մի տիր: 9. Խայր, պէնտէքի անըն գալէմի տիր: 10. Սէնտէքի նէ՞ տիր: 11. Պէնտէ պիր շէյ եօգ տըր: 12. Նէ՞ կէօրտիւլէր: 13. Պիզիմ էվտէ թօփալ պիր գուշ կէօրտիւլէր: 14. Պու քիթապլարը սանա վէրէն քիմ տիր: 15. Անլէրի պանա վէրէն 'ամուճանըզ տըր: 16. 'Ամուճամըն էվինտէքի չօճուզ էօքսիւզ տիր: 17. Գալէմիմ սէնտէ՞ մի տիր: 18. Խա'յր, պէնտէ գարնտաշընըն գալէմի վար: 19. Օ դըզգարնտաշընըզտա՞ մը տըր: 20. Էվլէթ, անտէ (միւ'էննէս) տիր: 21. Տիւն տիւքքեանըմա կէլէն սի՞զ մի իտինիզ: 22. Էվլէթ էֆէնտիմ, պէն ի

ዋናው ጥያቄ ማለት የሚችልበት ሁኔታ ሲሆን፣ *የግል ህግ* የሚለው ስም የሚጠቀሙትን ህጎችና ስርዓቶች ማጥፋት ነው።

112. Թիւրքճէտէ պուլունան պու նէվ՝ ճիւմէ ի վաս-
ֆիյէլէրի Ինկիլզճէյէ թէրճէմէ էթմէքաէ սուհուլէթ
Օլմագ իջիւն աթիտէքի գա՛խտէ տէրճ օլունուր :

ԳԼԽԻՏԷ . Իսմի ֆաիլ ետ իսմի մէֆուլ ետխօտ սը-
ղէ ի սըլէ իլէ պաղլանան ճիւմլէ ի վասֆիյէնին մէվսու-
ֆը Ինկլիլզէտէ տա" իմա մէվսուլըն իլէյհ օլաճաղընտան,
թէրճէմէտէ պէօյլէ պիր ճիւմլէ ի վասֆիյէ պիթ թապի'
հէմ սըլէ հէմ մու" ախսէր օլուր, Գարին ի մէվսուֆ (եա-
նի ճիւմլէ ի վասֆիյէնին ուն ճիւղ" ի օլան քէլիմէ) իսմի
ֆաիլ ետխօտ իսմի մէֆուլ օլաղը հալտէ թէրճէմէտէ
իսմի մէվսուլ who, which, that (պէնտ 105) քէլիմէլէ-
րին պիրի, վէ սըղէ ի սըլէ օլաղը հալտէ իսմի մէվսուլ
մէգըլըր քէլիմէլէրտէն պիրինին մէֆուլըն պիհ սըղէսի
օլուր . Լաքին սըղէ ի սըլէ արաընտա մէվսուֆ զիքր օ-
լունմաաղը թագտիրտէ, թէրճէմէտէ what մէվսուլը
կէթիրիլիր :

(9. $\mu_1 \leq \mu_2 \leq \dots \leq \mu_n$)

Թէրճէմէ օլուհաճագ օլան The sentence *which* is to
 'իսկարէ, be translated.

Անի Կէօրէն ասեմ:

The man *who* saw you.

Զուհուր էտէն կէմբ: The ship *that* appeared.

(9. $\mu_1 \neq 0$ とき $\mu_2 = 0$ とき $\mu_3 = 0$ とき)

Օրհանտան քաղաքէն քէ- The timber *which* was cut
 րէսթէ: from the forest.

Գափուտան չաղբբըլան ա- They took away the man
տէմի կէօթիւրաիւլէր : who was summoned
from the Porte,

(Գորին է զեւր-ճ աւել է աւել)

Մինրանքն պաղտա կէօր- The man *whom* Mihran
տիւյիւ տեսմէ: saw in the vineyard.

Եննի պալթաօը իւն քէս- The tree *which* he cut
տիյի ազան: with his new axe.

Միսափիրլէրին չաղըրադ- The servant *that* the guests
լարը խըսմէ թքեար: called.

(Մէվա-ճ հաշ օլաւնը)

Գըզըն տէտիյինի Պեարոս Peter denied *what* the girl
ճէրհ էթաի: said.

113. ԻնթԱՐ. . . Պիր միւղափը չամիլ օլուպ, մէվ-
սուփը օ միւղափըն միւղափընիւն յհի հիւքմիւնտէ օլան
ճիւմէն ի վսափիյէ թէրճէ մէսինտէ, կէթիրլէճէք մէվ-
սուլ՝ միւղափըն իւն յհ սըղէսինտէ. Եա'նի *whose* օլուր:
Մէսէլա. Պապա՝ պալը Եալաւն ըճալը կէօրտէ, My
father saw the boy *whose* head was hurt. Ֆէ-ինէ
Հալի Դալալը ըճալը կէլաի, The boy *whose* fez Henry
took has come.

Բ. Սըղէն ի սըլէ ֆի'լի լաղըմ օլաղդտա, of, in, to, at,
with, from, վէ սա'իրէ էտաթլարըն պիրի, Եէրինէ կէօրէ,
մէվսուլըն իւքինէ վաղ՝ օլունուր: Մէսէլա. Սա-նէլին
աի-լաի-յի- ալաճ, The tree *from* which Samuel fell,
Եա'նի, Օլալաճ Է անալին Սա-նէլ աի-լաի: Գալիալըն
Եալալը Եալաճ, The bed *on* which my brother lay-
էլէ-է ալալըն՝ ալաճ, The man *to* whom I sold my
house. Էլէ Էալալըն՝ ալալըն, The knife *with* which I
cut the meat.

114. Who, which, what մէվսուլարընըն ախըրընա
so, ever, Եալսոս soever լափղլարըն իլալէ օլունմաղա
Compound Relatives տէնիլէն աթիտէքի միւրէքքէս
մէվսուլէր Եալըլըր:

Whoso, whoever *եախում* Whosoever, Հեր +ի՛ճ +ի օ ։
 Whichever » Whichsoever, Հեր +ի՛ճ +ի օ ։
 Whatever » Whatsoever, Հեր նե +ի օ, աներ
 նե չեյ +ի օ ։

Մէսէլա . Whoso *եախում* whoever *եախում* Whoso-
 ever studies will learn 'խաբէսի Հեր +ի՛ճ +ի օգո՛ւր, օ եօյ-
 ընէ՛ճէ + րիւր, եա'նի Հեր օգո՛ւր-ն եօյրէնէ՛ճէ + . Whichever
եախում Whichsoever road you may take will lead to
 the city 'խաբէսի, Հեր +ի՛ճ +ի օլը +ի ըն-ըսի եւն օ շէհրէ կեօ-
 ըն-ըն-ը, վէ Whatever *եախում* Whatsoever you do is
 good 'խաբէսի, Հեր նե +ի ետեր-ն օ եյի րիւր, տէմէք տիր ։

115. Who? Բի՞ճ, Which? Գո՞ւշը, վէ What? Նե՞օ,
 լափզլարը իսթիֆհամ իշիւն դուլլանըղղլարընտա ինկ-
 լիզճէնին միւսպհէմաթը՝ օլուրլար ։ Պու լափզլարըն մէվ-
 սուլ օլտըղլարը վազթ հալճա թասրիֆաթլարը նէ իտի
 իսէ միւսպհէմաթ օլտըղլարընտա տախի էօյլէ օլուր ։

ԼՈՒՂԱԹՎԵՐ

He will get tired,	Եօրուլաճագ տըր ։
He gets tired,	Եօրուլուր ։
He who is diligent,	Ղայրէթլի օլան ։
Those who are diligent,	Ղայրէթլի օլանլար ։
Where is your servant?	Խըտմէթքեսարընըղ նէրէտէ տիր ։
He is at Mr. Black's,	Միւսիւ Պլագըն էվինտէտիր ։
The chair on which he	Օթուրտըղը սանտալիա գա-
sat was not strong,	վի տէյիլ իտի ։
The wine which they	Իչտիքլէրի շէրապ էքշի իտի ։
drank was sour,	

1. Interrogative, Հարցական ։

Whosoever has been a *Սապրդ չօճուդ օլան հէր*
 child knows what child- *քէս չօճուդլըդ նէ խի-*
 hood is , *յինի պիլիր :*

On which	{	<i>Քի անտէ :</i>	On whom	{	<i>Քի անտէ , քի անըն իւղէ- րինտէ :</i>
At which					
In which					
To whom	{	<i>Քի անա</i>	In whom	{	<i>Քի անտէ , քի անըն տէրու- նինտէ :</i>
To which					
Into which					
From whom	{	<i>Քի անտէն :</i>	Of which	{	<i>Քի անըն , քի ա- նընհագգընտա :</i>
From which					
With whom	{	<i>Քի անըն</i>	For whom	{	<i>Քի անըն իչիւն :</i>
With which					
			At whom		<i>Քի անա :</i>

He learns, <i>էօյրէնիր :</i>	Painter , <i>Րէսամ :</i>
He will learn, <i>էօյրէնէճէք</i>	Shirt , <i>կէօմլէք :</i>
<i>տիր :</i>	Give , <i>վէր :</i>
Book-seller , <i>Քիթապճը :</i>	Hill , <i>թէփէ , պայըր :</i>
Jew , <i>եէհուտի :</i>	To arrest, <i>Ախլու կիրիֆթ</i>
Attention, <i>Տիգգաթ :</i>	<i>էթմէք :</i>
Newspaper , <i>Ղաղէթա :</i>	To respect, <i>Րի'այէթ էթմէք :</i>
Top , <i>թէփէ , իւսթ :</i>	Stands , <i>Տուրուր :</i>
To dwell, <i>Օթուրմագ , սա-</i>	Will stand , <i>Տուրաճագ :</i>
<i>քին օլմագ :</i>	Runs , <i>Գօշար :</i>
To hire, <i>Իսթիճար էթմէք :</i>	Will run , <i>Գօշաճագ :</i>
Tries , <i>Չալըչըր :</i>	You bought , <i>Սաթըն ալ-</i>
Will try , <i>Չալըչաճագ :</i>	<i>տըն :</i>
He knows a great deal , <i>Չօդ պիլիր :</i>	

116. Exercises

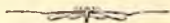
1. Is this the book-seller from whom you bought your book? 2. Where is the man whose servant was

arrested? 3. Are these the children whose mother is dead? 4. Mr. Black, whom we know, is very ill. 5. Do you know the merchant who was at my uncle's? 6. The painter whom you saw at my uncle's is a German. 7. The gentleman in whose house we dwell is a Jew. 8. I will send these shirts to those who are poor. 9. All those who know your father, respect him. 10. The house which your father has hired, is larger than ours. 11. The physician of whom you speak, is in Europe. 12. Whoever knows himself, knows a great deal. 13. Give good attention to whatever your teacher tells you. 14. Who is this boy? 15. He is the son of the farmer whose horse you have. 16. He is our Father from whom comes everything. 17. Mr. Jew is the man of whom we read in the newspapers. 18. Do you know that orphan boy? 19. Yes sir, he is the one for whom I bought the shoes.

117. ՄԻՍՈՒՆԻՅՐ

1. Գարնտաչը խաթա օլան խաթուն պո՞ւ մը տըր :
 2. Օ՝ փէտէրի քէյֆսիզ օլան խաթուն տըր : 3. Կէօր-
 տիւյիւ քիլիսէ քիւչի՞ք մի խաթ : 4. Փէք պէյիւք պիր
 քիլիսէ խաթ : 5. Օթուրտըղմըզ էզ քի՞մին տիր : 6. Օ-
 թուրտըղմըզ էզ պիլիմ տէյիւ տիր : 7. Չիչէյի պէյազ
 օլան ֆիտան պո՞ւ մը տըր : 8. Խայր, ետիրաղը պէ-
 յազ օլան ֆիտան տըր : 9. Էզի պայըըն թէ փէսինտէ
 օլան առէմ նէ՞րէտէ տիր : 10. Օտաւընտա տըր : 11. Ա-
 յաղը թօփալ օլան աթընըզ պո՞ւ մը տըր : 12. Այաղը
 թօփալ օլան աթըմը, տիւնքի կէօրտիյիւնիւզ թիւճճա-
 րա սաթամ : 13. Գալէմինի ալտըղմ գըզգարնտաչընըզ
 պո՞ւ մը տըր : 14. Խայր, պու՝ Սարֆ մէքթէպինտէ օ-

Գույան քիւչիւք գըզգ արնտաշմ տըր : 15. Փարայը վէր-
 տիյիմիզ չօճուգ նէրէտէ տիր : 16. Քիլիսէտէքի մէք-
 թէպտէ տիր : 17. Աղաճըն ալթընտա տուրան ատէմ քիմ
 տիր : 18. Պու սէթրիյի սաթըն ալտըզըմըզ թէրզի տիր :
 19. Պիր ատէմ հէր իսթէտիյինէ մալիք օլամազ : 20.
 Չալըշան էօյրէնիր :

Պ Ա Պ Ը Ս Ա Լ Ի Ս

Ս Ը Ֆ Է Թ՝

Եիրմի իւշիւննիւ Տէրս — Lesson 23.

Տ Ե Ր Է Ճ Ս Թ Ը Վ Ա Ս Ֆ

118. Ինկլիզէտէ սըֆէթ՝ քէյֆիյյէթ, քէմիյյէթ վէ ահվալ ճիհէթիյլէ պիր թէպէտտիւլէ օլրամայարագ մէվսուֆ օլան իսմին մա'նասընը թագեիտ էթմէք իւզրէ ա'նա թէգատտիւմ էտէր:

119. Ինկլիզէտէ սըֆէթլէր իքի նէվ՝ օլուպ, պիրին՝ ճիսի սըֆէթ ի թագեիտիյէ² տիր քի մա'նա ը վասֆիյի պէյան էթմէյէրէք մէվսուֆը թագեիտ էտէր:

120. Իքինճի նէվ՝ սըֆէթ ի թէպեինիյէ³ տիր քի մա'նա ը վասֆիյի իւշ տէրէճէ պէյան էտէր:

Պիրինճի տէրէճէ՝ տէրէճէ ի վապիյէ⁴ տիր քի օ հալտէ սըֆէթ մա'նա ը ասիսինտէ գուլլանըլըր. մէսէլա, long, "long", cold, "cold":

Իքինճի տէրէճէ՝ տէրէճէ ի թափզիլիյէ⁵ տիր քի օ հալտէ սըֆէթ մա'նա ը վասֆինին մէվսուֆտէ պաշգասընա նիսպէթլէ զիյատէ եա էքսիք օլտըլընը կէօսթէրիր: Մէսէլա. longer, "longer", colder, "colder":

Իւշիւննիւ տէրէճէ՝ տէրէճէ ի միւպալաղա⁶ տըր քի օ

1. Adjective, Ածական. 2. Limiting Adjectives, Մասնական ածական. 3. Qualifying Adjectives, Որակական ածական. 4. Positive, Դրական. 5. Comparative, Բաղդատական. 6. Superlative, Գերադրական.

հալոէ սըֆէթ մա'նա ը վասֆինին մէվսուֆտէ , զիյատէ
եախօտ նագս ճիհէթիյլէ , սօն աէրէճէտէ օլտըղընը կէօս-
թէրիր : Մէսէլա . Longest, էն -աղ-ն Coldest, էն -օղ-ն :

121. Տէրէճէ ի վազ'իյէտէ պուլունան սըֆէթ հէյ'էթի
վազ'իյէսիյլէ գուլլանըլըր : Տէրէճէ ի թափզիլիյէտէ օլան
սըֆէթ իսէ հէյ'էթ ի վազ'իյէսին եա ախըրընա ր եախօտ
er հարֆլարը իլհագ էտիլիր, վէ եա էվլէլինէ : more, րահ-
եախօտ less, րահ- աղ, քէլիմէլէրինտէն պիրի կէթիրիլիր :
Տէրէճէ ի միւպալաղատա օլան սըֆէթ տախի , եա ախը-
րընա st եախօտ est , եա էվլէլինէ : most, էն չէ, եախօտ
least, էն -աղ, քէլիմէլէրինտէն պիրի կէթիրիլիր :

ԽԻՍՍԱԼԼԻԲ

Վաշէյէ

Թափէյէ

Միւպալաղ

Large, աշէյէ- Large, րահ-աշէյէ- Largest, էն աշէյէ-

Cold, -օղ-ն Colder, րահ- -օղ-ն Coldest, էն -օղ-ն

Heavy, -աղ-ն Heavier, րահ- -աղ-ն Heaviest, էն -աղ-ն

Diligent, աշ- } More diligent, րահ- Most diligent, էն

րէլէլէ } հաշալէլէ (պաշ- աշալէլէ
գաորնտան)

Less diligent, րահ- Least diligent, էն

հաշալէլէ -աշալէլէ

Իւշ-ն : - . Տէրէճէ ի վասֆը կէօսթէրմէր իչիւն ր եա st հարֆլարը
անհագ պիր հէճէլի սըֆէթլէրէ . եախօտ ախըրընտա y եա le պու-
լունան պա'ղը իրի հէճէլի սըֆէթլէրէ 'իլավէ օլունուր . more , most
լաֆզլարը իսէ պիր հէճէլի օլմայան սըֆէթլէր իչիւն իսթի'մալ օ-
լունուր :

Բ. R վէ st հարֆլարը անհագ հարֆ ը սալթի իլէ միւնթէհի օլան
սըֆէթլէրէ 'իլավէ էտիլիպ , սըֆէթին սօնը հարֆ ը հէճէ օլտըղը
թաղտիրտէ , իմբեանը թէլէֆիւզ իչիւն մէզքիւր հարֆլարըն իլ-
քիւնտէ e հարֆը կէթիրիլիր . պունուն իլէ պէրապէր սըֆէթին սօնը
y հարֆը օլտըղընտա , մէզքիւր y հարֆընը i հարֆընա թահվիլտէն
սօնկրա (Պէնտ 44) er եախօտ est հարֆլարը 'իլավէ էտիլիր : (Մի-
սալլէրտէ Large, վէ Cold վէ Heavy քէլիմէլէրինէ միւրանա'աթ)

122. Աթիտէքի սըֆէթլէր տէրէճէ ի վասֆ գա'իտէ-
սինէ (Պէնտ 120 , 121) մուխալիֆ տիրլէր :

Վաղելի

Թագելի

Մեղեղ

Good, էյի	Better, արհ էյի	Best, է էյի
Bad Ill Evil } ֆել	Worse,	Worst,
Little, փ	Less,	Least,
Much, շատ	More,	Most,
Far, արեւել	Farther } Further }	Farthest } Furthest }
Late, Կէճ	Later	Latest } Last }
Nigh, է-գըն	Nigher	Nighest է- Next
Old, է-տի, է-շու	Older } Elder }	Oldest } Eldest }

123. Իսմի խառնարտան ետիւրլան, ետխոտ մէլգի, մատտէ, եա շէքլ պէյան էտիպ զիյատէ վէ նոգսան գապուլ էթմէզ պուլունան սըֆէթ էրտէ տէրէճէ ի վասֆի իթիպար օլունմազ: Մէսէլա. German, Ալմա, Square, Ֆրէ-դու, Spanish, Սէմէզ, Level, Խէ-շ, Perpendicular, Կապի, Woolen, է-նիլ:

124. Մա'նա ի վասֆինին զա'ֆ ու գըլէթ իւզրէ օլմասընը իֆատէ իշիւն, եա սըֆէթին ախըրընա ճէ վէ էտաթը մա'նասընա օլան ish, վէ եա իպթիտասընա rather, somewhat, վէ slightly քէլիմէլրի գօնուլուր: Մէսէլա. Blue, Ֆալի. Bluish, Ֆալիճէ. White, Դէյաշ. Whitish, Կէյաշմ. Cold, արեւել. Rather cold, արեւելմ. Acid, էտի. Somewhat acid, էտիճէ. Sweet, Բիւլ. Slightly sweet, Բիւլմ:

125. Յիւն ֆէլմադան ղէյադէ... Խիւ ետխոտ ֆէլմա ֆէլմադան էտի... Խիւ կիպի պիր խուսուստա պիր նէսնէնին պաշգասընա մուգսպէլէսի քէյֆիյէթինի կէօսթէ-

ըէն 'իպարէլէրին ինկլիզճէսինտէ, մուգապէլէ անճագ սը-
 ֆէթին տէրէճէ ի թափգիլիյէսի իլէ իֆատէ օլունուպ,
 սըֆէթ տախի միւֆազզալտան թէ'էլիսիւը. վէ միւ-
 ֆազզալըն 'ալէյտէն էվվէլ կէլէն than էտաթընա թէ-
 գատտիւմ էտէր. Մէսէլա. Պա- - - - - անդէն սըլա- - - - - րը,
 This water is *colder than* that. Օ էլ պա- - - - - է- - - - - րէր,
 That house is *older than* this. Շա- - - - - րէրէնդէն ' - - -
 ֆալլա օլ- - - - - շ, Charles has become *wiser than* his fa-
 ther. Տա- - - - - լա շէյլէր դէլէր է՛, I know better things.

ԼՈՒՂԵԹԼԵՐ

- Who has the best pen? Էն էյի գալէմ քիմալ՞ տիր՝
 I have one larger than Պէնաէ պունտան պէօյիւք
 this. պիր տանէ վար՝
 Is this the coldest day Պու (կիւն) հաֆթանըն էն
 of the week? սօղուգ կիւնի՞ւ մի տիր՝
 It is not colder than the էօթէքիլէրտէն սօղուգ տէ-
 others. յիլ տիր՝
 That paper is worse. Օլքեաղըտտահաֆէնասորր՝
 Which is the shortest Էն գըսա այ գա՞նդըսը տըր՝
 month?
 February is the shortest Էն գըսա այ փետրուար տըր՝
 month.
 Is that white stone light? Շու պէյազ թաշ խաֆի՞ֆ
 մի տիր՝
 No, it is heavier than the Խա'յր, օլ պիրինտէն աղըր
 other. տըր՝
 Who is the richest of you Սիզտէ էն զէնկինի քի՞մ տիր՝
 all?
 George is the richest, and Պիզտէ էն զէնկին (օլանը)
 John is the poorest. Գէորգ, վէ էն ֆագիր (օ-
 լանը) Յովհաննէս տիր՝

It is found, Պուլուռներ :	Mountain, Տաղ :
Dress, Ֆիսթան , լիպաս :	It smells, Գոգար :
The latter, Սօնկրաքի :	Platinum, Փլաթին :
Interesting , Մէրադ ճէլլ	The former, Էվվէլի :
էտիճի :	Kind, Ձէշիտ , նէվ :
Soft, Եուժլագ :	Street, Սօգագ :
Animal, Հայվան :	Pear, Արմուտ :
Last, Էն սօնկրաքի :	Land, Գարա (գըթ'ասը) :
Year, Սէնէ :	Root, Քէօք :
Still more, Տահա չօգ :	Smell, Գոգու :
Still better, Տահա էյի :	Cloud, Պուլութ :
To visit, Զիյարէթ էթմէք :	Useful, Ֆա'իտէլի :
What kind of a man?	Նէթապլի'աթտապլիրատէմ :
	Նէթ կիպլի պիրատէմ :
What kind of a tree?	Նէթ էշիտ աղան, Նիճէ պիր աղան :

128. Exercises

1. Platinum is the heaviest metal. 2. Her dress is less beautiful than that of your sister. 3. What kind of a man is Mr. S.? 4. He is a very good and useful man. 5. What kind of books are Miss Mary's? 6. Miss Mary's books are more interesting than ours. 7. Are cats as faithful as dogs? 8. Cats are less faithful than dogs. 9. How are those apples that are on the table? 10. Those apples are softer than the pears which our cook has. 11. Do you know my aunt who was in Paris last year? 12. Yes, she is more diligent than her daughter. 13. Which are the largest cities of Europe. 14. London and Paris are the largest cities of Europe. 15. Was the coffee warm? 16. The coffee was warm; but the tea is warmer. 17. This church is higher than ours. 18. What kind of a girl is Mary?

19. She is the happiest girl in the world. 20. She is more beautiful than Rosa who visited us yesterday. 21. That mountain is higher than the other mountains of the country.

127. ՄԻՍՍԱԼԻԷՐ

1. Օ սիրքէ էյի՞մի տիր: 2. Խա՛յր, պալտան թաթլը տըր: 3. Սիզտէ տահա էյիսի վա՞ր մը տըր: 4. Էվլէթ, գըրմըզը սիրքէմիզ սիզինքինտէն չօգ էյի տիր: 5. Էն ա՛լա տօսթընըզ քի՞մ տիր: 6. Էն ալա տօսթըմ՝ ափունճամըն խանէսինտէ կէօտիւյիւնիւզ Յովհաննէս տիր: 7. Սիզտէ էն եաշլըսը քի՞մ տիր: 8. Զօգ (so much) սէվտիյիմիզ չիֆթճինին չօճուղը տըր: 9. Ֆրանզ քէնտի դարնտաչընտան քէյֆլի տիր: 10. Քէյֆսիզ օլան գօնչունուզ չիմտի նա՞սըլ տըր: 11. Տիւնքինտէն՝ ֆէնա տըր: 12. Էն ֆա՛խտէլի մա՛տէն գա՞նղըսը տըր: 13. Հէր եէրտէ պուլունան տէմիր տիր: 14. Էն աղըր մա՛տէնլէր գա՞նղըլար տըր: 15. Ալթուն վէ փլաթին էն աղըր մա՛տէնլէր տիր: Սօնկրաքի էվլէքինտէն աղըր տըր: 16. Տիւքքեանը սօգազըմըզտա օլան Պարոն Պ.ին գըզը նա՞սըլ գըզ տըր: 17. Մէքթէպիմիզտէ էն զայրէթլի գըզ տըր: 18. Էն գուվէթլի հայվան գա՞նղըսը տըր: 19. Արսլան՝ գարատա սաքին օլան հայվանլարըն էն գուվէթլիսի տիր: 20. Օլքէօքիւն գօգուսը նա՞սըլ տըր: 21. Ֆէնաճա գօգույօր: 22. Սարըճա պիր պուլութ կէօրտիւմ: 23. Պէօյլէք պապանըզ գա՞ջ եաշընտա տըր: 24. Պէնիմ պէյազ աթըմ սիզինքինտէն եաշլը տըր: 24. Յովհաննէս պէնտէն պօյլը տըր:

1. Տիւնքինտէն՝ than yesterday եախօտ than he was yesterday
Թէրնէմէ օլունուր:

Երրորդի տօրսիւննիւ Տէրս — Lesson 24.

ՏԵՐԷՃԱԹ Ը ՎԱՍՏԱ (ԴԵՒԷՄ)

128. Ինչիւնչէտէ պիր 'իպարէտէ պուլունան իքի սը-
ֆէթին տէրէճէ ի վասֆիյէլէրի պիրիպիրինէ միւթէվադ-
գըֆ օլտըղը հալտէ, իլքինտէ հարֆ ը թա'րիֆ պուլուն-
մադ շարթըլէ, հէր պիր սըֆէթին տէրէճէ ի թաֆգիլի-
յէսինէ մախսուս սըղէսի իսթի'մալ օլունուր: Մէսէլա.
The more I see it, the more I like it, Նէ քարար լըֆ
մըլ իէօրէ-ր-էմ' օ քարար լըֆ մըլ պէյէնէր իմ: The warmer
the air is, the better it will be for him, Հալ-մ Նէ քա-
րար ալ-գ-գ օլտ-ր իս-է, մըլն իլէ-մ օլ քարար էյէ օլտ-ր: The
nearer you go to a thing, the clearer you will see it,
Պէր Նէ-մէյէ Նէ քարար է-գ-ըն վարըր-մ, մըլ օլ քարար էյէ
իէօրէ-ր-էմ:

129. Թէսազի, Եա'նի իքի նէսնէնին պիր խուսուստա
իլթիրաքլարը պիր տէրէճէտէ օլտըղը կէօսթէրիլմէքիս-
թէնիլտիքտէ, as, քարար, քէլիմէսի իսթի'մալ օլունուր:
Պէյլէ սըրալարտա մէգքիւր as քէլիմէսի հէմ սըֆէթ օ-
լան մա'նա ի միւլթէրէքին, հէմ տէ միւլէպպէհըն պիհ
օլան իսմին իլքինէ գօնուլըր:

Մէսէլա. As much as..., ...քարար լըֆ, As little as...,
...քարար ալ, Թէրքիպլէրի միգտար, As many as...,
...քարար լըֆ, As few as..., ...քարար ալ, 'ատէտ, As far
as..., ...քարար ալ-գ-գ, as near as..., ...քարար է-գ-ըն, մէ-
սաֆէ, վէ As long as..., ...քարար ալ-ըն, As short as...,
...քարար գը-մ, գէման վէ թուլ խուսուսընտա իլթի-
րաք միւսապաթընը կէօսթէրիլ: Snow is as white as
wool 'իպարէսինտէ, as քէլիմէսի հէմ մա'նա ի միւլթէ-
րէքի կէօսթէրէն white սըֆէթինին, հէմ միւլէպպէ-
հըն պիհ օլան wool իսմինին էվվէլինէ գօնուլարագ,
ք-ր էէ-մ քարար պէյ-ալ օլտըղընա տէլալթէթ էտէր: Աթի-

տէքի 'իսկարէլէր տախի պու գա'իտէյէ թէվաֆուգ է-
տէրլէր . Sugar is as sweet as honey , Շէտէր դաւտար
Բ-Բըլ Կըր . I have as much coffee as sugar , Շէտէրէ՛ գ-
րար գահէ՛ զ-ր . That lady has as many boys as girls ,
Օլ է-Բ-Բըլ թըլըրը գարար օղըլըրը զ-ր . Our horse is
not as good as this , Ալըլըլ դ- (ալ) գարար էյէ Կէյէ
Կէր : He went to a place as far away as England ,
Ինկէլնէր- գարար աղաթ դէր Եէրէ կէլ-Կէ . My friend went
as far as England , Տօնըլ Ինկէլնէր-յա գարար կէլ-Կէ :
We waited there as long as was necessary , Օրար
լըլըլ կէլ-Կէլ գարար դէլ-Կէլ :

130 . Մուգապէլէտէ զիքր օլունան պիր սըթէթին թէ-
քէրրիւր էթմէմէսի իջիւն չօգ տէֆ'ա անըն եէրինտէ so ,
Եյլէ , Լաֆզը դօնուլուր : Մէսէլա . Jane is a vain girl ;
but her sister is more so , Ճէնի Տալըր- դէր Բըլ Կըր ,
Լալի թըլտըր-լը Կահ- Եյլէ (Տալըր-ը) Կըր : My house
is beautiful ; but yours is more so , Պէնի Ելի՛ կէլ-Կէլ
Կէր , մա- Կէլի-Կէլ Կահ- Եյլէ (կէլ-Կէլ) Կէր :

ԱՌԱՂԱԹԱԿՐ

The one.... the other,	Պիրի . . . օլ պիրի :
As long as I could,	Գատիր օլտըղըմ գատար :
As long as they could,	Գատիր օլտըղլարը գատար :
To keep still,	Սէսսիզ, հարէքէթսիզ զալմագ :
To grow old,	Եաչտա արթմագ :
It blows,	Էսէր (րիւզկեար) :
To grow wise,	'Ագլտա արթմագ :
Tulip, Լալէ :	Balance, Թէրազի :
Copper, Պագըր :	To succeed, Մուվաֆֆագ
Rose, Կիւլ :	օլմագ :
Precious, Գըլմէթլի :	Wind, Րիւզկեար :
Obedient, Միւթի :	Soon, Թէզ :

Fast, Զափուք:	Intense, Շէտիտ:
Suffering, Էլէմ, Էզիյէթ:	Dirty, Քիրլի:
Bridge, Քէօփրիլ:	Able, Էհլիյէթլի:
Pride, Ղուրուր:	The Danube, Թուանէհրի:
Clean, Թէմիզ:	Lake, Կէօլ:
Lake Superior, Սիւփէրիյըր	Sensitive, Հէսաստ:
Կէօրիլ:	
John is the tallest of my children,	Պէնիմ չօճուգլարլմտան Թովհաննէս էն ուզուն պօյլըսը տըր:
The best boy in school,	Մէքթէպտէ էն էյի չօճուգ:
The richer of the two,	Իքիսինին զէնկինի:

131. Exercises

1. The tulip is a beautiful flower; but the rose is more beautiful. 2. A good reputation is more precious than gold. 3. Copper is very useful; but iron is the most useful metal. 4. Mr. Clark is the most diligent of our students. 5. Mary was the most obedient of all her children. 6. Mr. Jacob is the richest man in the town. 7. My health is bad, yours is worse; but his is worst. 8. The stronger the wind blows, the faster we will go. 9. The more you try, the better you will succeed. 10. The sooner, the better. 11. I have many books; but you have more, and our teacher has the most. 12. Have you as much coffee as tea? 13. I have as much of the one as of the other. 14. Has the cook as much bread as butter? 15. He has not as much of the one as of the other. 16. Have we as many stockings as shoes? 17. We have not as many of the one as of the other. 18. My sufferings were not as intense as his. 19. Is your fruit as fresh as ours? 20. No, ours is not so fresh

as yours. 21. Shall we go as far as the bridge? 22. No sir, we will not go so far. 23. They kept still as long as they could.

132. ՄԻՍՍԱԼԼԻՐ

1. Պիւթիւն տիւնեատա էն ա'լա տօսթըմ վալիտէմ տիր: 2. Անըն (միւ"նննէս) էլլէրի պէնիմքի գատար քիրի իտի: 3. Պու քիթապ սէնինքի գատար Փա"իտէլի^օ մի տիր: 4. Խա'յր, պէնիմքի գատար Փա"իտէլի տէյիլ տիր: 5. Գալուէն չէքէր գատար թաթլը տէյիլ տիր: 6. Օլ մէմ լէքէթի սիզին գատար (as much as you) սէվէրիզ: 7. Նէ գատար զիյատէ օգուր իսէն, օլ գատար զիյատէ էօյրէնիրսին: 8. Եաշտա արթորդճա՝ ագըլտա արթարսըն: 9. Գօնչոււմըզն սէրվէթի արթարդճա, մաղրուրլըզ տա արթայօր: 10. Յակոբ էֆէնտի Մինաս էֆէնտիտէն տահա էհլիյէթլի պիր հէքիմ տիր: 11. Պու գատէհլէր օլ գատէհլէր գատար թէմիզ տէյիլ տիրլէր: 12. Գամէր՝ չէմս գատար պէօյի^օք մի տիր: 13. Խա'յր, չէմս գատար պէօյի^օք տէյիլ տիր: 14. Ալթուէն սըհհէթ գատար գըյմէթլի^օ մի տիր: 15. Սըհհէթ գատար գըյմէթլի տէյիլ տիր: 16. Մա'տէնլէրին էն սէրթի գա՞նղըսը տըր: 17. Տէմիր պագըրտան չօգ սէրթ տիր: 18. Օլ չիֆթ ճինին փէյնիրի գատար սիւտիւ վա՞ր մը: 19. Փէյնիրի գատար սիւտիւ^օ եօգ տըր: 20. Գա՞նղըսը տահա պէօյի^օք տիր, Թուէնա մը, Խրաթ մը: 21. Խրաթ Թուէնատան ուզուէն տըր: 22. Աֆրիգանըն էն ուզուէն ըրմաղը գա՞նղըսը տըր: 23. Սիւ փէրիյըր՝ թաթլը սու կէօլլէրինին էն պէօյի^օլիլ տիր: 24. Պու թէրազի զայէթ հէսսաս տըր ամմա անընքի տահա հէսսաս տըր:

Երրորդ պեղծումի Տէրս — Lesson 25.

ՍԵՑԵԹԼԵՐԻՆ ՄԵՎԳԻՒՒ

133. Լիսան ը Թիւրքիտէ օլտըղը կիպի, Ինկիլզէտէ տախիսըֆէթին մէվսուֆաթէզ աստիւմի գա'իտէի քիւլ-վյէ տիր, Փազաթ սըֆէթ լադասպ վէ 'իւնվան, Եախօտ ճիւմլէ ի վասֆիյէ օլտըղը հալտէ մէվսուֆտան սօնկրա կէլիր: Մէսէլա. Alexander the Great, Պէօյի- Իսէնթէր The man who lost his boy, Չօն-ղըն շայ էրէն արէս. A plant ten feet in height, Օն յա-է էէ-տէլիյինտէ դէր ֆէր-ն: A child obedient to his parents, Վալիթէյնիէ Դիլի' դէր լօն-գ: A boy diligent in study, Օգոն-գոգոն շարէլիէ դէր լօն-գ: Louis the Fourteenth, 14ին ճի Լոն:

134. Իսմ վէ քինայէթի շամիլ օլմայան ճիւմլէ ի վաս-ֆիյէնին հէմ մէվսուֆա թէզաստիւմի հէմտէ թէ'էի-սիւրի ճա'իզ տիր: Մէսէլա. A servant exceedingly faithful, Պէր ֆոլ-լ (+է) շայէլիէ արըֆ (արը): An exceedingly faithful servant, Ղայէլիէ արըֆ դէր ֆոլ-լ. A merchant rich, wise, and honest, Պէր Բոնիէր (+է) փիլի, 'աֆէլ Վէ Դոլ-Բոնիէր (արը): A rich, wise, and honest merchant, Չէնիլի 'աֆէլ Վէ Դոլ-Բոնիէր դէր Բոնիէր:

ԼՈՒՂԱԹԼԵՐ

What kind of a man are you? Նա'սըլ աստէմ սին:

What kind of a boy is John? Յովհաննէս նա'սըլ պիր օղան տըր:

The least thing in the world has its use, Տիւնեատէ պուլունան էն քիւ շիւր շէյին ֆա'իտէսի վար:

A great deal, Պիր չօղ: He lay, Եաթտը:

He broke, Գըրաը:	Weapon, Սիւահ:
Gentle, Լաթիֆ:	Business, Իշ, Տէշղուլիյէթ:
Playful, Օյուն սէվէն:	Fur, Քիւրք:
Master, Աղա, սահիպ:	Window, Փէնճէրէ:
Valley, Տէրէ:	Fat, Սէմիզ, շիշման:
Spot, Նօգթա, Տէվգի:	Sad, Մահղուն:
Anxious, Էնսիշէլի, միւզ- թարիպ:	Summer, Եազ:
Crowd, Ղալապալըզ:	Feather, Թիւյ:
Forest, Օրման:	Dealings, Մու'ամէլէ:
Thick, Գալըն:	Honest, Միւսթազիմ:
He follows me,	Պէնիմ արգամտան կէլիր:
He follows Charles,	Շարլըն արգասընտան կիտէր:

135. Exercises

1. What had he? 2. He had a dog, very gentle and playful. 3. What kind of a dog is it? 4. It is a dog that always follows his master. 5. Do you know the hunter whom we saw in the valley? 6. Yes, he is the brother of the tailor who lived in this city. 7. Where was the child whom they lost? 8. He was on the spot on which the lion lay. 9. What did you see in the merchant's garden? 10. I saw there flowers, white, red, and yellow. 11. Who was there with you? 12. There were several persons there, who went with us as far as the market. 13. There was a great crowd anxious to see the soldiers. 14. What will you give me? 15. I will give you one of the books that are on the table. 16. What was there in the forest? 17. In the forest there was a tall, thick, and smooth tree. 18. What has the hunter in his hand? 19. He

has sharp, heavy, and bright weapons in his hand. 20. How old is that man? 21. He is older than the farmer's oldest son.

136. ՄԻՍՍԱԼԼԵՐ

1. Նէսի՞ վար տըր: 2. Իքի զէնկին 'ամուճասը վար տըր: 3. Պէօյիւք 'ամուճասը փէտէրիմտէն պէօյի՞ւք մի տիր: 4. Նա'յր, քիւչիւք 'ամուճասը (սէնին) փէտէրինտէն պէօյիւք տիր: 5. Անըն աշճըսը նաճըլ պիր աոտէմ'իտի: 6. Իչինտէ փէք զայրէթի պիր քիմնէ իտի: 7. Ավճընըն վուրտըղը նաճըլ պիր թիւքի իտի: 8. Փէք եումազ քիւրքիւ օլան պիր թիւքի իտի: 9. Կէօրտիւյիւմիւզ էվին Նէսի՞ վար տըր: 10. Պիր չօգ փէնճէրէլէրի վէ իքի գափուսը վար տըր: 11. Օլ ուզուն վէ սէմիզ աոտէմին իսմի Նէ՞ տիր: 12. Իսմինի պիւմէմ, ամմա Իթալիալը տըր: 13. Այաղը գըրըլմըզ օլան պու թօփալ օղլան Նէ՞րէտէն տիւշտիւ: 14. Պաղչէնին էն եիւքսէք աղաճընտան տիւշտիւ: 15. Տիւնեատէ պուլունան էն քիւչիւք Նէսնէ Նէ՞ տիր: 16. Օլ գըզ նի՞չիւն մաճգուն տըր: 17. Զիւնքի էն ա'լա տօսթը օլան վալիտէսինի զայպ էթտի: 18. Պու նաճըլ պիր եազ իտի, կէչէն եազտան չօգ սըճագ օլտու (իտի): 19. Պու պատթօնը սանա քի՞մ վէրտի: 20. Էն պէօյիւք 'ամուճամըն տօսթընտան ալտըմ: 21. Սէնի էլինտէքի Նէ՞ տիր: 22. Գուշուն Գանատընտան տիւշմիւշ սարը պիր թիւյ տիր: 23. Յալիօրտո նաճըլ պիր օղլան տըր: 24. Իչինտէ միւսթագիմ պիր օղլան տըր:

Եիւրմի ալթրննը Տէրս — Lesson 26.

ԱՐՖԷԹԼԵՐԻՆ ՄԷՎԳԻՒ (ՏԵԼԷ)

137. Իւզէրինէ հարֆը թա'րիֆ (եախօտ հարֆը թէն-քիր) գօնուլաճագ պիր մէվսուֆըն սըֆէթի մէզքիւր

Հարֆ իլէ մէվսուֆըն արա եէրինէ տիւչէր: Մէսէլա.
The older son, Պէոյէ-տ զըւլ: A strong wing, Գ-տ-
վէ-վէ ղէր քան-ա: A loud voice, Ե-տ-է-տ սէր-ա: A sharp
knife, Քէ-տ-է-ն ղէր ղըւլ-է:

138. Միւզաֆ օլան մէվսուֆըն սըֆէթի՝ միւզաֆըն
իլէյհ հալիստէ պուլունան քէլիմէ իլէ մէվսուֆըն արա-
սընա տիւշիւպ, մէվսուֆա 'ա'իտ հարֆ ք թա'րիֆ եա
թէնքիւր տախի միւզաֆըն իլէյհէ թէգատտիւմ էտէր,
Մէսէլա. The king's older son, Փադիշահն պէշի- + օլա
A bird's strong wing, Պէր գուշն գուշէն գաւադ: A
soldier's loud voice, Ասէրէն էն-սէն սէրաւ: A butcher's
sharp knife, Պէր գաւադըն սէսէն պըշպը:

139. Սալիֆ իւզ զիքր (Պէնտ 137, 138) միտալէր թէր՝
 թիպինտէ օլան ճիւմլէէրտէ մէվսուֆա 'ա'իտ սիրէ-
 տաթ իզթիզա էտէր իսէ, էտաթ ճիւմլէնին իպթիտասըն-
 տա գօնուլուր: Մէսէլա. To the king's older son, փ-
 րէշհըն պէշիւտ օլըն: With a bird's strong wing, Պէր
 ֆուշըն ֆուլլէլէլէ ֆուսպըլէ: At a soldier's loud voice,
 'Աստըրէն էիւտէտ սէրասըն: From a butcher's sharp
 knife, Պէր ֆուսսպըն քէսէն պըզպընպըն:

140. All սրփէթի խիւաֆը գա'իտէ ուարագ հարֆը
թա'րիֆին իպթիտասընատիւ շէրՄէսէլա. All my books,
Հէ՛ + պէն՛ + էմ-պարբ, All the books, Հէ՛ + էմ-պարբ, From
all the king's soldiers, Փաղկահըն հէ՛ + 'ա-գըրդընպէն:

141. ԵՆԵՆԵՐ ԺԱՆԱՍՐՆՈՒ ԵՆՈՒԾ ԵՐԲԵԹԻՆԻՆ ՄԷՎ-
 ՍՈՒՓԱ ԹԵ՛՛Է՛՛ԽԽԻՐԻ ԽԱՀԱՓԱՍԻՆ ՍԱՅՐԸՐԻՄ ԷՍԷԼԱ Have
 you bread enough? ԵՆԵՆԵՐ Է՛՛ՊԵՆԷԼ ԺՒ՞Ր ԴԷ. Has your
 brother paper enough? ԳԻՐԴԱՆԸԸ ԵՆԵՆԵՐ Է՛՛ՂԵՐԸ
 ԺՒ՞Ր ԴԷ. No, but he has ink enough for you and for
 me. ԽՅԵՐ ԼՄԻՆ ՍՈՒՍ ԴԱ ԴՈՒՍ ԴԱ ԵՆԵՆԵՐ ՊԵՐԷԷԿԻ ԺՐԵ.

142. Պա՛ղէն սըֆէթ ու մէյսուֆ թէրթիպի եէրինտէ

of էտաթը իլէ սըֆէթին իամի մա'նասը՝ մէվսուֆ օլա-
ճագ իամին սօնընա գօնուլուր: Մէսէլա:

A reputable young man } ի'թիպարլը պիր կէնճ:
A young man of reputation)

A sad day } Քէտէրլի պիր կիւն, (պիր
A day of sadness) Քէտէր կիւնիւ):

An anxious condition) էնտիշէլի պիր հալ:

A condition of anxiety) (էնտիշէ հալի):

143. Պա'զէն սըֆէթ' իամ կիպի գուլլանըլըս, հէմ մէվ-
սուֆ, հէմֆի'լ սահիպի օլուր: Վէ սըֆէթ ի թէպեհինյէ
օլտըղը հալտէ, ճինս իֆատէ էթմէք իւզրէ անըն իլքի-
նէ հարֆը թա'րիֆ գօնուլմագ կէրէք տիր: Մէսէլա:
Proud, Մաւր-ր: Poor, Ֆաթիւր: The proud, Մաւր-ր-ը:
The poor, Ֆաթիւր-ը: The idle poor have no friends,
Թէւպէլ օլն ֆաթիւր-ըն րա-թլուրը էթ րըր:

ԼՈՒՂԱԿԹԱՅԻՐ

Days of sadness, Քէտէր- Wisdom, 'Իլմ, 'սագլ:
ի կիւնէր:

Crying, Աղլայան: Because, Զիւնքի:

Woods, Օրման: Cloudy, Պուլլութլը:

Rainy, Եաղմուրլը: Happiness, Սա'ատէթ:

Great, Պէօյիւք: Readiness, Հազրրլըք:

Happy, Քէյֆլի, սա'ա- Affliction, Մէշագգաթ:

տէթլու: Beauty, Հիւսն ի ճէմալ:

Piety, Տինտարլըք: Path, Թարիգ, մէսլէք:

Bottle, Շիշէ: Rice, Փիրինճ:

Druggist, Էճզաճը: To play, Օյնամագ:

Venus, Զիւհրէ: Pick, Տէվչիր:

Planet, Սէյյաթէ: To pick, Տէվչիրմէք:

Fruit, Նէմիշ: Will pick, Տէվչիրէճէք:

To walk, Եիւրլումէք:

It was a rainy day, but *Եղիմուրը ամա սա'ատէթ-*
a day of pleasure. *լի պիր կիւն իտի :*

144. Exercises

1. What did you see at my aunt's? 2. I saw her garden, and all her red flowers. 3. What has that merchant's son? 4. He has his father's black coat. 5. What did you do at your younger brother's? 6. We had to play there all the day. 7. What did the poor children want? 8. The poor crying children wanted some food. 9. How tall is that tree? 10. It is taller than the tallest trees in our woods. 11. Has she sugar enough for breakfast? 12. She has enough. 13. Has your friend money enough to buy that horse? 14. I think that he has not money enough. 15. Has the carpenter wood enough for our box? 16. Yes, he has enough. 17. Have you my new shoes? 18. No sir, I have all your old shoes. 19. Are your old birds in the cages? 20. No, the young birds are in the cages. 21. Are the rich the happiest people in the world? 22. The rich are not always happy. 23. He was poor; but of good reputation. 24. What have you for supper? 25. We have fresh butter enough for supper.

145. ՄԻՍՈՒԼԼԷՐ

1. Տօսթլարընը նի՛ջիւն չօդ մահզուն տըրլար, 2. Զիւնքի քէտէրլի կիւնլէրտէ եաշայօրլար, 3. Տիւնեատա էյի ատէմլէր վա՞ր մը տըր, 4. Տիւնեատա փէք չօդ էյի քիմսէլէր վար տըր, 5. Եթէր գատար չայընըզ վէ շէքէրի՛նիզ վա՞ր մը, 6. Հիչ շէքէրիմիզ եօգ տրր, Լաքին եթէր

գատար չայլմը վար տըր : 7 . Գահվէ ալթը իջիւն քի-
 ֆայէթ միգտարը էքմէյիմիզ վա՞ր մը տըր : 8 . էվվէթ ,
 լաքին քիֆայէթ միգտարը թէրէ եաղըմըզ եօգ տըր : 9 .
 էֆէնտիմ , սանա նասիհաթընըզ նէ՞ տիր : 10 . Սանա
 նասիհաթըմ սու տըր (քի) 'իլմ'թարիգինտէ եիւրիւյէսին
 (for you to walk) : 11 . Տինտարըզ տտէմէ սա'ատէթ
 վերիր : 12 . Սապըլը պիր աաէ՞մ մի իտի : 13 . Խայր , մէ-
 շազգաթ կիւնիւնտէ սապըլը տէյիլ իտի : 14 . էֆէնտի-
 միզ ֆագիրլէր տա'իմա սիզլին իլէ տիր , տէտի : 15 . Կէնճ-
 լէրիիթիյարլարտան քէյֆլի տիրլէր : 16 . էճզաճընըն պէօ-
 յիւք շիշէլէրի սիզտէ՞ մի տիր : 17 . Խայր , պէնտէ անըն
 քիւշիւք շիշէլէրի վար տըր : 18 . Պիզիմ իջիւն պիր ազ
 եէմիշ քի՞մ տէվշիրէճէք տիր : 19 . Եէթկին օլմայան եէ-
 միշ էյի տէյիլ , եէթկին օլանը տէվշիր : 20 . Զիւհրէ դա-
 յէթ կիւզէլ պիր սէյյարէ տիր : 21 . Աշճընըզըն քիֆայէթ
 միգտարը փիրինճի վա՞ր մը տըր : 22 . Եօգ տըր : 23 . Եէ-
 թէր գատար թաթլը էլմանըզ վա՞ր մը տըր : 24 . էվվէթ ,
 եէթէր գատար վէ զիյատէմիզ վար տըր : 25 . Կիւզէլ
 քիւշիւք գըզըն կիւզէլ կիւլէրինի կէօրտի՞ւն մի : 26 .
 էվվէթ , ամմա օ կիւզէլ գըզըն էն գըրմըզը (օլան) կիւ-
 լիւնտէ ֆէնա պիր հայվան վար իտի :

Եիրմի եէսիննի Տէրս — Lesson 27 .

ՍԸՖԷԹ Ը ՔԻՆԱ՛ԻՅԷ

146 . Սըֆէթ ի թագեիտիյէնին (Պէնտ 119) հարֆը
 թա՛րիֆ գօնուլմագսըզըն իամ կիպի գուլլանըլա պիլէն-
 լէրինէ , ինկիլզէտէ Pronominal Adjectives (Սըֆէթ ի
 քինա՛իյէ) տէնիլիր : Աթիտէքի միսալէր սըֆէթ ի քի-
 նա՛իյէնին ֆարգըլը մա՛նալարտա գուլլանըլան գըսմլա-
 րընը կէօթէրիր :

ա. Պիր մէճմու՛ըն այրը այրը հէր պիր ֆէրտինէ, եա-
խօտ պիր քիւլիւն հէր պիր ճիւզ՝ինէ տէլալէթ էտէն
սըֆէթլէր. Each, հէր դէր, every, հէր դէր, either, հէր
գաշը, neither, հէր դէրէ :

բ. Միւթէ՛ալլիգ պուլունտըգլարը նէսնէնին մա՛հուտ
օլտըղընը կէօսթէրէն սըֆէթլէր. (պու. քէլիմէլէր թիւրք-
ճէնին իսմի իշարէթլէրի եէրինի թութարլար.) This,
դա, that, օ, շա, these, դաշլար, those, շաշլար, for-
mer, ելլէլէ, latter, աշկրատ :

գ. Միւթէ՛ալլիգ պուլունտըգլարը նէսնէնին մա՛հուտ
օլմատըղընը կէօսթէրէն սըֆէթլէր. Some, դէր ֆէրա-
դէր աշ, one, դէր, դէրէ, any, հէր գաշը, դէր աշ, none,
հէր դէրէ, all, հէր, հէրէ, whole, էաֆֆէ, such, շէշլէ,
դէշլէ, much, լոթ, ֆէրադը լոթ, other, դաշգա (դէրէ),
another, դէր դաշա, դէր դաշէնէ, many, լոթ ('ադէրէ լոթ),
more, դաշա լոթ, most, էն լոթ, few, աշ, ('ադէրէ աշ,) less,
դաշա աշ, least, էն աշ, both, էտէնէ դէ, enough, էէլէր
ֆէրադը, several, դէր գաշ, little, աշ, ֆէրադը աշ :

Իշա. Պու միսալլէր արտընտա these, դաշլար, those, շաշլար,
all, հէր, many, լոթ, few, աշ, several, դէր գաշ զէ both, էտէնէ
քէլիմէլէրին մէվսուֆը էքսէրիյա ճիւմ՝ օլուր :

147. One, (դէրէնէ մա՛հասընտա իսթի՛մալ օլունտըգլ-
տա — Պէնտ 149) զէ other, դաշգա, օ դէրէ, սըֆէթլ-
լէրի իսմ կիպի թասրիֆ օլունա պիլիրլէր : Մէսէլա :

	Ֆէրէր	ճէր	Ֆէրէր	ճէր
Մէ-ճէրէր	One	Ones	Other	Others
Մէ-շէրէն էլլա	One's	Ones'	Other's	Others'
Մէ-ճէր-լէր դէր	One	Ones	Other	Others

148. Թէքէրրիւրի իգթիզա էտէն պիր մէվսուֆ էէ-
րինտէ, տէֆի թէքէրրիւր իշիւն one եախօտ other
սըֆէթլէրի իսթի՛մալ օլունուր : Մէսէլա. Have you the
fresh loaf? Թաշէ աշաշն աշաշն՝ ֆէրէր : No, I have the
old one. Խաշը, դաշաշը դէնդէ դէր : Has the farmer

taken the white sheep? Զեկն՝ զէն զգուշացողը չէր տեսնում:
No, he has taken the black ones. Խնայր, չէն հաշտը
տեսնում: Did you see the king's older son? Փարի-
շապուհն չէր տեսնում: Եղիշապուհն չէր տեսնում: No, I saw the oth-
er. Խնայր: Եղիշ (Եղիշապուհն) չէր տեսնում:

149. One քելիմէսի սիր սըֆէթէ, վէ խուսուսա any
վէ some սըֆէթէրինէ մէվսուֆ օլտըղը հալտէ, նիճէ
տէֆ'ա ինսանըն զայրի մու'այյէն սիր ֆէրտինէ տէլալէթ
էտէր: Մէսէլա. Any one, հէր քանիսդ էր տեսնում, some
one, էր տեսնում: One քելիմէսի սըֆէթէսիզ պուլունտըզ սա
տախի սա'զէն պու մա'նատա գուլլանըլըր: Մէսէ-
լա. One can do it without difficulty. Հէր էն պահին
շահաբեհէն էն էր տեսնում: The great ones of the earth.
Տէնտէնտէն էր տեսնում, էն էր տեսնում: Ետ'նի քանիսդ էր տեսնում:

150. Either վէ neither քելիմէլէրի էքսէրլյա իքլյէ
տա'իր օլան մատտէտէ, any քելիմէսի իսէ իքլտէն զի-
յատէյէ տա'իր օլան սա'հատէ իսթի'մալ օլունտըր: Either
can read, (էն էր տեսնում) հէր քանիսդ էր տեսնում: Neither
can read, (էն էր տեսնում) հէր տեսնում: Any man can
read it. Պահապան հէր քանիսդ էր տեսնում (էն էր տեսնում) էր տեսնում:

Իշահ: Any վէ some քելիմէլէրինին մա'նալ մէնֆիլինին իֆատէ
իլին, no, վէ (մէվսուֆ հազի օլունտըղը Թագախիտէ) none լաֆզ-
լարը գուլլանըլըր: մէսէլա, Have you any apples? Անտէ էն էն
էն: I have no apples, Պահապան էն էն էն: I have none, Պահա-
պան էն էն:

151. Any, some վէ no սըֆէթէլէրինին body վէ-նա-
քելիմէսի իքլտէն գոնուլմալարը իլէ, էր տեսնում մա'նա-
լընտա թէրքիլլէր էտալըլըր: Մէսէլա. Somebody is
asking for you, էր տեսնում էն էն էր տեսնում: Is any body
here? Պահապան էն էն էն: There is nobody here.
Պահապան էն էն էն:

152. Պիլիպիլի, էտալտա էրտէրլէրին մա'նատընտա օլան
each other վէ one another թէրքիլլէրին հէմ միլթէ-

քելլիմ, հէմ մուսաթապ, հէմտէ զա''իպ իջիւն գուլ
լանըլըրլար: Մէսէլա. They love each other. Պէր-
դէրիւնի -էլէրէր: We will help each other, Պէրդէրի-
դէն է-րդէն էրէհէն: You see one another. Պէրդէ-
րիւնի կէրէ-րէն-նէն:

ԱՌՆԱԿԵԹԱԿԵ

Are you acquainted with
my friend?

What is the matter?

Have you any thing to
eat?

What shall I do?

Bring the bread.

Shall I bring it?

What will you give me?

I will give you some
apples.

Do they like it?

He is coming.

Persia, 'Աճէմիսթան:

Spendthrift, Միւսրիֆ:

Condition, Հալ:

Sorrow, Տէրտ:

Pleasure, Զէվգ:

Laplander, Լափլանտլը:

Side, Թարաֆ, Եան:

Every day, Հէր կիւն:

Afternoon, Էյլէտէնսոնկ-

րա,

Family, Ֆամիլեա, 'ա''իլէ:

He gives, Վէրիր:

Տօսթըմը Թանըմըսընըլ

Նէ՞ վար, տէրտի՞ն նէ:

Պիր Եէյէճէյինիլ Վա՞ր մը:

Նէ՞ Եափայըմ:

Էքմէյի կէթիր:

Կէթիրէյի՞մ մի:

Պանա նէ՞ վէրէճէքսին:

Սանա պիր գաչ էլմա վէ-
րէճէյիմ:

Անտէն Հազզ Էտէրլէ՞ր մի:

(0) Կէլիօր:

Error

Mistake } Խաթա:

Subject to... , Միւսլթէլա՞

Low, Էնկին, ալչադ:

Tame, Ալըզգան:

Hall, Տիվանխանէ:

Some day, Պիր կիւն, պիր

զէման:

What does he say? Նէ՞

տէյօր:

He says, yes, էվլէթ, տէյօր՞

Noise, Շամաթա:

Timber, Բէրէսթէ:

Translation, Թէրճէմէ:

To waste, Իսրաֆ էթմէք:

He wastes, Իսրաֆ էտէր:

153. Exercises

1. How many lessons have you? 2. Our teacher gives five lessons every day. 3. Many people are coming from Persia. 4. God is the Father of all men. 5. What kind of a young man is he? 6. He is a spendthrift, he wastes all his money. 7. What is the condition of every man? 8. Every man has his sorrows and his pleasures. 9. What kind of a country is the country of the Laplanders? 10. All that country is exceedingly poor. 11. What does the teacher say? 12. The teacher says every thing has its time. 13. Who were with Mr. Smith? 14. There were two thieves there, one on each side. 15. Have Mary and Ann come here this afternoon? 16. Neither of them has come here. 17. Are you acquainted with any one? 18. I am acquainted with several rich families in the city. 19. What have you to do to-day? 20. I have to write several letters. 21. Has Miss Helen a red rose? 22. No, but she has a white one. 23. Has he the light timbers? 24. No, he has the heavy ones. 25. Whom do you see? 26. I see nobody. 27. I see one as well as the other. 28. Whose were the apples which George took? 29. They were the carpenter's red apples; John took the green ones.

154. ՄԻՍԱԼԼԵՐ

1. Սանա նէ՞ կէթիրէյիմ: 2. Պանա պիր գաչ քիթապ կէթիր: 3. Նէ՞տէն (նէ՞ շէյտէն) Հազզ Էտէրլէր: 4. Հէր Զօճուգ օյնամագտան Հազզ Էտէր: 5. Օրատա չօգ քիլի-
սէ վա՞ր մը տըր: 6. Հէր շէհրին պիր քիլիսէսի վար տըր:

7. Թէրճէմէմտէ չօգ խաթամ վա՞ր մը տըր : 8. Թէրճէմէնիզտէ անճազ պիր իքի խաթանըզ վար տըր : 9. Հէր ատէմ էյի՞ մի տիր : 10. Հէր ատէմ խաթա էթմէյէ միււլթէլա տըր : 11. Գարնտաշըմ պիր դաջ գուրչուն գալէմ պուլտու : 12. Անլէր քիմի՞ն տիր : 13. Էվ սըճա՞գ մը իտի : 14. Պիւթիւն էվ սօղուգ իտի : 15. Պու շէհրին էվլէրի կիւզէ՞լ մի տիր : 16. Պու շէհրին հէփ էվլէրի էնկին տիր : 17. Հէփ հայվանլարըն խամլէրինի պիլի՞ր մի սին : 18. Անճազ ալըզգան հայվանլարըն խամլէրինի պիլիր իմ : 19. Օլ պէօյիւք տիվանխանէտէ չօգ չօճուգ վէ չօգ շամաթա վար իտի : 20. Պու մէյվէլէրտէն գա՞նղըլարը էյի տիր : 21. Նէթկինլէրի սիզինքինտէն էյի տիր : 22. Եուվասընտա գուշըն պէշ եավրըսը վար : 23. Հէփ քիթապլար էյի՞ մի տիր : 24. Պա՛ղը քիթապլար կէնճլէր իշիւն էյի տէյիլ տիր : 25. Նէ՞ վար , տէրտին նէ՞ : 26. Սօգագտա կէօրտիւյիւմիւզ օղլան հէփ փարասընը զայալ էթմիշ տիր : 27. Շիշէսինտէ հիշ սու վա՞ր մը տըր : 28. Շիշէսինտէ հիշ սու եօգ տըր : 29. Օրատա քիմի՞ կէօրտիւնիւզ : 30. Օրատա քիմէյի կէօրմէտիք : 31. Պէօյիւք գափուընը իսթէմէմ , քիւչիւյիւնիւ պանա կէթիւր : 32. Օրատա նէ՞ եափտընըզ : 33. Օրատա պիրիպիրիմիզէ եարտըմ էթտիք : 34. Յովհաննէսի՞ մի եօխսա Պետրոսը՞ մը կէօրտիւնիւզ : 35. Հիշ պիրիսինի կէօրմէտիմ :

Եիրմի սէփիգիցնի Skru — Lesson 28.

ԷՍՄԱԻ Ա՛ՏՍԱ

155. Էամա ի ա՛տատ եա՛նի սայը կէօսթէրէն քէլիմէլէր՝ Ինկիլզէտէ սըֆէթ օլուպ իքի գըսմա , եա՛նի Cardinal² — Գաղլէյէ , վէ Ordinal³ — Գաղլէյէ գըսմլարընա միւնգասիմ տիր :

1. Numeral adjective, Թուական ածական : 2. Բացարձակ ածական :

3. Դասական ածական :

ԽԻՍՈՒԼԼԷՐ

ԱՊՐԱՐ Ը ՄԱՆԷ

One, Պիւր :
 Two, Իքի :
 Three, Իւչ :
 Four, Տէօրթ :
 Five, Պէչ :
 Six, Ալթը :
 Seven, Եէտի :
 Eight, Սէքիզ :
 Nine, Տօգուզ :
 Ten, Օն :
 Eleven, Օն պիւր :
 Twelve, Օն Իքի :
 Thirteen, Օն Իւչ :
 Fourteen, Օն տէօրթ :
 Fifteen, Օն պէչ :
 Sixteen, Օն ալթը :
 Seventeen, Օն Եէտի :
 Eighteen, Օն սէքիզ :
 Nineteen, Օն տօգուզ :
 Twenty, Եիւրմի :
 Twenty-one, Եիւրմի պիւր :
 Twenty-two, Եիւրմի Իքի :
 Twenty-three, Եիւրմի Իւչ :
 Twenty-four, Եիւրմի
 տէօրթ :

ԱՊՐԱՐ Ը ԳԵՐԴԵՂԵԼ

First, Պիւրինճի :
 Second, Իքինճի :
 Third, Իւչինճի :
 Fourth, Տէօրտիւնճի :
 Fifth, Պէչինճի :
 Sixth, Ալթընճը :
 Seventh, Եէտինճի :
 Eighth, Սէքիզինճի :
 Ninth, Տօգուզընճը :
 Tenth, Օնընճը :
 Eleventh, Օն պիւրինճի :
 Twelfth, Օն Իքինճի :
 Thirteenth, Օն Իւչինճի :
 Fourteenth, Օն տէօրտիւն-
 ճի :
 Fifteenth, Օն պէչինճի :
 Sixteenth, Օն ալթընճը :
 Seventeenth, Օն Եէտինճի :
 Eighteenth, Օն սէքիզինճի :
 Nineteenth, Օն տօգուզընճը :
 Twentieth, Եիւրմինճի :
 Twenty-first, Եիւրմի պիւ-
 րինճի :
 Twenty-second, Եիւրմի Ի-
 քինճի :
 Twenty-third, Եիւրմի Իւ-
 չինճի :
 Twenty-fourth, Եիւրմի
 տէօրտիւնճի :

Twenty-five, եիրմի պէշ:	Twenty-fifth, եիրմի պէշինճի:
Twenty-six, եիրմի ալթը:	Twenty-sixth, եիրմի ալթընճը:
Twenty-seven, եիրմի եէտի:	Twenty-seventh, եիրմի եէտինճի:
Twenty-eight, եիրմի սէքիզ:	Twenty-eighth, եիրմի սէքիզինճի:
Twenty-nine, եիրմի տոգուզ:	Twenty-ninth, եիրմի տոգուզընճը:
Thirty, Օթուզ:	Thirtieth, Օթուզընճը:
Thirty-one, Օթուզ պիր:	Thirty-first, Օթուզ պիրինճի:
Forty, Գըրգ:	Fortieth, Գըրգընճը:
Fifty, Էսի:	Fiftieth, Էսինճի:
Sixty, Ալթմըշ:	Sixtieth, Ալթմըշընճը:
Seventy, Եէթմիշ:	Seventieth, Եէթմիշինճի:
Eighty, Սէքսէն:	Eightieth, Սէքսէնինճի:
Ninety, Տոգսան:	Ninetieth, Տոգսանընճը:
A hundred, Եիւզ:	Hundredth, Եիւզիւնճիւ:
One hundred and one, Եիւզ պիր:	One hundred and first, Եիւզ պիրինճի:
Two hundred, Իքի եիւզ:	Two hundredth, Իքի եիւզիւնճիւ:
Five hundred and sixty-one, Պէշ եիւզ ալթմըշ պիր:	Five hundred and sixty-first, Պէշ եիւզ ալթմըշ պիրինճի:
One thousand, Պին:	Thousandth, Պինինճի:
Two thousand, two hundred and forty-one, 2241	Two thousand two hundred and forty-first, 2241ինճի:
A million, Միլեօն:	Millionth, Միլեօնընճը:
A billion, Պիլեօն (միլեօն քէրրէ միլեօն):	Billionth, Պիլեօնընճը:

156. Եիւզոտէն զիյատէ օլան սլիր 'ատէտտէ, աչէրա-
թը, վէ աչէրաթը եօգ իսէ ահատը, միաթա (եա ուլուֆա
վէ զայրիհայա) սլաղլամագ իչիւն, սլաղլանըլան իքի սա-
յը արասընտա and, վէ, հարֆը աթֆը կէթիրիլիր: Մէ-
սէլա. One hundred and ten, եիւշօ, Two thousand
and five, էիէ ղիէ ղէշ. Eighty million, four hundred
and seven thousand, three hundred and forty one,
Սէիշ Բիւօ, Կէօրէ եիւշ եէրի ղիէ էիւշ Բէրէ ղիւր:

157. Պիրտէն մա'տա հէր սլիր 'ատէտի ասլինին
մէվսուֆը ճէմ' օլուր: Մէսէլա. Five books, Պէշ էի-
ւա. Twelve months, Օն էիէ ա:

158. Պիր տէֆ'ա սլին, վէ սլիր տէֆ'ա եիւզ մա'նասը-
նը իֆատէ իչիւն ինկիլզճէտէ one thousand, վէ one
hundred տէնիլիր քի ղիւր ղիւշ վէ ղիւր եիւշ տէմէք տիր:
Մէսէլա. One hundred thousand, եիւշ ղիւշ. One thous-
and two hundred, ղիւշ էիէ եիւշ. One hundred and
fifty, եիւշ ելլէ:

ԼՈՒՂԷԹԼԷՐ

A half,	Պիրնէսնէնին եարըսը, եարըմ:
A quarter,	Պիր բուպ:
A year and a half,	Պիր պուչուգ սէնէ:
A mile and a half,	Պիր պուչուգ միլ:
An hour and a half,	Պիր պուչուգ սա'աթ:
Half an hour,	Եարըմ սա'աթ:
Half an inch,	Եարըմ փարմագ:
Half a bottle,	Եարըմ շիչէ:
He had half a bottle of oil.	Եարըմ շիչէ եաղը վար իտի:
I want ten and one quart-	Օն օգգա սլիր բուպ' պա-
er okes of copper.	գըր իսթէրիմ:

How much are three times nine?	Իւշ տէֆ'ա տօգուզ նէ՞ դա- տար էտէր:
Four and five make nine, How much are ten and five?	Տէօրթ վէ պէշ տօգուզ էտէր: Օն վէ պէշ նէ՞ դատար էտէր:
Fifty drams of milk, How far is it?	Էլլի տիրհէմ սիւտ: Նէ՞ դատար ուզագ տըր:
How long is it?	Նէ՞ դատար ուզուն տըր:
How many days make a week?	Պիր հաֆթա գաչ կիւն տիր:
We are of the same name,	Իսմիմիզ պիր տիր:
One of them, պիրի:	Անէրտէն It contains, Անտէ վար, ալըր, իսթի'ապ էտէր:
In all, Հէփսի, ճէմ'էն:	I borrowed, Էօտիւնճ ալ
I slept, Ույուտում:	տըմ:
Mile, Միլ:	Piastre, Ղուրուշ:
A gross, Եւզ գըրգ տէօթ տանէ:	Quarter, Բուպ:
Minute, Տագիգէ:	Once, Պիրտէֆ'ա, վագթիյէ
Inch, Փարմագ:	Height, Եւքսէքլիք, պոյ:
Last week, Կէշէն հաֆթա:	Village, Գէօյ:
Five of them, Անէրտէն պէշի:	Two weeks ago, Իքի հաֆթա թա ագտէմ:

*

159. Exercises

1. How many children has the man whom we saw?
2. He has three boys and two girls.
3. What is the number of students in your school?
4. We have forty boys and thirty girls in all.
5. What has the farmer who was formerly your neighbor?
6. He has thirty five oxen, twenty cows, and two hundred and twenty sheep.
7. What has the shepherd who

was once very poor? 8. He has three hundred sheep, and one hundred and ninety two lambs. 9. Seven and nine, makes sixteen. 10. Five times eight are forty. 11. How large is the city of London? 12. It contains ten thousand streets, six hundred churches and six hundred thousand houses. 13. How far is it to that village? 14. It is five miles and a half. 15. How long is that animal's tail? 16. It is seven inches and a quarter long. 17. What does he want? 18. He wants half a pound of coffee. 19 Twenty five thousand, six hundred and seventy eight. Nineteen hundred and seventy two. Seven hundred and eighty three. Thirteen thousand, six hundred and three. Seven hundred and forty-fifth. Twenty-ninth. Forty five thousand and forty five. 20. Twelve dozen make one gross. 21. The sixth house is my brother's.

160. ՄԻՍԱՆԱԼԷՐ

1. Վագթըյլէ անըն նէ՞սի վար իտի: 2. Վագթըյլէ անըն տէօրթ օղլու վէ իքի գըզը վար իտի: 3. Հաֆթա նէ՞ տիր. Հաֆթա եէտի կիւն տիր: 4. Կէչէն Հաֆթա նէրէտէ իտինիզ: 5. Գա՞չ կիւն պիր այ էտէր: 6. Օթուզ կիւն պիր այ էտէր. Պիր այըն օթուզ կիւնիւ վար տըր: 7. Գա՞չ այ պիր սէնէ էտէր: 8. Օն իքի այ, եախօս էլլի իքի Հաֆթա պիր սէնէ էտէր: 9. Գա՞չ եաշընտա սընըզ: 10. Օթուզ պէշ եաշընտա իմ, ամմա գարնտաշըմ պէնտէն իքի իւշ եաշ քիւշիւք տիր: 11. Պէշ տէֆ'ա տէօրթ նէ՞ էտէր: 12. Ալթը տէֆ'ա սէքիզ գըրգ սէքիզ էտէր: 13. Նիւզ եիրմի պէշ, վէ ալթմըշ իւշ տահա նէ՞ էտէր: 14. Շօլ եէնի սանտալեալար նէրէտէ տիր: 15. Տէօրտիւ պուրատա տըր: 16. Պիր կիւն գա՞չ սա'աթ տըր: 17. Կիւնիւն եիրմի տէօրթ սա'աթը վար տըր: 18. Ալթմըշ

տագիգէ պիր սա'աթ էտէր: 19. 0 (միւ"էն.) պու կիւն
տահա էյի° մի տիր: 20. էվվէթ, էյի տիր. իքի պուչուգ
սա'աթ ույուտը: 21. Սէնին գարնտաշընըն պոյը նէ° գա-
տար (what is the height) տըր: 22. Ալթը այագ վէ պիր
փարմագ տըր: 23. Պու քիլիսէտէ ալթը իւզ քիչի վար:
24. Տէօրթ եիւզ տիրհէմ պիր օգգա էտէր: 25. Գըշ ի-
չիւն իքի չիֆթ գօնտուրա ալմալըյըմ: 26. 1066,—875,—
12,700,—148,780,—75,276,470: 27. Անտէն պէշ պուչուգ
թասպագա քեաղըտ էօտիւնն ալտըմ: 28. Իքի պուչուգ
ղուրուշ վէ պէշ պուչուգ օգգա գահվէ: 29. Օն պիր պու-
չուգ եարտա պէզ, վէ պէշ պիր բուպ' էօլէէք պուշտայ'

Եիրմի soqուզընըր Տէրս — Lesson 29.

ԷՍՄԱ Ը ԱՍՏՍ (ԴԵԼՄ)

161. Էսմա ը ա'տատ սըֆէթ ը թագեիտիյէ օլուպ,
'ատէտ ը ասլի օլանլարը հարֆ ը թա'րիֆ ալմամագ, վէ
ֆի'լ սահիպի հէմ տէ մէվսուֆ օլմագ խուսուպարտա
սըֆէթ ը քինա"իյէ իլէ հէմհալ տըրլար: Ա'տատ ը մէր-
թէպիյէ իսէ տա"իմա հարֆ ը թա'րիֆ եա թէնքիր ա-
լըրլար: Մէսէլա. Ten days, Ժ ԿԷՆ: I took a second
hundred eggs, ԻԿԷՆԵ (ԴԵՖ'— օլուր—) ԵԷՂ ԵՈՏՈՐԷՄ ՄԷ
ԴԷՄ: The tenth day, ՕՆԷՆԷ ԿԷՆ: The tenth is mine,
ՕՆԷՆԷՆԸ պէնէմ ԴԷՐ:

162. Պիր շէյին թարիսինի պէյան էթմէք իչիւն ա'-
տատ ը մէրթէպիյէ գուլանըլտըգտա 'իպարէ' 139ըննը
պէնտ մուճէպինճէ թէրթիպ օլունուր: Մէսէլա. Մայիէն
Ժ ԴԵՐԴԷՆԵՆ ԿԷՆԷՆԴԷ 'իպարէսինին ինկիզճէսի On
the fourteenth day of May. ՀՖԷՆԷՆ ԵՂԷՆԵՆ ԿԷ-
ՆԷՆԴԷՆ, From the third day of the week օլուր:

Պա՛գէն այլն իսմի՛ իխթիսար իջիւն մէջսուփը ի-
ւէ հարփը թա՛րիփի հազփ օլունան 'ատէտ ի մէրթէ-
պիտէն էվլէլ կէթիրիլիր Մէսէլա . Մայի-նն ըստ Գրե-
գորէնէն կէնէնէն 'իպարէսինին թէրճէմէսի ետրինտէ
On the fourteenth day of May տէնիլտիլի կիպի
մուխթասարճա On May fourteenth տէմէք տախի
ճա՛րիզ տիր :

Իւրի . . . Սէրգ իլինտէ օլուն Թարիսլէրին պա՛գէն կիւն վէ սէնէյէ
'ա՛րիս էտաթլարը , հէմ տէ սէնէ բազամ իլէ կէսսմէրիլտիքտէ ,
year, -էնէ լաֆը տախի հազփ օլունուր Մէսէլա . Նոթօլէն 1822
-էնէնէնէն Մայի-նն գրեգորէնէն կէնէնէն էօլտէ 'իպարէսինին ինկիլզճէսի
Napoleon died on the fifth day of May in the year 1822 օլուր ի-
սէ տէ , իսթիսարէն Napoleon died May fifth 1822 տէմէք տախի
ճա՛րիզ տիր :

Բ . Թիրքճէտէ մէֆ՝ուլլն ֆիհ 'ալամէթի օլուն Գրեգորէնէն էտաթլ
կէնէն իլհոպ օլունմուշ իսէ Թէրճէմէսի on , հ-գրեգորէնէն եւս - , եախստ
-էնէնէն 'իլամէ էտիլմիշ իսէ , in օլուր : Մէսէլա . Պէյլէնէն կէնէն-
Գրեգորէնէն , On the fifth day, Պէյլէնէն հ-գրեգորէնէն , In the fifth week. Պէյլէն-
էնէնէն , In the fifth month. Պէյլէնէն -էնէնէն , In the fifth year.

163 . Պինտէն զիյատէ օլան ա՛տէտի՛ պիր դաշ պինէ
վարանատէք , եիւզլէր հիսապը իլէ իֆատէ էթմէք ինկ-
լիզճէտէ ճա՛րիզ տիր : Մէսէլա . Պինսէքիզ եիւզ էլլի ա՛-
տէտինին ինկիլզճէսի One thousand eight hundred
and fifty, եախստ Eighteen hundred and fifty օլուր :
Քէզալիք պէշ պին իւշ եիւզ իջիւն Fifty three hundred
տէնիլէ պիլիր :

164 . Ենգլէրճէ վէ գրեգորէնէն կիպի թա՛պիրլէր ինկիլզ-
ճէտէ ա՛տատը ապիլյէյէ ճէմ՝ 'ալամէթի օլան s հար-
ֆընըն 'իլամէսի իլէ օլուր : Մէսէլա . Եիւզլէրճէ ատէմ-
լէր , Hundreds of men (ապիլյէրէնէն էնգլէր) Պինլէրճէ
չօճուղար : Thousands of children (չօճուղարէնէն գրեգորէնէն) :

165 . First վէ second լաֆզլարընտան մա՛տա ա՛տատը
մէրթէպիլյէնին հէր պիրի պա՛գէն իսմ օլուր քի , o հալ-
տէ մա՛նապը o 'ատէտին 'ատէտ ի ապիլիսի միգտարըն-
ճա պիր շէյին թադսիմ օլունտըզը միւսափի գըսմլարըն-
տան պիրինէ տէլալէթ էտէր : Մէսէլա . Third, իւշտէ

պիր եախօտ սիւլա, fourth, տէօրթ տէ պիր, եախօտ րուպ', sixth, ալթըտա պիր, եախօտ սիւտա. վէ զայրիհա, ինկլիզճէտէ հէր պիր 'ատէտ ի քէսը'՝ պիր 'ատէտ ի ապի 'ազապընտա օլտըղը հալտէ իամ ի'թիպար էտիլմիշ պիր 'ատէտ ի մէրթէպի իլէ իֆատէ օլունուր: Մէսէլա. պէշ տէ պիր թէրքիպինին ինկլիզճէտի one fifth, Օնտա ալթը թէրքիպի, six tenths, վէ Եիրմի եէտիտէ օն ալթը, sixteen twenty-sevenths օլուր:

166. Կիւնիւն սա'աթլարը իֆատէ օլունաըգտա թիւրք՝ ճէտէ գուլլանըլան քէ էտաթը եէրինտէ ինկլիզճէտէ at էտաթը իսթի'մալ օլունուր: Մէսէլա. Սա'աթ օն իքիտէ օրատա իտիմ, I was there at twelve o'clock. Պահվէ ալթըյը սա'աթ եէտիտէ էտէրիզ, We have breakfast at seven o'clock.

Իզհ. O' clock լաֆըլ* of the clock Թէրքիպինին Թախֆիֆի տիր:

167. Պա'ղէն պապլար վէ Փասլար վէ թարիխէր ի' ֆատէսի իշիւն, ըազամ մագամընտա գուլլանըլմագ իւզրէ լաթինճէտէն ալընան պիր գաշ հարիլար պուլունուպ գըյմէթլէրի պէրվէճհ ի աթի տիր:

I	=1	IX	= 9	XVII	=17	LX	= 60
II	=2	X	=10	XVIII	=18	LXX	= 70
III	=3	XI	=11	XIX	=19	LXXX	= 80
IV	=4	XII	=12	XX	=20	XC	= 90
V	=5	XIII	=13	XXI	=21	C	= 100
VI	=6	XIV	=14	XXII	=22	D	= 500
VII	=7	XV	=15	XXIII	=23	M	=1000
VIII	=8	XVI	=16	L	=50	MDCCCLXXXII	=1882

ԼՈՒՂԵԹԼԻՐ

An hour ago, Պիր սա'աթ Was named Թէամիլյէ օ' էվլէլ: լունտը:

Destroyed, Խարապ էթաի: I was born, Տօղմուչում: To perish, Հէլաք օլմագ: To destroy, Խարապ էթմէք:

I. Fraction. Կոտորակը:

One fifth of the bottles were broken. 20. Three fourths of the people perished in the sea. 21. I want half an ounce of opium. 22 How old is your grandmother? 23. She is in her seventy-fourth year. 24. At ten o' clock last Sunday it rained as much as it rains now; that was the first rain of the season. 25. One third of that meat is more than I want. 26. A para is one fortieth of a piastre; but the para pieces perished long ago.

169. ՄԻՍՆԱԼԷՐ

1. Քիլիսէտէ չօգ ատէմ վաճօ մը խաի 2. Էվվէթ , օրատա երեզէրճէ էրքէքէր վէ գարըլար վար խաի : 3. Պազար կիւնիւ օրատա խաիմ : 4. Հէր տէվէրտիյին էլմա էվվէլքինտէն ֆէնա տըր : 5. Էվվէթ , էլմալարըն օնտա տօգուզը ֆէնա տըր : 6. Իքի եարտա պասմա , վէ եարըմ եարտա չօգա խաթէր իմ : 7. Հէր հաֆթա եարըմ թօնէլաթօ թաշ քէօմիւրիւ եազըյօրըզ : 8. Ճէպլինիզտէ նէ՞ վար : 9. Ճէպլիմտէ իւչ չիֆթ էլտիվէն վար : 10. Օլ էյի ատէմ Լօնտրատա 1559 սէնէսինտէ Աղօսթօս 5տէ գաթլ օլունտը : 11. Սաաքիրտէն 750սի էօլտիւ : 12. Երեզտէն զիյատէսի գաթլ օլունտը , վէ 600տէն զիյատէսի եարալանտը : 13. Գալէմին օլ գատար ուզուն տէյիլ խաի սիզինքինտէն անճազ իւչտէ պիր նիսպէթլէ տահա ուզուն խաի : 14. Էվլէրին ետտիտէ իւչիւ եանդընտա թէլէֆ օլտու : 15. Պիր սա'աթ էվվէլ անլէրին իւչիւ պուրատա խաի : 16. Աթլարըն իքիսինի պէն սօգազտա կէօրտիւմ : 17. Հէլէն հանըմըն իւչ կիւզէլ գուչու վար : 18. Սօֆրանըն իւզէրինտէ իւչ տուզինա գատար գաշըզ վար խաի : 19. Եէտինճիսի պունտան կիւճ խաի : 20. Պէնիմ փէտէրիմ Փարիստէ , Նոյեմբեր 22 , 1863տէ վէֆաթ էյլէտի : 21. Օն իքինճի Շարլ Շուէտ

գրալը խոր: 22. Գա՞նզը կէմիտէ չօգ ատէմ վար: 23. Ինկլիզ կէմիտինտէ եիւզլէրճէ ատէմ վար ըտը, օլ գատար պիր գալապալըգ վար ըտը քի հիչ պիր վա-
փօրտա կէօրմէտիմ:

Օթուզըննը Տէրս — Lesson 30.

ԷՍՄՍ Ը Ա՛ՏԱՏ (ԴԵԼՄ)

170. Ա՛տատ ը թէվզի՛ իյէ ինկլիզճէտէ, եէրինէ կէօրէ, եա 'ատէտ ի ասլինին իլքինէ each հէր ղէրէ, սըֆէթի կէթիրիլմէքլէ, եախօտ ախըրընա apiece, արէ՛դալընա, լաֆզը 'իլավէ էյլէմէքլէ, վէ եա արալարընտա by լաֆզը պուլունարագ, 'ատէտ ի ասլիյի թէքրար էթմէքլէ թէրթիպ էտիլիր: Մէսէլա. The teacher gave them three books apiece, He gave them each three books. Ո՞ճա աւէրէ էւէր + էթալ վէրա: They came four by four. Տէօրաէր րէօրաէր կէլուէր: Six by six. Ալիէէր ալիէէր:

Իւհ: By fifties, վէ fifty at time, fifty at once կիպի թէրթիպէր 'ատէտ ի թէվզի՛նինն fifty by fifty թէրթիպի մա՛նասընտա տըրլար: (Եսէէր Եսէէր):

171. Ա՛տատ ի մէրթէպիյէյէ ly հարֆլարը իլնագ է-
տիլմէքլէ էվէէն, աւէյէն, ալիէէն, վէ զայրիհա թա՛պիր-
լէրին մա՛նալարը իֆատէ օլունուր: Մէսէլա. Firstly,
էվէէն. Secondly, աւէյէն. Thirdly, ալիէէն. վէ Fourth-
ly, րալիէն. վէ զայրիհա:

ԼՈՒՂԻԹՈՒԷՐ

He distributed,
Lift it,
I can not lift,

Թէվզի՛ էթտի:
Անը գալտըր:
Գալտըրամամ, գալտըրամա-
յօրըմ:

- What o'clock is it? } Սա՛աթ գա՞ն տըր :
- What time is it ? } Սա՛աթ ընըզ գա՞ն տըր :
- What time have you? Սա՛աթ ընըզ գա՞ն տըր :
- My watch keeps good time Սա՛աթ ըմ տօղրու իշէյօր :
- How much do you stay Շէհրտէ նէ գատար սու-
in the city? րուրսընըզ :
- I stay here two thirds of Վագթըն իւշտէ 2 (փայը) կէ-
the time. չինճէ պուրատա գալըրըմ :
- What is his place in the Սընըֆտա սըրաճա մէրթէ-
class? պէսի նէ՞ տիր :
- It is two o'clock, Սա՛աթ իքի տիր :
- Is it four yet? Տէօրթ օլմո՞ւշ մը տըր :
- What is it by your watch? Սիզին սա՛աթ ընըզ նա՞սըլ տըր :
- It wants a quarter to
three. Իւշէ պիր չէյրէք իսթէր :
- He will be here at twelve, Սա՛աթ օն իքիտէ պուրատա
պուլունաճագ տըր :
- It is half past two, Սա՛աթ իքի պուչուգ տըր :
- It wants ten minutes to
four, Տէօրտէ օն (տագիգէ) իսթէր :
- It is eight minutes past
seven, } Եէտիյի սէքիզ (տագիգէ)
It is eight minutes after } կէչմիշ տիր :
- seven,
- The sun rises at five, Կիւնէշ (սա՛աթ) պէշտէ տօ-
ղայօր :
- When did he go? Նէ՞ գէման կիթտի :
- He left the city at five Սապահ սա՛աթ պէշտէ չէհր-
in the morning. տէն չըգտը :
- How long are the days Կիւնէշ չիմտի նէ՞ գատար
now? ուզուն տըր :
- The sun sets at a quarter Կիւնէշ սա՛աթ Եէտիյէ չէյ-
to seven, րէք գալարագ պաթըյօր :

What day of the month is it to day?	} Պո՛ւ կի՛ւնն այժն գա՛շը տըր՛ :
What is the day of the month?	
It is the fourth of August.	Աղօսթօսն տէօրտիւ տիր :
He stayed in Europe two years,	Իքի սէնէ էվրօփատա գալ- տը :
How long will you stay here?	Պո՛ւրատա նէ՞ գատար գա- լաճագ սընըզ :
My watch is gaining,	Սա՛աթըմ իլէրի կիտիյօր :
My watch is losing,	Սա՛աթըմ կէրի գալըյօր :
Yours is too fast,	Սիզինքի իլէրի տիր :
Mine is too slow,	Պէնիմքի կէրի տիր :
I have engaged to)	} Սէօզ վէրմիշ իմ :
I have promised)	
I am busy, Իշիմ վար :	To expect, Պէքէմէք, մէ" -
Just, Թամն :	մուլ էթմէք :
Century, 'Ասր , տէվր :	August, Աղօսթօս :
Slow, Աղըր, (հարէքէթի	Event, Վագը՛ա :
աղըր)	Date, Թարիխ :
Generally, էքսէրիյա :	Earthquake, Ձէլզէլէ :
Season, Մէվսիմ :	To lift, Գալտըրմագ :
Prison, Մահսէտ :	Too, Աշըրը (տէրէճէտէ)

122. Exercises

1. How old is that gentleman's mother? 2. She is in her seventy-fourth year. 3. Is Charles a good student? 4. He is the first in his class. 5. We live in the nineteenth century. 6. Who was the first king of Rome? 7. What time is it by your watch? 8. My watch is gaining a little. 9. And mine is too slow. 10. Watches are generally too fast at this season.

11. I have engaged to be at my uncle's at five o'clock this afternoon. 12 April is the fourth, June is the sixth, and December is the twelfth month of the year. 13. What o'clock was it when my brother left? 14. He left just a quarter before five in the morning. 15. What o'clock is it by your watch? 16. It is just half past ten. 17. Then mine is too fast, because by it it wants ten minutes to eleven. 18. When do you expect your aunt to be here? 19. We expect her at a quarter past eight this morning. 20. How long was that man in prison? 21. He was there seven months and a half. 22. What day of the month is it to-day? 23. It is the ninth of August. 24. What did the king do to his soldiers? 25. Firstly he said, I thank you, to each man, secondly, he distributed money to all of them, and thirdly, he gave them a new coat apiece. 26. Is Henry White a good man? 27. No he stays in prison four-fifths of the time.

173. ՄԻՍՍԱԼԼԻՐ

1. Չարչըտան նէ՞ սաթըն ալտընըզ: 2. Իւչ լիպրա չէ-
քէր, եարըմ լիպրա դահվէ, վէ պիր չէյրէք լիպրա չայ
ալտըմ: 3. Օն իքինճի (դրաւ) Շարլ նէրէլի խտի: 4.
Պու կիւն այըն դաչը՞ տըր: 5. Իլք այըն իլք կիւնիւ տիր:
6. Սէնէնին սօն այընըն իլք կիւնիւ տիր: 7. Սընըֆտա
մէրթէպէնիզ նէ՞ տիր: 8. Պէն պիրինճի իմ, վէ ամճազա-
տէմ Յովհաննէս ետինճի տիր: 9. Օլքիթապլարը տէօր-
տէր տէօրտէր պանա կէթիր: 10. Ատէմ պաչընա պէշ
դուրուշ օլարագ, փարասընը ֆուգարայա թէվզի՝ էթտի:
11. Շիմոսի սա'աթ գա՞ջ տըր: 12. Եա տէօրթ տիր, եա
տէօրթ պուչուզ: 13. Պէնիմքի հէր կիւն պիրազ իլէրի
կիտիյօր: 14. Պէնիմքի տէ հէր կիւն կէրի դալըյօր: 15.

Փետերիմին սա'աթը տա'իմա տողրու իշէր: 16. Խըտ-
մէթքեարընըդ պէշ օգգա էքմէք, իւշ պուշուգ օգգա
էթ, վէ եարըմ օգգա եաղ իսթէյօր. պէն տէ իսթէտիյինի
(աշըրը) չօգ տըր զանն էտէրիմ: 17 Օլ վազը'ա գա'նը
սէնէտէ իտի: 18. Տէօրթ եիւզ եիրմի սէնէ ագտէմ
օլան 1454 սէնէսինտէ իտի: 19. Օլ պէօյիւք զէլզէլէնին
թարիխի նէ^օ (տիր): 20. 1755, Նոյեմբեր 1տէ վազը'
օլտու: 21. Յունուար 12, 1878տէ Փլէմեա մուհարէ-
պէսինտէ գաթլ օլունտը: 22. Թաշարը իւշէր իւշէր
գալտըրամայօրմ: 23. էօյլէ իսէ, իքիշէր իքիշէր
գալտըր: 24. Խօճամըզ շահիրալէրէ իքիշէր գուրշուն
գալէմ վէրտի:

Պ Ա Պ Ը Բ Ա Պ Ի՝

Ֆ Ի՛Լ

Օթուգ պիրիմնի Տէրս — Lesson 31.

Ֆ Ի՛Լ ԻՆ ՍԸՂԵԼԷՐԻ

174. Մէք' ուլըն պիհ իսթէյէն ֆի'լէ Transitive¹, ֆէ'լէ Դ-Է-Է-Դ-Դ, վէ իսթէմէյէնէ Intransitive², ֆէ'լէ Լ-Դ-Դ, թէսմիյէ օլունուր: Մէսէլա. He opens the door, Գ-Է-Դ-Դ-Դ-Դ, 'իպարէսինտէ opens ֆի'լի միւթէ'ատտի, վէ The horse runs, Ա-Դ Զ-Դ-Դ, 'իպարէսինտէ runs ֆի'լի Լազըմ տըր:

175. Ֆի'լտէ պէշ խուսուս, եա'նի պինա³, սուրէթ⁴, զէման⁵, քէմիյէթ⁶, վէ շախսիյէթ⁷, ի'թիպար օլունմըշ տըր:

176. Ֆի'լ ի միւթէ'ատտինին իքի պինասը օլուպ, պիրի պինա ի մա'լիւմ⁸ վէ տիկէրի պինա ի մէճհուլ⁹ տըր:

Ֆի'լ ի Լազըմըն իսէ եալընըզ պինա ի մա'լիւմի վար տըր մէսէլա, (մա'լիւմ) I love, «էվէրէ՛» (մէճհուլ) I am loved, «էվէրէ՛» (Լազըմ) I go, Էէրէրէ՛:

177. Ֆի'լին մա'նասը պէշ սուրէթլէ, եա'նի սուրէթ ի իսպարիյէ, սուրէթ ի իմքեանիյէ, սուրէթ ի շարթիյէ, սուրէթ ի էմրիյէ վէ սուրէթ ի մաստարիյէ իլէ իֆատէ օլունուր:

1. Անցողական ներգործական: 2. Չեզոք: 3. Voice, Սեռ: 4. Mode, Եղանակ: 5. Tense, Ժամանակ: 6. Number, Թիւ: 7. Person, Դէմք: 8. Active voice, Ներգործական բայ: 9. Passive voice, Կրաւորական բայ:

Իչ-հ, (-) Սուրէթ ի իսպարիյէ պիր շէյին վարլըղընա Եախօտ Թէ-հազըղը վուզու'ընա տէլալէթ էտէր: Մէսէլա. William loves his father, Կէյեօ՛ Էէ-տէրէնէ -էլէր:

(Բ) Սուրէթ ի իմքեանիյէ պա'զէն իմքեան, վէ պա'զէն վիւճուպը իֆատէ էտէր: Մէսէլա. We can read, օգ--յա-դէլէրէչ: You may read, օգ--յա-դէլէրէնչ: He must read, օգ--յա-լը շէր: They should have read, օգ--յա-լը էտէր: Can you read? օգ--յա-դէլէր Գոն:

(Գ) Սուրէթ ի շարթիյէ պիր շէյին պաշգա պիր շէյէ Թա'լիզ օլուստըղընը իֆատէ էտէր: Մէսէլա. If he read, էլէր օգ--յա-լը. Though he read, օգ--յա-դէլէր:

(Դ) Սուրէթ ի էմրիյէ ֆի'լին իծրասը Թալէպ օլուստըղընը իֆատէ էտիպ, հէմ էմր, հէմ րէճա հէմ րուխասաթ իչիւն զուլլանըլըր: Մէսէլա. Read, օգ--յա: Do read, օգ--յա-լը շէր: Be loved, -էլէր:

(Ե) Սուրէթ ի մաստարիյէ ֆի'լին մա'նասընը զաթ ու զէմանտէն արի օլտըղը հալտէ իֆատէ էտէր: Մէսէլա. To read, օգ--յա-լը: To be read, օգ--յա-լը: To have read, օգ--յա-լը օլմէր:

178. Ինկիլզէտէ ֆէր' ի ֆի'լ սըղէլէրի' մա'նաճա ֆի'լ վէ իսթի'մալճա սըֆէթ օլան իւչ սըղէ օլուպ, պիրիսի հալ² (loving -էլէր, -էլէն, կիպի), իքիւնճիսի մազը³ loved -էլէն կիպի) վէ իւչիւնճիւսիւ հիքեայէ ի մազը⁴ (իչիւն տիր, (having loved, -էլէր օլուպ կիպի):

Իչ-հ, Մէզբիւր սըղէլէր Թիւրքէյէ պա'զէն իսմ ի ֆա'իլ իլէ, պա'զէն իսմ ի մէֆուլ իլէ, պա'զէն սըղէ ի 'աթֆ իլէ, պա'զէն տախի մաստար իլէ Թէրնէմէ օլուստըր: Մէսէլա. The singing birds, էօթէն Գ--յա-լը (իսմ ֆա'իլ): A shot arrow turns not back -ելէլ օգ իլէր Գոն: (իսմ ի մէֆուլ): Walking and running he went to the steamer, է-րէ-յի-պ Գոլը-ր-գ Է-ր-է-լէր (սըղէ ի 'աթֆ): Seeing the pleasure of others pleases me, Էլէրէլէր Էլէրէլէր Էլէրէլէր (մաստար):

179. Ֆի'լին զէման իֆատէ էտէն սըղէլէրի ալթը օլուպ, պիրիսի հալ⁵, իքիւնճիսի մազը ի հալ⁶, իւչիւնճիւսիւ մազը⁷, տէօրտիւնճիւսիւ հիքեայէ ի մազը⁸, պէչինճիսի միւսթագպէլ⁹, վէ ալթընճըսը մազը ի միւսթագպէլ¹⁰ օլուր:

1. Participles, Ընդունելութիւն: 2. Present Participle, Ներկայ Ընդունելութիւն: 3. Past Participle, Ընդունելութիւն անցեալ: 4. Perfect Participle, Կատարեալ ընդունելութիւն: 5. Present, Ներկայ: 6. Present Perfect, Կատարեալ ներկայ: 7. Past Անցեալ: 8. Past Perfect, Կատարեալ անցեալ: 9. Future, Ապագայ: 10. Future Perfect, Կատարեալ ապագայ:

180. Ֆի'լի պինա ի մա'լիւմիւն քէնտի վէզն ի մախսու-
սընտան մա'տա , Իսթիմրարի վէ Թէ''քիտի տէնիլէն տի-
կէր իբի վէզնի տէ վար տըր: Մէսէլա. Մա'լիւմ I love ,
«էվէրէի». Իսթիմրարի I am loving , «էվէյօրը» (ե-նէ «էվ-
Քե'րէ էի») . Թէ''քիտի I do love , կէրլէ'րէն «էվէրէի»:

Իւլ-հ, (-) Իսթիմրարի վէզնինտէն սուրէթ ի իսպարիյէնին հալ վէ
մազըսը իլէ սուրէթ ի էմրիյէ կէլիր: Թէ''քիտի վէզնինտէն իսէ ճիւմլէ ի
սուրէթլէրին ճիւմլէ ի զէմանլարըն սըղէլէրի կէլիր:

(Բ) Սուրէթ ի իսպարիյէտէն զէման իֆատէ էտէն սըղէլէրին ալթըթը
կէլիր: Մէսէլա. I love «էվէրէի». I have loved , «էվէլ էի». I loved
«էվէրէի», I had loved , «էվէրէի էի». I shall love , «էվէճէյէի». I shall
have loved , «էվէլ օլ-հ-լըս»:

Սուրէթ ի իմքեանիյէտէն հալ , մազը ի հալ , մազը , վէ հիրեայէ ի
մազը սըղէլէրի կէլիր: Մէսէլա. I may love , «էվէ Պէլէրէի». I may
have loved , Պէլէ «էվէլ էի». I could love , «էվէ-Պէլէրէ էի». I could
have loved , «էվէլ օլ-Պէլէրէ էի»:

Սուրէթ ի շարթիյէտէն զէման մախսուս օլան սըղէլէրին ալթըթը
տախի կէլիր: Մէսէլա. If I love «էվէրէի». If I have loved , «էվէլ
օլ-հ». If I loved , «էվէրէի էի», If I had loved «էվէլ օլ-հ-լըս». If I
shall love , «էվէճէյէի էի». If I shall have loved , «էվէլ օլ-հ-լըս էի»:

Սուրէթ ի էմրիյէտէն աճմազ հալ սըղէսի կէլիր: Մէսէլա. Love , «էվ

Սուրէթի ի մաստարիյէտէն հալ վէ մազի սըղէլէրի կէլիր: Մէսէլա.
To love , «էվէ». To have loved , «էվէլ օլ-հ»:

181. Հէր պիր ֆի'լին ֆի'լ սահիպինէ քէմիյյէթճէ վէ
չախսիյէթճէ Թէվաֆըզը լազըմ օլտըղընտան , միւթէքէլ-
լիւմ , մուխաթապ , վէ զա''իպ իչիւն այրը այրը միւֆրէտ
վէ ճէմ' սըղէլէրի օլուր: Փազաթ ինկիլզճէտէ ֆի'լին
պիր չօգ սըղէլէրի ֆի'լ ի ի'անէ իսթի'մալը իլէ հուսուլ
պուլտըղընտան պուրատա ֆի'լ ի ի'անէտէն պահս
էթմէք միւնասիպ տիր:

Էֆ'ալը ի'անէնին աթի իւզ զիբը հալ վէ մազը սըղէ-
լէրի հէր ֆի'լին Թասրիֆաթընտա գուլանըլըր:

ՀԱԼ

Do, be, have, shall, will, may, can, must,

ՄԱԶԸ

Did, was, had, should, would, might, could, —

Do, էքսէրիյա, իլքինէ կէթիրիլտիյի տսըլ ֆի'լին մա'նասընը թէ' -
բիտ էտէր, շու գատար քի իսթիֆհամ մագամընտա անճագ իսթիֆհամ
բէլիմէսի օլուր: Մէսէլա I do love, ~~կէրէտէն~~ ~~տէլէրէ~~. Do I love?
~~տէլէ~~ Գ Է:

Be, պա'ղէն եալընըզ պիր շէյին վարըղընա տէլալէթ էտէր, պա' -
ղէն տախի խապէր վէ միւպթէտա արասընտա պիր բապըմա օլուր:

Have ֆի'լի ֆի'լ ի ի'անէ օլտըգտա, իլքինտէ կէթիրիլտիյի տսըլ
ֆի'լին վուգու'նա խիթամընը կէսսթէրիր:

Will վէ shall, իքիշէր մա'նատա իսթի'մալ օլունուրլար. պիրինճի
մա'նա ֆա'իլին տսըլ ֆի'լի իճրայա գատա ու գարարընա տէլալէթ
էթմէք տիր. (Մէսէլա. I shall go, ~~կէրէշէյի~~, ~~կէլէշէ~~ ~~գէրէ~~ ~~վերէի~~)
վէ իքինճի մա'նա տսըլ ֆի'լին զէմանը միւսթագպէլ զէմանը օլտը -
ղընը կէսսթէրմէք տիր: Մէսէլա. It will rain, ~~եւլէր~~ ~~եւլէր~~:

May, տսըլ ֆի'լին իճրասընա պիր մանի' պուլունմատըղընա տէ -
լալէթ էտէր: Մէսէլա. He may go, ~~կէրէղիւր~~:

Can, իմբեան ու իզթիտարա տէլալէթ էտէր: Մէսէլա. I can lift
it, ~~գուր~~ ~~դէլէ~~ է:

Must, վիւճուպ ու մէնպուրիյէթէ տէլալէթ էտէր: Մէսէլա. I must
go, ~~կէլէլէ~~ է:

182. Մէզքիւր ֆի'լէրին թասրիֆաթը պէր վէճէ ի
պթի տիր:

ՀԱԼ

Մի-Ֆէր

I am	Thou art ¹	He is
» do	» dost	» does
» have	» hast	» has
» will	» wilt	» will
» shall	» shalt	» shall
» may	» mayst	» may
» can	» canst	» can
» must	» must	» must

1. Իշպու միւֆրէտ ի մուխամապ սըղէսի անճագ Գիթապ ը Մուգատ -
տէստէ գուլլանըլտըղընտան, սէօգտէ վէ քիթապէթտէ ճէմ¹ ի մուխամապ
սըղէսի միւֆրէտ կիպի իսթի'մալ օլունուր:

ՃԷՏ՝

We are	You are	They are
» do	» do	» do
» have	» have	» have
» will	» will	» will
» shall	» shall	» shall
» may	» may	» may
» can	» can	» can
» must	» must	» must

ՄԱՁԸ

ՄԻ-ՔԵԼ՝

I was	Thou wast	He was
» did	» didst	» did
» had	» hadst	» had
» would	» wouldst	» would
» should	» shouldst	» should
» might	» mightst	» might
» could	» couldst	» could

ՃԷՏ՝

We were	You were	They were
» did	» did	» did
» had	» had	» had
» would	» would	» would
» should	» should	» should
» might	» might	» might
» could	» could	» could

183. Ինկլիզնէտէ Թասրիֆի ֆի'լ ի ի'անէ իսթի'մալը
 իլէ օլմայան ալթը սըղէ պուլունուպ, իքիսի պինա ի
 մա'լիւմոնէն սուրէթ ի իսպարիյէնին հալ վէ մազը զէ-
 մանլարը, իւչիւնճիւսիւ սուրէթի էմրիյէ, տէօրտիւն-

ճիւսիւ սուրէթ ի մաստարիյէնին զէման ը հալը, վէ պէ-
շինճի իլէ ալթընճըսը ֆէր' ի ֆի'լին հալ վէ մազը զէ-
մանլարը տըր :

Իւհ, Թասրիֆի ֆի'լ ի ի'անէ իսթի'մալը իլէ օլմայան սըղէլէրտէ,
միւֆրէտ ի մուխամապ իչիւն քէմիյէթ վէ շախսիյէթ խուսուսընըն'
'ալամէթի st հարֆլարը, վէ միւֆրէտ ի զա'իպին մէզքիւր խուսուսլարը
'ալամէթի իսէ s հարֆը տըր. ֆագամ տիկէր սըղէլէրտէ քէմիյէթ վէ
շախսիյէթ խուսուսլարը անճագ ֆի'լ սահիպի գարինէսիլէ անկլաշըլըր :

184. Ինկլիզճէտէ պիր ֆի'լին սուրէթ ի իխպարիյէ-
տէն կէլէն հալ վէ մազը սըղէլէրի իլէ ֆէր' ի ֆի'լին
մազըսըղէսի պիլինտիքտէն սօնկրա, սա'իր սըղէլէր գա'ի-
տէ իլէ Թէրթիպ օլունա պիլտիյինտէն մէզքիւր իւչ սը-
ղէլէրէ պաշ սըղէլէր տէնիր. Մէսէլա. To love, -էլէ-
ֆի'լինին պաշ սըղէլէրի love (հալ), loved (մազը), loyed
(ֆէր' ի ֆի'լ), վէ To know, -էլէ- ֆի'լինքիլէր know
(հալ), knew (մազը), վէ known (ֆէր' ի ֆի'լ) տըրլար :

Իւհ, Սուրէթ ի մաստարիյէնին 'ալամէթի ֆի'լին իլքինէ կէթիրիլէն
To լաֆը տըր. Մէսէլա. To love -էլէ- (պինա ի մա'լիւմ, հալ).
To have loved -էլէ- օլ-է (պինա ի մա'լիւմ, մազը). To be loved,
-էլէ- (Պինա ի մէճհուլ, հալ). To have been loved, -էլէ-
օլ-է (պինա ի մէճհուլ, մազը) :

Ֆէր' ի ֆի'լ 'ալամէթի հալ իչիւն ing, մազը իչիւն ed հարֆլարը
օլուպ, շու գատար քի պու գա'իտէ մազը իչիւն 'ուսուսի տէյիլ տիր
(Տէրս 44է միւրամա'ած) :

ԼՈՒՂԵԹՈՒԷՐ

I read, Թգուրըմ:
Thou readest, } Թգուրսըն:
You read, }
He reads, օգուր:
I try, Չալըշըրըմ:
Thou triest }
You try } Չալըշըրսըն:
He tries, Չալըշըր:
I will go, Կիտէճէյիմ:

I go, Կիտէրիմ:
Thou goest, } Կիտէրսին:
You go, }
He goes, Կիտէր:
I teach, Էօյրէտիրիմ:
Thou teachest }
You teach } Էօյրէտիրսին:
He teaches, Էօյրէտիր:
I had gone, Կիթմիշիտիմ:

He will go, *Կիտէճէք:* He had gone, *Կիթմիշ խտի:*
 We may go, *Կիտէպիլիլրիզ:* We must go, *Կիթմէլիյիզ:*
 You may go, *Կիտէպիլիլր:* We did love *Կէրչէք սէվ-*
սինիզ: *տիք:*

They may go, *Կիտէպիլ:* You did love, *Կէրչէք սէվ-*
լիլլէր: *տիսինիզ:*

I can write, *Եազապիլիլրիմ:* They did love, *Կէրչէք սէվ:*
 He can write, *Եազապիլիլր:* *տիլլէր:*

You can write, *Եազապիլ:* I must go, *Կիթմէլիյիմ:*
լիլլսինիզ: He must go, *Կիթմէլի տիլլ:*

We can write, *Եազապիլ:* You must go, *Կիթմէլիսի-*
լիլրիզ: *նիզ:*

They can write, *Եազապիլ:* They must go, *Կիթմէլի*
լիլլէր: *տիլլլէր:*

Do you know how to play *Թօօլ օյնամասընը* պիլիլլիմի-
 ball? *սինիզ:*

I can not play. *Օյնայամամ:*

He is going. *Կիտիյօր:*

Did you see? *Կէօրտիւնիւզ մի:*

Where are you going? *Նէրէյէ կիտիյօրսընըզ:*

Shall I tell you? *Սանա տէյէյիլիմ մի:*

What is he doing? *Նէ՞ Եափլլյօր:*

It is pleasant, *Խօշ տըր:*

He cuts, *Քէսէր:* We do, *Էտէրիզ:*

He created, *Խալգ էթտի:* We say, *Տէրիզ:*

He studies, *Տէրս օգուր:* We see, *Կէօրիւրիւզ:*

Rare, *Նատիր:* Marble (*مرمر*), *Կիւլլէ:*

Horn, *Պուլլնուզ:* Seldom, *Նատիրէն:*

To thank, *Թէչէքքիւր էթ-* Prince, *Պէյ:*

մէք: Merciful, *Րահիմ:*

Peach-tree, *Շէֆթալի աղաճը:*

184. Exercises

1. To give is better than to receive. 2. He is going. 3. Where he is going? 4. He is going to see the bird's cage. 5. Did you see that large lion? 6. I am going to see it? 7. Why is he going to school? 8. He is going there to study English and French. 9. Who took my shoes? 10. The shoe-maker took them to his shop. 11. What had you formerly in that cage? 12. I once had in it a very pretty yellow bird. 13. Did they love each other? 14. They are not good neighbors. 15. Have you seen a flock of sheep? 16. I saw a flock of geese yesterday. 17. Where are you going? 18. I am going to see the rare peach-tree in my uncle's garden. 19. Which boy studies well? 20. The carpenter's son studies very well. 21. Is he a good boy? 22. Yes; he always goes to church with his father. 23. Where are those large goats? 24. The goats that had big horns are in the flock. 25. Who has my pen-knife? 26. Shall I tell you who has it?

185. ՄԻՍՍԱԼԷՐ

1. Քիմէ՞ թէչէքքիւր էթմէլլիդ: 2. Սիզի խալգ էտէն ազիմ վէ բահիմ Ալլահա: 3. Հէփ էթտիյիմիզի կէօրիւր մի: 4. Էվվէթ, հէփ էթտիյիմիզի վէ տէտիյիմիզի պիլիւր: 5. Կիւնէչին զիյասը նէ՝ փարլագ աըր: 6. Այըն զիյասը կիւնէչինքի գատար փարլագ տէյիլ տիր: 7. Սէնին ուչուրման վա՞ր մը: 8. Ուչուրմայը պու մէմէքէթ-տէ նատիր կէօրիւրիւդ: 9. Թե՛վ օյնամասընը պիլի՞ր մի սին: 10. Վագթիյլէ պիլիւրտիմ, ամմա շիմտի օյնայամամ: 11. Պու շամաթա նէ՞ տիր: 12. Եիւզլէրճէ քիմ-սէլէր պէյի կէօրմէյէ կիթտիլէր: 13. Պէյի կէօրմէքիսո՞չ

մը տըր: 14. Գրալը կէօրմէք տաճա խօշ տըր: 15.
 Օլ գուշ նէ՝ եափըյօր: 16. Եռւվասընը եափըյօր: 17.
 Նէ՞ կէօրիւյօրսըն: 18. Կէօրիւյօրըմ՝ քի, տիւրկէր քէ-
 րէսթէսինի քէսիյօր: 19. Պու կիւն տէրսինիզ գօլայ՝ մը
 խօի: 20. Փէք գօլայ տէյիլ խօի: 21. Օնա՞սըլ պիր գուշ
 տըր: 22. Պէյազ պաշը վէ սիյաճ գանատլարը վար տըր:
 23. Սէնէնին գա՞ջ մէվսիմի վար: 24. Սէնէնին տէօրթ
 մէվսիմի վար տըր: 25. Օղլանըն ճէպինտէ գա՞ջ կիւլէ-
 սի վար խօի: 26. Տէնիզի կէօրմէք խօ՞շ մը տըր:

Օրուզ իփիցնի Տէրս — Lesson 32.

ԷՖ՝ԱԼ Ը ԻՍՆԷ

186. Be ֆի՛լի՛ պինա ի մէճճուլ վէ վէզն ի խսթիմրարի՛
 սըղէլէրինին թէրթ ի պինտէ տա՞մա խսթի՛մալ օլունուպ,
 թէքմիլ թասրիֆաթը պէր վէճճ ի աթի պէյան օլունուր՛:

ՍԻՄԱՒ ՕԼԱՆ TO BE (օլմա) ՖԻ՛ԼԻ

ՊԱՏ ՍԵՂԷԼԷՐԻ, Գ-Ը am, Դ-Ը was, ՖԷ՛ Է ՖԷԼ been,

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻԽՊԱՐԻՅԷ

Հալ

ՄԷ-ՖԷԷ

ՃԷ՛

I am ՊԷ՛ Է՛:

We are ՊԷ՛ Է՛:

Thou art ՍԷ՛ -Է՛:

You are ՍԷ՛ -Է՛:

He is՝ Օ ԴԷ՛:

They are ՍԷ՛ ԴԷ՛:

ՄԱՊԸ Ի ԽԱԼ

I have been ՕԼ՝-Ը Է՛:

We have been ՕԼ՝-Ը Է՛:

Thou hast been ՕԼ՝-Ը -Է՛:

You have been ՕԼ՝-Ը -Է՛:

He has been ՕԼ՝-Ը:

They have been ՕԼ՝-Ը ԴԷ՛:

1. Միւզէքքէր He is, միւ՛էննէս She is, մու՛սթթէլ It is, (պէնտ 91.)

Եթէ-քեր

ճէ՛՛

Երազը

(Եթէ՛, վէ շարեւն)

I was
Thou wast
He was

We were
You were
They were

Հիփեսայէ ի մազը

(Յէ՛-շ եթէ՛, վէ շարեւն)

I had been
Thou hadst been
He had been

We had been
You had been
They had been

Երազը ի միւսրագալէ

(Յէ՛-շ յէ՛, վէ շարեւն)

I shall¹ be
Thou wilt¹ be
He will be

We shall be
You will be
They will be

Երազը ի միւսրագալէ

(Յէ՛-շ յէ՛, վէ շարեւն)

I shall have¹ been
Thou wilt¹ have been
He will have been

We shall have been
You will have been
They will have been

1. Shall ֆի՛լ ի ի՛անէսի միւսրագալիմ իչիւն, վէ will ֆի՛լ ի ի՛անէսի միւսրագալի վէ զա՛՛իւ իչիւն զուլանըլտըլտըլտընտա միւսրագալի տէլալէ՛մ էտէրլէր. լաբին will միւսրագալիմ իչիւն վէ shall միւսրագալ վէ զա՛՛իւ իչիւն զուլանըլտըլտըլտընտա զատտ ու զարարա տէլալէ՛մ էտէրլէր.

ՍՈՒՐԵԹ Ի ԻՄՔԵԱՆՆԻՅԷ

Հալ

Մէ-Ֆրէր

Ճէ՛՛

(Եւ աղերէ՛՛, զէ շարեհա)

I may¹ be

We may be

Thou mayst be

You may be

He may be

They may be

Մազը ի հալ

(Եւ-շ Եւ աղեր է՛՛, զէ շարեհա)

I may have been

We may have been

Thou mayst have been

You may have been

He may have been

They may have been

Մազը

(Եւ աղերէ՛՛, զէ շարեհա)

I might be¹

We might be

Thou mightst be

You might be

He might be

They might be

Հիմեայէ ի մազը

(Եւ-շ Եւ աղեր էրէ՛՛, զէ շարեհա)

I might have been

We might have been

Thou mightst have been

You might have been

He might have been

They might have been

1. Ուրէ՞ծ ի իմքեանիյէտէ may զէ might եէրինտէ can զէ could, would, should, զէ հալ սըղէյէրի իչիւն must սոխի գուլանըլըր

ՄԱՌԻՔԻՔ Ի ՀԱՐՔԻՔԻ

Մէ-Տրէր

Հալ

Ճէ՛՛

(Ի-է՛, Վէ շարէն-)

If I be	If we be
If thou be	If you be
If he be	If they be

Մազը ի հալ

(Եւ-ն ի-է՛, Վէ շարէն-)

If I have been	If we have been
If thou hast been	If you have been
If he has been	If they have been

Մազը

(Եւ-յարէ՛, Վէ շարէն-)

If I were	If we were
If thou wert	If you were
If he were	If they were

Հիփեայէ ի մազը

(Եւ-ն Եւ- ի-է՛, Վէ շարէն-)

If I had been	If we had been
If thou hadst been	If you had been
If he had been	If they had been

Միւսրազպէլ

(Եւ-ն-ի ի-է՛, Վէ շարէն-)

If I shall be	If we shall be
If thou wilt be	If you will be
If he will be	If they will be

Մազը ի միասնագպել

Մէ-Ֆրէր

Ճէճ'

(օլմուշ օլմաք է-էճ, վէ շայրէհ-)

If I shall have been If we shall have been
If thou wilt have been If you will have been
If he will have been If they will have been

Իւ-հ: Սուրէթ ի շարժիյէնին հալ վէ մազը սըղէլէրի՝ սուրէթ ի իսպարիյէնին հալ վէ մազը սըղէլէրինին իլթինէ if քէլիմէսի կէթիրիլմէք իլէ տախի Թէրթիպ օլունապիլիր: Մէսէլա.

Հ-Լ If I am, է-էճ

Մ-զը. If I was, օլմուշէրէճ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԷՄՐԻՅԷ

Հալ

Մէ-Ֆրէր

Ճէճ'

Be եախօտ do thou be, օլ Be եախօտ do you be, օլմուշէրէճ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ՄԱՍՏԱՐԻՅԷ

Հալ

Մազը ի հալ

To be օլմաք

To have been օլմուշ օլմաք

ՅԷՐ Ի ՅԷՐ

Հալ

Մազը

Being օլմուշ, օլմաք

Been օլմուշ

Հիֆեայէ ի մազը

Having been օլմուշ օլմաք

186. Ինկիլզէտէ միւֆրէտ ի մուխաթապ սըղէսի Թիթապը մուգատտէստէ գուլլանըլըր իսէ տէ, մուհարրէրաթը սա"իրէտէ վէ մուհալէրէտէ անըն եէրինտէ ճէմ" ի մուխաթապ գուլլանըլըր: Մէսէլա. Thou art եէրինտէ You are տէնիլիր, վէ Thou lovest, եէլէրէն, Thou wilt go. Կէրէճէսէն, Thou hast written,

Է-ՎԵԼ Ե՛կ եէրինտէ You love, You will go, Վէ You have written գուլանըլըր :

187. Պի՛ր Փի՛լին թասրիֆաթը միսալէրինի սէօյլէմէք իգթիզա էթտիյինտէ, պա՛ղէն իսթիսար իչլուն հէր սուրէթ Վէ զէմանընըն միւֆրէտ ի միւթէքէլլիմինի սէօյլէմէքլէ իքթիֆա օլունուր . պունա տախի իսթիսար ի թասրիֆ տէնիլիր : Մէսէլա .

TO BE ՅԻ՛ԼԻՆԻՆ ԻԽԹԻՍԱՐ Ի ԹԱՍՐԻՖԻ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՆՊԱՐՅԷ

Հ-Լ. I am, Հէ+ե-յէ է հ-լը. I had been,
Մ-լը է հ-Լ. I have been, Մէ-լը-գ-դէլ. I shall be,
Մ-լը. I was, Մ-լը է գ-լը. I shall have been

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՄՔԱՆՆԵՑԷ

Հ-Լ. I may, է- can, է- must be,
Մ-լը է հ-Լ. I may, է- can, է- must have been ,
Մ-լը. I might, է- could, է- would, է- should be,
Հէ+ե-յէ է հ-լը. I might, է- could, է- would, է- should have been,

ՍՈՒՐԷԹ Ի ՇԱՐԹԵՅԷ

Հ-Լ. If I be, Հէ+ . հ-լը. If I had been,
Մ-լը է հ-Լ. If I have been, Մէ-լը-գ-դէլ. If I shall be,
Մ-լը. If I were, Մ-լը է գ-լը. If I shall have been ,

188. To be Փի՛լի Փի՛լ ի ի՛անէ օլմայարագ պի՛ր չօգ սրրալարտա գուլանըլըր : Մէսէլա .
(-) Has he been here long? Զօգ տա՛ն մը պուրատա տըր :
Have you been to Paris ? Փարիզէ կիթմի՞ն մի սինիզ :

He has been in Italy, *Իթալիայում իտի, է-ի-թ- Կիթ-
միչ տիր :*

Will you be here to-morrow? *Երբեքն պուրատա պուրու-
մորա?*

(F) Are you cold? *Իւշիւյօր մը սըն :*
I am very cold, *Չօգ իւշիւյօրում :*
I am sorry, *Միւթէ՛՛ էսիֆ իմ, էսէֆ է-
տէրիմ :*

We are glad, *Մէքնուն իզ, սէվինիրիզ :*
How are you? *Նա՞սըլ սըն :*
He is better, *Տահա էյի տիր :*
I am ashamed, *Հիճապ էտէրիմ :*
I shall be happy, *Քէյֆլի օլաճաղում :*

ԼՈՒՂԷԹԼԷՐ

I feel, *Հիսս էտէրիմ, (To be ֆի'լի
պունուն եէրինտէ չօգ
գուլլանըլըր :*

He feels better, *Տահա էյի տիր (սըհէթտէ) :*
We feel happy, *Քէյֆլի իզ :*

For two days, *Իքի կիւն իշիւն :*
I felt very sorry, *Չօգ էսէֆ էթտիմ :*
I feel ashamed, *Հիճապ էտէրիմ :*

Is it long since they came? *Սնլէր չօգտա՞ն մը կէլաիլէր :*
Before, . . . տէն էվլէլ Next, *Կէլէճէք... էնեաղըն...*
Talk, *Գօնուշմագլըզ, միւ-* To borrow, *էօտիւնճ ալ-
քեալէմէ :* մագ :

Theatre, *Թէատրօ :* Vienna, *Վիէննա :*
Sunrise, *Կիւնէշ տօղմասը :* To mention, *Ձիքր էթմէք :*
Though, *Իսէ տէ :* Berlin, *Պէրլին :*

189. Exercises

1. Who has been here to-day? 2. The merchant, whom I mentioned before, has been here. 3. How are you this morning? 4. My feet are very cold. 5. Your mother may have been ill. 6. She has been at Paris for the last two months. 7. What time will you be at my house to-morrow? 8. I will try to be there at half past two. 9. No; try to be there before sunrise. 10. How long have you been in this country? 11. I have been here for three years. 12. She felt rather sad after this talk. 13. I feel somewhat cold this evening. 14. I shall be pleased to see you here to-morrow. 15. Try to be at your friend's at quarter before five. 16. Though he is poor, he is more happy than you. 17. William and Julius have been ill. 18. Is your oldest aunt still ill? 19. She has felt better for the last two days. 20. We were all very sorry for her. 21. She might have been much worse. 22. I may be at Vienna next month. 23. If I were going there, I would see you.

190. ՄԻՍՅԱԼԼԷՐ

1. Չօգտա՞ն մը պուրատա սընըզ (պուրայա կէլտինիզ):
 2. Պիւթիւն կիւն պուրատա պուլունմըշմի 3. Կէլճճէք
 Գըշ նէ՞ եափաճագսընըզ, 4. Կէլճճէք գըշ վիէննատա
 պուլունաճաղմի 5. Սիզի թէքրար նէ՞ զէման կէօրէպի-
 լիրիմի 6. Սա'աթ ալթըտա էփտէ պուլունուրմի 7. Վա-
 լիտէմ սիզի կէօրիւր իսէ չօգ սէվինէճէք տիր, 8. Փէտէ-
 րինիզ թէաթրօյա կիթմի՞չ մի տիր, 9. Խա'յր, պէյի կէօր-
 մէք իչիւն շէհրէ կէթմիշ տիր, 10. Սա'աթ պիրտէ էփտէ
 պուլունաճագ մըյըզ, 11. Րիւզկեար էսէյօր, վէ պէն չօգ

իւշիւյօրըմ, 12. Ամճանըզ պուստան էվվէլ Պէրլինէ կիթ-
մի՞շ մի տիր, 13. Պիր գաչ քէրրէ օրատա պուլունմը
տըր, 14. Տէտիյի (շէյ) իշիւն հիճապ էտէյօրըմ, 15. Սի-
զի թէքսիր էտէրսէմ, չօգ էսէֆ էտէրսինիզ, 16. Պիզ
էվտէ տէյիլ իտիք, 17. Նէ՞ գատար միւտտէթ ինկիլ-
թէրատա գալտընըզ, 18. Օրատա իւշ պուշուգ այ գալ-
տըմ, 19. Ամճամ ալթը սէնէ օրատա գալտը, 20. Գա-
րընտաշըմ պու քիթապը սիզտէն էօտիւնճ ալըր իսէ (ալ-
տըղընա) չօգ մէֆնուն օլաճագ տըր, 21. Գօնշումուզ էվ-
վէլա հէքիմ իտի, շիմտի իսէ թիւճճար տըր, 22. Քիւ-
շիւք գարնտաշընըզ տիւն քիլիսատէ՞մի իտի, 23. Խա՛յր,
քիլիսայէ կիթմէք իշիւն քիֆայէթ միգտարի գուվվէթի
եօգ իտի (գուվվէթի տէյիլ իտի) :

Օթուզ իւշիւննիւ Տէրս — Lesson 33.

ՖԻԼԻՆ ՅԱՍՐԻՖԻ

191. Ֆի՛լ ի լազըմ պա՛զէն միւթէ՛ատտի կիպի գուլ՝
լանըլըր, եա՛նի մէֆ՝ուլըն պի՛հ ալըր :

(ա) Միւթէ՛ատտի գըլընան էֆ՝ալը լազըմէնին պա՛զը-
լարը ֆի՛լի իճրա էտէնին՝ պիր վասըթա իլէ իճրա էթ-
տիյինի կէօսթէրմէք իշիւն գուլլանըլըր : Մէսէլա. To
run, Բօշմաֆ, to burn, Էշմաֆ, ֆի՛լլէրի լազըմ տըր. Փա-
գաթ He ran the horse too fast, Ալը ալըէ րէրէճէրէ
Բօշըլըրը, վէ You burned my hand, Սէն էլէֆ Էգրըն,
'իպարէլէրտէ մէզքիւր ֆի՛լլէր միւթէ՛ատտի օլուրլար՝

(բ) Պա՛զը լազըմ ֆի՛լլէր քէնտի մաստարլարը մա՛նա-
տընտա օլան պիր մէֆ՝ուլըն պի՛հի ալմագլէ միւթէ՛ատ-
տի օլուրլար : Մէսէլա. To dream, Բօշմաֆ Գէօրէֆ To
play, Եշմաֆ, To live, Էշմաֆ. He dreamed a horrid
dream, Տէհշէլլէ պիր Բօշմաֆ Գէօրէֆ. They played a game,
Պիր Եշմաֆ Եշմաղըլըր. He lived a noble life, Ալէճէն-պա-
րէ պիր Էգրըն Գէօրէֆ :

(4) Պա՛զը ֆի՛լէր պի՛ր մա՛նատա լազըմ, վէ տիկէր
 պի՛ր մա՛նատա միւթէ՛տատի օլուրլար: Մէսէլա. The
 wind blows, բի-ղէ-ր է-էյ: The wind *blows* the dust,
 Րի-ղի-ր ը-զը --վ-ը-ը: The girl *swept* the room, Գը-
 օ-ը-ը է-է-ր-րէ-: The pestilence swept through the
 land, 'իլէթ Բ-ճէ-է-թի-ն հէր ճիհէթի-ն է-ր-յէթ է-ր-յէթ է-ր-յէթ:
 192. Զէմանը իֆատէ էտէն սըղէլէրին թէրթիպի
 աթիտէթի գա՛խտէ իւզրէ տիր:

ՊԻՆԱ Ի ՄԱՆԻԻՄ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՍՊԱՐԻՅԷ

Հ-ւ իչիւն սահիպ ի ֆի՛լ իլէ ապը ֆի՛լ՝ գուլանըլըր:
 Մ-ը իչիւն սալը ֆի՛լէ ed հարֆլարը իլալէ օլունուր:
 Մէ-մ-գ-լէ-լ իչիւն ապը ֆի՛լին իւթինէ shall եախում will
 կէթիրիլիր:

Մ-ը է հ-ւ իչիւն մազը ի ֆէր՝ ի ֆի՛լին իւթինէ have
 կէթիրիլիր:

Հի-ե-յէ է մ-ը իչիւն մազը ի ֆէր՝ ի ֆի՛լին իւթինէ had
 կէթիրիլիր:

Մ-ը է Բ-մ-գ-լէ-լ իչիւն մազը ի ֆէր՝ ի ֆի՛լին իւթինէ
 shall have եախում will have կէթիրիլիր:

ՍՈՒՐԷԹ Ի ՇԱՐԹԻՅԷ

Սուրէթ ի շարթիյէնին հէր գըսմը իչիւն, սուրէթ ի
 իսպարիյէ գըսմլարընըն իւթինէ If կէթիրիլիր:

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՄՏԵԱՆԻՅԷ:

Հ-ւ իչիւն, ապը ֆի՛լին իւթինէ may, can, է- must կէ-
 թիրիլիր:

Մ-ը իչիւն, ապը ֆի՛լին իւթինէ might, could, would
 է- should կէթիրիլիր:

1. Ֆի՛լին մատտէ ի ապիսի:

Մաշէի հաւիչիւն, մազը ի ֆէր' ի ֆի'լին իւքինէ may have, can have, եւ must have կէթիրիւր :

Հէւեայէ է մաշէիչիւն, մազը ի ֆէր' ի ֆի'լին իւքինէ might have, could have, would have եւ should have կէթիրիւր :

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԷՄՐԻՅԷ

Հաւիչիւն, ասլը քի'լ գուլանըլըր :

ՍՈՒՐԷԹ Ի ՄԱՍՏԱՐԻՅԷ

Հաւիչիւն, ասլը քի'լին իւքինէ To կէթիրիւր :

Մաշէիչիւն ասլը քի'լին իւքինէ To have կէթիրիւր :

ՅԷՐ Ի ՅԻՆ

Հաւիչիւն, ասլը քի'լէ ing 'իլազէ օլունուր :

Մաշէիչիւն, (քի'լ ի գը'ասը իսէ) ասլը քի'լէ d եւ ed 'իլազէ օլունուր :

Հէւեայէ է մաշէիչիւն, մազը ի ֆէր' ի ֆի'լին իւքինէ having կէթիրիւր :

ՎԷՋՆ Ի ԻՍԹԻՄՐԱՐԻ

Ֆի'լի պինա ի մա'լիւմտէն հաւի ֆէր' ի ֆի'լին իւքինէ To be քի'լին սըղէլէրի կէթիրիւր :

ՎԷՋՆ Ի ԹԷ"ՔԻՏԻ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՆՊԱՐԻՅԷ

Հաւիչիւն ասլը քի'լին իւքինէ do կէթիրիւր :

Մաշէիչիւն ասլը քի'լին իւքինէ did կէթիրիւր :

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԷՄՐԻՅԷ

Հաւիչիւն ասլը քի'լին իւքինէ do կէթիրիւր :

Իլահ : Շիմտիքի հալտէ ֆիթապը Մուգատտէստէ մախսուս պիր շիփէ օլարագ սուրէթ ի իխպարիյէտէն գէմանը հալին միւֆրէտ ի մուլաւաթապ 'ալամէթի st օլտըղը կիպի, միւֆրէտ ի զա'իպի 'ալա-

մէջի տախի eth օլուր : Մէսէլա . He loves, ~~եթէ~~, եերինտէ He loveth He goes, ~~եթէ~~, եերինտէ He goeth, վէ He writes, եւլը, եերինտէ He writeth իսթի մալ օլունուր :

ՊԻՆԱ Ի ՄԷՃՆՈՒԼ

Պինա ի մէճհուլ իչիւն պինա ի մալիւմտէն կէլէն մա-
լը ի ֆէրի ֆիլին իւքինէ To be ֆիլին սըղէլէրի կէ-
թիւրիւր :

193. Ֆիլի գըյասիտէն To love, ~~եթէ~~ ֆիլինին
Թասրիֆաթը :

TO LOVE ՖԻԼԻՆԻՆ ԻԽԹԻՍԱՐ Ը ԹԱՍՐԻՖԻ

ՊԻՆԱ Ի ՄԱԼԻԻՄ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻԽՊԱՐԻՑԷ

Հւլ.	I love,	Հի+ . հալը.	I had loved,
Մալը ի հւլ.	I have loved,	Մի--ն--գալը.	I shall love,
Մալը.	I loved,	Մալը ի հի--.	I shall have loved,

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՄԳԵԱՆԻՑԷ

Հւլ.	I may love,	Մալը.	I might love,
Մալը ի հւլ.	I may have loved,	Հի+ . հալը.	I might have loved,

ՍՈՒՐԷԹ Ի ՇԱՐԹԻՑԷ

Հւլ.	If I love,	Հի+ . հալը.	If I had loved,
Մալը ի հւլ.	If I have loved,	Մի--ն--գալը.	If I shall love,
Մալը.	If I loved,	Մալը ի հի--.	If I shall have loved,

ՎԷՋՆ Ի ԹԷԴԻՏԻ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻԽՊԱՐԻՑԷ

Հւլ.	I do love,	Մալը.	I did love,

ՍՈՒՐԷԹ Ի ՇԱՐԹԻՅԷ

Հ-Լ. If I do love, Մ-ԴԸ. If I did love,

ՎԷԶՆ Ի ԻՍԹԻՄՐԱՐԻ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՆՊԱՐԻՅԷ

Հ-Լ. I am loving, Հի+. Ժ-ԴԸ. I had been lov-
ing,

Մ-ԴԸ Ժ Հ-Լ. I have been Մի-ն-դ-դի-Լ. I shall be lov-
ing,

Մ-ԴԸ. I was loving, Մ-ԴԸ Ժ Դ-.. I shall have
been loving,

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՄՔԱՆՆԻՅԷ

Հ-Լ. I may be loving, Մ-ԴԸ I might be loving,
Մ-ԴԸ Ժ Հ-Լ. I may have Հի+. Ժ-ԴԸ. I might have
been loving, been loving,

ՍՈՒՐԷԹ Ի ՇԱՐԹԻՅԷ

Հ-Լ. If I be loving, Հի+. Ժ-ԴԸ. If I had been loving,
Մ-ԴԸ Ժ Հ-Լ. If I have been Մի-ն-դ-դի-Լ. If I shall be
loving, loving

Մ-ԴԸ. If I were loving, Մ-ԴԸ Ժ Դ-.. If I shall have
been loving,

ՊԻՆԱ Ի ՄԷՃՀՈՒԼ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՆՊԱՐԻՅԷ

Հ-Լ. I am loved, Հի+. Ժ-ԴԸ. I had been loved
Մ-ԴԸ Ժ Հ-Լ. I have been Մի-ն-դ-դի-Լ. I shall be loved
loved,

Մ-ԴԸ. I was loved, Մ-ԴԸ Ժ Դ-.. I shall have
been loved,

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՄՔԵԱՆԻՑԷ

Հ-Լ. I may be loved, Մ-չԼ. I might be loved,
 Մ-չԼ է հ-Լ. I may have Հի+ . Բ-չԼ. I might have
 been loved, been loved,

ՍՈՒՐԷԹ Ի ՀԱՐԹԻՑԷ

Հ-Լ. If I be loved, Հի+ . Բ-չԼ. If I had been
 loved,
 Մ-չԼ է հ-Լ. If I have been Մի- - Բ- - Գ-ԷԼ. If I shall be
 loved, loved,
 Մ-չԼ. If I were loved, Մ-չԼ է Դ- - . If I shall have
 been loved,

194. TO LOVE ՅԻ՛Լ Ի (չի- - է Բ-՛լի- - Բ)

ՊԱՇ ՍԵՂԵԼԵՐԻ, հ-Լ love, Բ-չԼ loved, ֆեր' է ֆի՛Լ loved.

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻԽՊԱՐԻՑԷ

Հալ

Մի- - ֆեր' -

Ճի՛Տ'

(-ե-ի-երի՛Տ, ի- - շարի- - Գ)

I love

We love

Thou lovest

You love

He loves

They love

Խաղը Ի հալ

(-ե-ի-ի- - է Դ- - շարի- - Գ)

I have loved

We have loved

Thou hast loved

You have loved

He has loved

They have loved

Մազը

(–եզրէ՛՛, լէ շարէ՛ն–)

I loved	We loved
Thou lovedst	You loved
He loved	They loved

Հիմալէ ի մազը

(–եզրէ՛՛ ի–է , լէ շարէ՛ն–)

I had loved	We had loved
Thou hadst loved	You had loved
He had loved	They had loved

Միւսրազուէլ

(–եզրէ՛՛ ճէյ՛՛, լէ շարէ՛ն–)

I shall love	We shall love
Thou wilt love	You will love
He will love	They will love

Մազը ի միւսրազուէլ

(–եզրէ՛՛ շլաճաղա՛՛, լէ շարէ՛ն–)

I shall have loved	We shall have loved
Thou wilt have loved	You will have loved
He will have loved	They will have loved

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՄՔԵԱՆՆԻՅԷ

Հալ

Մի–ճրէր

ձէ՛՛

(–եզրէ՛՛ ալեւրէ՛՛ լէ շարէ՛ն–)

I may love	We may love
Thou mayst love	You may love
He may love	They may love

Ծագը ի հալ

(«Եկէ՛ն օրս դիմերէ՛մ, զէ շարեմ»)

I may have loved	We may have loved
Thou mayst have loved	You may have loved
He may have loved	They may have loved

Ծագը

(«Եկէ՛մ գահել իդի. «Եկէ՛ն դիմեր իդի՛մ, զէ շարեմ»)

I might love	We might love
Thou mightst love	You might love
He might love	They might love

Հիմնայի ի մագը

(«Եկէ՛ն օրս գահել իդի. «Եկէ՛ն օրս դիմեր իդի՛մ, զէ շարեմ»)

I might have loved	We might have loved
Thou mightst have loved	You might have loved
He might have loved	They might have loved

ՍՈՒՐԻԹ Ի ՇԱՐԹԻՑԷ

Հալ

Մէ-հրէր

Ճէ՛մ

(«Եկէ՛մ զէ շարեմ»)

If I love	If we love
If thou love	If you love
If he love	If they love

Ծագը ի հալ

(«Եկէ՛ն իմէ՛մ, զէ շարեմ»)

If I have loved	If we have loved
If Thou hast loved	If you have loved
If he has loved	If they have loved

Մազր

(-ᑦᑦᑦᑦᑦᑦ ᑦᑦᑦ, ᑦᑦ ᑦᑦᑦᑦᑦᑦ)

ՅԷՐ Ի ՅԻՆ

Հալ

Մազը

Հիմադէ ի մազը

Loving, *«էլերէ», «է-* Loved, *«էլ-* Having loved, *«էլ-*
լէ *դէ* *դէ օլար-դ*

195. ՎԷՋՆ Ի ԹԵ՛ՐԻՏԻ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՆՊԱՐԻՅԷ

Հալ

Մէ-ճրէր

Ճէ՛՛

(կերէ՛ք *«էլերէ՛», լէ շարէն-*)

I do love

We do love

Thou dost love

You do love

He does love

They do love

Մազը

(կերէ՛ք *«էլերէ՛», լէ շարէն-*)

I did love

We did love

Thou didst love

You did love

He did love

They did love

ՍՈՒՐԷԹ Ի ՇԱՐԹԻՅԷ

Հալ

(կերէ՛ք *«էլերէ՛», լէ շարէն-*)

If I do love

If we do love

If thou do love

If you do love

If he do love

If they do love

Մազը

(կերէ՛ք *«էլերէ՛» ի-ւ, լէ շարէն-*)

If I did love

If we did love

If thou didst love

If you did love

If he did love

If they did love

ԱՌԻՐԷԹ Ի ԷՄԲԵԼ:

Հալ

Do love, -ել

ԷՌԻՂԷԹԼԷԹ

Injury, Զարար:	Walnut, Ճէվիզ:
Advice, Նասիհաթ:	Danger, Թէհլիքէ:
Opportunity, Ֆուրսաթ:	Invisible, Կէօրիւնմէզ:
I can go, Կիտէ պիլիրիմ:	I can see, Կէօրէ պիլիրիմ:
I can, Գատիր իմ:	Without, Պիլա...
As I said, Տէտիյիմ իւզրէ:	As they thought, Անլէրիմ
If they would, Իսթէսէլէր	զաննընճա:
իտի:	I have received, Գապուլ
He has done it, Անը Էափ-	էթտիմ:
տը:	All the week, Պիլթիւն
I am busy, Մէշղուլ իմ:	հաֆթա:
To sin, Կիւնահ իշլէմէք:	To occur, Վուգուլ'պուլմագ
To suffer, Էլէմ չէքմէք:	To pay, Էտա էթմէք. փա-
He intended, Նիյէթ գոյտու:	րա վերմէք:
To open, Աչմագ:	To learn, Էօյրէնմէք:
To protect, Մուհաֆազա	To call, Չաղըրմագ:
էթմէք:	To permit, Բուխսաթ վեր-
To change, Թէպտիլ էթ-	մէք:
մէք:	To use, Գուլլանմագ:
To visit, Զիյարէթ էթմէք:	To fill, Տօլտուրմագ:
To close, Գափամագ:	To prevent, Մէն' էթմէք:

196. Exercises

1. The man who closed the window shall open it.
2. Who will fill this bottle with pure water?
3. I have not water enough for that.
4. I shall have

learned my lesson before you go there. 5. His friend may prevent your talking (սէօյլէմէնիդ) in that meeting. 6. They might change that system readily, if they would. 7. Do the students in your class study their lessons? 8. One of them always studies his lessons very well. 9. Did he come yesterday as he intended? 10. The rain that fell prevented his coming. 11. Which of the horses do you like best? 12. The horse of the Frenchman is better than that of the farmer. 13. I would gladly write to him, if I could use my pen. 14. What man has once done he can do again. 15. He was not only in debt, but he neither could nor would pay. 16. Since last Saturday we have not received any letter from him. 17. If I were not so busy, I would write her immediately. 18. The wind moves with great speed. 19. The wind moves great ships on the ocean. 20. Charles has filled his two pockets with large sweet apples. 21. Գալաւմագ մա'նաւորնտա օլան To close ֆի'լինին պինա ի մա'լիւմ սըղէլէրինի վէ մա'նաւարընը եազ: 22. Զաղըրմագ մա'նաւորնտա To call ֆի'լինին վէզն ի թէ'քիտի սըղէլէրինի մա'նաւարը իլէ եազ: 23. To use ֆի'լինին պինա ի մա'լիւմոէն սուրէթ ի չարթիյէ սըղէլէրինի եազ:

197. ՄԻՍՈՒԼԷՐ

1. Մուգթէտիր իսէմ, եափարըմ. 2. Հագգը սէվէր իսէն, մէսուտ օլուրսըն. 3. Կիւնաճ իշլէրսէն, ճէզա-սընը չէքէրսին. Պիզիմ կիւնիւմիւզտէ վագը' օլմասը միւհթէմէլ տէյիլ տիր: 5. Պանա փարա վէրսէ իտի, գա-պը կիւզէլ թէրէ եաղը իլէ տօլտուրուր իտիմ. 6. Շէհր-տէ պուլունան դարնտաչըմ պու հաֆթա պիզի կէօրմէյէ կէլէճէք տիր: 7. Գըչտան էվվէլ եէրինիզի տէյիլթիրմէլի-

սինիզ: 8. Գապիւլքի պու հաֆթա տէյիլէթիրէյիմ: 9. էյի պիր հիւքիւմէթ քէնտի թէպա՝ասընը զատրտան վիգայէ էտէր: 10. էվրօփատա չօգ շէյ էօյրէնտինի՞զ մի: 11. էօյրէնմէյէ չօգ ֆուրսաթըմօ օլմատը, ամմա չօգ շէյ կէօրտիւմ: 12. Փէտէրինզի կէօրմէօյրըմ, աճապնէ՞րէտէ տիր: 13. Պիւթիւն հաֆթա պուրատա իտի, վէ պու սապահ շէհրէ կիթտի: 14. Օ քէնտի աթընը գուլլանմաղա պանա բուխսաթ վէրիր իսէ, մէմնուն օլուրըմ: 15. Պանա կէլիր քի, պիլա բուխսաթ գուլլանա պիլիրսին: 16. Գապիւլքի սիզին նասիհաթընըզը գապուլ էտէր իտի: 17. Յով հաննէս, ճէպինտէ նէսի՞ վար: 18. Ճէպինի ճէվիզ ին տօլտուրմուշ տըր: 19. Անըն գափատըղընը քիմնէ աշամազ: 20. Պիզի հէր տիւրլիւ մուխաթարատան մուհաֆազա էտէն քի՞մ տիր: 21. Պիզի կէօրիւնիւր կէօրիւնմէզ ճիւմէ թէհլիքէտէն հըֆզ էտէն՝ Ալլահ տըր: 22. Չօգ էյի պիր գօնչու տըր, հաֆթատա իքի տէֆա գիյարէթիմէզէ կէլիր:

Օրուկ տօրսիւննիւ Տէրս — Lesson 34.

ՅԻ՛ԼԻՆ ԹԱՍՐԻՅԻ (դէմ)

198. Ինկլիզէտէ վէզն ի իսթիմրարի թէրթիպ էթմէք իչիւն, էֆալ ի իանէտէն To be ֆի՛լինէ թասրիֆ օլու՝ նաճագ ֆի՛լին ֆէր՛ ի ֆի՛լտէն հալսըղէսի՛ իլավէ օլու՝ նուր: Պու վէզնին զէմանը տախի՛ չամիլ օլտըղը ֆի՛լ ի իանէնին զէմանընա կէօրէ տիր:

Աթի իւզզիքը To love ֆի՛լինին վէզն ի իսթիմրարիսի՛ հէֆ ֆի՛լէրին օ վէզնինէ նումունէ օլուր:

ՎԷԶՆ Ի ԻՍԹԻՄԲԱՐԻ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻԿՊԱՐԻՅԷ

200]

Uk-Suk-7

४६५

(-ᑭᑭᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭ, ᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭᑭᑭ-)

I am loving

We are loving

Thou art loving

You are loving

He is loving

They are loving

Wangpa is here.

(မင်းသိန်းတန်း ဝန်ထမ်း၊ ဒ် အောင်)

I have been loving

We have been loving

Thou hast been loving

You have been loving

He has been loving

They have been loving

Wang

(-k-l-k-t-k t-m-t-s, d-l n-n-y-r-t-a-m)

I was loving

We were loving

Thou wast loving

You were loving

He was loving

They were loving

Հիֆեսայէ ի մագր

[illegible]

I had been loving

We had been loving

Thou hadst been loving

You had been loving

He had been loving

They had been loving

Միասնագլուխ

(-ኑረቱ+ብት ማረፊያ-ገጽ, ትክ ገጽገጽ)

I shall be loving

We shall be loving

Thou wilt be loving

You will be loving

He will be loving

They will be loving

Մազը ի միւսըսպալել

(-ե՛կէտէրէ շէ՛հ-ը շէ՛հ-աղը՛, լէ՛ շայրէհ-)

I shall have been loving We shall have been loving
Thou wilt have been lov- You will have been lov-
ing ing
He will have been loving They will have been loving

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՄՔԵԱՆԻՅԷ

Հալ

Մէ-ճէր

Ճէ՛հ՛

(է-դէլ րէր + է -ե՛կէտէրէ է՛, լէ՛ շայրէհ-)

I may be loving We may be loving
Thou mayst be loving You may be loving
He may be loving They may be loving

Մազը ի հալ

(է-դէլ րէր + է -ե՛կէտէրէ դ-ը-ը-ը-ը-ը-ը, լէ՛ շայրէհ-)

I may have been loving We may have been loving
Thou mayst have been You may have been lov-
loving ing
He may have been loving They may have been loving

Մազը

(-ե՛կէտէրէ շէ՛հ դէլէր էրէ՛, լէ՛ շայրէհ-)

I might be loving We might be loving
Thou mightst be loving You might be loving
He might be loving They might be loving

Հիփեսայէ ի մազը

(-ե՛կէտէրէ շէ՛հ-ը շէ՛հ դէլէր էրէ՛, լէ՛ շայրէհ-)

I might have been loving We might have been loving
Thou mightst have been You might have been
loving loving
He might have been lov- They might have been lov-
ing ing

ՍՈՒՐԵԹ Ի ՇԱՐԹԻՑԷ

Հալ

(«Ե՛կե՛տէ Ի՛ն՛ժ, լէ շարե՛ն»)

If I be loving	If we be loving
If thou be loving	If you be loving
If he be loving	If they be loving

Մազը Ի Խալ

(«Ե՛կե՛տէ օ՛լն-շ Ի՛ն՛ժ, լէ շարե՛ն»)

If I have been loving	If we have been loving
If thou hast been loving	If you have been loving
If he has been loving	If they have been loving

Մազը

(«Ե՛կե՛տէ օ՛լնայրը՛, լէ շարե՛ն»)

If I were loving	If we were loving
If thou wert loving	If you were loving
If he were loving	If they were loving

Հիփեսայէ Ի մազը

(«Ե՛կե՛տէ օ՛լն-շ օ՛լնայրը՛, լէ շարե՛ն»)

If I had been loving	If we had been loving
If thou hadst been loving	If you had been loving
If he had been loving	If they had been loving

Միսրազսկի

(«Ե՛կե՛տէ օ՛լն-ճ-դ Ի՛ն՛ժ, լէ շարե՛ն»)

If I shall be loving	If we shall be loving
If thou wilt be loving	If you will be loving
If he will be loving	If they will be loving

Մազը ի միւսը ազպէլ

(«է՛կէտէտէ օլմա-չ օլմա՛մք իսէ՛մ, վէ զայրէն»)

If I shall have been lov- If we shall have been lov-
ing ing
If thou wilt have been If you will have been
loving loving
If he will have been lov- If they will have been lov-
ving ing

ՍՈՒՐԷԹ Ի ՄԱՍՏԱՐԻՑԷ:

Հալ

Մազը ի հալ

To be loving, «է՛կէտէտէ օլմա To have been loving, «է՛կէ
մք փէտէտէ օլմա-չ օլմա՛մք

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԷՄՐԵՑԷ:

Հալ

Be loving, «է՛կէտէտէ օլմա

ՅԵՐԻ Ի ՅԻԼ

Հալ

Հիփեսայէ ի մազը

Loving, «է՛կէտէտէ

Having been loving, «է՛կէ
փէտէտէ օլմա-չ օլմա՛մք

199. Պինա ի մէճհուլ թէրթիպ էթմէք իչիւն To be
Փի'լինին իլքինէ թասրիֆ օլունաճազ Փի'լտէն մազը'
Փէր' ի ֆի'լ սըղէսի 'իլավէ օլունուր, Աթի իւզ զիքր To
love Փի'լինին պինա ի մէճհուլը ճիւմլէ էֆ'ալ ի միւս
թէ'ատտիյէնին օ պինասընա նումունէ տիր :

ՊԻՆԱ Ի ՄԵՃՀՈՒԼ

ՍՈՒՐԵԹ Ի ԻԵՊԱՐԻՅԷ

Հալ

Մի-քրե-

ձէ՛՛

(-եղեղեղե՛՛, լէ շարեղեղ-)

I am loved

We are loved

Thou art loved

You are loved

He is loved

They are loved

Մազը Ի հալ

(-եղեղեղե՛՛ է՛՛, լէ շարեղեղ-)

I have been loved

We have been loved

Thou hast been loved

You have been loved

He has been loved

They have been loved

Մազը

(-եղեղեղե՛՛, լէ շարեղեղ-)

I was loved

We were loved

Thou wast loved

You were loved

He was loved

They were loved

Հիբեալէ Ի մազը

(-եղեղեղե՛՛ է՛՛, լէ շարեղեղ-)

I had been loved

We had been loved

Thou hadst been loved

You had been loved

He had been loved

They had been loved

Միւսթազլէ

(-եղեղեղե՛՛ է՛՛, լէ շարեղեղ-)

I shall be loved

We shall be loved

Thou wilt be loved

You will be loved

He will be loved

They will be loved

Մազը ի միւսքազակ

(«Եկեմք շուք-դճ, վէ շայրեն»)

I shall have been loved We shall have been loved
Thou wilt have been loved You will have been loved
He will have been loved They will have been loved

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՄՔԵԱՆԻՅԷ

Հալ

(«Եկեմք դեմքէմ, վէ շայրեն»)

I may¹ be loved We may be loved
Thou mayst be loved You may be loved
He may be loved They may be loved

Մազը ի հալ

(«Եկեմք շուք դեմքէմ, վէ շայրեն»)

I may have been loved We may have been loved
Thou mayst have been You may have been
loved loved
He may have been loved They may have been loved

Մազը

(«Եկեմք դեմք իտմ, վէ շայրեն»)

I might² be loved We might be loved
Thou mightst be loved You might be loved
He might be loved They might be loved

Հիմեայէ ի մազը

(«Եկեմք շուք դեմք իտմ, վէ շայրեն»)

I might have been loved We might have been loved
Thou mightst have been You might have been
loved loved
He might have been loved They might have been loved

1. May երինտէ can եախօտ must տախի գուլլանըլա պիլիր
2. Might երինտէ could, would, եախօտ should գուլլանըլա պիլիր
Սուրէթ ի իմքեանիյէնին թերճէմէսինտէն տէրս 38 տէ պահս օլունա
հագ տող :

ՍՈՒՐԷԹ Ի ՇԱՐԹԻՅԷ

Հալ

(«Է՛կե՛լե՛հ, է՛ շարե՛հ»)

If I be ¹ loved	If we be loved
If thou be loved	If you be loved
If he be loved	If they be loved

Մազը ի հալ

(«Է՛կե՛լե՛շ է՛ե՛հ, է՛ շարե՛հ»)

If I have been loved	If we have been loved
If thou hast been loved	If you have been loved
If he has been loved	If they have been loved

Մազը

(«Է՛կե՛լե՛յե՛հէ՛հ, է՛ շարե՛հ»)

If I were ¹ loved	If we were loved
If thou wert loved	If you were loved
If he were loved	If they were loved

Հիմնայե ի մազը

(«Է՛կե՛լե՛շ օ՛ւշարե՛հ, է՛ շարե՛հ»)

If I had been loved	If we had been loved
If thou hadst been loved	If you had been loved
If he had been loved	If they had been loved

Միւսըսագալէլ

(«Է՛կե՛լե՛հէ՛հ օ՛ւշահ, է՛ շարե՛հ»)

If I shall be loved	If we shall be loved
If thou wilt be loved	If you will be loved
If he will be loved	If they will be loved

1. Սուրէթ ի շարժիյենին հալը վէ մազըսը իչիւն իշպու մախսուս
 Թէրթիպտէն մա'տա, սուրէթ ի իխպարիյենին իլըինէ If կէթիրիլմէքլէ
 ետիլըան տիկէր պիր Թէրթիպ վար տըրլ (Տէրս 40)

Մազը ի միտքագալէլ

(«էլէլէլ շա՛հ-է ի-է-է, վէ շա՛հ-է»)

If I shall have been loved If we shall have been loved
 If thou wilt have been If you will have been
 loved loved
 If he will have been If they will have been
 loved loved

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԷՄԲԵՅԷ

Հալ

Be loved, «էլէլ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ՄԱՍՏԱՐԵՅԷ

Հալ

Մազը ի հալ

To be loved, «էլէլէ- To have been loved, «է-
 վէլէլ շա՛հ-է

ՅԵՐ՝ Ի ՅԵ՛՛՛՛՛

Հալ

Մազը

Հիֆեսայէ ի մազը

Being loved, «է- Loved, «էլէլ- Having been loved
 վէլէլէ- իշ «էլէլէլ շա՛հ-է

200. Ինկլիզճէտէ պինա ի մէճհուլ իլէ թա՛պիր օլուն
 մասը ճա՛՛իզ օլան պիր չօգ՛ իսպարէլէր վարտըրքի, թիւրք
 ճէտէ թէրճէմէլէրի պինա ի մա՛լիւմ իլէ օլա պիրլիր, թա
 րիզ ի թէրճէմէսի տախի շու տըր քի, պինա ի մէճհու
 պինա ի մա՛լիւմէ թահվիլ, նա՛՛իս ի ֆի՛՛՛՛՛ մէֆ՛ուլըն պի՛
 վէ ֆա՛՛իլ նէ քէլիմէ իսէ՛ սահիս ի ֆի՛՛՛՛՛ էտիլիր, Մէսէ
 լա. William was seen by John իսպարէսինին թէրճէ
 մէսի Յիլհանէն Կէյէօջէ կէօրդէն օլուր քի, ֆա՛՛իլ օլան Joh
 (Յիլհանէն) սահիս ի ֆի՛՛՛՛՛, վէ նա՛՛իս ի ֆա՛՛իլ օլա
 William (Կէյէօջ)մէֆ՛ուլըն պի՛հ էտիլմիշ տիր, John wa
 pardoned by his friend, Յիլհանէն Կէյէօջէ կէօրդէն

'-Ֆիլ շլանարու, եա'նի Յոզմանէ-է' րաւել -Ֆիլ էրդի: That story was told by our teacher, Օ հիւեայե իօճմալըն-ր-Ֆիլան շափլ շլանարու, եա'նի Սոճմալըն հիւեայեյի շափլ էրդի: Three okes of milk were given by our cow today, Պո-հիւն է-լ օգգո-սի-ր էնէյի-դըն-ր-Ֆիլան վերելի, եա'նի, Պո-հիւն էնէյի-դըն է-լ օգգո-սի-ր վերդի: The boy must be punished, Չոճո-ղը լիէ''դի-դ էր-հիւ: This pen was made by my teacher, Սոճմալ պո-գալի-սի եափրը: The letter could have been written by my brother last week. Գարնարըն՝ Վելի-ղըն էնէյի հաֆի-եալը-դիլի-ր էրդի:

Իւ-հ, 'Իսպարէտէ ֆա'իլինին պիր թարգ իլէ զիբրի օլմայան պինա ի մէճոուլէր' Թիւրքօէյէ եինէ պինա ի մէճոուլ իլէ թիւթմէ օլունուր-լար: Մէսէլա: The glass was broken, Ճա' գուլը: The house was sold, էլ-ա-րըլը:

201. Ֆի'լլէրին պաշ սըղէլէրինտէն մաղը ի սուրէթ է իսպարիյէ իլէ մաղը ի ֆէր' ի ֆի'լ սըղէլէրի հալ սըղէ-սինէ (եա'նի ֆի'լին մատտէ ի ասլիյէսինտէ) ed' իլալի-սիյ-լէ եափրըլը: Պու գա'իտէյէ թէվաֆըգ էտէն ֆի'լլէրէ Գըյասը տէնիլի: Ֆաղաթ սու գա'իտէյէ թէլսալիլ-ֆ է-տէն պիր չօգ ֆի'լլէր տախի վար տըր քի անլէրէ սէ-մա'ի տէնիլիպ, պաշ սըղէլէրի իլէրիտէ (Տէրս 44) զիբր օլունաճաղար տըր: Սէմա'ի օլան ֆի'լլէրին իսթիսար ի Թասրիֆի աթիտէ պէյան օլունուր:

ՍԷՄԱ'Ի ՕԼԱՆ TO SEE ՖԻ'ԼԻ

ՊԱՇ ՍԵՂԵԼԵՐԻ, հալ see, հալ saw, ֆէր' է ֆէ'լ seen,

ՊԻՆԱ Ի ՄԱ'ԼԻԻՄ

ՍՈՒՐԵԹ Ի ԻՍՊԱՐԻՅԷ:

Հալ.	I see,	Հիւ. հալ.	I had seen,
Մալէ հալ	I have seen,	Մի-ա-ր-գալէլ	I shall see,
Մալ.	I saw,	Մալէ ֆի-ա-ր.	I shall have seen,

ՎԷՋՆ Ի ԻՍԹԻՄԲԱՐԻ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻԵՊԱՐԻՅԷ

Հ-Ը I am seeing, վէ Ղայրիհա:

ՊԻՆԱ Ի ՄԷՃՀՈՒԼ

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻԵՊԱՐԻՅԷ

Հ-Ը I am seen, վէ Ղայրիհա:

ԱՌԻՂԷԹՎԷՐ

Tub, Քիւլէք:	Robber, Հարամի:
Missionary, Միսիօնար:	Disobedience, Իթա'աթ-
Brave, Ճէսուր:	սըղլըդ:
Mad, Գուտուրմուշ:	Castle, Գալ'ա:
Full, Տօլու:	Ring, Եիւղիւք:
Post-office, Փօսթախանէ:	Filled, Տօլմուշ:
Already, Պուխտան էվվէլ	Andrew, Անտրասո:
Հիմտի:	Flatterer, Միւտահանէճի:
Sent, Կէօնտէրիլմիշ:	Master, Սահիպ:
	Parents, Վալիտէյն:
To offend (Գ), Կիւճէն-	To invite (Գ), Տա'վէթ էթ-
տիրմէք:	մէք:
To pull down (Գ), Եըդմագ	To cry out (Գ), Պաղըրմագ:
To respect (Գ), Իթիպար	To kill (Գ), Էօլտիւրմէք:
էթմէք:	To save (Գ), Գուրթարմագ:
The larger part. Էքսէր	To attack (Գ) Հիւճում էթ-
դըամը:	մէք:
That book must be read. Օ	քիթապ օդունմալը:

1. Ֆի'լ Ի զըյասը Իշարէթի:

The money must be paid. *Փարայը վերմէլի:*

This letter has been torn *Պիրիսի պու մէքթուպը*
by some one, *եւըթմըշ տըր:*

When Lucy arrived at *Լուսիա էվէ եէթիշմէզտէն*
the house, her uncle *էվլէլ 'ամճասընա հարա-*
had already been at- *միլէր հիւճում էթմիշլէր*
tacked by the robbers. *իտի:*

A purse full of gold. *Ալթուն տօլու պիր քիսէ:*

A purse filled with gold. *Ալթունէ տօլմուշ պիր քիսէ:*

202. Exercises

1. He was carried to prison. 2. The door was opened by the elephant*. 3. Its color is changed by the sun's light*. 4. He is hungry, because his bread has been eaten by a bad dog 5. Is there anything in that tub? 6. Yes, it is full of clear water. 7. His old white horse has been taken to the city. 8. Will you lend me your pen? 9. My pen is broken. 10. Is his old book here? 11. No sir, that book has been torn by his child*. 12. Andrew cries out because he has been bitten by a dog*. 13. Are you loved by your friends? 14. We are always loved by our friends*. 15. I have been offended because they do not respect me. 16. Good kings are loved by their subjects. 17. By whom was that missionary killed? 18. He was killed by a robber*. 19. These students are punished by their teacher*. 20. See this poor girl, why does she cry? 21. She has been punished for her disobedience. 22. That old house will be pulled down. 23. The soldiers were following the robbers all night and

(*) Թէրճէմէտէ պինա ի մա'լիւմ զուլտնըլըն:

they found them in the morning. 24. To bear, to go, to have, to cut ֆիլլէրինն պաշ ւըղէլէրինէ ճէտ-վէտէ (տէրս 44) պուլուպ թասրիֆաթլարընը եազ :

203. ՄԻՍԱԼԼԷՐ

1. Վալիտէյնիմ պէնի սէվէր : 2. Պ. Պետրոսա հէր քէս ի'թիպար էտէր* : 3. Էվրօփանըն էքսէր գըսմընտա Ֆըրանսըզճա սէօյլէնիլիր : 4. Գուտուրմուշ պիր քէօփէք Շարլը ըսըրտը* : 5. Օլ քէօփէյի էօլտիւրմէլի* : 6. Պու էիւզիւյիւ պանա տայըմ (uncle) վէրտի : 7. Պու մէք-թուպը քի'մ եազտը* : 8. Պիր քիւչիւք չօճուգ եազտը : 9. Անտրասը խօճասը թէքտիր էյլէտի* : 10. Իմթիհա-նա տա'վէթ օլունտունու'զ մը : 11. Խա'յր էֆէնտիմ, տա-վէթ օլունմատըմ : 12. Սէնի տա'վէթ էտէն օլտո'ւ մը* : 13. Խա'յր պէնի տէ տա'վէթ էտէն օլմատը* : Պու մէք-թուպը փօսթախանէյէ կէօնտէրմէլի* : 15. Միւտահանէ-ճիլէրէրի'այէթ էթմէզլէր* : 16. Զօճուգ գուրթուլմատը-ղը իչիւն մէրգուճմահզուլն տըր : 17. Պաղըրմըշ օլսա իտի, (քէնտիսինի) գուրթարըրլար իտի* : 18 Օլգալ'ա նէ'գատար էսքի տիր : 19. 1620 տէ եափըլմըշ տըր : 20. Օլ ճէսուր 'ասքէրլէրի մէտէ էթմէլի* : 21. Պ. Գէորգըն պաղչէսի սա-թըլաճա'գ մը : 22. Սաթըլմըշ տըր : 23. Ֆրանսա գրա-ւը ճէնքտէ էօլտիւրիւլտիւ : 24. Էկէր ֆազիլէթլի օ-լուրսան, պիւթիւն տիւնեա սէնի սէվէճէք տիր : 25. Քէօփէք ըսըրտըղը ատէմ էօլմիւշ տիր* : 26. Սահի-պի շու քէօփէյի տէօյտիւ : 27. Տիւն իւզէրիմէ պիր խըրսըզ հիւճում էյլէտի* : 28. Փարամը վէ սա'աթըմը ալտըլար :

(*) Թէրճէմէտէ պինա ի մէճհուլ գուլտնըլտըն :

Օթուպկեփննի սէրս — Lesson 35.

ՖԷՐ' Ի ՖԻՆ.

204. Ֆէր' ի ֆի' լին հալ սըղէսի միւթէլիֆ եէրլէրտէ իսթիմալ օլունտըղընտան թէրճէմէսի երինէ կէօրէ օլունր:

(-) Սիլէ ու մէվսուլըն իսթիսարը օլարադ ճիւմէ ի վասֆիյէ եէրինտէ, վէ եախօտ սըֆէթ մագամընտա պիլ' մէվսուֆըն իւքինէ գուլլանըլտըղը հալտէ, թիւրքճէյէ իամ ի ֆա'իլ իլէ թէրճէմէ օլունունր:

(բ) Իամ կիպի (պէնտ 143 վէ 177) գուլլանըլտըղընտա, թիւրքճէյէ մաստար իլէ թէրճէմէ օլունունր:

(գ) Ֆաիլին իճրա ի ֆի' լէսնասընտա պուլունտըղը հալի պէյան էթալիյինտէ, թիւրքճէյէ հալթէրքիպի իլէ թէրճէմէ օլունունր: Մէսէլա. -. (իամ ի ֆա'իլ իլէ) I see a man (who is) walking in the street, Սօֆօֆօ կէլէնդիւր արօֆ կէօրէ-րէ-մ: The crying children came in. Աշլայան լըֆօ-լըր էլէրէյէ կէլէլէր: Բ. (մաստար իլէ) The sleeping of the child was from fatigue. Չօն-ղըն աշուհ Եօղընըլտըն էր: John was weary with much working. Յովհաննէս լըֆ լապալմաֆօրան էօղըն էր: The eyes are pleased by seeing beauty. Կէօղ ճէմալի կէօր-ճէրէն էօղլանըր: Գ. (հալթէրքիպի իլէ) He came reading. Օֆոյարաֆ կէլէր: The girls went away crying. Գըլլըր աղլայարաֆ կէլլէլէր: He came eating and drinking. Եէյէլ էլէրէէ կէլէր:

205. Ֆէր' ի ֆի' լին մաղը սըղէսի պա'ղէն ճիւմէ ի վասֆիյէ եէրինտէ գուլլանըլըր (պէնտ 205-) քի օ հալտէ իամ ի մէֆ'ուլ իլէ թէրճէմէ օլունունր. պա'ղէն տախի պիլ' ֆի' լին քեամիլէն վուգուլ պուլտըղընա տէլալէթ էտէր քի թիւրքճէյէ թէրճէմէսի սըֆէթ եէրինիթուլտան մաղը ի նագլի իլէ օլունր: Մէսէլա. The teacher likes well written exercises, Խօնա րօղըն Եօղլան ղաւլէրէ

դէպքեր: The comet seen last night was very large.
 Պառնիկի վրային վրային զորոշող ելուցող զորոշող զորոշող: A house built on a rock. Պառնիկի վրային վրային զորոշող ելուցող զորոշող զորոշող:

206. Յէր'ի փր'ին հիքեայէ ի մազը սըղէսի պիր փր'ին քեամիլէն վուգու'ընա տէլալէթ էտիպ, տէլալէթ էթտիյի փր'ին վուգու'ը'ադապընտա պաշգա պիր փր'ին վուգու'ը լազըմ'օլտն սըրալարտա իսթի'մալ օլուհուր. վէթիւրքէյէ մազը ի նագլի իլէ հալթէրքիպինտէն 'իպարէթ պիր թէրքիս իլէ, եախօտ սըղէ ի սիլէ իլէ թէրքէմէ էտիլիր: Յագաթ չօգ եէրլէրտէ սըղէ ի 'աթ փր'ին իլէ տախի թէրքէմէ օլուհա պիր: Մէսէլա. Having finished his dinner he went to the city. Եւէյէ դէլիւրտէրէն զիւր շէհրէ կիլի: Having been sent away he did not wish to return. Թառ օլուհա զորոշող զորոշող զորոշող: Եւէյէ կիլի: Having finished his dinner he goes to the city. Եւէյէ դէլիւրտէ օլուհա զորոշող զորոշող զորոշող: Having finished his dinner he will go to the city. Եւէյէ դէլիւրտէրէն զիւր շէհրէ կիլի:

207. Յէր'ի փր'ին հալ սըղէսին իլքինէ while եախօտ when լաֆղարը դօնուլմագլա, Յէր'ի փր'լ իլէ իֆատէ օլուհան մա'նանըն վուգու'ը սըրասընտա պաշգա պիր փր'ին վուգու'ը իլ'ար օլուհուր. Բէզալիք վէզն ի իսթիւրարինին իլքինէ while վէ when վէ as քէլիմէլէրինին դօնուլմասը տախի' մէզքիւր մա'նայը իֆատէ էտէր: Մէսէլա. While walking they fell into a pit. Եւէյէ կիլի դէլիւրտէրէն զիւր շէհրէ կիլի: When sailing do not fall into the sea. Պառնիկի վրային վրային զորոշող ելուցող զորոշող: When I was going to town I met a robber. Եւէյէ կիլի կիլի դէլիւրտէրէն զիւր շէհրէ կիլի: While I am sleeping I hear nothing. Ուր'ի կիլի հիլի կիլի: As I was writing I heard a noise. Եւէյէ կիլի կիլի կիլի:

208. Թէք պիր հարֆը սավթիտէն սօնկրա կէլէն թէք
պիր հարֆը հէճէ իլէ խիթամ պուլան պիր հէճէլի ֆի'լ
լէրին ֆէրի' ֆի'լ սըղէսինտէ՝ մէղքիւր հարֆը հէճէ
թէքէրրիւր էտէր։ Մէսէլա. Bid, bidding. Let, let-
ting. Dig, digging, digged.

Իզհի Իբի հէճէլի ֆի'լէրտէն պա'ղը ֆի'լէր տախի պու զա'իտէյէ
Սէվաֆըզ էտէր, Begin, beginning վէ պա'ղը սըֆէթլէրտէ տախի,
տէրէճամը վասֆ 'ալամէթլէրինտէն էվվէլ կէլէն հարֆը հէճէ
թէքէրրիւր Մէսէլա. Big, bigger, biggest. Hot hotter, hottest,
(պէնտ 120)։

ԼՈՒՂԼԹՎԵՐ

Classmate, Տէրս արգա-	Railway-train, Շըմէն տիւ
տաշը (տէրս շէրիքի)։	Փէր դաթարը։
Railway, Շըմէն տիւֆէր։	Greek, Բոււմ։
Evil, Շէրր, մազարրաթ։	Genoa, Ճէնօվա։
United States, Միւճթէ-	Mail, Փօսթա։
մի'ա ի Ամէրիգա։	Psalms, Մէզամիր։
Turkey, Թիւրքիա։	Arithmetic, 'Իլմ'ի հիսապ։
Turkish, Թիւրքճէ։	Fugitive, Ֆիրարի, գաչապ։
Feeling, Հիսս, տույղու։	Continually, 'Ալէտ տէվամի
Arrival, Վիւսուլ։	Usually, Էքսէրիա։
Good-hearted, Լաթիֆ։	Tenderly, Նէզաքէթլէ։
Kind, Խօշ թապի'աթլը։	Gladly, Մէֆուռնիյէթլէ։
Dear, Պահալը։	Until, ... տէք։
Christian, Քրիսթիյան։	Only, Անճապ։
False, Եալան, սախթէ։	To wait (Գ), Պէքլլմէք։
Hard, Սէրթ, կիւճ։	To discover (Գ), Քէշֆ
To earn (Գ), Գազանմադ։	էթմէք։
To reward, (Գ), Էճրինի	To order (Գ), Իսմարլա՝
վէրմէք։	մադ, էմր էթմէք։
To hate, (Գ), Նէֆրէթ	To return (Գ), 'Ավտէթ
էթմէք։	էթմէք։

To rob (Գ), Սոյմագ, (զօր իլէ ալմագ) :	To walk (Գ), Եիւրիւմէք :
To fear (Գ), Գօրդմագ :	To praise (Գ), Մէտն էթմէք :
To prepare (Գ), Հազըրլա- մագ :	To recollect (Գ), Տէր խաթր էթմէք :
To carry (Գ), Կէօթիւրմէք :	To forgive (Ս), 'Աֆվէթմէք :
To steal, (Ս), Սիրդաթ էթմէք, Հալմագ :	To choose (Ս), Սէչմէք :
To strike (Ս), (Պիրիսինէ) վուրմագ :	To watch for, Ինթիզար- տա օլմագ :
To pay a visit, Զիյարէթ էթմէք :	He stole, Սիրդաթ էթտի :
Traitor, Խա"ին :	He struck, (Պիրիսինէ) վուր- տու :
I am sure,	He forgave, 'Աֆվ էթտի :
The money has been stolen,	He chose, Սէչտի :
Since he came he has been sick,	Էյի պիլիրիմ քի . . .
The boy was struck by his classmate,	Փարա Հալընտը :
From all the men the Greek was chosen.	Կէլէլիտէն պէրու խասթա տըր :
Our loved ones,	Տէրտաչը՝ օ չօճուղա վուր- տու :
The farmer's loving chil- dren,	Ճիւմէլնին իչինտէ Բում ին- թիխապ օլունտու :
By forgiving an enemy you will make him a friend,	Սէվտիյիմիզ քիմսէլէր :
Why are you continually watching for the mail?	Զիթթճինին մուհապպէթ ի չօճուղլարը :
	'Աֆվ էթմէքլէ տիւշմէնի տօսթ էտէրսին :
	Նիճիւն 'ալէտ տէվամ փու- թայա միւնթաղիր օլու- յօրսըն :

I have been waiting from Դէշ ալթը սա'աթ տըր քի
 five to six hours for վալիտէմին մէքթուսը ի-
 my mother's letter, չիւն պէքլէմէքտէ իմ,
 Until yesterday I thought Տիւնքի կիւնէտէք վալիտէ-
 that your mother was նիզի պուրատա զանն է-
 here, տէր իտիմ,
 At our house I have Դիր հաթթատան պէրու պի-
 heard no Turkish spok- զիմ էվտէ թիւրքէէ սէոյ-
 en for a week, լէնտիյինի իշիթ մէտիմ,

209. Exercises

1. I saw two boys playing by the river this morning. 2. Whose boys do you think they were? 3. I walked toward them to see, but when they saw me walking, they ran away. 4. But they have been seen there again; they are Mr. Brown's boys. 5. I think we shall some day hear of some boy's having been drowned there. 6. Do you recollect that, when the accident at the bridge occurred, those two boys had been on the bridge just before it fell? 7. The breaking of the timbers in the bridge might have prevented their escape if they had waited one minute more. 8. Children continually wish to discover new things, but their curiosity is rewarded by dangers. 9. Who will come to visit us to-morrow. 10. I believe that my sister Eugenie will pay us a visit. 11. In the Psalms David says, Thou wilt show me the path of life. 12. I ordered the servant to go the railway, and to wait for the train. 13. That boy is loved by all his classmates because he is good-hearted and diligent. 14. Mrs. Mary loves her children. and is loved by them. 15. Judas was called a traitor. 16. Two Greeks

were robbed while coming from the town. 17. Many of the fruits and flowers in our garden have been destroyed by the late hail-storm. 18. She is praised by all who know her. 19. Why are you so anxious? 20. We have been looking for trains on the railway all the morning. 21. Merit is not always rewarded in this world. 22. All the money which he had earned by labor was stolen from him by robbers. 23. When I was coming from the farmer's your mother was going to the tailor's. 24. I cannot tell you my feelings as I was going to the house of those dear friends. 25. John walks to school reading his arithmetic, but Samuel usually recollects his only after he has been called to the recitation.

210. ՄԻՍՏԱԼԼԻՐ

1. Կիւնտէ դա՞ջ մէքթուպ ալըրսըն (receive) : 2. Էք-սէրիա կիւնտէ իւչտէն տէօրտէ դատար մէքթուպ ալը-րըմ : 3. Իհթիմալ տըր քի դարնտաշըմ մէքթուպլարընը եազմըշ տըր : 4. Էքմէյի կէթիրմէքտէ իմ, ֆադաթ սու նէրէտէ տիր : 5. Սամուէլ տախի հէփիմիզէ քիֆայէթ էտէճէք դատար սու կէթիրիյօր : 6. Տօսթլարընը մէտհ էտէն ատէմ, էքսէրիա տօսթլարը թարաֆընտան մէտհ օլունուր : 7. Սէնին էվին պահալը օլմասայըսը չօգտան սաթըլըր իտի : 8. Խա՞րն նատիրէն 'ալֆ օլունուր : 9. Գօնչուլարըմըզ քէօիրիւտէ պէքլէմէքտէ տիրլէր : 10. Նի՞չիւն պէքլէյօրլար : 11. Շէհրտէն իամարլատըզլարը 'արապանըն շըմէն տիւ ֆէրլէ կէլմէսինի պէքլէյօրլար : 12. Նէ՞ տիւչիւնմէքտէ իտինիզ : 13. Նէյէ՞ կիւլիւյօրլար իտի : 14. Պու սապահ նէ՞ օգույօր իտինիզ : 15. Շիմօի-յէտէք 'Օսմանլը թարիխինի օգումագտա իտիմ : 16. Էյի պիր չօճուզ քէնտինէ էմր օլունանը անիտէ եափար : 17.

Ամերիգայը քէչֆէ տէն քիմ տիր: Ամերիգա 1492 սէ-
նէսինտէ Ճէնովալը Գօլօմսօս Թարաֆընտան քէչֆէ օ-
լունտու: 18. Շիմոի 'ամամըն էվինէ 'ալտէթ էթմէյէ
վէ պիւթիւն կէճէ օթուրուպ մէքթուպ եաղմաղա մէճ
պուր քմ: 19. Պիզ պաղչէտէ օթուրուր իքէն գուչլար
'ալ էտ տէվամ էթիւյօրլար իտի: 20. Սէն տէրսինի հա-
զըրլայաճաղըն սըրատա, պէն գահվէ ալթը եէյէճէյիմ:
21. Պէն մէքթէպէ կիթմէքտէ իքէն պուրայա կէլէն պիր
եօլճըյը կէօրտիւմ: 22. Իշիթալիյինիզ խապէր սաթթէ
տիր: 23. Մէմալիք ի միւճթէմի'ա ի Ամերիգատա ան-
ճագ ինկիլճէ սէյլէնիր:

Օրուկ արբննը Տէրս — Lesson 36.

ՖԻԼԻՆ ԶԷՄԱՆԼԱՐԸ

211. Սըղէ ի հալ՝ չիմոիքի զէմանա տէլալէթ էտէթ
փագաթ սուրէթ ի չարթիյէնին սըղէ ի հալը վէ սու-
րէթ ի իմքեանիյէնին սըղէ ի հալը վէ պա'գէն զէմանը
միւսթագպէլէ տէլալէթ էտէրլէր: Մէսէլա. I go, Կիտէ-
րէյ: If I go, I shall see him, Կիլէսէսնը կէօրէճէյէյ: I may
go, Պէլէ կիտէճէյէյ: He may be sleeping, Պէլէ «այայօր»
Իլէս: Իլքինտէ մէվուլ եախօտ զարթը զէման պուլունան սը-
ղէ ի հալ՝ պա'գէն միւսթագպէլէ տէլալէթ էտէր: Մէսէլա. He will
please whoever sees him, Հիւր կէօրէն անտէն մէմալ քէր
When I come I will bring the money. Նէ լէգէ (կէլէրէ) կէլէրէ
թէրյէ կիլէճէյէյ:

Զէմանը մաղը՝ հիքեսայտէ պա'գէն հալ սըղէսի իլէ իփատէ օլու-
նուր: Մէսէլա. A year ago a thief comes to the house, takes the
horse, and goes away, Պէր «էնէ արթի» էթ է պիր եւրուլ էլէ կիլէր-
թէր «լէր կիլէր»:

212. Մաղը սըղէսի (մէսէլա. I loved) իլէ մաղը ի հալ
սըղէսի (մէսէլա. I have loved) արասընտա մա'նաճա
փարդ շու տըր քի, էկէր ֆի'լ վուգու'ա կէլմիշ վէ վու-
գու'ընըն զէմանը տաթի կէլմիշ, եա'նի զէմանը հալէ

Գուրպիյէթ վէ թէ՛ալըգը գաւմամը իսէ , պու մանա
մագը իլէ իֆատէ օլունուր . վէ էկէր ֆիլին վուգու՝ը
կէչմիշ, ֆագաթ վուգու՝ընըն զէմանը զէմանը հալէ գու-
պիյէթ վէ թէ՛ալըգը գաւմը իսէ , պու մանա մագը ի
հալին մանասը օլուր : Մէսէլա . I have learned my
lesson, Տերտի տոմար : He went last week. Կեւն
հաջիր կէնդի . He has gone to-day. Պահէն կէնդի աբի :
The servant whom I sent to market has just returned
Չարչա կենդորդիյի խաղախալ հեմա շիտի ազդի եր-
տի :

213. Մագըն ի հալսըղէսինին իսթի մալը աթի ի իւղ զիբը
 Դրաւարտա միւնասիսլ տիր .

(ա) Վուզու'ը հէման չիմտի խիթամ պուլմուշ պիր քէյ-
թիյէթ պէյանը սըրասընտա : Մէսէլա . It appears from
the telegrams that Russia has declared war. Թէէյ-
բաթիան աշխարհը + է Բուսէա 'իւն ք հարդ էթիշ Կիւր :

(Բ) Վուգու՝ը կեչմիւլ, Լաքին նէթիճէսի եախօտ թէ՛ սիրի
հալա պագի օլան պիր քէյֆիյէթ պէյանընտա: Մէսէլա.
He has lived here ten years. Պարսա Են Ենէ օխս-
հալ Կուգու. (Հայա պուրատա օթուրմագտա տըր):

(2) Միւս թագապետէ վուգու'ա կէլէճէք ֆի'լէ մէնութ
օլան սիր քէյֆիյէթ պէյանընտա: Մէսէլա. He will
send me the letter as soon as he has received it.
Աւուրլէ կէպէ Տէր-Արապ պանն կէճարէրէճէ+ Դէր:

Ինչ-հ : Միւս օրը պէտք է ունենա՞ծ
լինի պարբերական հաշիվներ բացելու : (Պէտք
212) մեծ է : Մեծ-հաշիվները եւ ինքնուրույն
բանկի ծախսերը He will send the money when he receives my
letter, ինչ որ He will send the money when he has received my let-
ter իսկապես ինչ է իմաստը օգուտն ապահով :

214. Մազը ուղղեսի սլա՛ղէն ի'թիյատ ու խոթիմրարի
տալիս կէօսթէրիր, եա՛նի ֆա'լիւն կէշմիշ զէմանտէ ֆի'
լին իճրատընը 'ատէթ էթտիյինէ, զէ ֆի'լին պիր միւտ-
տէթ տէվամ'իւզրէ օլտըղընա տէլալէթ էտէր : Մէսէլա .

I wrote letters every other day. Ի՜նչ կէ՛նարէ պէ՛ր, յէ՛-
 րո՛ւս եւ՛լս ի՜րե՛մ: I loved my mother very much.
 Վա՛ւրե՛մք լէ՛ք «ե՛լէր ի՜րե՛մ:

Ի՛շխ: Պա՛ղէն տախի 'ատէժ էտինմիշ վէ պիր միւտտէժ տէվաժ
 իւզրէ վուզու՝ պուլմուշ ֆի՛լի իֆատէ էտէն մաստարըն իլրինէ to
 use ('առէն երեւ) ֆի՛լինին մազըսը կէթիրիլմէր իլէ ի՛թիյատ ու իս
 թիմար մա՛նսը իֆատէ օլունուր: Մէսէլա. I used to write letters
 every week. Հէր հ-էն- յեւն-դ եւլս ի՜րե՛մ: I used to love, Սե՛ւր
 ի՜րե՛մ. You used to love, Սե՛ւր ի՜րե՛մ:

215. Կէ՛չմիշ զէմանտա վուզու՝ պուլմուշ, վէ խիթամը
 կէ՛չմիշ զէմանըն մու՛այ յէն պիր նօգթասընա միւթէ՛ ալիգ
 պուլունմըն պիր ֆի՛լ՝ հիքեայէ ի մազը սըղէսի իլէ իֆա-
 տէ օլունուր: Մէսէլա. Before we reached the wharf
 the steamer had gone. Պէ՛շ ահա իսէլէյէ եէլէլէլէլէլէլ
 լէ՛ւր քա՛նէլէլ ի՜ր: At six o'clock yesterday I had
 written the whole exercise. Տէ՛ն «-»-ն «լէլ»-ն յի-
 «ալ»-ն հէ՛ւ-ն իսէլէլ ի՜րե՛մ:

Ի՛շխ: Պահա ֆի՛լին խիթամը հազընտա օլմայըպ անճագ վու-
 զու՛ննա տա՛իր օլտըզտա, էքսէրիա մազը սըղէսի իսթիմալ օլու-
 նուր: Մէսէլա. I wrote three letters yesterday. Տէ՛ն ի-՛շ յեւն-դ
 եւլս. The steamer left before twelve. Վա՛ւր («-»-ն) «-» ի՜րե՛մ
 ելէլէլ իսէլէլ:

ԼՈՒՂԻԹԼԻՐ

Mill, Տէյիրմէն:	So long, Պունճա միւտտէթ:
Since, . . . տէն պէրու:	Harm, Զիյան:
Modest, Մահճուպ:	Medicine, 'Իլաճ:
Science, 'Իլմ:	Story, Հիքեայէ:
Progress, Թէրազգի, Թէ- գատտիւմ:	Babel, Պապէլ:
Gale, Ֆուրթունա:	Tower, Գուլէ:
Message, Եօլանըլան խա- պէր:	Tribe, Գապիլէ:
Is it long since, Զօգտա՞ն	Petroleum, Սուլը զաղ:
ի՛նչ:	Olive oil, Զէյթուն եաղը:
	It is reported, Սէյլէնիյօր՝

To light (Գ), Եագմագ :	They say, Սէօյլէնիյօր :
To report (Գ), Խապէր	To trust (Գ), Իթիմատ էթ-
վէրմէք :	մէք :
To sail (Գ), Կէմի կիթմէք,	To hear from, ... տան
կէմի իլէ կիթմէք :	խապէր արմագ :
To travel (Գ), Եօլճըլըդ	Not to go (Ս), կիթմէմէք :
էթմէք :	To be of use, Յա''իտէլի
To call ¹ (Գ), Չաղըրմագ :	օլմագ :
To call ² (Գ), Կէօրմէյէ	To mend (Գ), Թա'միր էթ-
կիթմէք, կէլմէք :	մէք :
He is wrong, Եանկըլ	Not at all, Հիչ :
սէօյլէյօր (ալը) :	I cannot come at all, Հիչ
It is of no use, Յա''իտէ-	կէլէմէմ :
սիդ տիր :	
The ship will sail next	Կէմի կէլէճէք Հաթթա չը-
week,	դաճագ :
The ship sails fast,	Կէմի չափուգ եիւրիւր :
I sailed from Liverpool	Օն կիւն ագտէմլիվըրփուլ-
ten days ago,	տան (կէմի իլէ) չըգալմ :
Did you sail in John's	Յովհաննէսին սանտալը իլէ
boat?	սէֆէր էթտի'ն մի :
Can we sail on this lake?	Պու կէօլտէ գայըգ իլէ սէ-
	ֆէր էտէ սիլի'ր մի իզ :

216. Exercises

1. It is reported that a man was killed in town yesterday. 2. They say some one has been killed this week in the mill. 3. When did the ship sail? 4. She sailed on the first of the month. 5. No, you are wrong, she sailed this morning. 6. My father went

1. Միւթէ'ատտի : 2. Լազըմ :

to the village just at six this morning. 7. The mail from Europe has arrived here this morning. 8. Can I see your father at home now? 9. No, sir, he went out some time ago. 10. Did you see him yesterday when he was talking with Mr. G.? 11. My brother James saw him yesterday, but I saw him to-day on the way to school. 12. I had not seen that man at all before you came. 13. He wrote me a long letter before I left England. 14. I have not answered his letter. 15. He had been traveling when I first saw him at Smyrna. 16. Frank's father, who was very ill, has been traveling for his health. 17. He was so changed that I did not know him when he called. 18. He is a man whom you can trust. 19. Before that time he had been humble and modest, he then felt too proud, and he has been so since that day. 20. Science made great progress in the last century. 21. Wonderful inventions have been made in the present century. 22. No steamers had been built before Robert Fulton's invention. 23. Steamers have been made in every land since then. 24. We used to see George every day, but now it is of no use to invite him to the house. 25. I saw my father every day in New York.

217. ՄԻՍՏԱՆԻԿ

1. Եաղայօրըմ (եազմագտա մէշղուլըմ) ամիա մէքթուպըմ տահա պիթմէմիշ տիր: 2. Օլ կիւղէլ կէմի չուսօն ֆուրթուհատա զայա օլմուշ տըր: 3. Եօլլատըղ խապէրի ալտըմ: 4. Հէմէիրէնիզտէն խապէր ալտընըմ: 5. Մէրգուլմէտէն կէչէն հաֆթա պիր մէքթուպ ալտըղ: 6. Պու շէհրէ չօգտա՞ն մը կէլտինիզ: 7. Պէն պու-

բայա կէլէլի իւչ պուչուգ սէնէ օլմուչ տըր: 8. Պունճա միւտտէթ նէ՛րէտէ իտինիզ: 9. Մուհարէպէ հագգընտա սօն խապէրի իշիթտինի՞զ մի: 10. Էմր էթտիյիմ կիպի նիշի՞ւն կիթմէտինիզ: 11. Հալա չօգ զիյան էյլէմիշլէր տիր: 12. Իլք էքմէքճրմիզ էօլէլի իքի սէնէ գատար կէչմիշ տիր: 13. Կէչէն սէնէ պու վաղըթտա նէ՛րէտէ իտինիզ: 14. Սէն պանա կիթմէ (կիթմէմէյէ) տէյնի պէն անլէրին էվինէ կիթմէտիմ: 15. Վալիտէմին ալտըը 'իլաճ ֆա'իտէ էթմէտի: 16. Էվրօփայա կիթմէք իւզրէ իտիմ: 17. Պէն անը թա'միր էտինճէյէտէք հիշ պիր շէյէ եարամազ իտի: 18. Սիզ Հալէպտէն կէլէլի գա՞ջ կիւն օլտու: 19. Հալէպտէն չըգմալտան իւշ կիւն էվլէլ քէնտիսինի օրատա կէօրտիւմ: 20. Պիզէ բասթ կէլտիյինտէ, գուլէյէ աօլրու կիթմէքտէ իտիք: 21. Սիզ պու էվի իսթիճար էտէլի գա՞ջ այ օլտու: 22. Պէն քիւ-շիւք չօճուգ իքէն, 'ամճամ պիզէ կիւզէլ հիքեայէլէր սէօյլէր իտի: 23. Պապէլ գուլէսի եափըլմալտան էվլէլ, ճիւմէ գապիլէլէր պիր լիտան սէօյլէրլէր իտի: 24. Սու-լու զազըն քէշֆինտէն էվլէլ զէյթուն եազը եագայօր իտիք:

Օրուկ եէսիմնի Տէրս — Lesson 37.

ՖԻԼԻՆ ԶԵՍԱՆԱՐԸ (ԴԵԼՄ)

218. Միւսթագպէլիլէ մազը ի միւսթագպէլ սըղէլէրի արասընտա մա'նաճա ֆարգ չու տըր քի, միւսթագպէլ սըղէսի՝ զէման ի իսթիգպալտա վուգու՝ պուլաճագ ֆիլէ, մազը ի միւսթագպէլիսէ՝ զէման ը իսթիգպալտըն մուլ-այէն պիր նօղթասընտան էվլէլ վուգու՝ վէ խիթամ՝ պուլաճագ պիր ֆիլէ տէլալէթ էտէր: Մէսէլա. I shall return soon. Թէլ-վէլ-էթէլ-էթէլ-էթէլ. We shall have din-

ed before you arrive. Վերջինը կ'ընթերցուի երեք օր
 առաջ: He will have read all his books by
 the end of the week. Հինգշաբթի «չորս օր» + ինքու
 լըրը հեղինակի օգնությամբ լրացավ:

219. Միւսթաղապէս զէմանը՝ ես միւսճէրրէտ օլուր ես
 խօտ գաստ ու գարարա մէրպուրթ պուլունուր: Միւս
 թաղապէս միւսճէրրէտ իսէ, միւսթէքէլլիմ իշիւն shall, վէ
 մուխաթապ վէ զա՛խալ իշիւն will քէլլիմէսի գուլլանըլըր:
 վէ գաստ ու գարարա մէրպուրթ իսէ՝ միւսթէքէլլիմ իշիւն
 will, վէ մուխաթապ վէ զա՛խալ իշիւն shall լաֆղարը
 իսթի՛մալ օլունուր: Մէսէլա. I shall be there, Օրադա
 պուլունաճաղը. I will be there, (Պարարէ՛ իլէ) օրադա պու
 լունաճաղը: You will be there, Օրադա պուլունաճա՛խը:
 You shall be there, (մէճպուր օլարագ) Օրադա պուլուն
 աճա՛խը: He will be there, Օրադա պուլունաճա՛խը:
 He shall be there, (մէճպուրէն) Օրադա պուլունաճա՛խը
 պըր, ես՛նի Պէն օրադա պուլունաճա՛խը փարա վէրդիմ:

220. Իսթիֆհամտա shall վէ will ֆի՛լ սահպալինէ թէ՛
 գատտիւմէտէրլէր, վէ տէլալէթ էթտիքլէրի իսթիգալ
 մա՛նսըր պա՛ղէն իհմալ օլունուր: Օ հալտէ shall մու
 խաթապըն ինրասընը իսթէտիյի գարարընը վէ will
 մուխաթապըն խապէր վէրէճէյի գարարընը իսթիֆհամ
 իշիւն օլուր: Պու միսիլլիլ իպարէլէրտէ shall իլէ թէր
 թիպ օլունան միւսթաղապէս սըղէլէրի պիր սըղէ ի իլ
 թիզամիյէ իլէ, վէ will իլէ թէրթիպ օլունանլար միւս
 թաղապէս սըղէսի իլէ թէրճէմէ օլունուր: Մէսէլա՝
 Shall we go this way? Պու եսլա՞ն յը կէրէլէմ: Will
 I go this way? (զաննընճա) Պու եսլա՞ն կէրէլէմ? Բի
 Shall I take his book? Անը + ինքուլըն ալալըմ յը: Shall
 he cut the bread? Է+էյի + եսլա՞ն Բի: Will he light
 the fire? Ալէլէ եսլա՞ն յը: Will it rain? Եսլա՞ն ես
 լաճա՞ն յը պըր:

221. Shall վէ will լաֆղարընըն տօղրու իսթի՛մալընը

ԱՌԻՂԵԹԱԿՐ

To cover (Գ) , Սէթր էթ- մէք :	Reward, էճր , Իւճրէթ :
To allow ¹ (Գ) Մէն' էթ մէ- մէք , Բուխսաթ վէրմէք :	To prosper (Գ) , Իչի Եօ- լընտա օլմադ :
To excuse (Գ) , Սարֆը հա- զար էթմէք , 'աֆվէթմէք :	To let ¹ (Ս) , Մէն' էթմէմէք :
To take a walk, Կէզմէյէ կիթմէք :	Բուխսաթ վէրմէք :
A pound, (ադչէ մա'հասը իլէ) Պիր լիրա :	To aci (Գ) , Հարէքէթ էթ- մէք , տալրանմադ :
He follows good advice,	To take (Ս) , Սլմադ :
He acts according to the advice of bad men,	Supper, Ագչամ թա'ամը , Line, Սաթր :
Whether you wish or not, (whether you wish or do not wish) ,	Էյի հասիհաթը գապուէ տէր :
As soon as I come,	Յէնա քիմսէլէրին հասիհա- թը մուճիպինճէ հարէքէթ էտէր :
They act well,	Իսթէր իսէն իսթէմէզ ի սէն :
He acted badly,	Կէլտիյիմ կիպի , վիսու լիմ իւզէրինէ :
You must let me know,	Էյի հարէքէթ էտէրլէր , է յի տալրանըրլար :
You will let me know,	Յէնա հարէքէթտէ պու- լունտու :
	Պանա պիլտիրմէլիսին :
	Պանա պիլտիրիրսին :

1. Let ֆի'լինին 'ազազընտան կէլէն մաստորըն էտածը (to) հազֆ
լունտուր : Allow ֆի'լինտէն սոնկրա կէլէն մաստորըն էտածը իս
հազֆ օլունմադ : Մէսէլա . I will let you go , I will allow you
go , Կէթէնէ Բուխսաթ վէրմէք է :

You shall not talk about *Պէտէյէ շէյլէր հազգընտա*
 such things, *սէօզ աչմայտճագորն :*
 About this, *Պուհա տա'իր, պուհուհ*
հազգընտա :

223. Exercises

1. I shall write a letter soon. 2. He will sell his horse for less then 20 pounds. 3. I will send these letters to the post-office immediately. 4. My brother will visit us next week. 5. Messrs. Morse and Brown will go as far as Italy. 6. If you are not there, I shall not wait. 7. He says he will act according to my advice. 8. He shall do it whether he wishes or not. 9. To-morrow he will have been gone three weeks. 10. As soon as I hear I will let you know. 11. You shall not go to the theatre, I will not allow it. 12. I will write a few lines before I go to supper. 13. I am going to take a walk this afternoon. 14. My brother is going to send it to the city this evening. 15. If you behave well all the time, you shall have a reward. 16. My aunt will be ready at twelve o'clock. 17. I will do it with great pleasure if you will allow me. 18. You shall either obey your teacher, or be punished. 19. He that covereth his sins shall not prosper. 20. He is very kind; I will always follow his advice. 21. Will you take less than ten piastres? 22. I will not take a para less than ten piastres. 23. Shall I give him so much? 24. No, he wishes too much. 25. Shall Susan take your umbrella? 26. Yes, if she will not lose it.

224. ՄԻՍԵԼԻԼԷՐ

1. Զանն էտէրիմ վագթընտա պուրայա եէթ իշիր : 2. Կիտէճէյիմի զանն էթմէմ : 3. Մէ'մուլ էտէրիմ քի, Կէ-

լէճէք հափթա պիթմիշ օլաճագ : 4. Էյի չալըշմազսան , սընըֆընտա կէրի գալըրսըն : 5. Մէքթէպէ կիթմէզտէն տէրսիմի էօյրէնէճէյիմ : 6. Պանա կէլիր քի պու իշտէ (enterprise) մուվաֆֆադիյէթ պուլաճագսըն : 7. Պու տէֆ'ա սարֆ ը նաղար էտէրիմ , ամմա թէքրար պէօյլէ եափարսան , թէքտիր օլունուրսըն : 8. Նէ գատար զի յատէ օգուրսան , օլ գատար զիյատէ 'ալիմ օլուրսըն : 9. Հաւա կիւզէլ օլուրսա , պաղչէյէ կիտէճէյիզ : 10. Պու իհսանը պանա էտէրսէնիզ , հէփ օլան փարամը սիզէ վէրիրիմ : 11. Պէնիմ իլէ պէրապէր կէլիր իսէն , խօճամըզըն օթուրտըզը էվի սանա կէօսթէրիրիմ : 12. Պու մէս "էլէ իւզէրինէ Պր . Պօլոս իլէ գօնուշմայաճագսընըզ : 13. Նէ գատար չօգ շէյին օլուրսա , օլ գատար տա չօգ իսթէրսին (Մալիք օլտըզըն շէյ չօղալտըգճա , իսթէյին տէ չօղալըր) : 14. Պու սապահ պաղչէյէ կիթմէյէճէքսի նիզ , չիւնքի հաւա փէք սօղուգ տըր : 15. Չօճուգլար օյնամագ իչիւն թէփէյէ կիթմէյէճէքլէր (րուխսաթ վէրմէմ) : 16. Կիւնահ էտէր իսէն , ճէզասընը չէքէրսին : 17. Պու մէվզի' իւզէրինէ կէլէճէք սէնէ պիր քիլիտէ պինա էտէճէքլէր : 18. Էվինի քիրայա վէրէճէք :

Օրուզ սէֆիզիննի Տէրս — Lesson 38.

ՍՈՒՐԷԹ Ի ԻՄՔԵԱՆԻՅԷ

225. Պիր ֆի'լին՝ եա միւմքին եա վաճիպ , եախօտ ճա-
"իզ օլտըզը կէօսթէրիլմէք իսթէնիլտիքտէ , սուրէթի իմ-
քեանիյէ գուլլանըլըր : Իմքեան մէվզի' ինտէ , եա'նի ֆի'-
լին զաթընտա վուգու'ընը մէն՝ էտէն պիր սէպէպ օլմատը-
զը իֆատէ օլունանսըրատա , սուրէթ ի իմքեանիյէնին 'ա-
լամէթի՝ իգթիտար կէօսթէրէն can քէլիմէսի օլուր : Ծէ-
վազ մէվզի' ինտէն , եա'նի ֆի'լին վուգու'ընը մէն՝ էտէն խա-

րիճի պիր սէպէպ օլմատըղը իֆատէ օլունան սըրալար-
տա 'ալամէթ' իզն ու բուխսաթ կէօսթէրէն may քէլի-
մէսի օլուրի վիւճուպ մէվգի'ինտէ, եա'նի ֆի'լին վու-
գու'ընը ճէպը էտէն պիր սէպէպ պուլունտըղը իֆատէ
օլունան սըրալարտա 'ալամէթ' վաճիպ օլմագլըղը կէօս-
թէրէն must քէլիմէսի օլուրի Միսալլէր. (իմքեան) ե-
ւո'դէնէն, (եա'նի, եազմաղա մուգթէտիր իմ) I can
write. (Ճէվազ) Մէ+Բու-դը -ւո'դէնէն, (եա'նի աշմաղա
մէ'զունըմ) I may open the letter. (վիւճուպ) Մէ+Բէ-
դէ կէլի+լէյէն Վաճիպ Կէր. I must to go school.

Իււհ: Պա'զէն տալի may իլէ Թէրթիպ օլունան սուրէթ ի իմքեա-
նիյէ' իմթիմալ վէ շիւպհէ մէվգի'ինտէ իսթի'մալ օլունուրի Մէսէլա. I may
stay in the city to night. Իհթէ-հալ Կը + Կ- Իհթէ Իհթէ Կ-Լ-ճ-
ա. It may rain. Իհթէ-հալ + Ե-ճ-հալ Ե-ճ-հալ.

226. Սուրէթ ի իմքեանիյէնին հալ սըղէսի պա'զէն հալ,
պա'զէն իսթիգալալ վագթլարընա կէլիր. Մէսէլա. We
may go to morrow, Ե-րըն կէրէ դէնէն You can write
your letter, Մէ+Բու-դըն Ե-ւո'դէնէն You may come
now, Շէհթէ կէլէ դէնէնէն.

227. Սուրէթի իմքեանիյէնին մագըրի հալ սըղէսի գէ-
ման ը վուգու'ը մագըր, վէ գէմանը ինթիմալը հալ եա իս-
թիգալալ օլան ֆի'լ իշիւն գուլլանըլըրի Մէսէլա. Տէ-
հալ Կ-հալ Կ-հալ Կ-հալ Կ-հալ: I must have told you this
yesterday, Իհթէ-հալ + Կ-հալ-Կ-հալ: I may have slept.

228. Թիւրքէտէ ֆի'լի իլթիգամի' may իլէ օլան
թէրքիպլէ, վէ ֆի'լի վիւճուպի' էքսէրիա must իլէ
օլան թէրքիպլէ թէրճէմէ օլունուր. Մէսէլա. Ս-հալ Կ-հալ
Կ-հալ + Կ-հալ Կ-հալ, I inform you that you may be
prepared. Ս.լլահ Կ-հալ Կ-հալ Կ-հալ, May God bless
you. Իշիւն Կ-հալ կէլէ, May your business succeed.
Կ-հալ Կ-հալ, You must eat.

Իււհ. Նիյազ իշիւն գուլլանըլան ֆի'լի իլթիգամի'ն Թէրճէմէսինտէ
may քէլիմէսի ֆի'լ տահիպի օլան իսթի'ն իլթիտէ կէթիլիլի Մէսէլա.
May God bless you. May you live forever.

229. Սուրէթ ի իմքեան յդէնին մազը սըղէսի կէշմիլ
զէմանէ մախսուս օլմայըս, սրա՛զէն հալտէ վէ սրա՛զէն
իսթիգսալտէ տախի իսթի՛մալ օլունուր: Մէսէլա. That
sick boy could stand yesterday, Յիւսէն ընտէրդդ
այսօրս որքա՛ն ունիւր էր: I could եախսա I might write
now. Շէտի եւրոպայի տէ՛մին որք: I might need
help, if I should buy the house, Էվ ասլան արտա
իհիմալ է եւրոպա տէ՛մին օլմայըս:

230. Սուրբ Թի իմքեան իյէնին հիքեայէ ի մազը սըղէսի՝
մազը մա՛նասընը ի փատէ ցտէր, վէ վուգու՛ ա կէլմէ միչ պիլ
չարթըն ճէզասընտա չօդ տէֆ՛ա դուլլանըլըր : Մէսէլա՛
I could have bought a good horse last week, կէլմէ
հաթըն կէլլէլ պիլ ուլ ալ պիլիլ իրիս : I might have gone
to the city this morning, Պա ապա շէհրէ կէլմէ պիլիլ
թիմիլ օլա : If you had called me, I *should have*
come, Պիլիլ ապա շէհրէ կէլմէ իրիս :

ഗവൗർഗവൗർ

He wrote as much as he
could (write).

I could not do as much
as I wished.

Make haste that you may reach the train.

He is not able to come so soon.

He cannot come so soon. Գու գառար չափուդ կէ
լէմէդ :

I believe they will be able
to finish it in two weeks.

In two days, <i>Ի քի կիւնտէ</i> :	Able, <i>Գատիր</i> :
Hereafter, <i>Պուստանսոնկրա</i> :	Please, <i>Քէրէմ էթ</i> :
Witness, <i>Շահիտ</i> :	Debt, <i>Պօրճ</i> :
Louder, <i>Եիւքսէքճէ (սէս)</i> :	Muddy, <i>Զամուրլը</i> :
The road is muddy, <i>Եօլ</i>	To attend to.., <i>(Իշէ) պագ- չամուր տըր</i> :
I cannot, <i>Մուղթ էտիր տէ- յիլ իմ</i> :	To make haste, <i>'Աճէլէ էթմէք</i> :
I cannot understand, <i>Լնկ- լայամամ</i> :	To resist, <i>(Գ) Մուգալէ- մէթ էթմէք</i> :
I have sore eyes, <i>Կէօղլէ- րիմ աղրըյօր</i> :	To go for, <i>Կէթ իրմէյէ կիթմէք</i> :
To understand, <i>(Ս) Անկ- լամագ</i> :	To please, <i>(Գ) (Ֆէլէ Լուճ) Քէրէմ էթմէք</i> :

231. Exercises

1. I could not finish it as I wished.
2. You might have learned more than you have (learned).
3. Fear God that you may be happy, here and hereafter.
4. I might have gone there before, but I cannot go now.
5. It may be that he was not at home at the time.
6. Please carry this boy to your uncle's as soon as you can.
7. As a witness, he could tell the truth if he would.
8. Our tailor cannot attend to his work, he is so ill.
9. Can Susan recite her lesson now?
10. I am afraid she cannot, it is too difficult for her.
11. John, you may tell your father that I shall not be able to see him this evening.
12. May I go home, sir?
13. If you are so unwell, you may go immediately.
14. Mother, may I take a few cherries?
15. You may take as many as you choose, if they are ripe.
16. Do you think they will be here in two hours?

17. They may or may not come, I will wait no longer. 18. He will send it; but if he does not, you may go for it. 19. Can you tell me what o'clock it is? 20. It is not late yet. it is half past seven. 21. The building was so large that they could not finish it sooner. 22. I believe he said nothing that could offend you. 23. May you not be offended at what he will say! 24. Can I read the great book which is on your table?

232. ՄԻՍՍԱԼԷՐ

1. Քիւչիւք գարնտաշըմ պէնտէն էյի եաղա պիլիր: 2. Աթընըզ պիզիմքի գատար չտիուգ գօշա պիլիր մի: 3. Սիզինլէ օյնար իտէմ, պէլքի մէքթէպ իչիւն վազթ կէշ միշ օլուր: 4. Պուրատա օթուրուպ պիր մէքթուպ ետ զայըմ մը: 5. Էվլէթ իսթէտիյինիզ գատար օթուրուպ մէքթուպ ետընըզ: 6. Քէրէմ էտիպ պիր ազ եիւքսէք՝ ճէ սէօյլէյին, իչիտէմէմ: 7. Աճէլէ էթտիմքի, վազթըն տա սիզի կէօրէյիմ: 8. Էսքի գօնտուրանըզը կիյինիզ, պէլքի եօլլար չամուր տըր: 9. Հէնրի մէքթուպըմը փօթախանէյէ կէօթիւրէ պիլիր մի: 10. Զաննըմճա կէօթիւրէմէզ, չօճուգ փէք քիւչիւք տիր (սիննճէ): 11. Կէօզլէրիմ ալրըտըզը իչիւն տիւն տէրսլէրիմի օգույամատըմ: 12. Շիմտի սիզինլէ կիտէմէմ, լաքին զաննըմճա իքի տաթ ոօնկրա կէլէ պիլիրիմ: 13. Էլինտէն կէլէ իտի տէմիրճի պուհու տահա փարլազ եափար իտի: 14. Ալլահ վէրէ քի չէրրէ մուգավէմէթ էտէ պիլէլիմ: 15. Գէորգա եարտըմ էթտիք քի օգումալա իմքեանը օլա: 16. Իքի սէնէտէն պօրճընը վէրէ պիլիր զանն էտէրիմ: 17. Սիւքիւթ էյլէտիմքի կիւճէնմէյէ: 18. Կէրի տէօնէնէտէք շէմսիյէմի պուրատա պրազայըմ մը: 19. Իսթէտիյին վազթա գատար պրազ: 20. Էլիմտէն կէլէ կիւն տէ պիր քիթապ օգուր ըտըմ:

Քէլիմէսինէ պէտէւ ought Քէլիմէսի տախի իսթի'մալ
օլունուպ , առ''իմա մաստարա թէգատտիւմ էտէր : Մէսէ-
ւա . Judges ought to be upright, Իւրիդ-Արիկ օլն-գ հ-
տիւրիւրդ դօրճը բըր : You ought to love your parents,
Վ-լիւրեյնիւնի սելմէ + սան - վ-ղիֆէ գիր : Ought he to go at
Once ? Հէհան շիգի կիւրդէ-ի ւ-ղը՞ յը :

իչհի, Ought վէ should ֆարիզէ ի զինմէսէ, must զարուարէ
ու վիւնուպէ, վէ shall զայրի պիր քիմսէնին իծպարինտէն նէշ"էն
էտէն վիւնուպէ տէլուպէն էտէր, Մէսէլա. You ought to pay your
debts, You should pay your debts, Պօրճլարէն վերէնին լւիֆին
շէր. You must pay your debts, Պօրճլարէն վերէնին. You shall pay
your debts, Պօրճլարէն վերէնին, (եա'նի պէն սէնի մէնպուր էտէ-
րիմ),

ഗുണഭൂമി

Case, Հալ, խուսուս :	Unjust, Հագգսըզ :
Crime, Գապահաթ :	Confidently, Պիլա շիւպհէ :
Successful, Մուվաֆֆադ :	Favor, Իհսան :
Will, Իրատէթ, միւրատ :	To bring (Ս), Կէթիրմէք :
Place, Մահալ :	To solve (Գ), Հալլ էթմէք :
Power, Գուտրէթ :	Else, Պաշգահալտէ, եօգսա :
To believe (Գ), Ինանմագ :	Attentive, Տիգգաթլը :
Otherwise, Պաշգահալտէ, եօգսա պաշգահ սըրատա :	To gratify (Գ), Մահգուզ էթմէք, իգնա՝ էթմէք :
To lie (Գ), Եալան սէյլէմէք :	To be offended (Գ), Կիւճէնմէք :
To succeed (Գ), Մուվաֆֆադ օլմագ :	Differently, Ֆարգլը պիր սուրէթտէ :
To experience (Գ), Կիրիթթար օլմագ, օղրամագ :	To deny (Գ), Ինքեար էթմէք :
In that case I must believe it,	Օ հալտէ ահա ինանմալը իմ :

If you would succeed you should act differently ,

Where will is, there is power,

I confidently believe that he lies,

It cannot be denied that he is unjust,

Ought you to be offended,

I have experienced great sorrow, else I should be happy,

Could you solve this problem?

In this place ,

You might be more attentive,

You should speak to him,

236. Exercises

1. Would Anna read such a dirty paper? 2. It cannot be denied that it is not very beautiful. 3. If I could, I would go for another one. 4. I was afraid that I could not buy another, otherwise I should not have brought this. 5. I would gladly gratify her if I could. 6. Where has John's cousin gone? 7. If he is not at school he should be in the house. 8. If you should send him to the city he might borrow Mr. Smith's new book. 9. Would you try to borrow it? 10. Yes, and I think that you would succeed. 11. I want the book very much, would that I might con-

fidently expect this favor. 12. Men ought to gratify the hopes of others when they can. 13. I would have written to you last week if I had had an opportunity. 14. Who is the man who is telling us to resist evil? 15. Should he speak louder we might hear him better. 16. We should not do evil that good may come. 17. Men should understand that crime must be punished. 18. If the Jews believed Moses they would believe Christ. 19. Last year the teacher would give us new pens and paper every day. 20. Hereafter I should have sore eyes if I should write one hour. 21. If I was unjust in one case, I should be in the other. 22. If men of power had always been good, there would have been no war. 23. If I was not so busy, I would gladly hear your lesson.

237. ՄԻՍԱԼԼԷՐ

1. Էլիմուհն կէլէ, սիղէ մէմուհնիյէթլէ հարտըմ է-
 տէր իտիմ. (հարտըմ էթմէյէ մէմուհն օլուր իտիմ), 2.
 Մատտէ պաշգա թարզ օլսա նէ՞ հափարսըն: 3. Եալան
 սէօյլէմէմէք անլէրին ֆարիղէ ի զիմէթի օլտըղընը քէն-
 տիլէրէ էօյրէտիրիմ: 4. Գըշըն հաղմուր կէլմէսէ իտի,
 հաղըն իչէճէք սու պուլամազ իտիք: 5. Քրիստոս կէլ-
 մէսէ իտի, հիչ պիր կիւնահքեար գուրթուլամազ իտի:
 6. Շիմոթիքինտէն էրքէն գալգմալը, վէ կէճ հաթմալըսը-
 նըղ: 7. Սէօյլէմէգտէն էվվէլ էյիճէ տիւ շիւնմէլիտին: 8.
 Լաղըմ կէլտիյինտէն զիյատէ մահճուպ տըր: 9. Վալի-
 տէյնինին իրատէթինէ իթա'աթ հէր չօճուղըն վաղիֆէսի
 տիր: 10. Շարլ շիմոթիքինտէն զիյատէ զայրէթլի վէ տիգ-
 գաթլը օլմալը իտի: 11. Անլէր օգուրլար իսէ, սիղտէ
 օգուր ըղ: 12. Գափտան անը թանըսայըտը կէմիսինէ
 ալմազ իտի: 13. Դօմրիւն նէ գատար գըսսա օլտըղընը

խաթրտա թութսա իտիք, անընթեք էերէ սարֆ էթմէզ իտիք: 14. Եէրիմոէ օլսանըզ նէ՞ Եափարսընըզ: 15. Տէրսինիզի էյի էօյրէնմիշ օլսանըզ, սլաշգա տիւրլիւ սէօյլէրսինիզ: 16. Օլ վագթ պիլմէտիմ, Եօգսա պաշգա սուրէթտէ Եափար իտիմ: 17. Պէօյլէ տէսէմ կիւճէնիրսինիզ: 18. Էօյլէ տէսէմ Եալանճը օլուրըմ: 19. Շուժէս"էլէյի հալլ էտէրսէնիզ, պանա պէօյլէք պիր իհսան օլուր:

ԳԵՐԳՐՈՆԵՐ ՏԷՐԱ — Lesson 40.

ՍՈՒՐԵԹ Ի ՇԱՐԹԻՅԷ

238. Սուրէթ ի շարթիյէնին հալ վէ մազը սըղէլէրի իչիւն 'ատի վէ խուսուսի իքի թէրթիպ օլուսլ, 'ատի թէրթիպի սուրէթ ի իսպարիյէնին իլքինէ if էտաթը գօնուլմագլա օլան թէրթիպինտէն 'իպարէթ տիր. խուսուսի թէրթիպ իսէ 'ատի թէրթիպինտէն միւֆրէտ ի միւթէքէլլիմ տիր քի, կէրէք միւֆրէտ իչիւն կէրէք ճէմ' իչիւն հէմ միւթէքէլլիմ հէմ մուխաթսապ հէմ տէղա"իպ իչիւն գուլլանըլըր, (պէնտ 186 վէ 195): Մէսէլա. (հալ) If I love, If thou love, If he love, If we love, If you love, If they love. (հալ) If I loved, If thou loved, If he loved, If you loved, If they loved.

Իւհ: To be ֆիլինին սուրէթ ի շարթիյէնի պու թէրթիպէրէ թէմամէն թէվոֆըզ էթմէտիյինտէն թասրիֆաթընը անկլամագ իչիւն 186 պէնտէ միւրոճա՝ աթ լոզըմ կէլիր:

239. Սուրէթ ի շարթիյէնին հալ սըղէսի պա՛ղէն իսթիպալ զէմանը իֆատէ էտէր: Մէսէլա. If he accepts my aid, he will succeed, Պէշէհ հալ-մէշէլիէ ֆալալ էրէճէ օլուր-հալ-մէշէլիէ օլուր: If it be raining, I shall stay at home, Եաղմուր էաղայօր էտէ պէն էլրէ ֆալալ-հալ: If Mr. Grey were here he would tell us a story, Մի.

[illegible]

240. Շարժ մագամլնտա If էտաթը եէրինտէ though,
although, except, unless վէ սա"իր էտաթլար տախի
խթի'մալ օլունուր: Վէ ճէզա մէնփի' օլտըղը հալտէ
չօդ տէֆ'ա though, although, except վէ unless քէվ-
մէլէրի խթի'մալ օլունուր: Մէսէլա. Though he come
himself, I will not give him the money, Բէնդէ կէլէ
դէլէ էւրյը վէրէ: Although the cup be gold, I will not
accept it, Թաւ ալնաւ օլնաւ դէլէ ալն էւրէ: Ex-
cept I had seen, I should not believe, Կէօրէ-էյէտէ է-
նաւալ ըրէ: Unless you have given it to the poor,
there is meat enough here. Սէն ֆա-գաւաւ- վէրէ-
է-էն +էֆ-յէն վէրէ-էն էւրէ-էն ըրէ:

Իհնչ Զէր պիր շարժը սուրէժ ի շարժիչէ իլէ իֆուտէ էժմէր Լազմ
Կէլմէղ (Պէնտ 235)

241. To be *Փի'լին հաւ վէ մագը սըղէսինտէ*, *վէ հէր պիր Փի'լին Փի'լի ի'անէ իլէ թէրթիպ օլունան մագը վէ հիքեայէ ի մագը սըղէլէրինտէ Փի'լ սահիպի պիրիննճի Փի'լի ի'անէնին ագասընտադօնուլմագլաշարթ իփատէ օլունա պիրիր, վէ պու թէրթիպտէ էտաթըշարթ յէ հագֆ էտիրիր. Մէսէլա.* Were we to go with you, *Սէղէնէ դեր-դեր կէլ-է+*: Had we gone with you, *Սէղէնէ դեր-դեր կէլ-է էտէ+*: Could John have come sooner he would have seen his father, *Թ-վհ-անէ- Բէղէ կէլէյէ հ-գլէտիւր օլոյլոյ գիտերէնէ կէտիւր էտէ*. Be he here or not I shall see him, *Պո-բո-պո-պո-լո-ն-ն ու-լո-ն-ն ու-լո-ն-ն ու-լո-ն-ն կէտիւրէնէ*.

1.01.2.01.2.01

Towards, ... է սողուն : If, էկէր, իսկ,
Although, though ... Ի- Schoolmate, Մէքթէսլ շէ-
"է պիկէ, իսկ տէ, րիքի :

Surely, *Էլպէթթէ :*Susan, *Շուշան :*To spend the time, *Վա-**գըթ կէջիրմէք :*To lead (*Ս*), *Գլաղուղլամագ :*It is likely, *Գապիլ տիր :*

Switzerland,

Unless he love me,

Unless they stay, I shall

go,

Except I beled, I shall fall,

Although I try I cannot

see,

I shall spend the day here,

Unless, *Տէյիլ իսէ , էկէր .**տէյիլ :*For a munite, *Պիր տագի :**գէ (գատար) :*To stay (*Գ*), *Գալմագ :*To find (*Ս*), *Պուլմագ :**Իսվիչէրա :**Պէնի սէվմէզ իսէ :**Անլէր գալմաղլար իսէ պէն**կիտէճէյիմ :**Պէնի գըլաղուղլամաղլար ի**սէ տիւչէճէյիմ :**Չալըշամ պիլէ կէօրէմէյօ**րըմ :**Պու կիւն պուրատա վագ**թը կէջիրէճէյիզ :*

242. Exercises

1. Where will he go? 2. If he finds a horse he will go to the druggist's. 3. What shall I do? 4. Unless you have learned your lesson, you should learn it now. 5. Had we been walking in the street we should have been seen. 6. Must I bring my inkstand here? 7. If you write, you must write as soon as the mail arrives. 8. Had we stayed there for a minute we should surely have been sorry. 9. Although you bring the grapes I may not eat them. 10. Should you want money, take them to the city and sell them. 11. May I go to church with my sister Susan? 12. If you go, I must stay at home. 13. Should the merchant send the goods immediately, I should use them today. 14. I believe that if they were now here, we could sell them all. 15. Could little George come with

his uncle, I should be glad. 16. He may come in an hour. 17. If I take your pen for a minute will you be offended? 18. No, you may use it as long as you wish (to use it). 19. Might I ask where you will spend the next summer? 20. It is likely that we shall spend it in Switzerland. 21. May he bring his younger brother with him? 22. Unless he bring him my children will be sorry.

243. ՄԻՍՍԱԼԻԿ

1. Օրմանլարը կէօրսէք քէյփլէնիրիզ, 2. Յովհաննէս պուէսքի քիթապը օգուլաճագ օլուրսա կիւճէնիր մի սին: 3. Խայր, իսթէրսէ օգուլա պիլիր: 4. Էկէր հէր շէյտէն գօրգարսան հիչ պիր շէյտէ մուվաֆիսագ օլամագսըն: 5. Պիր շէյտէն գօրգամամ: 6. Բուխսաթ վէրիրսէնիզ գալէմինիզլէ եագարմ: 7. Եագա պիլիրսինիզ: 8. Տօսթը օլմայան զավալը պիր չօճուգ կէօրիւրսէնիզ նէ՞ եափարսընը: 9. Էկէր իսթէրսէ մէքթէպիմիզէ կէլէ պիլիր: 10. Պու կիւն Յակոբոս մէքթէպտաշլարը իլէ օյնամամալը տըր: 11. Մէքթէպտաշլարը իլէ օյնամագսա մահզուն օլուր: 12. Եարըն պուրայա կէլմէյէճէք օլուրսանըզ նէ՞ րէյէ կիտէճէքսինիզ: 13. Եարըն փէտէրիմին տօսթը էվինէ կիթմէքլիյիմ գապիլ տիր: 14. Էօյլէ գարար վէրտինիզ իսէ էն գըսսա եօլտան կիթմէլիսինիզ: 15. Տէրսթագրիր էթմէյէ կիթմէզսէնխօճա կիւճէնիր: 16. Պու քէօփէք էթիմիզի չալաճագ օլուրսա նէ՞ եափաճազըզ: 17. Էկէր էթ օրատա գալըրսա չալընըր: 18. Պաղչէմիզտէ իքի չօճուգ օյնամագտա տըրլար: պիզ տէ օյնամագս կիթսէք քիմսէ պիր շէյ սէօյլէյէճէք մի: 19. Խայր, օյնամամալըյըզ, տէրսլէրիմիզի օգուլագ պօրճըմըզ տըր, օյնասագ քէյփլի օլամայըզ: 20. Գապիլ տիր քիանլէր գալմագլար իսէ գարնտաշլարը պուրայա կէլմէզ:

right and be happy, Հաճե՛ք իշտ Կէ՛նք օր: Please give me the book, Քերէ՛մ Երեւոյ Կէ՛նք Կէ՛նք:

247. Իլթիմաս վէ նիյազ սըրասընտա վէզն ի թէ՛քիտինն սուրէթ ի Էմրիյէսի իսթի՛մալ օլունուր, Եա՛նիսաըլ սուրէթ ի Էմրիյէնին իլթինէ do ֆի՛լի կէթիլիլի: Մէսէլա. Do come and see us, Րէ՛մ Երեւոյ Կէ՛նք Րէ՛մ Երեւոյ: Do let Sarah go to walk, Րէ՛մ Երեւոյ Սըրասընէ կէնէյէ կէնէյէ իշտ Կէ՛նք:

Իշտ. To do ֆի՛լի Երեւոյ Եա Երեւոյ մա՛նասընտա տալի գուլլանըլըր, վէ օ հալտէ. ֆի՛լ ի ի՛տնէ օլմասըլընտան, սուրէթ ի Էմրիյէսի աննազ, Եր, Եր Եր մա՛նասընը իֆատէ Էտէր: Պունուն իլէ պերասէր to do ֆի՛լիննին վէզն ի Եր՛քիտինն սուրէթ ի Էմրիյէ (Do do) Երեւոյ Երեւոյ Երեւոյ մա՛նասընտա տըր: Մէսէլա Do do as I tell you. Րէ՛մ Երեւոյ Երեւոյ Երեւոյ Երեւոյ:

248. Սուրէթ ի մաստարիյէ իամ հիւլըմինտէ օլունուր, Եա միւլէրրէտ, Եախօտ մէֆուլըն պի՛հ ի՛թիպար օլունուր: Ֆադաթ shall, will, can, may, must, dare (Երեւոյ Երեւոյ), let, to, bid (Երեւոյ Երեւոյ), make (Երեւոյ Երեւոյ), see (Երեւոյ Երեւոյ), hear (Երեւոյ Երեւոյ) վէ feel (Երեւոյ Երեւոյ) ֆի՛լլէրիննին 'ադապընտան կէլէն մաստարըն Էտաթը հազթ օլունուր: Մէսէլա. He dares (to) do any thing. Հէր շէյէ Երեւոյ Երեւոյ Երեւոյ Երեւոյ: I bade him (to) come. Արըն կէլէննին Երեւոյ Երեւոյ: Hear the birds (to) sing, Կուլլընն Երեւոյ Երեւոյ Երեւոյ:

ԼՈՒՆԵԹԼԵԹ

Habit, Խոյ, 'ատէթ:	Consent, Րիզա:
Salvation, Խէլաս:	Comfortably, Րահաթլընա:
Ardent, Հէրարէթլի:	Success, Մուվաֆֆադիյէթ:
Carefully, Տիգգաթլէ:	Quickly, Չափուգ, Խիւր'աթլէ:
Patience, Թէհամմիլլասալը:	Condition, Շարթ:
Desirous, Արզուլէլ:	Plenty, Պօլլըգ:
Desirous of happiness,	Սա'ատէթէ արզուլէլ:

To dare (Գ), ձէսարէթ էթմէք :	To surround (Դ), իհաթէ էթմէք :
To bid (Ս), էմր էթմէք :	To do right, Հադդ իշլէմէք :
To observe (Գ), Տիգդաթ- լէ սլադմադ :	To persevere (Գ), Տէվամ էթմէք :
To obtain (Գ), էլէ կէշիր- մէք :	To overcome (Ս), եէնմէք :
To despair (Գ), Մէ'յուս օլմադ :	To live (Դ), կէշինմէք, ես- չամադ :
To intend (Դ), նիյէթ էթ- մէք :	To enter (Գ), կիրմէք :
To confess (Դ), իգրար էթմէք :	To reject (Դ), Րէտտ էթ- մէք :
Both patience and per- severance,	To be patient, Թէհամմիւլ էթմէք :
Do not prevent me from coming in,	Հէմթ էհամմիւլ հէմտէվամ Պէնի իշերիյէ կէլմէքտէն մէն' էթմէ :
Come as quickly as you can,	Միւմքին տէրէճէ սիւր'աթ- լէ կէլ :
Man is desirous of sal- vation,	Ինսան խէլասէ արզուքէլ տիր :
Try to be better than you are,	Շիմտիքինտէն տահա էյի օլմաղա չալըլ :
Learn as much as you can,	Մուգթէտիր օլտըղըն գա- տար էօյրէն :
Living is dear in cities,	Շէհրէրտէ կէշինմէք մաս- րաֆլը օլուր :

249. Exercises

1. Unless you have plenty of money you should not go to Vienna; both goods and living are dear.
2. Please give me your advice about the way in

which I ought to live. 3. Success is to be gained only by patience; do be diligent and carefully learn what you can (learn). 4. If you are desirous of happiness love others as you love yourself. 5. Persevere in doing right if you would escape evil. 6. Overcome your bad habits before they overcome you. 7. Carefully avoid disobedience to those whom you should obey. 8. Let no one change that which I have written. 9. Enter, my friends, though the house be cold. 10. John, make a fire quickly. 11. Please let Mary and Lucy go to the king's garden, and see the lions and the apes in the cages. 12. Let us go to the church and hear the preacher tell about the way of salvation. 13. Please tell Mr. George that Berlin is surrounded by troops. 14. Do reject the request of this man; if you give consent I fear some danger. 15. When I was in Vienna I saw the goods in the shops changed every day. 16. The butcher's boy would not dare steal the meat. 17. Do not go so soon; let me call George to read the story from his new book. 18. I would go with you, but if I should, my son would be disappointed. 19. If you intend to go to the city, please bring me some coffee. 20. If Jane does not gain her father's consent, you must make her learn patience. 21. Though you close your doors, you cannot prevent the cold air from coming in. 22. Let him live where he chooses; he will be happy in any place. 23. Please give me some more coffee. 24. John tries to teach his cat to play, but the cat will not learn.

250. ՄԻՍՍԱԼԼԻՐ

1. Կէօրախլւյիւնիւ զտէն պունու էօյրէնին 2. Տիգդաթ-
լէ պագար իսէն, ֆա" իտէլի պիր շէյ պուլմագլըղըն միւլէ-

Թէմէլ տիր: 3. Պաշլատըղըն իշտէ տէվամէյլէ: 4. Էկէր իլք տէֆ'ատա էլէ կէթ'իրէմէզ իսէն, Թէքրար չալըչ: 5. Թէհամմիւլիւն վար իսէ, չօգ միւշքիլլէրի եէնէրսին: 6. Տէրսինտէ պիր կիւճիւք պուլուր իսէն (should իլէ) մէ'յուս օլմա: 7. Էկէր խասթա օլսա, կէլէմէզ: 8. Խասթա օլսա իտի, կէլմէզ իտի: 9. Եէնի պիր քիլիսէ եափաճագ օլուրլար իսէ, քէնտիլէրէ փարա լազըմ օլաճագ: 10. Պէնիմլէ պէրապէր օլսա իտին, չօգ քէյֆլէնիր իտին: 11. Գամէր տիւնեատան պէօյիւք օլսա իտի, տիւնեա անըն էթրաֆընտա տէվր էտէր իտի: 12. Կիւնտէ պէշ զուրուշ ալըյօրսա, ըսհաթ կէչինէ պիլիր: 13. Կիւնտէ պէշ զուրուշ գազանըրսա կիթմէք իսթէմէզ: 14. Բէճա էտէրիմ, եէնի քիթաալընըզը պանա վէրին: 15. Սէն կէլմէտիքճէ (կէլմէզ իսէն), եազմաղա պաշլամամ: 16. Պէնիմ եէրիմտէ օլմուշ օլսա իտին, նէ՞ էտէր իտին: 17. Էկէր զայպ օլմուշ իսէն, պիր իսէլաս եօլը վար տըր: 18. 'Իլմէ արզուքէշ իսէն, զայրէթլի օլ: 19. Զօգ փարան օլսա իտի, խայր իշլէրէ սարֆ էտէ'ր մի ի տին: 20. Էվվէթ, լաքին օլսա պէլքի պաշգա տիւրլիւ տիւշիւնիւրիմ: 21. Իքիսի պէյնինտէ պիր ֆարգ օլմասա, պիրիսինի սէչէմէզ իտինիլ: 22. Սէօգիւմիւ տինկլէրսէն, սէօյլէրիմ:

Գլըգ իֆիցնի Տէրս — Lesson 42.

ՖԻՆԻ ՍԷՆՖԻ ՎԷ ՖԻՆԻ ԻՍԹԻՑԱՍԻ

251. Ինկիլզճէտէ ֆի'լի Մէնֆինին սըղէսի պէսիթ օլուրսա (եա'նի օ սըղէտէ ֆի'լի ի'անէ պուլունմազ իսէ) 'ալամէթ ի նէֆի օլան not քէլիմէսի ֆ'իլտէն սօնկրա կէլիր, վէ միւրէքքէպ օլուրսա not քէլիմէսինին մէվգի'ի իլք ֆ'իլի ի'անէտէն սօնկրայա տիւշէր: Մէսէլա. (պէսիթ սըղէէր) I love not -էվէ. He loved not -էվէ:

Դէ Ի. Loved I? *Ե՛կէ՞մ Դ*. Should I love? *Ե՛կէ՞մ Դ Ի*.
 Դէ Ի. Did I love? *Ե՛կէ՞մ Դ*. Have I been loved? *Ե՛կէ՞մ*
Դ Զ Դ Ի.

Իւրի, Իսթրիֆիանտա պիտա ի մա՛լիւմտէն տուրէ՞մ ի իսպարիյէնին հալ
 վէ մազըսը եկրինտէ եքսէրիս վէզն ի Թէ՛քիտիտէն հալ վէ մազը սըղէ-
 լէրի իսթրիմալ սլունուր, վէ օ հալտէ Do քէլիմէսի տնճագ պիր 'ալա-
 մէ՞մ ի իսթրիֆիամ հիւրմիւնտէ զալլըր : Ֆազամ Իսթրիֆիամ իշարէ՞մի (?)
 տա՛րիս ճիւմլէնին տիւրընտա եազըլմալը տըր : Մէսէլա. Do I love?
 Ե՛կէ՞մ Դ Ի, Did I love? Ե՛կէ՞մ Դ ԻԻԻ,

255. Ֆի'լ ի իսթրիֆիամի մէնֆի յլտըգտա 'ալամէթ ի
 նէֆի յլան not քէլիմէսի ֆի'լ սահիպի 'աղապընտան
 կէլիր, Մէսէլա. Did I not love? *Ե՛կէ՞մ Դ Ի*. Could he
 not love? *Ե՛կէ՞մ Դ Ի*. Might I not have gone? *Կէ՛րէ՞մ*
Դ Զ Դ ԻԻԻ.

ԼՈՒՂԻԹԼԻԹ

Russian, Մօսքով, Բու-	Prussian, Փրուսիալը :
սիալը :	Willing, Բաղի :
Naughty, Եարամաղ :	Front, Էօն թարափտաքի :
Useless, Ֆա՛րտէսիղ :	Minister, Վա՛հղ, չօպան :
Promise, Վա՛տ :	Amusement, Էյլէնճէ :
Cup, Ֆինճան, Թաս :	Reason, Մէպէպ :
Want, Ի՛շթիյաճ :	Turn, նէվպէթ :
Sleepy, Ույգուսը յլան :	Angry, Տարղըն :
Sore, (սըֆէթ) Եարալը :	To claim (Գ), Իտտի՛ա էթմէք՝
To start (Գ), Եօլա չըգմաղ :	To think (Ս), տիւլիւնմէք՝
To go (Ս), Կիթմէք :	To give (Ս), Վէրմէք :
To fail (Գ), Գուտուր էթ-	To suspect (Գ), Շիւպհէ
մէք, Ույաուերամամաղ :	էթմէք :
To run (Ս), Գօշմաղ :	To persuade (Գ), Գանտըր՝
To pity (Գ), Աճընմաղ :	մաղ :
To want (Գ), Իսթէմէք :	To neglect (Գ), Իհմալ էթ-
To scold (Գ), Թա՛ղիր էթ-	մէք :
մէք :	To wish (Գ), Արղու էթմէք՝

I have a sore foot,	Այադըմ ետալը տըր :
I am sleepy,	Ուշգուտ կէլմիչ :
I took great pains to per- suade him,	Անը գտնտըրմաղա չօգ չա- լըչտըմ :
He took great pains with his work,	Իշինտէ չօգ տիգգաթլա չա- լըչտըմ :
Day after to-morrow,	Ետըըն տէյիլ օ պիր կիւն :
I suspect he is sleepy,	Ուշգուտը կէլտիյինէ շիւպհէ էտէրիմ :
Mr. Smith neglected his promise,	Մր. Սմիթ վա'տընը իհմալ էթտի :
There is no reason for going,	Կիթմէյէ սէպէպ եօգ տըր :
George is angry with you,	Գէորգ սահա տարղըն տըր :
Mary is always sleepy,	Մարիամ ուշգուճը տըր :

256. Exercises

1. Is that man a Russian? 2. He is not a Russian, he is a Prussian. 3. What is the matter with him? 4. He has a sore hand and wants a doctor. 5. I know a good doctor, who is willing to help the poor. 6. Do you think he would pity this poor man? 7. Unless you go to him, you cannot know how much he will do for the poor. 8. Let us persuade this man not to wait here, but to start at once for the doctor's. 9. If he promises to go, he will not fail (to go). 10. Does he suspect that we will neglect him? 11. He ought not to suspect any such thing, he knows that we pity him. 12. Do you wish you had not gone to the theatre? 13. Yes, it is a very useless amusement, and there is no reason for spending time in this way. 14. If a naughty boy steals my apples, what shall I

do to him? 15. If I were you I should scold him well, and tell him to go. 16. Has Mary given you my letters? 17. She is angry with me, and neglected to bring them. 18. Mary, you are a naughty girl, go into the front room and wait until I come. 19. Please tell George to run to the post-office and carry the letters. 20. George has gone to the minister's, he claimed that the minister wanted him. 21. Yes, he is not willing to neglect his promise. 22. Day after to-morrow Jane is coming, and we must mend her cup. 23. You cannot mend it, it is useless to try (to mend it). 24. If I take great pains, can it not be mended? 25. I suspect that you will fail. 26. I want to have Jane see it on the table when she comes. 27. Will she be angry if she does not see it? 28. She will not be angry, but she wrote that she wished me to mend the cup. 29. I hope she will come, she is in want of agreeable things.

257. ՄԻՍՍԼԼԻՐ

1. Կէլ պուրայա, պու ետրալը ալաղըմըն'իլաճընը տիւ-
շիւնէլիմ 2. Ալաղընա նէ՞ օլմուշ : 3. Չօդ պիր շէյ տէ-
յիլ ամմա շէհրէ կիտէր իքէն աթըմ գօշմագ իսթէտի վէ
նէ էթտիմիսէ գօշտը, պէնտէ տիւշտիւմ : 4. Պետրոս,
պիր ֆինճան իլէ պիրաղ զէյթուէ ետղը կէթիր : 5. Պաշ-
գա պիր շէյէ իհթիյաճ վա՞ր մը էֆէնտիմ : 6. Էվլէլա
ետղը կէթիր, սօնկրա գօշարագ էճգաճըյը չաղըրտա կէլ-
սին : 7. Պու կիւն ինկիլթէրրայա (կիթմէք) իշիւն եօլա
չըգաճա՞գ մը սըն : 8. Սայր, գարնտաչըմ կիթմէմէքլլիմէ
(իճապ էտէն) սէպէպ պուլունտըղընը խտի'ա էտէյօր : 9.
Պուրտտա պիր իշիմ օլտա անը իհմալ էտէմէմ : 10. Շը-
մէն տը ֆէր գաթարը նէ՞ վագըթ եօլա չըգար : 11. Հա-

լա շըգմըշ օլտըղընա շիւսկէ Էտէրիմ: 12. Շիմտի սա-
 'աթ գա՞ջ տըր: 13. Սա'աթ սէքիզ պուշուգ տըր: 14.
 Պիր 'արապա չաղըրսանըզ պէլքի եթիշէպիլէճէյիզ: 15.
 'Արապա կէլտի ամմա աթլար չափուգ եիւրիւյէմէզ: 16.
 Էյի պիր 'արապա սէչմէյէ չօգ չալըշտըմիսէ տէ, նէվ-
 պէթի օլտն էօն թարաֆտաքի 'արապա կէլտի: 17. Շը-
 մէն աը ֆէրէ եթիշմէզսէմ վա' տըմտա գուսուր էթտիյի-
 մի խտտի'ա Էտէճէքլէր: 18. Ճէպինտէ փարան վա'ր մը:
 19. Խա'յր, փարամ եօգ տըր: 20. Էլի եարալը չու
 զավալը ատէմի չօգ աճընըրըմ: 21. Պու ատէմ փարա
 իսթէմէյօր, 'իլաճ իսթէյօր: 22. Եարըն տէյիլօ պիր
 կիւն փրուսիա գրալը պուրայա կէլէճէք տիր սէօյլէնի-
 յօր: 23. Անը կէօրմէք իսթէ'ր մի սին: 24. Իսթէրիմ, վէ
 պէլքի գարնտաշըմը տախի պէքլէմէյէ գանտըրա պիլէ-
 ճէյիմ: 25. Պէքլէմէզսէ անը էյի թա'զիր էթմէլիսին: 26.
 Խա'յր, զիրա քիմի թա'զիր էթսէն սանա կիւճէնիր: 27.
 Վա'իզիմիզ զլյարէթիմիզէ կէլիր իսէ, էվիմիզի անա խօշ
 կէօսթէրմէյէ չօգ չալըշմա'զ մը սըն: 28. Չալըշըրըմ ամմա
 կէլէճէյինէ շիւսկէ Էտէրիմ, զիրա Պր. Պօղոսըն գըզը
 փէք խասթա տըր:

Գրքի իւշիւննիւ Տէրս — Lesson 43.

ՊԱ՛ՁԸ ԻՋԱՆԱԹ

258. Պիր Փի'լին իքի տէֆ'ա վուգու'ընը պիրի պիրինէ
 թաթպիզ էթմէք իսթէնիլտիյի սըրատա Փի'լին իքինճի
 տէֆ'ա զիքր օլունաճաղը եէրտէ, էքսէրիա do Փի'լիզիքր
 օլունուր: Մէսէլա. I used to sleep more than I do
 now. Շէֆէիէնիէն Դաճա ղէյաթէ աշաշօր էթէմ: I wrote as
 much this morning as I did yesterday. Տէնիէ Էաշ-
 Դըշէ Գաթաթ Դաճա ապաճ Էաշալէմ: I wish to live here as

others. 24. Many things are boasted of which are mere trifles. 25. He arrived at the camp in due season. 26. The children whom you are looking for, are all gone to school. 27. I was visited in the morning by the minister.

262. ՄԻՍՅԱԼԼԷՐ

1. Պիր շէյ տէյէճէյինի մէ՞ մուլ էթտիք, ամմա տէմէ-
տի : 2. Սիզ կիտէրսէնիզ, պիզ տէ կիտէրիզ : 3. Սա՛ա-
թընըզը կէօրմէքլիյիմէ բուխսաթընըզ օլո՞ւր մը : 4. Էվ-
վէթ : 5. Սէնին սա՛աթըն պէնիմքինտէն պահալը՞ մը տըր՞
6. Էվվէթ (պահալը) տըր : 7. Շիմտի կէլտի : 8. Կիւնէշ
պիզէ հէրարէթ վէրիւր ամմա սյ (վէրմէզ) : 9. Հայվանլար-
տա հիսս վար, ամմա ֆիտանլարտա եօգ տըր : 10. Սէնին
քէօիէյին նէ՞ գատար չափուգ գօշա պիլիւր : 11. Գօշա
պիլտիյի գատար գօշար : 12. Սէնին նէ՞ տէտիյինի պէն
անկլատըմ, ամմա օ (անկլամատը) : 13. Անլէր պանա ի՛-
թիմատ էթտիլէր : 14. Մաթլուպընա բիզա վէրիւրիմ :
15. Կիթմիշլէ՞ր մի : 16. Աշճընըզ օղլաղը պօղաղլայա
պիլի՞ր մի : 17. Էվվէթ, (պօղաղլայա) պիլիւր : 18. Օտունը
քէստինի՞զ մի : 19. Քէստիք : 20. Սօֆրանըն իւզէրինտէքի
քիթապը պանա վէրի՞ր միսին : 21. Էվվէթ, էֆէնտիմ, վէ-
րիւրիմ : 22. Գուշ եէնի պիւր եուվա եափտը՞ մը : 23. Եափ-
տը : 24. Եուվայը նէտէ՞ն եափտը : 25. Չամուր իլէ սա-
ման չէօիիւնտէն եափտը : 26. (Օլ) մատտէ հագգընտա
միւշապէրէ օլունմամըշ իտի (մէճհուլ) : 27. Քէնտինէ պիւր
սիւ՛ալ 'արզ էթմէք իչիւն խօճա պանա բուխսաթ վէ-
րի՞ր մի : 28. Վէրիւր : 29. Պու մատտէ հագգընտա պիւ-
թիւն կէճէ պահս էյլէտիք (մէճհուլ) : 30. Մատտէյէ պիւր
գարար վէրէմէտիլէր : 31. Պու կիւն սօպայը սէն եա-
գար իսէն, եարըն տա պէն եագարըմ :

Գրգ տօրսիւննիւ Տէրս — Lesson 44.

ՍԷՄԱՒ ԳԻՒԼԷՐ

263. Ֆի՛լին սուրէթի իսպարիյէսինն վէֆէր՝ի ֆի՛լին մազըլարը՝ սըղէ ի հալըն սօնընա ձեախօտ ed իլավէսիյլէ թէրթիպ օլունուր, ֆագաթ պիր չօգ ֆի՛լէր պու գա՛ի-տէյէ թէվաֆըզ էթմէյիպ սէմա՛ի թէսմիյէ օլունուրլար :

264. Ֆի՛լի տօղրուճա թասրիֆ էտէ պիլմէք պաշ սը-ղէլէրի (պէնտ 182) էյիճէ գապթ ու հըֆզ էթմէյէ մէ-նութ օլտըղընտան, չակիրտին հէր պիր սէմա՛ի ֆի՛լին պաշ սըղէլէրինի էգպէր էթմէսի լազըմ տըր :

Իշ-հ, Սէմա՛ի ֆի՛լէրին պալատէ մէզբիւր (պէնտ 263) իրի սըղէլէրին-տէն մա՛տա հէփ սըղէլէրի 192 պէնտտէրի գա՛իտէլէրի վէ 194—201 պէնտլէրտէրի Յասրիֆամ ճէտպէլլէրինէ Յէվաֆըզ էտէրլէր :

265. Սէմա՛ի ֆի՛լէրին պաշ սըղէլէրի աթիտէքի ճէտ-վէլէ տէրճ օլունմուշլար : Մէզբիւր ճէտպէլլաէ ետնընա վէլէ տէրճ օլունմուշլար : Մէզբիւր ճէտպէլլաէ ետնընա (է) հարֆը պուլունան սըղէլէրին գըյասի սուրէթլէրի տախի միւսթա՛մէլտիր, վէ (Գ) հարֆը պուլունան սը-ղէլէրին գըյասի սուրէթլէրի սէմա՛ի սուրէթլէրինտէն տահա գըյասի իսթի՛մալ օլունուր :

Հալ

Մազը

Ֆիւրի Գիւլ

Abide, իգաֆէլ էլիւէ :

abode,

abode.

Am, օլմաթ :

was,

been.

Arise, գալէմաթ :

arose,

arisen.

Awake, աշաւմաթ :

awoke, է

awoke. Գ

Bear, Կօղաւմաթ :

bore, bare,

born.

Bear, լաշըմաթ :

bore,

borne.

Beat, լաւմաթ :

beat,

beaten, beat.

Become, օլմաթ :

became,

become.

Befall, 'ալիլ օլմաթ :

befell,

befallen.

Beget, լիւլիւր էլիւէ :

begat, begot, } begotten.

begot.

Հայ	Անգլ	Յեր'ի Ժի'ի
Begin, պաշլահա՞նք ,	began,	begun.
Behold, կենդանի ,	beheld,	beheld.
Belay, խեղճ պաշլահա՞նք ,	belaid, ք	belaid. ք
Bend, եղև , եղևիկ ,	bent, ք	bent. ք
Bereave, հանձնա՞նք քուհա՞նք ,	bereft,	bereft. ք
Beseech, բնա՞նք երկն ,	besought,	besought.
Bet, պահա՞նք երկն ,	bet, ք	bet. ք
Betide, լա՞նք լա՞նք ,	(betided,	betided.
	(betid,	betid.
Bid, երկն երկն ,	bid, bade,	bid, bidden.
Bind, պաշլահա՞նք ,	bound,	bound.
Bite, լա՞նք ,	bit,	bitten, bit.
Bleed, (գա՞նք) ա՞նք ,	bled,	bled.
Blend, խա՞նք երկն ,	blent, ք	blent. ք
Bless, Բա՞նք երկն ,	blest, ք	blest. ք
Blow, երկն ,	blew,	blown.
Breed, հա՞նք երկն ,	bred,	bred.
Break, քուհա՞նք ,	broke, brake,	(broken . (broke.
Bring, կենդանի ,	brought	brought.
Build, պահա՞նք ,	built, ք	built. ք
Burn, երկն , երկն ,	burnt ք	burnt. ք
Burst, լա՞նք ,	burst,	burst.
Buy, ա՞նք ա՞նք ,	bought,	bought.
Cast, ա՞նք ,	cast,	cast.
Catch, քուհա՞նք , լա՞նք ,	caught, ք	caught, ք
Chide, աղա՞նք ,	chid,	chidden, chid.
Choose, երկն ,	chose,	chosen.
Cleave, երկն ,	(cleaved,	cleaved.
	(clave,	
Cleave, երկն ,	(cleft,	cleft, cloven, ք
	(clove,	

ግጥም	ግጥም	ግጥም
Cling, ማጥፋት, ማጥፋት,	clung,	clung.
Clothe, ከገጽ ጥጥሮች,	clad, ት	clad. ት
Come, ከገጽ,	came,	come.
Cost, ትግላት ስራዎች, ጥገኛነት,	cost,	cost.
Creep, ለገጽ ለገጽ, ማጥፋት,	crept,	crept.
Crow, (ከሮሮ) ለገጽ ለገጽ,	crew, ግ	crowed.
Cut, ለገጽ ለገጽ,	cut,	cut.
Dare, ለገጽ ለገጽ ለገጽ ለገጽ,	durst, ት	dared.
Deal, ማጥፋት ለገጽ ለገጽ,	dealt, ት	dealt. ት
Dig, ማጥፋት,	dug, ት	dug. ት
Do, ለገጽ ለገጽ, ለገጽ ለገጽ,	did,	done.
Draw, ለገጽ ለገጽ,	drew,	drawn.
Dream, ማጥፋት ለገጽ ለገጽ,	dreamt, ት	dreamt. ት
Dress, ከገጽ ለገጽ ለገጽ ለገጽ,	drest, ግ	drest. ግ
Drink, ለገጽ ለገጽ,	drank,	drunk.
Drive, ለገጽ ለገጽ, ለገጽ ለገጽ ለገጽ,	drove,	driven.
Dwell, ማጥፋት, ማጥፋት ለገጽ ለገጽ,	dwelt, ት	dwelt. ት
Eat, ለገጽ ለገጽ,	ate,	eaten.
Fall, ለገጽ ለገጽ,	fell,	fallen.
Feed, ለገጽ ለገጽ ለገጽ ለገጽ,	fed.	fed.
Feel, ለገጽ ለገጽ ለገጽ ለገጽ,	felt,	felt.
Fight, ለገጽ ለገጽ ለገጽ ለገጽ,	fought,	fought.
Find, ማጥፋት,	found,	found.
Forbear, ማጥፋት ለገጽ ለገጽ,	forbore,	forborne.
Forget, ማጥፋት,	forgot,	(forgotten.)
Forsake, ለገጽ ለገጽ ለገጽ ለገጽ,	forsook,	(forgot.)
Flee, ማጥፋት ለገጽ ለገጽ,	fled,	forsaken.
Fling, ማጥፋት, ለገጽ ለገጽ ለገጽ ለገጽ,	flung,	fled.
Fly, ማጥፋት,	flew,	flung.
Freeze, ማጥፋት,	froze,	flown.
		frozen.

Հալ	Մազր	Յեր' ի ճի'լ
Freight, Կէօյէ եկեալեթ, freighted ,		fraught. Գ
Get, երէնեթ , ելէ կեղերեթ, got ,		got, gotten.
Give , ղերեթ ,	gave ,	given.
Gild , Էւրղլւմեթ ,	gilt, Գ	gilt. Գ
Gird , Գըւլմեթ ,	girt, Գ	girt. Գ
Go , կեթ ,	went	gone.
Grave, օյմեթ ,	graved,	graven. Գ
Grind , Էյեթ ,	ground ,	ground.
Grow, ալմեթ , ալլւմեթ ,	grew ,	grown.
Hang, աամեթ ,	hung, Գ	hung. Գ
Have, հալեթ օլմեթ ,	had,	had.
Heave. ալմեթ , եկեալեթ ալմեթ ,	hove, Գ	hoven. Գ
Hew, ալլեթ ելէ ալլեթ ,	hewed ,	hewn, Գ
Hear, ելլեթ ,	heard,	heard.
Hide , կեղլեթ ,	hid ,	hidden, hid.
Hit, լարթմեթ , Էալեթ Էթ ,	hit,	hit.
Hold, լեթմեթ , Գալլ Էթ ,	held,	held, holden.
Hurt , Էնճեթ ,	hurt,	hurt.
Keep , ալլմեթ ,	kept,	kept.
Kneel , ալլ շեօթ ,	knelt , Գ	knelt.
Knit , եօրեթ ,	knit, Գ	knit. Գ
Know , ալլեթ ,	knew ,	known.
Lade , եկեալեթ ,	laded ,	laden.
Lay, Էալլմեթ ,	laid,	laid.
Lead, Գըլլալլմեթ ,	led ,	led.
Lean , ելլեթ , ալլմեթ ,	leant, Գ	leant. Գ
Leap, ալլմեթ ,	leapt, Գ	leapt. Գ
Learn, ելլեթ ,	learnt, Գ	learnt. Գ
Leave, ալլմեթ ,	left ,	left.

Հայ

Անգլ

Անգլիական

Lend, եօթնանձ վերսե+, էյ- րեկե վերսե+,	lent,	lent.
Let, Դն' էրեկե+, Բն- նը վերսե+,	let,	let.
Lie, եմբնագ, (Lie, եմբն -եյեկե+, գըլլաւի տիր)	lay,	lain.
Light, եմբնագ. այրելեգ էրեկե+,	lit, †	lit. †
Lose, լայն էրեկե+,	lost,	lost.
Load, եե-+էրեկե+,	loaded,	laden. †
Make, եմբնագ, գըլլագ,	made,	made.
Mean, Կեկե+ էրեկե+, Կե- յեկե էրեկե+,	meant,	meant.
Meet, գըլլագ, գըլլագ, գըլլագ	met,	met.
Mislead, Կըլլագ- եօլլաւի նմոյրեկե+,	misled,	misled.
Mow, օրե կեկե+,	mowed,	mown. †
Pay, եօթնեկե+,	paid,	paid.
Pass, կեկե+,	past, †	past. †
Pen, Կըլլագ գըլլագ, -եկե էրեկե+,	pent, †	pent. †
Plead, Կըլլագ-եկե Գըլլագ- Կե-+էրեկե+ Կեկե էրեկե+,	plead, pled, †	plead, pled. †
Prove, եմբն էրեկե+,	proved,	proven. †
Put, լայն էրեկե+, գըլլագ,	put,	put.
Quit, Երե+ էրեկե+,	quit, †	quit. †
Rap, լայնագ, Կըլլագ էրեկե+,	rapt, †	rapt. †
Read, օգնագ,	read,	read.
Reave, Կըլլագ-էրեկե+,	reft,	reft.
Rend, երեկեագ,	rent,	rent.
Rid, Կըլլագ-էրեկե+ Կըլլագ- Կըլլագ,	rid,	rid.

ጸጠ

- Slay, ተጠጥሎት ,
 Sleep, ማጠጥፍት ,
 Slide, ተጠጥፍት ,
 Sling, ማጠጥፍት ስጥፍት , }
 ስጥፍት ስጥፍት , }
 Slink, ማጠጥፍት ,
 Slit, ማጠጥፍት ስጥፍት ,
 Smell, ተጠጥፍት ,
 Smite, ማጠጥፍት ,
 Speak, ማጠጥፍት ,
 Speed, ማጠጥፍት ስጥፍት ,
 Spell, ስጥፍት ስጥፍት ,
 Spend, ማጠጥፍት ስጥፍት ,
 Spill, ማጠጥፍት ,
 Spin, ማጠጥፍት ,
 Spit, ስጥፍት ስጥፍት ,
 Split, ስጥፍት ,
 Spread, ስጥፍት , ስጥፍት ,
 Spring, ማጠጥፍት ,
 Spoil, ማጠጥፍት ,
 Stay, ተጠጥፍት ,
 Stand, ማጠጥፍት ,
 Stave, ተጠጥፍት ,
 Steal, ማጠጥፍት ,
 Stick, ስጥፍት ስጥፍት ,
 Sting, (ማጠጥፍት) ስጥፍት ,
 Stride, ማጠጥፍት ስጥፍት ,
 Strike, ማጠጥፍት ,
 String, ስጥፍት ስጥፍት ,

ፀጠ

- slew, ስጥፍት ,
 slept, ስጥፍት ,
 slid, ስጥፍት ,
 slung, ስጥፍት ,
 slunk, ስጥፍት ,
 slit, ተጠጥፍት ,
 smelt, ጥጥፍት ,
 smote, ስጥፍት ,
 spoke, spake, spoken, ስጥፍት ,
 sped, ተጠጥፍት ,
 spelt, ጥጥፍት ,
 spent, ስጥፍት ,
 spilt, ተጠጥፍት ,
 spun, span, spun, ስጥፍት ,
 spit, spat, ስጥፍት ,
 split, ስጥፍት ,
 spread, ስጥፍት ,
 (sprang, ስጥፍት ,
 (sprung, ስጥፍት ,
 spoilt, ጥጥፍት ,
 staid, ተጠጥፍት ,
 stood, ስጥፍት ,
 stove, ጥጥፍት ,
 stole, ስጥፍት ,
 stuck, ስጥፍት ,
 stung, ስጥፍት ,
 (strode, ስጥፍት ,
 (strid, ስጥፍት ,
 struck, ስጥፍት ,
 strung, ስጥፍት ,

ፀጥ ስጥፍት

- slain.
 slept.
 slidden, slid.
 slung.
 slunk.
 slit. ተጠጥፍት
 smelt. ጥጥፍት
 smitten, smit.
 spoken.
 sped. ተጠጥፍት
 spelt. ጥጥፍት
 spent.
 spilt. ተጠጥፍት
 spun.
 spit.
 split. ተጠጥፍት
 spread.
 sprung.
 spoilt. ጥጥፍት
 staid. ተጠጥፍት
 stood.
 stove. ጥጥፍት
 stolen.
 stuck,
 stung.
 stridden.
 strid.
 (struck.
 (stricken.
 strung.

Հայ	Մարդ	Ֆեր'ի Բեր'
{ Strive , շարաւարժ , +	strove ,	striven.
{ Strew , արւարժ , ետեւ ,	{ strowed ,	strewed.
	{ strowed ,	strown.
{ Swear , ետեւ երեւ ,	{ swore ,	sworn .
	{ sware ,	
Sweat , թերթեւ , †	sweat , †	sweat . †
Sweep , արեւարժ ,	swept ,	swept.
Swell , արարժ ,	swelled ,	swollen . †
Swim , երեւ ,	{ swam ,	swum .
	{ swum ,	
{ Swing , արարժ , †	swung ,	swung.
Take , արժ ,	took ,	taken.
Teach , երեւեւ ,	taught ,	taught.
Tear , երթարժ ,	tore , tare ,	torn .
Tell , արեւեւ ,	told ,	told.
Think , արեւեւ ,	thought ,	thought.
{ Thrive , թարաւարժ ,	throve , †	thriven . †
Throw , արժ ,	threw ,	thrown .
Thrust , արժ ,	thrust ,	thrust .
{ Tread , արժ արարժ , †	trod ,	trodden , trod .
Unbind , արեւ ,	unbound ,	unbound.
Wax , թարաւարժ ,	waxed ,	waxen . †
{ Wear , արեւեւ † արարժ ,	wore ,	worn .
Weave , արժ ,	wove , †	woven . †
Weep , արարժ ,	wept ,	wept.
Wake , արարժ ,	woke . †	woke . †
Wed , երեւ ,	wed , †	wed . †
Wet , թարարժ , թարարժ ,	wet , †	wet . †
{ Whet , արեւ ,	whet , †	whet . †
Win , արարժ ,	won ,	won.
{ Wind , արարժ , †	wound ,	wound ,
Withdraw , արեւ արեւ ,	withdrew ,	withdrawn.

Հայ

Մազը

Ֆեր'ի Գի'ի

Withstand, <i>դառնալու</i> ,	withstood,	withstood.
Work, <i>իշխել</i> ,	wrought. Գ	wrought. Գ
Wring, <i>սուրբալու</i> ,	wrung,	wrung.
Write, <i>գրելու</i> ,	wrote,	written.

ԼՈՒՂԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

So, 0 <i>սեպտեմբեր</i> :	Wasp, <i>կշեք արքայ</i> :
Butterfly, <i>Քեփուկ</i> :	After, . . . <i>տէն սօնկրա</i> ,
Learned, <i>Մա'լիւմաթ</i> :	. . . <i>'ագապընտա</i> :
To beg (Գ) , <i>Տիւնմէք</i> :	To ask, <i>Սօրմագ, իսթէմէք</i> :
George has hurt himself.	<i>Գէորգ ինճինտի</i> :
Take care, you will hurt yourself.	<i>Սագըն , ինճինտի</i> :
Sarah and I have hurt ourselves.	<i>Պէն զէ Սարա ինճինտիք</i> :
The horse hurt several people.	<i>Աթ խայլի քիմսէլէրին էլինի ալաղընը ինճիթտի</i> :

266. Exercises

1. A certain man went to buy some apples, and found six kinds in the market. 2. He could not decide which kind to buy, and so he asked advice of an old man. 3. The old man told him to buy whichever kind he liked best. 4. But the man said, «I don't know whether the red, the white, the green, or the yellow apples are the best.» 5. Then the old man said, «It is better to buy the first good apples which you see, than to lose the opportunity to buy any, by spending the day in seeking the best.» 6. What color do you like best? 7. I like

blue best for the sky, green best for the grass, and red best for roses. 8. If a blind man goes into a crowd he finds his way with his hands. 9. The fire last night, as I thought, was in the village, but this morning I hear that it was in my brother's house. 10. Forty-five men came here to-day to beg for bread. 11. If you eat too much you will hurt yourself. 12. What shall we eat for dinner? 13. Bread and meat are enough for me. 14. If you will come to my room for a minute I will show you a picture of your parents and your brothers and sisters.

267. ՄԻՍՍԱԼԼԷՐ

1. Քէտինիզ ֆարէ թուր ույօր մը : 2. Տիւն իքի ֆարէ թուր տը : 3. Քէնտին իչիւն պիր քիթապ (սաթըն) ալ տըն մը : 4. Փէտէրիմ պիր տանէ պէնիմ իչիւն ալմը իտի : 5. Անդրէաս հալա քէյֆօնի մի տիր : 6. Պիր աղ էյի տիր, դապիլքի եարըն մէքթէպէ կէլէ : 7. Յովհաննէս քէնտի գալէմինի քէսէր իքէն էլի ինճինտի : 8. Գալէմ քէսէ պիլի՞ր մի : 9. Պունտան էվվէլ իսայլը քէսմիլ տիր : 10. Տիլէնմէքտէ օլան իսթիյարը կէօրտի՞ն մի : 11. Էվվէթ, թէրդինին տիւքքեանը էօնիւնտէ կէօրտիւմ : 12. Օրատա նէ՞ եափայօր իտի : 13. Օրատա պիր էսքի սէթրի իսթէմէք իչիւն տուրույօր իտի : 14. (Պիր տանէ) ալա պիլտի՞ մի : 15. Ալիպա ալտը : 16. Տիւն ագչամ էյի ույույա պիլտի՞ն մի : 17. Էվվէթ, չօդ ույուտըմ, ամմա վալիաէմ ույույամատը : 18. Աճապ նէյի՞ վուր տուլար (to shoot) : 19. Քիւչիւք գըզը ըսըրան դուր տուրմուշ քէօիէյի վուրտուլար : 20. Գափուլը գափա՞ր մըսըն : 21. Չօգտան գափատըմ : 22. Եըլտըզլար կէճէ էյին փարլարլար՞ մը : 23. Հալա պուլուլթլը իսէ փարլար մազլար : 24. Շու չօճուգ քէփէնէյի թուրթա պիլի՞ր մի :

25. Արտընճա գօշտը . ամա թութամատը : 26. Հան-
կըսը տահա էյի տիր , կիթմէք մի , կիթմէմէք մի : 27.
Միւմքին օլտա , կիթմէզ իտիմ : 28. Գարընտաշըն նիջիւն
սաղըրըյօր : 29. Անը պիր էշէք արըսը սօգտը : 30.
'Ամճան պիզէ պիր հիքեայէ սէօյլէօր մի : 31. Զանն էթ-
մէմ , չիւնքի տիւն ագչամ սէօյլէտի : 32. Օլ վագըթ
իսթանսօլտա սաքին օլտյօր իտի : 33. Զիֆթճիհիզ պիր
գաշ սըղըր սաթուն տլմագ իսթէյօր մը : 34. Էվվէթ ,
իսթէյօր , վէ շիմտիյէտէք (already) պէշ չիֆթ սըղըր
(սաթըն) տլմըշ տըր : 35. Օլթիւճճար զէնկիլն մի տիր :
36. Վագթիյլէ չօգ զէնկիլն իտի , լաքին կէմիսի տէր-
եատէ (ocean) զարգ օլտու :

Գրգ պէտխնի Տէրս — Lesson 45.

ՍԷՄԱԻ ՖԻԼԼԵՐ (ԴԷԼԵՐ)

ԼՈՒՂԻԹԻԿԻ

Hay, Գուրու օթ :	Oats, Եուլաֆ :
Swallow, Գըրլանդըն :	Piece, Փարչա :
Field, Թարլա :	Toy, Օյունճագ :
Mud, Զամուր :	Straw, Սաման :
Book-store, Բիթապճը	To skate, Պուզ իւզէրինտէ
տիւքքեանը :	գայարագ օյնամագ :
Eloquently, Ֆէսահաթլէ :	Eloquence, Ֆէսահաթ :
Exactly, Թամմ :	Remark, Սէօզ, իսթար :
Needy, Մուհթամ :	To grow rich, Զէնկիլն օլմագ
What has become of	Բէօիէյին նէօ օլտու :
your dog?	

Did you hear the bell	Ձանըն չալընտըղընը իշիթ-
ring?	տի՞ն մի :
I did not (<i>hear it</i>),	Իշիթմէտիմ :
The other day,	Պիր գաչ կիւն էվվէլ :
At this remark,	Պու սէօղ իւզէրինէ :
Mr. Brown spoke elo-	Մր. Պրաուն ֆէսահաթլէ
quently,	սէօյլէտի :
He spoke exactly one	Թամմսլիր սա'աթ սէօղիւնէ
hour,	տէվամ էթտի :

268. ՄԻՍՍԵԼԼԻՐ

1. Ինէքլէր նէ՞ եէրլէր : 2. Ինէքլէր օթ , գուրու օթ վէ եուլաթ եէրլէր : 3. Շարլ վէրտիյիմ մէյվէյի եէտի՞ մի : 4. Խայր , եէյէմէտի : 5. Խօճամըզ նէ՞րէյէ կիթտի : 6. Պա՛զը եէնի քիթասլ ալմագ իշիւն քիթասլ մաղաղտընա կիթտի : 7. Կէլ, Հէնրի , սէնինլէ պուզ իւզէրինտէ գայմաղա կիտէլիմ, պուզ փէք գալըն օլմուչ տըր : 8. Հէնրի «Պէնիմ գըղաղըմ եօգ տըր» տէտի : 9. Պու սապահ նէ՞ զէման ույանտըն (գալգտըն) : 10. Էրքէն , սա'աթ պէշտէ ույանտըմ : 11. Օլ վագըթ նէ՞ եափտըն : 12. Սահրայա կիթտիմ, վէ քէօփէյիմ Ֆիտօ (տախի) արտըմճա կէլտի : 13. Թէյգէսի անա նէ՞ կէօսթէրտի : 14. Փէգ չօգ օյունճագ կէօսթէրտի : 15. Ֆէնա սէօղլէր սէօյլէմէքտէ պուլունմըլ օլան ատէմի կէօրտի՞ւն մի : 16. Նէ կէօրտիւմ, նէ տէ կէօրմէք իսթէրիմ : 17. Քիմնէ ալմամըլ տըր : 18. Օլ ատէմի նի՞շիւն մահպուս էթմիշլէր : 19. Զիրա չիֆթճինին իքի սըղըրընը վէ սլիր աթընը չալմըլ տըր : 20. Եաղըխանէնին իւզէրինէ գօտըղըմ գալէմի ալտը՞ն մը : 21. Գուրչուն գալէմիմի ճէպլիմտէն քի՞մ ալմըլ տըր : 22. Քիմնէ ալմամըլտըր : 23. Սէն քէնտի գասահաթընը իգրաթ էտէր իսէն , խօճա սէնի 'աֆվ էտէր : 24. Յովհաննէս նէ՞

օլտու : 25 . Ֆագիրի վէ մուհթաճը ունութմա : 26 . Հագիրգաթը սէյլէ՞մէտի մի : 27 . Թէմամէն սէյլէմէտի : 28 . Տէրեա իւզէրինտէ ֆուրթունա օլտու մը : 29 . Ոայր , վէ լաքին կէմի հարէքէթ էթտիյի էսնատէ (to start) , բիւզկեար փէք շէտիտ իտի : 30 . Մարիամ օլ զէման նէ՞ եափտը : 31 . Պու սէօզիւն իւզէրինէ կիտիպ ոտայը սիւփիւրտիւ : 32 . Օլ կէմինին գափտանը թէճէմմիւ՝ էտէնլէր արասընտա՞ մը իտի : 33 . Էվվէթ , մէրգում գալգըպ սէյիւք ֆէսահաթլէ սէյլէտի : 34 . Եանընդտա նէ՞ գատար միւտտէթ գալտը (էյլէնտի) : 35 . Եանըմըդտա իւչ հաթթա գալտը : 36 . Փէտէրինիզ պու էվի եափմագ իչիւն (եափմագտա) նէ՞ գատար փարա սարֆ էյլէտի : 37 . Թամմ պիլմէմ , անճագ շու գատար պիլիրիմ քի խայլի սարֆ էյլէտի : 38 . Անպարմըղա եաղըն գըրլանղըճլարըն եափտըղը կիւզէլ եուվալարը կէօրմիւլ մի սինիզ : 39 . Էվվէթ , պիր կիւն կէօրտիւմ : 40 . Նէտէ՞ն (նէքէրէսթէտէն) եափըյօրլար : 41 . Էսքի եուվանըն պիր փարչատընը կէօրտիւմ , չամուր իլէ սամանտան եափըլմըլ ըտը :

Գըրգ ալքըննը Տէրս — Lesson 46 .

ՍԵՄԱՆԻ ՃԻՂԼԷՐ (ԴԵՆՄ)

Չօղա վարմադտան ,	Soon .
Կիւնէշ պաթմըլ տըր ,	The sun has set .
I thought and thought ,	Չօգ տիւչիւնտիւմ :
It was June ,	Վագըթ Յունիս իտի :
At a great distance ,	Ուզագտա :
Spelling-book , Հէճէ քի-	Bible , Քիթապը Մուգատ-
թապը :	տէս :
Flour , Ուն :	Worthy , Լայըգ :

Pail, Գօղա :	Honest, Միւսթ աղիմ :
Bitterly, Աճը աճը :	Conduct, Թափր ու հարէ :
Loss, Զարար :	Silken, Իփէքլի : քէթ :
Contract, Գօնթրաթօ , մուդալէլէ :	To stumble, Այադ պիր եէրէ իլիշմէք :
Early, Էրքէն :	Purse, Քիսէ :
To please, (միւթէ'ատտի) Սէվինտիրմէք :	To deserve, Միւսթ ահադդ օլմադ :
Late, Կէճ :	

269. ՄԻՍԱԼԼԻՐ

1. Աննա՝ Լուսիա հանքմըն էվինէ նի՞չիւն կիտիյօր :
 2. Մէրգումէ քէնտի հէճէ քիթապընը եըրթմըշ , աճը
 սէօյլէմէյէ կիտիյօր : 3. Ալլահա մադպուլ օլմադ իչիւն
 նէ՞ էտէյիմ : 4. (Անըն) Քիթապը Մուգատտէատէ տէտի-
 յինի էթմէլիսին : 5. Տէրսինիլ չօգ կի՞ճ մի իտի : 6.
 Էվլէթ , աճըն իւղէրինէ չօգ տիւշիւնտիմ , ամմա աճկա-
 յամատըմ : 7. Թովմաս զայպ էթտիյի քիթապը պուլտո՞ւ
 մը : 8. Էվլէթ , 'ամճասընըն պաղչէսինտէ պուլտու . օ-
 րատա պրադմըշ իտի : 9. Տանիէլ տիլ չէօքիւպ Ալլահա
 տու՝ա էյլէտի : 10. Օլ քիւշիւք Քիտան պէօյիւյիւպ պիր
 մէֆրէթ աղաճ օլտու : 11. Գէօրգ չիմէն իւղէրինտէ օ-
 թուրուպ փէտէրինի պէքլէտի : 12. Զօղա վարմաղտան
 կիւնէր ուզատը վէ կիւնէշ գըղտը : 13. Պիր դաշ չի-
 չէք գօփարմադ իչիւն պիր աղաճ ալթընտա տուրտու-
 լար : 14. Թովմաս քէնտի տէրսինի պիլի՞ր մի : 15. Փէք
 էյի պիլիր : 16. Ուն նէտէ՞ն ետիւրըր : 17. Պուղտայ-
 տան ետիւրըր : 18. Աճընըլ նէրէյէ կիթտի : 19. Պէշ
 սէփէթ եուսուրթա ալմադ իչիւն չարշույա կիթտի : 20.
 Կիւնէշ շիմտի պաթտը՞ մը : 21. Էվլէթ , կիւնէշ ալթը
 պուչուգտա պաթտը : 22. Այ տօղունճա չօգ եըլտըլ
 կէօրէմէտիք : 23. Մարիամ գըրմըղը վէ մափի չիչէքլէրի՞

կէօրիւնճէ, անլէրի թօփլամաղա պաշլատը: 24. Օլ խա-
թըրչինաս դարը պիղէ պիր գօղա (տօլուսը) սու կէթիր-
տի: 25. (Սէնին) փէտէրինտէն էվվէլ պու էվտէ քիմ սա-
քին օլուր խտի: 26. Օլ տտէմ չօգ զէնկին խտի, ամմա
ֆագիրէ աղ վէրիր խտի: 27. Սօղուգ պիր սապահտա
Յովհաննէս մէքթէպէ կիթտի: 28. Տէրսինի էօյրէնմէ-
յօր իսէ, գուսուր քէնտինին տիր: 29. Սէնի սէվմէ-
յօրլար իսէ (մէճհուլ) սէվիլմէյէ լայըգ տէյիլին: 30.
Էկէր միւսթագիմ պիր քիմսէ տէյիլ իսէ, քէնտինի սէվ-
մէզլէր (մէճհուլ):

270. ՄԻՅԱՆԱԼԷՐ

1. Կէօրտիւյիւմիզ ատէմի Ստեփան թանը՞ր մը: 2. Էվ-
վէթ, անը չօգ էյի թանըր: 3. Վա՛իզի պէքլէտիլէր, ամ-
մա կէլմէտի: 4. Մէքթէպէ կիտէճէք վագըթ մը տըր:
5. Էվվէթ, վագըթ տըր. չանըն չալընտըղընը իշիթ-
մէտին մի: 6. Աղաճըն ալթընտա օթուրուպ պիրլիք-
տէ գօնուչտըլար: 7. Եազ կէլտի, մէյվէ կէթիրտի: 8.
Վաթլէ Դեհտեմրեր իտի, վէ բիւզկետար գուվվէթլէ է-
սէյօր խտի: 9. Եումուրթալար եուվտտան տիւշտիւ,
վէ դուշ ուչտու (կիթտի): 10. Սէնին պու հարէքէ-
թին իչիւն չօգ էսէֆ էյլէտիմ: 11. Ճանֆէս քիսէմի
քիմ պուլմուշ տըր: 12. Պէն պուլմատըմ: 13. Չօճուգ-
լարտան պիրի անը պուլմուշ օլմասը միւհթէմէլ տիր:
14. Մէքթէպի պրագտը, վէ հէր շէյի ունութտը: 15.
Քէնտինի կէօրտիւյիւմտէ, պաղչէսինտէ Եէրի գագըյօր
խտի: 16. Իքի քեատէ սօղուգ սու իչտի: 17. Եիւքսէք
պիր սէտա իլէ պաղըրտը, վէ սէսի ուղագտա իշիտիլ-
տի: 18. Քէնտի քիւշիւք օտատընա գափանտը: 19. Ֆա-
թիր օլտու, վէ էվինի սաթտը: 20. Եէնի փատիչահը կէօր-
միւշլէ՞ր մի: 21. Կէօրմէք խթէտիլէր, ամմա կէօրէմէ-
տիլէր: 22. Ավճը օրմանա կիթտի, վէ իքի (տանէ) կիւ-

գէլ գուշ վուրտու : 23. Յովհաննէս քէնտի էսվապընը
լսլաթտը՝ մը, 24. Հարաքէթի հագգընտա տիւշիւնտիւ,
վէ աճը աճը աղլատը, 25. Զարարըն չօգ օլտըղընը կէօր
մէքլէ գօնթրաթօտան կէրի չէքիւտի : 26. Պիր երեք-
սէք սէս իշիթտիմ, վէ տէր հալ տըղարը գօշտուժ : 27.
Պէօյլէ օլաճաղընը քի՞մ պիլիւր իտի : 28. Մովսէս աղա իշ
գօնուճաղ իշիւն էր տէ կիթտիք, կէճ տէ, լաքին քէն-
տինի աւլա էվոտ պուլամատըգ : 29. Այաղըմ պիր շէյ
իլիճմէսէ իտի, տիւճմէզ իտիմ : 30. Արգամ սըրա կէլ
սէ իտին, նէրէտէ սաքին օլտըղըմը կէօրիւր իտին : 31.
Կէլէճէյինիգի պիլէմ, չսըշտյա կիթմէմ :

Գրք Եէսիննի Տէրս — Lesson 47.

ՊԱՋԸ ԻՋԱԼԱԹ

271. Օսմոնլըճատա միւթավա՛ա¹) ֆի'լի (չէքիւնմէք,
եըգանմագ կիպի), միւշարէքէ²) ֆի'լի (տէօյլէճմէք,
սէօյլէճմէք կիպի) վէ միւթէ'ատտի ի գըյասի ֆի'լի³)
(սէվարմէք. կէթիլթմէք կիպի) եէրինտէ ինկիլզէտէ
մախտուս սըղէլէր օլմատըղընտան, պուշլարըն թէր-
ճէմէսի պէր վէճճի աթի օլուր :

272. Ֆի'լի միւթավա՛ա թէրճէմէսի՝ թէրճէմէ օլու-
նաճագ ֆի'լին աւըլ մաստարը մա'նաօընը իֆատէ է-
տէն ինկիլզէ քէլիմէյէ լաղըմ օլան զամիրի թէրքիպի
(պէնա 97) իլավէսիյէ օլուր : Մէսէլա. Էօրթիւնտիւ-
լէր, They covered themselves. — Կիյինտիլէր, They
dressed themselves. — Սօյունըլար, They undressed
themselves. — Եըյգանճաղըմ, I shall wash myself. —
Էյէր կիլէնիւր իտէ, If he hide himself.

1. Reflexive verb, կրտորակերպ չէգործ : 2. Reciprocal verb, ֆո-
խադարձ բայ : 3. Causative verb, Անցողական :

273. Ֆի'լի միւշարէքէ թէրճէմէսի՝ թէրճէմէ օլու-
նաճագ ֆի'լին աւըլ մաստարը մա'նաօընը իֆատէ է-
տէն ինկիլզէ քէլիմէյէ one another, each other
together քէլիմէլէրինին պիրի իլավէսիյէ օլուր : Մէ-
սէլա. Սէվիշարիլէր, They loved each other. — Վու-
րուշաճագլար, They will beat one another. — Գօ-
շտուշլար, Let them run together.

274. Ֆի'լի միւթէ'ատտի գըյասի թէրճէմէսի՝ թէր-
ճէմէ օլունաճագ ֆի'լին աւըլ մաստարընըն ինկիլզէսի
իլէինէ to cause, եա to make*, եա to have*, եա to
get (սէպէլ օլմագ) եա to allow, եա to let* (բաշտի վէր-
ճէ) ֆի'լիլէրինտէն եէրինէ կէօրէ միւնասիպ պիր սըղէ կէ-
թիլիմէքլէ օլուր : շու գատար քի իլքաէ տիւշէն ֆի'-
լին մէֆուլ օ ֆի'լիլէ մաստարըն արասընա տիւշէր :
Մէսէլա (ֆիլանա) . . . եաղտըրմագ To cause . . . to
write, to allow . . . to write, to let . . . (to) write
վէ ղայրիհա :

275. Թէրճէմէ օլունաճագ ֆի'լի միւթէ'ատտի գը-
յասինին ալէթի իճրասը մէղքիւր իտէ, ինկիլզէտէ իտ-
թի՛մալ օլունան մաստար պինա ի մա'լիւմ մաստարը օ-
լուր : Մէսէլա. Մէքթուպը Յովհաննէսէ եաղտըրմա-
ղըմ, I shall have John (to) write this letter. — Գալ-
ֆայա պիր էվ եափտըրմաճաղըմ. I shall cause the archi-
tect to build a house. — Պօղոսա պիր չիֆթ գուշտուրա
եափտըրմըմ. I got Paul to make me a pair of shoes.

276. Թէրճէմէ օլունաճագ ֆի'լի միւթէ'ատտի գը-
յասինին ալէթի իճրասը մէղքիւր տէյիլ իտէ, մաստար
պինա ի մէճնուլտէն օլուր : Մէսէլա. Մէքթուպը եաղ-
տըրմաճաղըմ, I shall have the letter (to be) written. —
Պիր էվ եափտըրմաճաղըմ, I shall cause a house to be

* Պու ֆի'լին 'ազապընտա տիւշէն մաստարըն էտամը (to) հագգի
օլունուր :

made.—Պիւր չիֆթ Գուհուրա եւփորըրում, I had a pair of shoes (*to be*) made.—Պու կիւն սա'աթըմը չալտըրում, I had my watch (*to be*) stolen (*եախօտ* I allowed my watch to be stolen) to-day.—Պէնիմ իչիւն պիր սէթրի եւփորապիլիօր միսին, Can you get (*եախօտ* have) a coat (*to be*) made for me? Եարըն պիր տանէսինի կէթիրտիրիմ, I will have one (*to be*) brought to-morrow.

ԱՌՆԱԳԱՅԻՆՆԵՐ

Almost, Ազ Գալտը (քի...) Bear, Այը
Against, Իւզէրինէ, To undress, Սոյմադ,
Գարըը, (Ելալիսէ իչիւն)
Custom, 'Ատէթ, At last, Էնճամ,
Freely, Սէրպէսթճէ, In haste, 'Ալէլ 'սճէլէ,
Force, Գուզլէթ, To fight, Ղազլա էթմէք,
Machine, Մաքինա, Pantaloons, Փանթալօն,
Well, Գույու, Wheel, Չարդ,
Onward, Իլէրլյէ տօղրու, Vapor, Պուխար,
To intend, Նիյէթ էթմէք, To revolve, Տէվր էթմէք,
To repair, Թա'միր էթմէք, To warm, Ըսթթմադ,
Bush, Չալը, To wipe, Սիլմէք,
Պիզ չօդ օգուժողա ալըջ- We have accustomed our-
ալըդ, selves to read a great deal.
Մարիամ չօդ զահմէթէ Mary is giving herself
կիրիչիօր, much trouble.
Թիւրքճէ իլէ պէյանը էֆ- Can he express himself
քեար էտէ պիլիօր մի, in Turkish?
Իչիլթմէք, To make... move.
Ալտաթմադ, To deceive.
(Յիւլանա) ալըմադ, To accustom one's self to...

Թէվէքքիւլ էթմէք, To commit one's self to...
Օթուրմադ, To sit down.
Գանդալ օլմադ, To coil up.
Ֆըրլամադ, To dart, to spring.
Հէման Հէման, Almost.
Թէքէլիւմ էթմէք, To speak.
Բիւզկեար էվիմիզէ չարփար, The wind strikes our house.
I enjoyed myself very much, Չօդ էյլէնտիմ, չօդ քէյֆ-
ալմիմ,
He has not yet come, Տահա կէլմէտի,
Have you received your books? Քիթապլարընըդը ալտընը՞դ
մը,
Not yet, they will be ready to-morrow, Տահա ալմատըդ, եարըն
հազըր օլաճադ,
Don't take too much trouble, Չօդ զահմէթէ կիրիլմէ,
Come let us talk together, Կէլ սէյլէլէլիմ,
The wind strikes against the wheel and the mill- stones revolve, Բիւզկեար չարդա չարփար
տէ տէյրիմէն թաշարը
տէվր էտէրլէր,

277. Exercises

1. Will you have your shoes made this week?
2. No, I want to have my pantaloons made first.
3. What ought I to do in a time of danger? 4. Commit yourself to God. 5. Shall we see each other soon? 6. No, we shall have to wait until March.
7. Are the children ready for breakfast? 8. No, they have not yet washed themselves. 9. Tell Mary to dress herself, it is almost time to go to school. 10. Please not to give yourself so much trouble. 11.

This morning a soldier killed himself. 12. Susan is a very modest girl, she never praises herself. 13. They had worked together very hard, and being tired, sat down under a tree. 15. Mr. Brown cannot easily accustom himself to the customs of the country. 15. We spent two months in Italy, and enjoyed ourselves very much. 16. Charles can express himself in Arabic very well. 17. Will John have his shoes made this week? 18. No, he wants to have his stockings made first. 19. How does water make machines move? 20. The force of water running or falling causes the wheel to revolve. 21. What makes the sun rise every day, and the seasons follow one another in order. 22. God makes the sun rise and the seasons follow each other. 23. Have you had your room swept? 24. No, I do not wish to let it be swept to day. 25. Are you going to get the kitchen cleaned? 26. I am going to have it done as soon as we find a servant. 27. Have you had the machine brought into the house? 28. Not yet, but I intend to have it done to-morrow.

278. ԳՐԱԴԱՐԱՆԻՔ

1. Ոսկուդ սու իլէ երջգանտընը՞զ մը, 2. Խայր, երջգանմատըմ, քիֆայէթ միգտարը սու եօգ խտի, 3. Քէնտի (միւ"էնէնէս) օղլընըն վէֆաթընտան տօլայը չօգ թէ"էս սիւֆ էտէ՞յօր մը, 4. Էվվէթ. օլ գատար թէ"էս սիւֆ էտէ՞յօր քի թաշար իլէ տէյիւնիւյօր, 5. Քէօյէ պիր այը եափրուսը կէթիրմիւլէր (կէթիրտիլէր), վէ հէփ չօճուգլար տնը կէօրմէյէ գօշուշարլար. 6. Էյլէնտինի՞զ մի, 7. Հագրիգաթ, փէք չօգ էյլէնտիւք, 8. Տօթընըզ իլէ կէօրիւշտիւյիւնիւզտէ պէնի տէրխաթր էտինիզ, 9. Եըլան

էվկէլա գանդալօլտու, վէ անտէնսօնկրա չիֆթճիյէ տօղ-
 րու Փըրլատը: 10. Էն 'ադիլ, վէ էն էյի ատէմլէր տա-
 խի պա'զէն ալտանըրլար: 11. Տըչարը չոգմազտան էվ-
 վէլ ըսընտըգ: 12. Պիր ատէմ հայվանը սէօյլէտէ պիլի'ր
 մի: 13. Զանն էթմէմ, լաքին պու չօպան քէնտի քէօ-
 փէյինի հէման հէման սէօյլէտիյօր խաի: 14. Եէլքէն կէ-
 միլէրի տէրեատա իլէրի տօղրու նի'ճէ կիտէրլէր: 15.
 Բիւզլիեար եէլքէնլէրէ չարփար, վէ կէմիյի եիւրիւտիւր
 (makes it sail): 16. Աթլարընըզը նա'լլաթտընը'զ մը:
 17. Պու կիւն նա'լլաթմազա նիյէթիմիլ վար տըր: 18. Է-
 վինիզի նէ'զէման թա'միր էթտիրէճէք սինիզ: 19. Պու
 սէնէ թա'միր էթտիրէմէյիլ: 20. Թէրզիյէ սէթրինիզի
 նէ'զէման թա'միր էթտիրէճէքսինիլ: 21. Անը թէրզիյէ
 թա'միր էթտիրմէյէճէյիմ: 22. Գօնտուրասընը թա'միր
 էթտիրմի'չ մի տիր: 23. Տահա էթտիրմէմիշ տիր, լա-
 քին կէլէճէք հաֆթատա էթտիրմէք նիյէթի վար տըր:
 24. Սա'աթընըզը նէ'զէման սիլտիրտինիլ (clean): 25.
 կէչէն կիւն սիլտիրտիմ: 26. Շէմսին հէրարէթի սույու
 պուխարա թահվիլ էտէր: 27. Հա'նկըսընը թա'միր
 էթտիրէճէքսին, գօնտուրանը' մը, չիզմէնի' մի: 28.
 Իքիսինի տէ թա'միր էթտիրմէյէ նիյէթիմ վար տըր:

Գըրգ սէֆիզիւնի skru — Lesson 48.

ՊԱ՛ՁԸ ԻԶԱՆՍԹ

279. Պա'զը ֆի'լլէրին իլքինէ ա'թիտէքի էտաթ կէ-
 թիրիւտիքտէ հէր պիր էտաթ քէնտինէ մախսուս մա'նա-
 սընա կէօրէ ֆի'լին մա'նասընը թէպտիլ էտէր, վէ պու
 էթտիրէճէքսին, գօնտուրանը' մը, չիզմէնի' մի: 28.
 Իքիսինի տէ թա'միր էթտիրմէյէ նիյէթիմ վար տըր:

Մէսէլա. (ւ) Mis էտաթը եւէլլը մա'նասընը իփատէ
էտէր :

To take, Ալմագ :

To do, էթմէք :

To lead, Եօլ կէօթէրմէք :

To understand, Անկլամագ :

To date, Թարիխ գօմագ :

To mistake, Եանըլմագ :

To misdo, Եանըլմագ :

Ֆէնալըք էթմէք :

To mislead, Եանկլըլ Եօլ

կէօթիւրմէք :

To misunderstand, Եանկ

լըլ անկլամագ :

To misdate, Թարիխինի

Եանկլըլ գօմագ :

(բ) Over ուլըլ վէ Բէճ-Է-Է մա'նասընը իփատէ է
տէր :

To act, Թագլիտ էթմէք :

To flow, Ագմագ :

To do, Եաթմագ :

To load, Եիւքլէթմէք :

To overact, Հատտէն զի-
յատէ Թագլիտ էթմէք :

To overflow, Թաշմագ :

To overdo, Հատտէն զի-

յատէ Եաթմագ :

To overload, Աշըրը Եիւք

լէթմէք :

(գ) Out Լաֆըլ պաշգասընա նիսպէթլէ շէյաթ օլմագ
մա'նասընը իփատէ էտէր :

To do, էթմէք :

To go, Կիթմէք :

To run, Գօշմագ :

To live, Եաշմագ :

To outdo, Ֆիլանտան զի-

յատէ էթմէք :

To outgo, ... տան զիյա-

տէ Կիթմէք :

To outrun, ... տան զիյա-

տէ գօշմագ :

To outlive, ... տան զիյա-

տէ Եաշմագ :

(դ) Un էտաթը իլքինտէ վագը օլտըլը ֆիլին մա'-
նա ի զըտաթընը իփատէ էտէր :

To tie, Պաղլամագ :

To do Եաթմագ :

To untie, Ձէօզմէք :

To undo, Եաթաթըլըն շէյի
պօզմագ :

To dress, Կիյինմէք :

To lock, Քիլիտլէմէք :

To bar, Սէտա ու պէնա

էթմէք :

To undress, Սօյունմագ :

To unlock, Քիլիտի աշմագ :

To unbar, Սէտաի գալտըլ-
մագ :

(ե) Re էտաթը թէքրարը իփատէ էտէր :

To pay, էտա էթմէք :

To build, Ինչա էթմէք :

To repay, Կէրի վէրմէք :

To rebuild, Եէնիտէն Ինչա
էթմէք :

To take, Ալմագ :

To act, Իշլէմէք :

To retake, Թէքրար ալմագ :

To react, Մուգապլէ էթ-
մէք :

(շ) With էտաթը անճագ աթիտէքի ֆիլլէրտէ գուլ-
լանըլըլ մա'նասը աթիտէքի միսալլէրտէն անկլաշըլըլ :

To draw, Ձէքմէք :

To hold, Թութմագ :

To withdraw, Ձէքինմէք :

To withhold, Կէրի Թութ-
մագ, մէն' էթմէք :

To stand, Տուրմագ :

To withstand, Գարըլ տուր-
մագ :

ԼՈՒՂԱԿԱՆԻԷՐ

Պօրճը օլմագ, To owe. Spaniard, Իսիսնիալը :

Տարրւմագ, To get angry. Architect, Մի'մար :

To fish, Պալըգալըլ էթմէք, To hunt, Ավ ալլամագ :

George is fond of figs. Գէորգ Ինճիրտէն հազգէտէր :

I am told that he is getting better.

Էյիլէլմէքտէ օլտըղը սէյլէ-
նիյօր :

We were told to wait here.

Պուրատապէքլէմէմիզ իլին
թէնպիհ էթտիլէր :

What is the matter with you?

Սանա նէ՞ օլմուշ, տէրտին
նէ՞ :

Will John have to study his lesson all the morning?

Յովհաննէսին պիւթիւն սա-
պահ տէրսի իլէ մէշղուլ օլ-
մասը լազըմ կէլէճէք մի :

Has Sarah put on her hat?

Սարա շաիզ ասընը կիյտի՞ մի :

281. Exercises

1. Have you put on your shoes? 2. I had no time to put them on. 3. Has your friend's boy undressed himself? 4. He does not undress himself when he goes to bed. 5. Please do not get angry with me, I fear you misunderstand me. 6. I am told he sent for a good architect; he intends to have his store rebuilt. 7. Intelligent beings ought to glorify God in their conduct. 8. Charles cut his finger while trying to sharpen his pencil. 9. I undress as soon as I return from the church. 10. I am just now going to my father's; on my return I will try to see you. 11. He often used to come to me to ask me to help him. 12. What are you in want of? 13. I am in want of some bread, because I feel hungry. 14. Are you in want of this knife, or of the butcher's? 15. I am in want neither of the one, nor of the other. 16. If you are so fond of sugar, you may buy some. 17. What are they fond of? 18. They are very fond of hunting and fishing. 19. Will it be a good time to fish when the river overflows? 20. I should think not.

282. ՄԻՍԱԼԼԷՐ

1. Յովհաննէս, սէն նէյի՞ չօգ սէվէրսին: 2. Գար էվի եափմագտան վէ գար թօիը օյնամագտան հազգ էտէրիմ: 3. Ղալիպա պիր շէյ արայօրսընըզ: 4. Էվվէթ, քիթապըմը արայօր իտիմ, շու սօֆրա իւզէրինէ գօմուշ իտիմ: 5. Շու ատէմին փէտէրինիզէ նէ՞ գատար պօրճը վար տըր: 6. 160 ինկլիզ լիրասը պօրճը վար տըր: 7. Պու ատէմէ պիր միգտար փարա (էօտիւնճ) վէրիր իսէնիզ, սիզէ չափուճագ պօրճընը էտա էտէր մի: 8. Պօրճընը էտա էտէճէյինէ շիւպհէմ եօդ, շիւնքի տօղրու պիր ատէմ տիր: 9. Թէրզինիզէ պօրճընըզ նէ՞ գատար տըր: 10. Եէթմիշ ֆրանգ պօրճըմ վար իտի, լաքին չօղընը վէրտիմ: 11. Սանա պիր պօրճըմ վար մը տըր: 12. Պանա հիչ պիր պօրճըն եօդ տըր: 13. Ինկլիզլէրին պիզէ իփտանեօլ լար գատար պօրճը վար մը: 14. (սէնին) Գարնտաշընա նէ՞ օլմուշ տըր: 15. Հէքիմի կէօրմէյէ կէլէն կէնճին տէրտի նէ՞ իտի: 16. Նէ՞ գատար վագըթ եօդ եազտընըզ: 17. Եարը կէճէյէտէք եազտըմ: 18. Զաննընճա օ ատէմ նէ՞ գատար վագըթ իշլէր: 19. Ագչամուան սո'աթ ալթըյատէք իշլէր: 20. Տահա չօգ (վագըթ) օգույաճադմը սըն: 21. Փէտէրիմ չարչրտան տէօնիւնճէյէտէք օգուամալը իմ: 22. Ամճանըզ պուրատա չօդ մը էյլէնէճէք: 23. Կէլէճէք փաղար կիւնիւնէտէք պուրատա էյլէնէճէք: 24. Գարնտաշընըզն Լօնտրատա չօգ գալմասը լազըմ կէլէճէք մի: 25. Կէլէճէք պահարտտէք օրատա գալաճագ (գալմալը):

Գրագ օգուղընը Տէրս—Lesson 49.

ՊԱՁԸ ԻԶԱՆՍԹ

283. Պա'ղը ֆի'լէրին զա''իս սըղէլէրինաէ Իտ զամիրի, (պէնտ 99) մէրճա'սըզ օլարագ, ֆի'լ սահիպի օլուր: Պու

միտիլիւ ֆի'լէրէ Impersonal, եա'նի շախմատի' ֆի'լէ
լէր տէնիլիւր : Մէսէլա .

It rains, (եալաւ) եաղա- It thunders, (կէս) կիւրլէ-
յօր :

It hails, (դաւ) եաղայօր : It snows, (գաւ) եաղայօր :

It lightens, (շէշէ) չազը- It freezes, (պալ) պաղլայօր,
յօր :

It blows, (բէշէ) քսիլ, յօր : It seems, (կէօրիւնիւր) :

Իւն, (-) Մեղբիւր ֆի'լէրին հէր պիւր զեման իւնն այլը սըղէ.
լէրի վար սըր : Մէսէլա . It was raining, եալաւ եալաւ իւն .
It will thunder, կէս կէրիւնէս րէր . It has snowed, գաւ եալաւ
րէր . It seemed best, ես կէրիւնէս . If it were blowing, բէշէ-
կէս րէր :

(Բ) Միւսկէտաւ իմալ օրունան խապէրէ միւսկէտա օլմալ,
եախոտ ֆի'լէն սոնկրա կէլէն ֆի'լ սահլալինին եւրինի Թուժմալ
իւզրէ It զամիրի' 'իպարէնին իպարտաւնտա օլարալ չօզ զուլմալ
լլըր (պէնա 100) : Մէսէլա . It is hot to-day, դա կէն (համա) շէ-
գաւ րէր : It is pleasant to hear the birds sing, գալաւ եալաւ
րէնի րէնիւնէս եալ րէր :

284. Պա'ղը ֆի'լէրին, պիւրի մէֆ'ուլըն պիւն հալինտէ
տիկէրի մէֆ'ուլըն իլէյն մազամընտա օլարադ, իբի մէ-
ֆ'ուլը օլուր քի, մէֆ'ուլըն պիւն մէֆ'ուլը սարիւն² վէ
մէֆ'ուլըն իլէյն մազամընտա օլանա մէֆ'ուլը զայր ի սա-
րիւն³ տէնիլիւր : Մէֆ'ուլը զայր ի սարիւն⁴ մէֆ'ուլը սա-
րիւնտէն թէգատտիւմ էթ մէտիյի հալտէ պիւր հարֆը
ճէրրի պլըր : Մէսէլա . Give me a book, Give a book
to me, Պա'ղը դէր էլիւն վէր :

Իբի մէֆ'ուլ ալան ֆի'լէր .

To buy, ալան ալալ :	To leave, լէրէ էլիւն :
To sing, ճալալի օգոմալ :	To do, էլիւն :
To draw, (քէսիւմ) վէսիւն :	To carry, կէօլիւն :
To write, եալալ :	To order, էմալալալ :
To teach, օյրէլիւն :	To play, (չալը) շալալ :

1. Impersonal verbs, Անգէմ բայ : 2. Direct object.

3. Indirect object. 4. Preposition.

To tell, նախ Երևես :

To lend, 'աբխելիկ (եյրեբիկ)
վերես :

To throw, նետա :

To make, ետա :

To show, կեսներես :

To give, վերես :

To refuse, (ըրհայը) ըհար
Երես :

To deny, ըհայը հարա Եր-
ես :

To provide, բերաբիկ Երես :

To bring, կերերես :

To sell, նետա :

To present, բերես Երես :

To get, նետ, երես :

To ask, ախես, հարա :

To send, կեսերես :

To promise, վա Երես :

To pour, առես :

վե դայրիս :

285. Ինկիլզէտէ սըղէ ի մախսուսը սուլունմայան պա-
ղը թիւրքէն սըղէլէրին սուրէթ ի թէրճէմէսի պէր վէճէ ի
աթ ի տիր :

(ա) Հաւելը հաար սըղէսինին թէրճէմէսի՝ Եքսերիա
Ֆէր'ի Ֆի'լ իլէ օլուր : Մէսէլա . Գուշլարըն Ենի-
խօլ տըր . The singing of the birds is pleasant. Շու
առէմին Ենի-խօլ-աղըր տըր . The walking of that
man is slow.

(բ) Սըղէ է 'աբխելիկ պա'ղէն Ֆէր' ի Ֆի'լ իլէ վէ պա-
ղէն քէնտիսինտէ ի'թիպար օլունան զէմանը ի'թա-
տէ հտէր պիր զաթը Ֆի'լ իլէ թէրճէմէ օլունա պիր
խէտէ , Եքսէր մէվգի'տէ զաթը Ֆի'լ իլէ թէրճէմէսի տա-
հա Ֆասիհ տիր : Մէսէլա . Անթաքեստան կէլա Հալէպէ
կիթաիլէր . They came from Antioch, and went to
Aleppo. — Պու կիւն պէշ տանէ մէքթուպ Եղըն Ենի
թիթապըմը օգույաճաղըմ . To-day I shall write five
letters, and shall read my new book.

(գ) Սըղէ է Ենի-Ենի 'աբխելիկ սըղէ ի թա'գիպիյէ Ենիտէ
գուլանըլտըղը սըրատա when քէլիմէսի 'ազապընտա ,
վէ Ֆի'լին ի'թամընա տէլալթէ թէթալի սըրատա until
քէլիմէսի 'ազապընտա , պիր զաթը Ֆի'լ սըղէսի կէթիթիլ-

մէքէ թէրճէմէ օլունուր : Մէսէլա . էֆէնտի սէօզէ Դ-Է
լայնճ- հէր քէս լադըրտըլը քէստի . *When the Effendi*
began speaking, every one stopped his talk.—էֆէնտի
օտայա էնէնճէյէ-դէ- հէր քէս սէյլէլմէքտէ խտի . *Until*
the Effendi entered the room, all the people were
talking together.

(Դ) Սըշէ է իշխիւս—”է՛ն” հաստիւս since քէլիմէսի ‘ա-
գապընտա ֆիլիին մագը սըղէսի կէթիրիլմէքլէ թէրճէմէ
օլունուր : Մէսէլա . Պուրայա կէլէկէդէն դեր— հիչ պիր
եէրէ կիթմէտի . Since he came here he has not been
anywhere. Տէրսէ դըշլայ—լըտէն դեր— պիր կիւն ֆէվթ
էթմէտիմ . Since I began my lessons I have not mis-
sed a day.

(Է) Սուրբ է Բեգեբեկէ՝ Էքսերիա ֆիլիին հալ սըղէսի
իւքինէ as soon as, as often as, եախում whenever,
Թա՛ պիրլէրինին պիրի կէթիրիւմէքէ Թէրսէմէ օլունուր՝
Մէսէլա . Պէն սանա նասիհաթ էրաիտէ սէն կիւսէնի-
յօրսըն . *Whenever I advise you, you are offended.*
Հէնրի կէլտիտէ պէն կիստերիմ . *As soon as Henry*
comes I go.

1,000,000,000

India, Հինարիսթան :

Climate, Հավա, իդրամին

Համարներ :

About, *၂၁၀၀၀၀*, *၇၁၀၀၀*

(պիտ ամուսնութի) :

A short time, *U. q. 4/10*

မျိုးကုမ္ပဏီ

It is cold, (Համբա) սօղունդ.

יִקְרָא

To last (9) , *Uhlradt* .

Criminal, *Upheld*:

Dark, Գոյու, գարանլըգ

Except, *U. S. ...*

အသံကလေး

To go to bed, *tu/θ/ɪwʔ*

Եսթ աղա Կիթ-Վէք :

It will not do, *Ölfwaq!*

It is late, ሂደህ ለገደል ጠቅላይ

It may be so, *Պէտքէ օ-
լա պիլիր:*

It is time to go,
I am sure,

There was no one there
except Samuel,
About twenty men came
here,

It is about ten o'clock,
I cannot stay any longer,
This climate is very bad.

All except George went
to bed,

It appears so, *Պէտքէ կէ-
րիւնիւր:*

Կիտէճէք վազըթ տըր:
էյի պիլիրիմ, ի'թիմատըմ
թամմ տըր:

Սամուէլտէն մա'տա օրատա
քիմնէ Եօգ իտի:

Եիրմի գատար ատէմ պու-
րայա կէլտիլէր:

Սա'աթ օնրատտէսինտէ տիր:
Տահա տուրամամ:

Պուրանըն հավասը փէք Փէ-
նա տըր:

Գէորգտան մա'տա հէր քէս
Եաթաը:

286. Exercises.

1. Does it rain? 2. No, it does not rain. 3. Was it raining when he left? 4. Yes, it was raining very hard. 5. Do you think it will rain to-morrow? 6. I am sure I do not know. 7. Is the climate of India cold? 8. No, it is very hot there. 9. Does it snow there? 10. No, it never snows there, except on the tops of high mountains. 11. Do you see those dark clouds? 12. Yes, it appears that it will soon hail. 13. See, how it thunders and lightens! 14. Does it thunder before it lightens? 15. No, it lightens first, and then it thunders. 16. What time is it now? 17. It is about midnight. 18. It is half past three. 19. Is it time to go to bed? 20. How do you feel? 21. I do not feel well, it is very warm to-day. 22. Is it as hot this summer as it was last summer? 23. Yes, it is hotter still. 24. Will you come to our house

at quarter after five? 25. I can not come so soon, it is already a quarter to five. 26. Will a pailful of water be enough for the horse? 27. Yes, it will do. 28. Shall we go to see the lion? 29. It is hot now. 30. Will your uncle visit you this summer? 31. It does not appear that he will.

287. ՄԻՍԱԼԼԷՐ

1. Տահա օթուրահա՞գ մը սըն: 2. Տահա օթուրահա՞, սա՛ւաթ հալա օն օլմուշ տըր: 3. Օնը վուրտը՞ մը: 4. Էվվէթ, օնը չէյրէք կէչմիշ տիր: 5. Թախմինինիզ իւզրէ պու կիճէ եաղմուր եաղա՞ր մը: 6. Հալա եաղայօր: 7. Տիւն կիճէ չօգ (միւտտէթ) գար եաղաը՞ մը: 8. Էվվէթ, փէք չօգ եաղտը: 9. Խայր, ազ միւտտէթ եաղտը: 10. Տիւն կիճէ չօգ (մըգտար) գար եաղտը՞ մը: 11. Էվվէթ, փէք չօգ եաղտը: 12. Պու կիւն տահա սըհա՞գ մը տըր: 13. Տիւնքի գատար սըհագ տէյիլ տիր: 14. Տաղտահա՛ւ սօղո՞գ մը տըր: 15. Էվվէթ, եիւքսէք տաղլարըն թէփէսինտէ հա՛ւ փէք սօղուգ տըր: 16. Զանն էթմէ՞զ մի սինքի գըշ չօգ սիւրէճէք: 17. Էվվէթ, օրալարտա գըշ եէտի այ գատար սիւրէր: 18. Շիմտի մէքթէպէ կիտէճէք վագըթ տէյիլ մի տիր: 19. Էվվէթ, կիտէճէք վագըթ տըր, զիրա սա՛ւաթ հալա տօգուզ օլմուշ տըր: 20. Անլէրին գըշը պիզիմքինտէն սօղո՞գ մը տըր: 21. Էվվէթ օրատա պուզ փէք գալըն պաղլար: 22. Նէ՞ գէման տօնար: 23. Հէր կիճէ տօնար, վէ կիւնտիւզ կիւնէշ տօղունճա սէօքիւլիւր: 24. Րիւզկեարըն կիւրիւլ թիւսինի իշիտիյօ՞ր մը սըն. պագ նասըլ չէտիտ էսէյօր: 25. Պիւթիւն կիճէ պէօյլէ էստի: 26. Պանա կէօրիւնիւրքի, միւնրիմ տահա մահպէտտէ տիր: 27. Սէն պէօյլէ զանն էթմէ՞զ մի սին: 28. Գապիլ տիր: 29. Եարըն կէ՛ւ սէմ օլո՞ւր մը: 30. Օլուր:

ԶԱՐՖ՝

ԵՐԼԻՆՍԻ skr — Lesson 50.

ԶԱՐՖԸՆ ԷԳՍԱՍԸ

288. Ինկլիզճէտէ ֆիլի, եա ֆէր' ի ֆիլի, եա սըֆէ-
թի, վէ եախօտ զարֆը թագերտ էտէն լաֆզա
զարֆ տէնիլի: Մէսէլա. A railroad train moves
swiftly, Շըֆէրըֆէր քաթարը տէր' իւրէ հարէէթ ետէր: The
night was very dark, Կիճէ քէէ քարանլէք էտէ: He is
running very rapidly, Փէէ լաղլէք քօշ-յօր: He ad-
vanced, walking slowly, Եւլալէ-լալէ-լալէ-լալէ էլէրէլէտէ:

289. Զարֆ' իֆատէ էթտիյի մա'նալարընա նազարէն
տէօրթէ, եա'նի զարֆը մէքեան, զարֆը զէման,
զարֆը թա'լիլի, վէ զարֆը թէմեիզի գըսմլարընա
թագսիմ օլունուր:

(~) Զարֆը մէքեան չէ'րէտէն, չէ'րէտէ, չէ'րէյէ սիւ'ալ-
էրինէ ճէվապ օլա պիլէն քէլիմէլէր տիր:

Here, Պաբարա:	Whither, Ներէյէ:
There, Օբարա:	Whence, Ներէտէն, առէն:
Herein, Պանարա:	Hence, Պանարան:
Therein, Անտէ:	Thence, Անտէն:
Where, Ներէտէ:	Above, Եօգարըրա:
Wherein, Ներէտէ, Նէտէ:	Up, Եօգարըրա:
Hither, Պաբարա:	Below, Ալաղըրա:
Thither, Օբարա:	Down, Ալաղըրա:
Yonder, Էօթէյէ, Էօթէտէ:	Ashore, Գըլըրա:

Away, Ուշուշ :	Aground, Երբեք :
Aside, Պէր Ռաբա :	Forward, Ինչքան որ դուրս :
Back, Կերէ կերէն :	Backward, Կերէն որ դուրս :
Forth, Ինչքան, ենչքան որ դուրս :	Outward, Տըշարըյա որ դուրս :
Off, Այլ :	Within, Ինչքանի :
Aboard, (Կեօ) Ինչքան-էնդէ :	Without, Տըշարըյա :
Far. Ուշուշ :	

(Բ) Զարօքը զէման, Նե՞ զէման, Նե՞ Դուրսէն, Գա՞ն որի՞ն
սիւ՞ ալիքինէ ճէվապ օլա ալիքին քէլիմէլէր տիր :

Now, Նիստի :	Early, Երեւ :
When, Նե՞ զէման :	Again, Թեւաբ :
Then, Օլ զէման :	Forever, Ինչեւ եղեպ :
Often, Զօք տերէ :	Soon, Զօղա վարմալարան :
Immediately, Տեր'աբապ :	Hitherto, Շիստիյեդէ :
Always, Տա՞նիս :	Seldom } Նարէն :
Frequently, Զօք որի՞ն :	Rarely } Նարէն :
To-day, Պա՞նի :	Before, Ինչեւեւ :
To-morrow, Երբեք :	After, Սնկրապան :
Yesterday, Տիւն :	Ago, Ագորէ, Ինչեւ :
Ever, Տա՞նիս, Երբ Գանդը զէման :	Hereafter, Պա՞նիս, Երբեք :
Never, Հիւ, ալա :	Already, Հալա, . . . ղէն :
Sometimes, Պա՞նի :	Lately, Կեւեւեւեւ :

(Գ) Զարօքը Թա՛լիլի Նե՞նիս սիւ՞ ալիքինէ ճէվապ օլա ալիքին քէլիմէլէր տիր :

Wherefore, Նե՞ եղեպորէն :	Then, Պա՞նի :
Therefore, Օլ եղեպորէն :	Why, Նե՞նիս :
Hence, Պա՞նի եղեպորէն :	

(Դ) Զարօքը Թէմեիզի Նա՞նը, Նե՞ Գորա սիւ՞ ալիքինէ
ճէվապ օլա ալիքին քէլիմէլէր տիր :

Faithfully, Սարաֆաթի :	Enough, Բէֆայէլ Դէրաբ :
So, Եյէնէ :	Yes, yea, Ինչեւ :

Thus, Պէջլէճէ :	Truly, Յիւմէճ :
Well, Էյի աւրէրէրէ :	Verily, Յիւմէճէ :
Very, Փէ+ :	Surely, Հէր հւրէ :
Chiefly, Պաշլէճ :	Headlong, Պաշ աշաշ :
Partly, Պաշա աւրէճէրէ :	Generally, Էրէրէ :
Wholly, Քիւլլէն :	Somewhat, Պաշա աւրէճէ :
Amiss, Եհլիւշ աւրէրէրէ :	Excellently, Փէ+ աւր աւրէրէրէ :
Scarcely, Կիւճ աւր :	Gracefully, Խոշ լէ շէրէն աւրէրէրէ :
Nearly } Հէհա հէհա :	
Almost }	
However, Հէր Նէ Ին :	Doubtless, Պէլա շէպհէ :
Otherwise, Պաշա աւրէրէ :	Certainly, Մաշլէճ :
Together, Պէրիէրէ :	Perhaps, Պէլէ :
Just, Թաճ :	Probably, Իհիւմալէն :
Really, Հադիէրէն :	Less, Աշ :
Much, Չոգ :	

ԼՈՒՂԻԹԼԻԲ

Somewhere, Պիր Եէրուէ :	Except, ... տան մա'տա :
To no purpose, Նափիլէ :	Monday, Փազար Էրթէսի :
Now and then, Արատա սիր :	Next day, Յէրտաջ Կիւն :
Weather, Հալա :	Sky, Կէօք, ասիւման :
Bath, Համամ :	Clear, Պէրրադ :
By land, Գարատան :	Suddenly, Պաղթէթէն :
By sea, Տէնիզան :	Right, Տողրու :
On horseback, (Աթա) րաքիպէն :	Saturday, Ճիւմ'ա Էրթէսի :
On foot, Եայա :	To prefer, Թէրճիհ էթմէք :
Since, Անտէն պէրու :	Covetous, Թամա'քեար :
	To change, Տէյիւմէք :
	Gentleman, Չէլէպի :

290. Exercises

1. I laid my book down somewhere in the room, and now I can find it nowhere. 2. I have looked for it every-where, but to no purpose. 3. Now and then we walk in our garden, if the weather is fine. 4. Our neighbor seldom or never comes to see us. 5. He seldom reads such useful books. 6. He being rather careless, his books were generally lying about. 7. Mr. Hunter has lately lost his two dogs. 8. We took a walk the other day on the river side. 9. My father takes a warm bath every other day, and feels much stronger. 10. I was scarcely ten years old when I left my father's house forever. 11. He went first to England, then to France, and afterwards to Italy. 12. I shall travel by land, but my cousin will travel by water. 13. Does he prefer travelling by night to travelling by day? 14. Is he going on horseback or on foot. 15. He can't go on foot, having sore feet. 16. His master was not there; he had gone out a few minutes before. 17. I am very anxious to hear some news of my friend; he went to England some months ago, and we have had no letters from him since. 18. Was the king at the theatre last night? 19. No, he was not, nor the queen either.

291. ՄԻՍԱԼԼԵՐ

1. Փազար էրթէսի վիէննայա վասըլ օլուպ, էրթէսի կիւն չըմէնտըֆէր իլէ Փարիզէ կիտէճէյիմ: 2. Պու չօճուզլար եէյիպ իչմէքտէն ղայրի պիր շէյ պիլմէյօրլար: 3. Տիւն էվինիզտէ կէօրտիւյիւմ շէլէսի տօսթընըճ մը

տըր : 4. Տօսթըմ տըր , սիզին տախի տօսթընըզ տըր : 5. Պէնիւմ ագրապամ սիզինքիլէրտէն տահա զէնկին վէ տահա թամա՝քեար տըրլար : 6. Պիր գաչ տագիգէ էվվէլ մասանըն իւզէրինէ գօտուղըմ գալէմ հա՞նի : 7. Տիւն էօյլէտէն սօնկրա գարնտաշըմ պուրատա՞մը իտի : 8. Պուրատա իտի , ֆագաթ պիր գաչ սա՞աթ էվվէլ կիթտի : 9. Պուրայա կէլ , Յակուրոս , եօրուլմը՞մը սըն : 10. Մայր , տահա (եօրուլմամըլըմ) : 11. Պէն տէ (եօրուլմամըլըմ) : 12. Պանա կէլիր քի , գարնտաշընըզ տարըլմամըլ իտի , տօսթը տա (տարըլմամըլ իտի) : 13. Յովսէփ , պանա կէօրիւնիւր քի , եէթէր գատար զայրէթլի տէյիլսին. Յովհաննէս տէ (տէյիլ տիր) : 14. Պէն չայտան հազզ էթմէմ վալիտէմ տախի (էթմէզ) : 15. Հավա օլ գատար սօղուգ տըր քի , տըչարը չըգմամըզ նատիրէն վագը՝ օլույօր : 16. Հավա պաղթ էթէն տէյիլիպ , օրթալըգ պէրրագ օլտը : 17. Կէչէն սէնէ պիր ալթուն եիւզիւք զայալ էթմիլ օլան թէյգէմ եագընլսրտա անը (թէքրար) պուլտու : 18. Իւչ կիւն էվվէլ էն 'ազիզ տօսթըմտան օլտում (to lose) : 19. Տօղրու իսէ խաթրըմա կէլիր քի , կէչէն չարչանպա կիւնիւ մէքթպտէ տէյիլ իտինիզ , փազար կիւնիւ տախի քիլիսէտէ (տէյիլ իտինիզ) : 20. Խաթանպօլա գարտտա՞ն մը , եօխտա տէնիզտէ՞ն մի կիտէճէքսինիզ : 21. Հաֆթատա գա՞չ տէրսինիզ օլույօր : 22. Սէպթ տէն մա՞տա կիւնտէ իւչ տէրսիմիզ օլույօր : 23. Իքի կիւնտէ պիր տէֆ'ա եագը եագըլյօրըզ : 24. Պու ագչամ կէզմէյէ կիտէճէք մի սինիզ : 25. Կիտէճէյիմ :

Ելլի պիրիննի Տէրս — Lesson 51.

ՀԱՐՖԼԱՐԸՆ ՄԱՆԱՍԸ

292. Զարփը թէմեիզի էքսէրիա սըֆէթը թէպեինի-
է ախըրընա ly հարփլարը 'իւսպէսիյէ թէրթիպ օլու-

Նուրբ . Մէտէլա . Wise , 'Ագիւ . Wisely , 'Ագիւլանէ պիր
 սուրէթտէ . Heavy , Աղըր . Heavily , Աղըր պիր սուրէթ-
 տէ . Great , Ճէսիւ : Greatly , Ղայէթ . Happy , Մէս'ուտ .
 Happily , Մէս'ուտ պիր սուրէթտէ . Sweet , Թաթը
 Sweetly , Խօշ պիր սուրէթլէ . Slow , Եաւաշ . Slowly
 Եաւաշ պիր սուրէթտէ . Sure , Մուհազգազ . Surely
 Մուհազգազ սուրէթտէ , Էլալէթթէ :

293. Պիր չօդ զարթտա, վե 'ալ էլ խուսուսա զարթե
թէ մեկդ տէր սըրբէթ կ'ալի տէրէճէ ի'թիպարըր վար աղը'
Մէսէլա. Brightly, փարլազ պիր սուրէթտէ. More
brightly, Տաճա փարլազ պիր սուրէթտէ. Most bright-
ly, էն փարլազ պիր սուրէթտէ. Soon, Թէշ. Sooner,
Տաճա Թէշ. Soonest, էն Թէշ.

294. Ly հարիւրսդ իլէ խիթամ պուլան զարիւրսդ
տէրէճէի թափզիւլէ իջիւն more, վէ տէրէճէի միւսպար
լազա իջիւն most կէթ իրիւրս Մէսէլա. Happily, more
happily, most happily. Wisely, more wisely, most
wisely. Slowly, more slowly, most slowly.

295. There came to the house a poor man, in the matter, There seems to be a mistake in the matter, There went out a decree from the king, There went out a decree from the king.

296. Too զարփը ֆիլ' Լ իւզէրինէ գնուլուըգտա, րէ
զէ րաիէ, ամհա սըֆէթ եա պաշգա պիր զարփը թադ-
եհա էթ' Թիյինտէ աւըը րէրէճէ մա'նասընը իֆատէ էտէր' Ե
Մէսէլա. He has eaten too, Հէս րաիէ եէֆշ րէր. He has
eaten too much, Հարաիէ շէարէ եէֆշ րէր. You are too
feeble to walk, Եի-րէ-շէ+ Էի-շէ աւըը րէրէճէ շա'իֆ րէր.
Եա'նի, Եի-րէ-շէ+ Էա'իֆ Էօֆ րէր.

297. So զարթը՝ թէ գատտիւմ է թմիլ Օլան պիր քէ՛

լիմէ եախօտ պիր թա'պիր եէրինտէ , տէֆ'ի թէքէրրիւր
 իշիւն գուլլանըլըր: Մէսէլա. He is far away from home
 and will remain so, էլէէէ - - - - -

298. Պա՛ղը զարթլար պիր գաչ քելիմէլէրոտէն միւրէք-
քէպ օլուր, քի օլ հալտէ ճիւմէլ ի զարթիյէ թա՛պիր օ-
լլուուր: Մէտէլա. At least, ա՛հալլի: At all events, հէր
հալլի: In general, էտէրէա: Through and through,
աւճապաւն աւճաւ:

հաւն, Ծի'լ եւս ֆէլ'ի ֆի'լ եւս սըֆէՍ եւս զարֆը Թաղեիր էտէն հէր
գաեղը պիր ճիւմէ՝ զարֆ վաղֆֆէսիի իֆա էԹաիյնտէն ճիւմէ ի
զարֆիյէ օլուր, Մէսէլա . I saw the boy as I went to school,
Մե'սէլէ-է Իսթէ-է Է'էն Լճ-ը-ը Ի-բո-րէ-մ, Պիր իսմի Թաղեիր էտէն
պու ժիւսիլիւ ճիւմէ, սըֆէՍ հիւրժիւստէ օլտըղնտան, ճիւմէ ի
վաւֆիյէ տէնիլիր, Մէսէլա . I saw the boy who went to school,
Մե'սէլէ-է Իսթէն Լճ-ը-ը Ի-բո-րէ-մ :

299. Պա՛ղը զարփլար՝ ճիւղէն ի զարփլոյնցի օ ճիւղէնին
 Թագեհոն էթոյն լ քէլիմէյն բապթ էթմէք իշխւն գուլա-
 նըլըր, Մէսէլա. I shall see my brother *when* the ship
 comes. Կէ֊Գ Կէլաիէնրէ Գաբրաշէն Կէրէճէյն (Պու միսալտ
 when զարփը comes Փի՛լինի, վէ when the ship comes
 ճիւղէն ի զարփլոյնսի shall see Փի՛լինի Թագեհոն էտէր)
 I work *where* the work is, իշխն գաբրաշէնրէ երբէն էլ-
 էիէն, Պու միսիլիւ զարփլարըն Թիւրքէյն Թէրճէմէսի
 աճագ սըղէ ի սիլէ իլէ օլուր՛ :

1,014,204,210

One dollar a day,
A week ago yesterday,

Կիւնտէ պիր թալէր :
Տիւնքի կիւնտէն եէտի կիւն
էվկէ :

1. I work where the work is երկնսէ, I work in the place in which the work is տարի տէնիլ պիլիբ, ֆարգո ինքսոսր իչիւն in the place in which սիլ զէ մէվսուլլ երկնսէ where զարֆը Դուլանըլըր (Պէնս 111) :

This day fortnight,

In the forenoon,

In the afternoon,

In no wise,

In the first place,

In the last place,

Mournfully, Մահազուն

մահազուն :

Grave, Մեղար :

Exactly, Այնպիսի :

Sadly, Մահազունէն :

Favorably, Խայրաբեր

բեր :

In jest, Լաթիֆէ օլարադ :

Feeble, Զարիֆ :

Probable, Իհթիմաբ

Պուշտան (պուշտան) ի-

թի հաֆթա սօնկրա :

Էյլէտէն էվլէ :

Էյլէտէն սօնկրա :

Հիշ պիր վէճէ :

Էվլէն :

Ախրէն :

Fearfully, Գորգուլու սու-

րէթա :

Continually, Պէր դարար :

Hand, Էլ հազըր :

By all means, Պէհէմէհալ

To treat, Մուամէլէ Էթմէր

Lightning, Շիւնէ :

Thunder, Կէօք կիւրլէմէսի

Uncertain, Պէլիսի :

Elegantly, Եագըրդլէ :

300. Exercises

1. She sang sweetly. 2. He sat mournfully over his wife's grave. 3. Was the sea stormy at the time? 4. Yes sir, the wind blew fearfully, and the waves dashed violently against the ship. 5. When shall I see you again? 6. I can not tell exactly when. 7. How does your dog treat Mary's cat? 8. Oh, they live together very happily. 9. How did they feel about the news? 10. They were sadly disappointed, because they expected quite different news. 11. Do you expect them to-morrow? 12. I hardly expect them this week, it is so cold. 13. Could you make her decide favorably on the subject? 14. No, she has been continually changing her mind. 15. Do you be-

lieve there is war in Italy? 16. No, sir, that cannot be true. 17. Are you going to the village to see your cousin? 18. Perhaps I shall go to-morrow. 19. What do you think about the news received by the last mail? 20. Doubtless it is true. 21. Which of your pupils writes a good hand? 22. George writes elegantly and Mary next to him. 23. Children ought not to give too much time to play. 24. How is the health of James' mother now? 25. She is too feeble to walk. 26. There comes John, and James too, with a kite in his hand.

301. ՄԻՍԱԼԷՐ

1. Իլէրի (տօղրու) կիթ, տահա չօգ պուլուրսըն : 2. Պէն չիֆթ լիքտէ իքէն հէր սապահ էրքէն դալգար խիւմ : 3. Պէյլէ պիր Փուրսաթ հիշ պիր վագըթ էլէ տիւլմէդ : 4. Անըն պու եօլտան կէլմէսի նատիր վուգու պուլուր : 5. Եաղմուր հաղըյօր տէյօրսընըդ պէյլէ օլտըղ հալտէ էվտէ դալմագըղըմ լաղըմ կէլիր : 6. Տօսթընըդ սիզի երնէ տա՛վէթ էտէճէք մի : 7. Փէք միւհթէմիլ տէյիլ տիր : 8. Պուշտան սօնկրա սիզէ սըգ սըգ մէթուպ կէօնտէր-մէմէ իմքեան վար աըր : 9. Զէվալը չօճուգ պիւթիւն կիւն օրատա տուրուպ պէքլէտի : 10. Պատթօնընը դայպ էտէն իթթիյար սայքի քէօր կիպի խի : 11. Պէնիմ կիթ-տիյիմ եէրէ սիզ կէլմէզսիւնիլ : 12. Անըն կէլիպ կէլմէ-մէսի ուզուն միւտտէթ պէլիսիլ խի : 13. Էլմանըն եէ-րէ նիճիւն տիւշտիյիւնիլ (the reason why) իլք քէշֆ էտէն Նէվթօն խի : 14. Գիթապը Մուգատտէս պի-ղէ նիճէ հաշամագ կէրէք օլաղընը (նիճէ հաշամագ-ըլը) թա՛լիմ էտէր : 15. Օրալարտա քիւ չիւք դարնա-ւըմը կէօրտիւնիլը մի : 16. Մարիամ քէնտի դարնա-ւըման տահա կիւզէլ հաղար : 17. Հէր նէ զէման խ-

Թէր խենիզ, պէն կիթմէյէ հազըր իմ, 18. Պէն պուսապահ սէնտէն էրքէն գալգարմ, 19. Ագչէսինի սարֆ էթմէք խուսուսընտա տահա 'ագիլանէ հարէքէթ էյէտի, 20. Էն չօգ պէքլէյէն փէտէրիմ իտի, 21. Շիմէք չափ աղըընտա կէօք կիւրլէմէսի տէ վազը' օլուր, 22. Կիթմէք իչիւն վազըթ կէչտի:

Ելլի իփննի Տէրս — Lesson 52.

ԶԱՐՅԸՆ ԹԵՐՔԻՊՏԷ ՄԵՎԳԻԻ

302. Էքսէրիա զարֆ՝ Թագեհիտ էթտիյի սրֆէթէ, եա ֆէր՝ ի ֆի՛լէ եախօտ զարֆա թէ գատտիւմ էտէր. Մէսէլա. He was *exceedingly* industrious. Փէ+ շայրէթէ էթի. When exposed to light, it soon loses its color. Պաշայա շարդէքա լէշալար. He spoke not *only* wisely, but also eloquently. Մալլի 'աթիլանէ րէյէլ, էլլա ֆէսահալիլ պէր աշարէթէ 'եյլէթէ:

303. Ֆի՛լի Թագեհիտ էտէն պիրզարֆ՝ եա ֆի՛լտէն էվլէլ եա ֆի՛լտէն սօնկրա գօնուլա պիլիր. չու գատտար քի միւրէքքէպ սըղէլէրտէ ֆի՛լի ի'անէտէն թէ գատտիւմ էթմէզ. Մէսէլա. He was *gladly* received by all. Ճի՛նէն է լարաֆընաւն +էմալը Գեթրէթլէ Գադալ օլանալը. You might have *soon* heard from him. Չօլա շարալարաւն աշարէն էապէր ալմալը Գեթրէթլէ էթի. He was received *gladly* վէ. You might have heard *soon*. Չարֆըն ֆի՛լէ Թէ գատտիւմ վէ թէ՛ ախսիւրիւ խուսուսընտա չու չարթ վարտըր քի, զարֆ՝ Թագեհիտ էթտիյի ֆի՛լէ միւմքին մէրթէպէ եազըն պուլուհմալը արր:

Իլահ, (-) Չարֆ ֆի՛լտէն էվլէլ կէլտիյինտէ՝ ֆի՛լ տահիպի 'ազապընտա, վէ ֆի՛լտէն սօնկրա կէլտիյինտէ՝ մէթուլն պիհ օլանքէլիմէ 'ազապընտա կէթիթիլիր. Մէսէլա. He took it *carefully*. Տէգիթլէ աշալար. We gratefully received the present. Հեթիյէլ պէլ Գեթրէթլէ Գադալ էթի:

Thunder-storm, *Ֆուր- Զէման օ*
թուհա վազըթտա
 At the most, *Օլսա օլսա* Formerly, *Սապըգա*
 As far as we know, *Պիլ* Wisdom, *Սգըլըլըգ, քեարլ*
տիյիմիգէ կէօրէ 'ադլ

306. Exercises

1. If you look for it you will easily find it. 2. Slothful persons ordinarily neglect their work. 3. Treat your enemies generously and you will overcome them. 4. God has distributed his gifts wisely. 5. Speak modestly of your merits. 6. That minister spoke eloquently. 7. Were you present, you would probably think differently. 8. I am extremely sorry to hear this news. 9. You are not neatly clothed. 10. This boy easily forgets what he learns. 11. As far as we know, no body in the world is constantly happy. 12. Confess your faults freely and you will not regret it. 13. Unfortunately I did not find him at home. 14. She plays admirably on the piano. 15. You can not find him here, he is gone somewhere else. 16. How far did you go yesterday? 17. I went as far as London. 18. He said he would go nowhere to-day. 19. I left my grammar somewhere, and I cannot find it. 20. My friend will not stay here as long as you think. 21. Did you know that gentleman formerly? 22. Yes, I have long known him. 23. Whence did the letter come? 24. It came from Europe. 25. Letters are written where writers live. 26. I think so too. 27. Too many people live where there are no schools. 28. All men need schools and churches too. 29. Many men know this, but some do not think so.

307. ՄԻՍՍԱԼԼԷՐ

1. Օ գըղ անճագ պէչ եաչընտա տըր։ 2. Սապըգա չըմէնտըֆէր եօգ խոի։ 3. Պուհտան պէօյէ փէք չալըչ-գան օլաճաղըմ։ 4. Եթէթէր գաւտար օյնամատընըզ մը։ 5. Անըն մաթլուպընը ըէտտ էթմէմէք տահա էյի տիր։ 6. Զօգ սէօյլէմէմէք տա"իմա քեարը'ազլտըր ('ազլտըր)։ 7. Քէնտինի աուլա կէօրմէմիշ իմ։ 8. Մէրգումէ պի-զիմ էվէ հիշ կէլմէզ։ 9. Ֆուրթուհա պիրտէն պիրէ կէլ-տի, վէ հիշ քիմէէյի կէօրմէտիմ։ 10. Սէն սաղ թարաֆա կիտէր խէն, պէն սօլա կիտէրիմ։ 11. Զաննըմճա հէման պիր վազըթտա եէթիշիրիզ։ 12. Զօգտան պէրո՛ւ մը օ-թուրույօրսընըզ։ 13. Էֆէնտիմ, թէրճէմէնիզտէ պիր գաչ խաթանըզ վար։ 14. Գաճ տանէ։ 15. Զաննըմճա պիր իքի խաթամվար. օլսա օլսա տէօրթ չըգար։ 16. Պիլա շիւպհէ տէրսի էզպէր էթմէք տահա էյի տիր։ 17. Գօնչումըզըն գըզը պու կիւն տիւնտէն էյի տիր։ 18. Պուհուհ կիպի հիշ չօճուգ կէօրմի՞ւշ մի սին։ 19. Շիմտի նէրէյէ կիտէյօրսըն։ 20. Տիւն նէրէյէ կիթտիլէր։ 21. Տիւն վէ պու կիւն պաղչէտէ խտիլէր։ 22. Պա'ղէն քէն-տիլէրէ կիտէր խտիմ։ 23. Եարըն թա'ամա պիզէ պուլուրո՛ւր մը սընըզ։ 24. Եարըն պուրատա պուլուհա-ճաղըմը զանն էթմէմ։ 25. Արթըգ իշիմ պիթտի (մէճ-հուլ)։ 26. Անկլատըղըմա կէօրէ սէն մէքթէստէ գարըն-տաչընտան տահա չօգ գալարն։ 27. Հէմէլրէնիզ անըն (մու'էն) հէմէլրէսինտէն տահա էյի ըէսմ չիզիյօր։ 28. Թուվմաս քէնտի տիւլմէնլէրինէ նէճիպանէ մու'ամէլէ էթ-տի։ 29. Օյնամաղը հատտէն զիյատէ սէվէն չօճուգլար տէրսլէրինի իհմալ էտէրլէր։ 30. Օլ շիշէյի ազգընատէք տօլտուրընըզ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆԻՐ

Earthquake, Զեղչելէ	To struggle, Զապալամագ
Shock, Սարսըլըշ	To divide, Թագսիմ էթմէք
Georgians, Կիւրճիլէր	Marriage, Թէ"էհհիւլ
To perch, (Գուշ) գօնմագ	Dull, Քէօր, քէսքին օլմա-
To judge, Հիւքմ էթմէք	յան
For, ... իշիւն, ... է-	To speak ill of, Զէմէթ-
հինտէ	մէք
Against, Գարշը, ... 'ա-	To conduct, Գըլաղուղա-
էյհինտէ	մագ
To avail one's self of, ... տէն իսթիֆատէ էթմէք	

312. Exercises

1. He could walk slowly in the yard. 2. They felt several shocks of earthquake during the night. 3. I saw you studying before the white house. 4. He spoke of various people. Kurds, Persians, and Georgians. 5. I wanted to shoot the birds perching on the roof. 6. He had to struggle hard against the wind and waves. 7. Having been long without a master, he did not know what to do. 8. The inkstand which you saw me buy is for my younger sister. 9. She sat between the two windows, looking anxiously for his arrival. 10. It was a thing to be seen perhaps under no roof. 11. Do you think that we shall find him before the door of the church? 12. You will possibly see him behind the new store. 13. James, you cannot play with the children, they are now at school. 14. The doctor says that your friend is out of danger. 15. She does not appear so happy since their marriage. 16. If his book is not upon the table, it is

under it. 17. The money which the doctor gave me was to be divided between you and your brother. 18. Divide these apples among your friends. 19. The king had to stay beside the queen all the day. 20. There is another delightful valley beyond that one. 21. What is the time by your watch?

313. ՄԻՍՏԱԼԼԻԿ

1. Եազըն սօն իքի այլարընտա հէրարէթ փէք շէտիտ իտի: 2. Թա'ամտան սօնկրա պիզի քիլիսէյէ կէօթիւրտիւլէր: 3. Անըն լէհինէ սէօյլէյէնլէր ազ իտի, չօգլար անա մուխալիֆ իտիլէր: 4. Սապահլայըն էրքէն (եօլա) չըգտըգ, վէ սա'աթ օն պիր րատտէլէրինտէ տաղըն Թէփէսինէ եէթիլտիք: 5. Իւսթիւմտէ ազ փարամ վար իտի, եօխսա սաթըն ալըր իտիմ: 6. 'Ամճամըն օթուրտըլը Էէր՝ քէօիրիւտէն փէք ուզագ օլմայանտէյիրմէնին եանընտա տըր: 7. Պու սլըչագ փէք քէօր տիր, անընլա գալէմիմի քէսէմէյօրում: 8. Պէնիմ սա'աթըմա կէօրէ սա'աթ եէտիյի պէչ կէչմիլ տիր: 9. Օլգարըտա հէր ատէմի զէմմ էթմէք Թա'պիաթը վար տըր: 10. Սիզ քէնտինէ էմի էթմէտիքճէ, կիտէմէզ: 11. Իթալիտյա գատար կիտիպ, պէլքի տէ եազը օրատա կէչիրիրիզ: 12. Յովսէփ իլէ Հէնրի արատընտա օթուրսանըզ օլուր: 13. Քէնտի քիթապը եէրինտէ պէնիմքինի (օ) ալաճաղընա ինանմամ: 14. Փէտէրիմին էօնիւնտէն պէն, վէ արգասընտան գարընտաչըմ կիտիյօր իտիք: 15. Քէնտինէ իսապէր վէր քի, իւչ տէօրթ սա'աթ զարֆընտա կէրի տէօնէրիմ: 16. Վա'իզինիզին սիննի էլլի սուլարընտա օլսա կէրէք: 17. Անկլատըլըմա (հիւքմիւմէ) կէօրէ, եա եօրզուն իտի, եա ուլգուսը կէլմիլ իտի: 18. Կէչէն գըչ զարֆընտա պիր գաչ տէֆ'ա շէտիտ գար ֆուրթոււնասը օլտու: 19. Կէչէն Մայիստէն պէրու անը կէօրմէմիլ իմ: 20. Իսթան.

պօլը զիյարէթ էթաիքտէն սօնկրա պուրայա տէօնէրիմ
21. Պիւթիւն մէմլէքէթտէ պիր պէօյիւք գըթլըգ օլտու
22. Ֆուրսաթտան իսթիֆատէ էտէպիլմէք իչիւն, զայ-
րէթլէ (hard) չալըմալըսըն :

Ելլի skorsիւնիւ Skru — Lesson 54.

ՀԱՐՅ Ը ՃԵՐՐԼԷՐԻՆ ՄԱՆԱԼԱՐԸ

314. BETWEEN ՎԷ AMONG. Between քէլիմէսի է+է է+է
է-նէ-նէ աբաւընը, Among իսէ լէք է+է է-նէ-նէ աբաւընը
իֆատէ էտէր : Մէսէլա . Let it remain between you
and me. Ի+էթիւ Ղէյնիւրէ գաւըն : It is somewhere bet-
ween Paris and London. Փաբիւ վէ Լօնդոն աբաւընը Ղէյ
էէր տէր : They hid themselves among the trees. Ալա-
լա աբաւընը էնչէնիւրէր : He fell among robbers. Հա-
թիւր աբաւըն (էլիւն) գէ-լաբի :

315. INTO ՎԷ IN. Into քէլիմէսի ալաբաբան էնէրիէր տա-
րա պիր հարէքէթ իչ'ար էտէր . In իսէ եալընըզ . . . գէ
եախօտ . . . էլիւրէ մա'նասընա տըր : Մէսէլա . The man
whom we saw, went into the garden. Կէօրգէյն-թիւր
ադէս աալիէյն էլիւրէ : The man whom we saw, is in the
garden. Կէօրգէյն-թիւր-ադէս աալիէյն գէր :

316. AT ՎԷ IN. In քէլիմէսի գաթիլտէ օլմագլըն թա-
յին էտէր . At իսէ կէրէք գաթիլտէ վէ կէրէք ճէլաբա
պուլընմագլընը իչ'ար էտէր : Պու իթի քէլիմէնին մէ-
րուրը մէմլէքէթ իսմի օլուրսա, at քէլիմէսինիլի անճագ
մահաբա Ղէյ մահալըն իսմի օլուր : Մէսէլա . They live in
New York. Նի- Եօրգա էգաթիլ էրէրէր : This produced
a great sensation not only in England, but also at
Paris and Vienna. Պա- շէյ աալի ինչիլիէրրաբա գէյնիւ
Փաբիւրէ վէ Վիեննա-րա գաթիլ գէյնիւ-նը մա-ճիւ օլտու
He is in Constantinople. Իսթանպուլաբա գէր, եա'նի իս-

Իսթանուլ քաղաքին Կոնստանուպոլս. He is at Constantinople. Իսթանուլ քաղաք. (Կերէք տախիլինտէ վէ կերէք ճիւղարըն-տա օլտուն). He is at my house. Էլիմէ քեր:

317. Թարիխ իֆատէ օլունտուղը զէման էքսերիա հարֆը ճերր հազֆ օլունտուր Մէսէլա. At Boston, on Monday, on the 10th of February, in the Year 1860 տէյէճէք էերտէ, էքսերիա Boston, Monday, February 10th 1860 (Պըմբուր քաղաք էրմէ-է կէնէնտէ, Փետրուար 10 1860 քաղաք տէնիլիր):

ԼՈՒՂԵԹԱԿ

Bud, Թօմրուճագ	Honey, Պալ
Ray, Փէրթ էվ.	Ancient, Աթիգ, գատիմ
Tender, Նազիք	Intimate, Մահրէմ (տօսթ)
Consideration, Միւթալէ'ա	To daunt, Գօրգութմագ
Character, Ախլագ	To persevere, Տէվամ իթմէք
Sensation, Հիսս, հէյէճան	To distinguish, Թէֆրիգ էթմէք
Foliage, Եափրագլար (եա'նի աղաճ իւզէրինտէ Թօմրտան եափրագլար)	To propose, Թէքլիֆէթմէք
To prey upon, Եէմէք, Թէլէֆ էթմէք	To afford, Հալինէ էլվէրմէք
It is worth two piastres.	Իքի զուրուշ տէյեր:
As every body testifies.	Հէր քէսին շէհատէթի իւզրէ
He was at a loss to know what to do.	Նէ եափաճաղընա շաշա գալտը:

318. Exercises

1. The doctor has gone from London to Paris.
2. Could you hear anything there?
3. We heard the birds sing in the morning.
4. It was May, and the

buds were swelling in the sun's warm rays. 5. The bees gather honey from almost every flower. 6. Of whom did you buy your horse? 7. They are a people living near the city of Bagdad. 8. The book for which you have paid so much is not worth five piastres. 9. She is like some tender plant, — bright in its foliage, but the worm preying upon its heart. 10. They are so intimate that they have but one soul between them. 11. Man has power to distinguish between right and wrong. 12. Among these considerations I was at a loss what to do. 13. They sailed on, not daunted, amidst the storm. 14. You cannot find such a character among the ancients. 15. He persevered patiently amid many difficulties. 14. They went down into the valley but could find no water there. 17. Where does your cousin live now? 18. He lives in Aleppo.—He lives at Beyrout. 19. Please tell us a story. 20. Will you show me the animal of which you spoke? 21. John was punished for not learning his lesson in time.

319. ՄԻՍՅԱԼԷՐ

1. Շէհհերե Եագըն սաքին օլույօրլար: 2. Պուրայա կէ՛ն պէն ալլըտա իմ: 3. Գուշ աղաճաա տըր: 4. Կարուս փէտէրիմին էվինտէ տիր: 5. Աթլար գափուներն էօնիւնտէ տիր: 6. Եաղմուրտան սօնկրա գար կէլմէյէ պաշլատը: 7. Ղայպ էթտիքլէրի չօճուղը աղաճըն ալլթընտա կէօրտիւմ: 8. Էքսէրիա կէճէտէ (կէճէ զարմֆընտա) նիհան օլուրլար իտի: 9. Ալմագ իսթէտիյիմ քիթապ գարնտաշըմիչիւն տիր: 10. Թէյգէնիկ չօգ տէֆա քիլիսատէ պուլունուր: 11. Ագէհսիզ պիր շէյ էտէմէգ սին: 12. Տօսթընըզ իսթանպօլտա հէմիրէսինին խանէ:

սինտէ իգամէթ էտէյօր : 13. Սօն տէֆ'ա քէշտինի կէօր-
ուխլիւմոտէ , իքի փէնճէրէ արասընտա օթ'ուրույօր խոխ :
14. Ավլըտա՞մը սընըզ , 15. Խա'յր , պաղչէյէ կիտէյօրըզ
16. Քէտիլէրինիզի արամայըն , մաթպախտա տըրլար :
17. 'Ամճազատէմին իւչ չօճուգլարը կէչէն Յուճուարտան
պէրու չէհրտէ տիրէր : 18. Գարնտաշընըզ Հալէպտէ նէ-
րէտէ իգամէթ էտէյօր : 19. Պու վազա'ա իզմիրտէ պիր
պէօյիւք հէյէճան հուսուլէ կէթիրտի : 20. Հէր ատէմին
էհատէթիւզըէ Յովսէփ իսթիգամէթլի տիր : 21. Գուշըն
էուվասը էվլին տամը ալթընտա տըր : 22. Պէյան էթտի-
յի սէպէպլէր արասընտա էն գուզվէթլիսի պու խոխ : 23.
Տալլալար արասընտա խայլի չապալաւորգտան սօնկրա
նիհան օլտու : 24. Քէշտինէ իւչ սու"ալ էյլէտիք : 25.
Իւճրէթսիզ իշլէմէք հալինէ էլվէրմէզ , 26. Շէհր Մարտ
15, 1845տէ ալընտը : 27. Ազաճտա կէօրէ պիլտիյիմիզ
գուշտան մա'տա հիչ պիր գուշ կէօրմէտիմ :

Ելի պէտիննի Տէրս — Lesson 55.

ՀԱՐՑ Ը ԶԵՐՐԼԵՐԻՆ ՄԱՆԱԼԱՐԸ (որե՛վուք)

320. Ելլի իւշիւհճիւ տէրոտէ հարֆը ճէրր ճէտվէլին-
տէ կէօսթէրիլէն մա'նալար պա'զը սըրոտլարտա թէղայլիւր
էթ տիքէրինտէն, հէր պիր հարֆըն եէրինէ կէօրէ օլան հէր
պիր մա'նասը աճապ լուղէթ քիթ տպընա միւրաճա'տթլէ
անկաշըլուր Պուհուէ իլէ պէրապէր պա'զըլարընըն մա'խ-
թէլիֆ մա'նալարընը պէր վէճհ ի աթի զիքր իթմէք միւ-
նասիպ կէօրիւլմիւշ տիր :

ABOUT. Ե-գըն, Ի-դրէ, Ե-բ-ճըր, Է-մէ պէ-
 ռէ-նի, Ի-մ-նի-նի, Զ-գըն: *Մէտէլա*. About ten.
 Թ-գոր: About the same color. *Օ* բնիկ Ե-գըն: He
 is about to go. *Կ* Ի-մ-նի Դ-րէ: He wishes to go

about the city. Եկեհրն հեր լարֆընը արաշմֆ էմեյոյր
Bind it about your head. Պաշնըն էրաֆնա աղալ (պաշ-
նա աղալ): I have no money about me. Իմալիմֆի ֆ-
րմ եօֆ արա: About this subject. Պա մարտի հագֆընա:

AFTER. 'աֆալընա, 'առկա, 'առֆալինսէ, 'արաֆ էլին,
հագֆընա. Ten men went one after the other. Օն
արեմ գեր գերէ 'աֆալընա կէրէլէր: After sunrise, կէռնե
արաղընա 'առկա. After the French fashion. Յրաշը
առաւը 'առֆալինսէ: He went after it. Սը արաֆալ կէր-
րէ: He enquired after you. Հագֆընա (սէլի) 'արա:

AT. Հաղըրըգ, հաղըրըգ, վէ թէվէճճիւ հ կիպի նի-
պէթլըրի իֆառէ ֆաէր: ... րէ, ... րէն, ... է, ...
է-ղէրէնէ, ... է-ղէրէնա կիպի: I suffered at his hands.
Էլինրէն լոֆ էլինէն լոֆրէ: The dog barked at him.
Քեօֆէ ան հաղըրը: At this news. Պա խաղեր է-ղէրէնէ:
You were present at his death. Վէֆըն էնաղընա հ-
ղըր էրէնէլ:

BY. Մ'արիֆէլիլէ, է-ղընընա, սեպէպիտին, էնընա (հա-
րէքէթ իլէ): It was taken by the army. Օրաոն Տ'արի-
ֆէլիլէ աղընա: He took it by force. Ճէպը էն աղը:
By land and by water. Գարառն վէ րէրէառն: He
went by the house. Էլին էնընա (էնէն-նա) կէլի: I
know him by his appearance. Ան հէ'յէլիլիլի լարընը:
FOR. Էքսէրիա սէպէպիլիֆառէ էթմէր իլիլիլի գուլառընը:
Իլին, կէլիլիլի էլին, նիպէլիլի, ֆի-պիլիլի, պիլիլիլի մի-
նալարընա գուլառընը: Մէսէլա. For his faith. Իմա
էլին: For this reason. Պա խառնա սեպէպիլիլի: Blood for
blood. Գան պիլիլիլի ֆան: Two eggs for ten paras. Օն
ֆարայա էլի էնաֆալիլի: He left for Smyrna. Իլիլիլի կէլիլիլի
էլին էօլ լոֆրէ: Strong for his age. Սիլիլիլի նիպէլիլի
ֆալիլիլի: He has not seen me for a year. Պէր
լարֆընա պիլի կէօրիլիլի րէ: I have awaited him
three hours. Ինչա 'աղընա պիլիլի անը պիլիլիլի է:

Իլիլի. But for, ... օլառընը. վէ For all, ... էն պիլիլի
մա'նալարընա իսթի'մալ օլառընը: Մէսէլա. He would have
been drowned, but for the extraordinary efforts of the captain.
Գառնըն ֆէլիլիլիլի լարէլիլի օլառընը էն, պիլիլիլի էն: For all
this his anger is not turned away. Պա ֆէլիլի էն պիլիլիլի
էլիլիլի էլիլիլիլի:

IN. Իլիլիլի, էլի, պիլիլիլի, ... րէ, կէրէ մա'նալարըն-
ա գուլառընը: It is in my pocket, Ճէպիլիլիլի րէ:
He was wounded in his arm, Գառնա էնալառընը: It
was written in ink. Միլիլիլիլի էլի էնալառընը էրէ: The
blood flowed in a stream. Գանառն սէլիլիլի րէ: In his
opinion. Անըն լարիլիլի կէրէ: She was dressed in silk.
Ճանֆէն էլիլիլի (կէլիլիլիլի) էրէ:

OF... րան, ... լի, հագֆընա: He bought it of
me. Անը պիլիլիլի աղընը: Its soil is of a red color.
Քօֆրալ լարընը րէլիլիլի րէ: He spoke of the present
war. Ելիլիլիլի ֆէն, հագֆընա սէպէլիլիլի:

ON. ... րէ է-ղէրէնէ, ... է, է-ղէրէնէ, ֆէլիլի, էլի,
... րէ, հագֆընա: On the table. Սօֆրանըն է-ղէրէնէ:
Have pity on me. Պան լարառիլիլի էլիլի: On this con-
dition. Պա լարիլի էլի: On the one hand. Պէր լարֆընա:
On this subject. Պա մարտի հագֆընա:

OUT OF. Խարիճ օլմաղ մա'նալարընը իֆառէ ֆաէր:
... րէ, ... աղը, էօլիլիլիլի մա'նալարընա գուլառըն-
ը: Drawn out of a well. Պէր ֆառընա լոֆիլիլի Out
of tune. Անէլիլիլի, րէ-ղէնիլիլի: Out of reach. Ելիլիլիլի
լիլիլի լարիլիլիլի էնալառընը էլիլիլի րէ:

WITH. Իլի, ... լի, ... րան, ... է, ... րէ: He killed
him with a knife. Անը պիլի պիլիլիլի էօլիլիլիլի: They
perished with famine. Անըլիլիլի էօլիլիլիլի: I am angry
with you. Սան րարընը է: A man with a staff in his
hand. Էլինրէ պիլիլիլի էլիլիլի րէ: He had authority
with the people. Էնալիլիլիլի էլիլիլիլիլի լար էրէ: With

me his opinion had no weight, *ከቆተውረ ማቴዎስ 'ኩጥኖጥፍ*
(*ማቴዎስ*) *ከረዳላይ፣ ከፊት ከጥፍ* :

፲. ሰጠ፡ ለ፲፩፡ ለ፲፩፡

Sacred, <i>ሪድሶቶ</i>	Arrival, <i>ሂሲሶሙ</i>
Curled, <i>ጥረረረረረረ (ሰሰ)</i>	Senseless, <i>ሻሰሻሻሻ , ሰሰሰሰሰ</i>
Scripture, <i>ቶቶሰሰሰ ረድሶቶ</i>	Offer, <i>ቶቶቶቶቶ</i>
Tower, <i>ጥሰረ</i>	Condensation, <i>ቶቶቶሰሰሰ</i>
Deaf, <i>ሰሰሰሰሰ</i>	Fashion, <i>ሰሰሰሰ , ሰሰሰሰ</i>
Distress, <i>ሰሰሰሰሰ , ሰሰሰሰሰ</i>	Out of print, <i>ሰሰሰሰሰሰሰ</i>
<i>ጥሰሰ</i>	<i>ሰሰሰሰሰሰሰ</i>
Recommendation, <i>ቶሰሰሰሰ</i>	Change, <i>ሰሰሰሰሰ (ሰሰሰሰሰ)</i>
<i>ጥ</i>	<i>ሰሰሰሰ</i>
Out of use, <i>ሰሰሰሰሰ</i>	Forgiveness, <i>ሰሰሰሰሰ</i>
Silent, <i>ሰሰሰሰሰ</i>	Disgrace, <i>ሰሰሰሰሰሰ</i>
Trunk, <i>ሰሰሰሰ</i>	Disease, <i>ሰሰሰሰ</i>
As for } <i>ሰሰሰሰሰ</i>	Show, <i>ሰሰሰሰሰ</i>
As to } <i>ሰሰሰሰሰ</i>	To mention, <i>ሰሰሰሰሰ ሰሰሰሰ</i>
To furnish, <i>ቶሰሰሰሰ ሰሰሰሰ</i>	To resign, <i>ሰሰሰሰሰ ሰሰሰሰ</i>
To bear in mind, <i>ሰሰሰሰሰ</i>	Out of sight, <i>ሰሰሰሰሰ ሰሰሰ</i>
<i>ሰሰሰሰሰ</i>	<i>ሰሰሰ</i>
To address, <i>ሰሰሰሰሰ ሰሰሰሰ</i>	Don't be afraid, <i>ሰሰሰሰሰ</i>

321. Exercises

1. That bird was sacred with the ancients. 2. The little girl with curled hair looked at his face. 3. He tried to prove everything by the Scriptures. 4. A church eighty feet long by fifty feet wide will not hold that congregation. 5. It is pleasant to travel by moonlight. 6. He swore by his gods to revenge himself. 7. The boy was flattered to his ruin. 8. The tower was built

of granite. 9. For that great object none had previously gone there. 10. Be not cruel and deaf to the cries of distress. 11. The book I spoke of is out of print now. 12. The hunters ran after it, but it was soon out of sight. 13. Nobody will like that style, it is out of use now. 14. Where did you get this excellent piece (ሣፋኒ) from? 15. I copied it out of an American book. 16. He seems to have taken cold by sleeping out of doors for so many nights. 17. On my arrival there, I presented my recommendations (ፆላብካፋ). 18. On her way to the church, Susan lost her Bible. 19. On my part, I am willing to take either course. 20. On the following day he was arrested by government.

322. Exercises

1. I can prove this from his words. 2. The house is one hundred feet by sixty (ፆሥረ 100 ቂፎሞረ 60 ሣሣፋ): 3. Do not use God's name in play. 4. George refused my advice and has been ruined by his action. 5. By condensation steam becomes water. 6. Whatever is in fashion now, is sure to go out of use soon. 7. The robbers ran after me as far as to the bridge. 8. Did you copy that out of my book? 9. No. I copied it from my teacher's book. 10. Mr. Smith's uncle is arranging his house in the French fashion. 11. Try to reach the truth. 12. Susan had to work by day, and to study by night. 13. Mr. Brown had a trusty dog by him. 14. Upon my speaking, the crowd became silent. 15. It seems that the child was lost while returning to his home. 16. We all came together on the next day. 17. They cut the trunks of trees into boards. 18. Don't fear, my friend,

people do not die from such diseases. 19. John started for Cesarea yesterday. 20. Have you anything to say in respect to the truth of Mary's story? 21. I have only this to say in answer to your question. 22. Upon the request of the people he resigned his office. 23. I shall keep in my mind what I have heard to-day. 24. In regard to color, it is almost red. 25. As to his words, they have nothing to say.

323. ՄԻՍԱԼԼԵՐ

1. Պուզ էրիր սույա տէօնէր: 2. Հէր եիւզ տանէտէն
էլլի ալսա քիֆայէթ էտէր: 3. Տօսթընըզ հէման օլ'իլ-
լէթտէն մի էօլտիւ: 4. Ալլահըն մուհապպէթինի թէ-
ֆէքքիւր էյլէ: 5. Էկէր տույտըղըմ սահին իսէ, էլինտէ
պէօյիւք պիր իշի վար տըր: 6. Պու վագա'այը խապթ
պապընտա, անճագ պիր շէյ զիքը էտէյիմ: 7. Սէօզիւմէ
ճէվապ պապընտա չօգ տէյէճէյի եօգ իտի: 8. Օլ պէօ-
յիւք վէ կիւզէլ շէհը շիմտի խարապ օլմուշտըր: 9. Բի-
ճամ իւզէրինէ 'աֆիլ էթմէյէ հազըր օլտու: 10. Թափուգ
եռմուրթասը գատար տըր: 11. Ալլահ Արրահամա՝ «Հէֆ
գապիլէլէր սէնին վասիթան իլէ միւպարէքլէնէճէքլէր»
տէտի: 12. Փատիշահըն հուզուրընտա տիւշիւպ, անտէն
'աֆիլըգ տիլէտի: 13. Էլիմտէն կէլէնի տիրիլ էթմէմ:
14. Պունու սանա սէօյլէյօրըմ քի, անը խաթրընտա
թուրթասըն: 15. Անտէ իչքի իչմէք 'ատէթի վար իտի:
16. Պիլտիլիմէ կէօրէ, հէր շէյի նիւմայիշ իշիւն էտէյօր:
17. Պանա սիւ"ալ օլունուրտա, պէնճէ, շիմտիքի հալտէ
փէտէրիմին խանէսինի պրադմամ: 18. Յուլհաննէս քէն-
տի եաշընա նիսպէթէն պէօյիւք կէօրիւնիւյօր: 19. Ա-
թընը օն պէշ լիրա ի 'Օսմանիյէ սաթտը: 20. Սա'աթլար-
ճա պայզըն պիր հալտէ եաթտը: 21. Չօճուզա փէտէ-
րինին իամիլլէ թէսմիյէ էթտիլէր: 22. Աշճըմըզը մէյվէ

կէթիրմէք իչիւն եօլլայալըտան պէրու խայլի վագըթ օլ-
տու : 23. Շարլ չօգտան Անրինին արգասընտան կիտիյօր :
24. Էվինտէն չափուգ չըգտըղըմ իչիւն տարըլտը : 25.
Իւզէրիմտէ ուՓագ փարամ եօգ տըր : 26. Սապահլայըն
սա'աթ օն սուլարընտա շէհրտէն չըգտը : 27. Տէնիզ պիզ-
տէն սէքսէն միլ գատար ուզագ տըր :

ՊԱՊ Ը ՍԱՊԻ՝

ՀԱՐՖ Ը 'ԱԹՖ

Ելլի ալթըննը Տէրս — Lesson 56.

ՀԱՐՖ Ը 'ԱԹՖԸՆ ԻՍԹԻՄԱԼԸ

324. Իքի քէլամը, եախօտ քէլամըն իքի ճիւղ"ինի պիր պիրինէ բապթ էտէն քէլիմէլէրէ Հարֆը 'Աթֆ՝ տէնիլիր:

Իզհ, Հարֆ և 'աթֆ ինկլիզէտէ աննազ բապթա օլտըզնտան քէլամէ մա'նանա պաշգա պիր թէ'սիր էթմէզ. ֆազամ քէլամտէ պա'զը բապթալար վազի' օլտը քի, բապթտէն մա'տա քէլամէ տա' խի թէ'սիր էտէլէր: Մէսէլա. This is the letter which I wrote 'ի պարէսինտէքի which քէլիմէսի՝ հէմ իսմ ի մէվսուլ տըր, հէմ բա' պըթա տըր:

325. Էն չօզ իսթի'մալ օլունան հուրուֆը 'աթֆ ա' թիտէքիլէր տիր:

Also, որ-ի-ի

Except, . . . որէն մա'դա'

Although, է-ե որ-ի

որէյէլ է-ե

And, և

Even, որ-ի-ի

As, է-ե, է-ե, է-ե, է-ե

For, որ-ի-ի

Because, է-ե, է-ե

Furthermore, որ-ի-ի, մա'դա'

Besides, որ-ի-ի, մա'դա'

որ-ի-ի

Both, հէհ. . . հէհ

Hence, որ-ի-ի, որ-ի-ի

But, է-ե, մա'դա'

Howbeit, և է-ե

Consequently, որ-ի-ի, որ-ի-ի

However, մա'դա' է-ե, մա'դա'

որ-ի-ի

If, է-ե

Either, է-ե

In as much as, մա'դա' + է

Else, է-ե, է-ե

Lest, օլմա'յա + է

Likewise, հասկանալով	Still, եկե
Moreover, շատ ավել	Than, քան
Neither, (either քելիմէսի- նին մէնֆի սուրէթի ալի)	Then, պէտք է, որ
Nor, չէ (or լաֆզընըն զըտ- աը)	Therefore, ու էնքան
Notwithstanding, էտ քէ	That, +է, Բաւ
Otherwise, եօլ էտ	Though, էտ քէ
Or, եւեթ ետ	Too, հէ՛հ քան
Provided, ... շարինէ	Unless, զմասն, յետքէ
Save, քէն հա՛րա	Wherefore, պահա յետքէ
So, հէ՛հ քէ	When, էտքէ
Since, լիւնէ	Whereas, լաւէ
	Yet, եկե

Հարֆը 'աթֆաան աթիտէքլէրին հէր իքիտի պիր-
ւիքտէ գուլանըլըրլար, զիրա պիրիննին զիքրի' տիկէրի-
նին զիքրինի իճապ խտէր:

As... so. As is the mother, so is the daughter.

As... as. I am *as* tall *as* you.

So... as. Mary is not *so* cheerful, *as* usual.

Both.... and. *Both* good *and* bad were left to his choice.

Either... or. *Either* you mistake, *or* I was misinformed.

Not... nor. Books must *not* be soiled, *nor* left lying about.

Neither... nor. *Neither* Alice *nor* Mary has been here.

Whether... or. I care not *whether* you go *or* stay.

So... that. He called *so* loud *that* many could hear it.

Such... that. My engagements are *such* *that* I can not go.

If... then. *If* you will take this, *then* I will take that.

Not only... but also. She was *not only* poor, *but also* very sick.

Though... yet. *Though* he live many years, *yet* his life is a failure.

Because... therefore. *Therefore* doth my Father love me, *because* I lay down my life.

Ինչհետեւ. As if, as though, as well as, as soon as, as far as, as many as, except that, in so much that, but also, but likewise
վէ զայրիհա թա՛պիրլէր էքսէրիա հարֆ ք 'աթֆ հիւքմիւնտէ տիրլէր :

326. Թիւրքճէտէ միւսլիմ էտա եախօտ խապէրինմէ ֆ'ու-
լը միւրէքքէպ ուտըղը հալտէ էքսէրիա սըղէ ի սիլէ իլէ
թէրթիպ ուլունուր իսէ տէ, ինկլիզճէտէ միւրէքքէպ ուլան
միւսլիմ էտա եախօտ խապէրլէր զաթ ք ֆի'լ իլէ թէրթիպ
ուլունուպ, չօգ քէրրէ that հարֆ ք 'աթֆընը թէ՛ագիպ
էտէրլէր : Մէսէլա. Անըն էլինտէն չօգ զարար չէքտիյիմ
սահիհ տիր. That I have suffered much loss at his hands
is true. — Յովհաննէսին տիւն շէհրէ կիթտիյինի պի-
լիրիմ. I know that John went to the city yesterday.

327. Կիտիպ կիթմէյէճէյի, կիթսէ կիթմէզսէ սուրէ-
թինտէ շիւպհէ վէ շարթ իֆատէսինտէ իսթի'մալ ուլու-
նան թէրքիպլէրին թէրճէմէսի Whether... or հարֆ ք
'աթֆլարը իլէ ուլուր : Մէսէլա. Կիտիպ կիթմէյէճէյի մա-
լիւմ տէյիլ տիր. Whether he will go or not is not
known. — Կիթսէ կիթմէզսէ պանա պիր շէյ եօգ.
Whether he goes or not does not concern me.

328. Թիւրքճէտէ էտաթըն թէրճէմէսինէ տա'իր իզա-
հաթ .

Իֆէն. While, as, when, քէլիմէլէր իլէ թէրճէմէ
լունուր : Մէսէլա. Կիտէր իքէն. While he was
going. Իսթանպօլտա իքէն. When he was at
Constantinople.

իւզրէ

Իսմ ախրինտէ կէտիյինտէ In, upon, on account of իլէ. (Պու հալ իւզրէ. In this condition. Պու սէօզ իւզէրինէ. Upon this remark.)

Մաստար 'ազապընտան կէտիյինտէ, So as, in order, (Օգումագ իւզրէ. In order to read. Պիզիմ իլէ կէօրիւշմէք իւզրէ կէտի. He came in order to see us.)

իլիւն

Իսմ եախօտ սըղէ ի սիլէ 'ազապընտան կէտիյինտէ. Because, for, իլէ թէրճէմէ օլունուր. (Պուրայա կէտիյի իչիւն. Because he came here. Պէնիմ իչիւն. For me.)

Մաստարլար 'ազապընտա, So that, in order իլէ թէրճէմէ օլունուր. (Պուրայա կէլմէք իչիւն. In order to come here. So that he might come here.)

Տէգ.

Պէյան մա'նասընտա քէլիմէլէրէ 'իլավէ օլունտըղընտան, from իլէ թէրճէմէ օլունուր. (Պուսատան կէտի. He came from Brousa. Գօրգուսընտան նաչի. From fear. Through fear տախի տէնիլիւր) վա պա'զէն of իլէ թէրճէմէ օլունուր (Նիթէքիմ. Մէճլիս ա'զասընտան պիրի. One of the members of the council, տէնիլիւր) Մաստար ը Թախֆիֆիյէ, վէ միւզարիյէ 'իլավէ օլունտըղը սըրալարտա before իլէ թէրճէմէ օլունուր (Նիթէքիմ. Սէն կիթմէտէն կէլիյօր իտիմ. I was coming before you went. Կէլմէզտէն էվլէլ էվիմէ կիթտիմ. I went home before I came.) Թաֆզիլ մագամընտա than իլէ թէրճէմէ օլունուր (Նիթէքիմ. Whiter than snow. Գարտան պէյազ.)

Տէգ իսէ.

Իսէ. Rather than իլէ թէրճէմէ օլունուր (Նիթէքիմ. Մէքթուպ եազմագտան իսէ քէնտիսի իլէ

կէօրիւշիւրիւմ. Rather than write to him I will see him, կիպի.)

Տէ. Իսմ ախիրինտէ կէլտիյինտէ at, in, իլէ թէրճէմէ օլունուր. (Նիթէքիմ. Պրուսատա էյլէնտիմ. I stopped at Brousa տէնիլիր.) Մաստար'ա-գապընտա կէլիպ գէման ը հալ իշ'ար էթտիյինտէ, էքսէրիա այրընա թէրճէմէ օլունմայըպ մաստարը իլէ պիրլիքտէ ֆէր'ի ֆի'լին հալ'ը-գէսի իլէ թէրճէմէ օլունուր. (Նիթէքիմ. Էվ-տէն չըգմագտա իքէն. While coming from the house.)

329. Հէյէճան ը գալպի կէօսթէրմէք իշիւն գուլանըլան լաֆզլարա Interjection, Ս-վն տէնիլիր Մէսէլա. Alas! I could not. էյլան. էրէմէմէ.

էն զիյատէ իսթի'մալ օլունան էսվաթ աթիտէ գիքը օլունուր.

Oh! Արզու եախօտ էսէ- Lo! Իշթէ
Փի պէյան էտէր.

At! Տիգգաթը պէյան էտէր. Bravo! Ա.Ֆէրին

Alas! էյվահ Fudge! Ուսանճը կէօսթէրի'

Hark! Գորգու վէ էնտի- Hallo! Տիգգաթը ճէլպէտէր'
չէյի պէյան իտէր.

Hush! Սիւստիւրմէք ի- Pshaw! Ուֆ
շիւն գուլանըլըր.

Indeed, ! Պիր տէրէճէյէ Hail ! Եաշա
հայրէթի կէօսթէրիր.

Hurrah! Ալգըշ իշիւն գուլ- Oh dear! Էօֆ
լանըլըր.

330. Սազթ' քէլամըն սա"իր էճգասը իլէ պիր 'ա-
լագասը օլմատըղընտան, չօգճա սէօզիւն իպթիտասընա
կէթիրիլիր.

ԼՈՒՂԵԹՎԵՐ

Choice, Րէ՛յ, ինթիխապ	Self-evident, Զաթէնպէտի՛նի
Failure, Ստէ՛մ ի մու՛վաթ-	Fact, Վաղ՛ աա, նէֆս իւլէմր
Փագլյէթ	Eclipse, Խիւսուֆ
Twig, Ինճէ տալ	To soil, Քիրլէթմէք
Reflection, Թէֆէքքիւր	To be contented, Գանի՛ օյ-
Natural, Թապի՛ի	մադ
Phenomenon, Նատիր պիր	To cease, Ֆէրաղաթ էթմէք
Վուգու՛աթ, ՛ալամէթ	To dawn, Կիւն աղարմադ
Foreigner, Էճնէպի	To be imposed upon, Աւ-
Frugality, Իսրաֆ էթմէ-	տանմադ
մէքիւք	To promote, Թէրվին էթմէք
Equal, Միւսավի	To secure, Թէ՛մին էթմէք
Shrewd, Կէօղիւ աչըդ	To surrender, Թէսլիմ էթ-
Admission, Գապոււլ օլուն-	մէք
մագլըդ, իգրար	To put to the sword, Գը-
Crystal, Պիլօր	լըճտան կէչիրմէք
Firmament, Ասման	To misinform, Եանկըլ
Marvelous, Սճա՛րպ	խապէր վէրմէք
Stranger, Ղարիպ, Էա-	Full moon, Պէտր
պանճը	Field, Մէյտան
Established, միւսպէթ վէ	Temptation, Իղվա
միւհքէմ	

331. Exercises

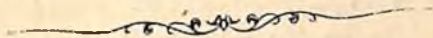
1. He came after you left the school. 2. As the twig is bent, the tree is inclined. 3. That man speaks before he thinks. 4. I know that you are both loved and respected. 5. I go as I promised, but I will return soon. 6. He will not be a scholar, for he will not study. 7. His boy, when he entered our school, could neither read nor write. 8. The thought of

death will always trouble men. 9. I cannot go, but I will be contented here. 10. George is more rich than wise. 11. I am glad that he spoke so long. 12. I will commit myself to Him who knows all. 13. Till I come, give attention to reading. 14. You will not hear from me until the day dawns. 15. This day is not as hot as last Saturday. 16. Whether you stay here or go with the others, is left to your own choice. 17. George, however, was sbrewd enough not to be imposed upon. 18. I did not think that he had gone there and asked admission, nor that they would be willing to receive him. 19. They now supposed that the ship had sailed out of the crystal firmament, and that these marvelous beings were inhabitants of the sky.

332. ՄԻՍՍԵԼԼԷՐ

1. Իսթէտիյիմ գատար էյի տէյիլ տիր, 2. Սամուէլ պաշ գալարըն տէտիյի գատար ֆէնա տէյիլ տիր, 3. Ատէմէր քէօյլէրտէ (country) շէհրտէն տահա զլյատէ սաֆի պիր հալտէ պուլունուրլար (եաշարլար), 4. Չայ Ինկիլթէրրա տա գուլլանըլորըլ գատար Ալմանիատա գուլլանըլմազ, 5. Պէն էճնէսի իսէմ տէ, պու շէհրտէ եապանճը տէյիլ իմ, 6. (Սէն) տահա տիգգաթլը օլմաղա վա'տ էթտիյին տէն, սանա 'աֆվ էտէրիմ, 7. Սէն կէլէնէտէք պուրա տա էյլէնէճէյիմի զանն էթմէմ, 8. Սէն պանա մէթուպ եազմատըգճա, պէնտէն ճէվապ ալամազսըն, 9. Սէն պիղէ կէլմէք իսթէմէտիյին իչիւն, պէն սիղէ կէլիրիմ, 10. Պէն գահվէմի իչէր իքէն, սէն տէրսինի հազըրլա, 11. Փէրհիգ քեարլըգ վէ իսրաֆ էթմէմէքլիք սըհհէթի թէրվիճ, վէ սա'ատէթի թէ'մին էտէր, 12. Մէյտան ը հարստա քէնտի վաթանընա էյի խըտմէթ էյլէտի, 13. Ճիւմէ ատէմէրին պիրի պիրինէ միւսավի խալգ օլունմուշ օլորգլարըլ գաթէն

պէտիհի պիր հագիգաթ տըր : 14. Իսթանպուլա պէրապէր
 կիթտիյիմիզ կիւն խաթրընտա՞մը տըր : 15. Ինսան-
 լարըն արթրգ աղլամայաճաղը պիր միւսպարէք մահալ
 վա՞ր մը տըր : 16. Շէհր ալընըս էհալիոի գըլըճտան
 կէշիրիլտիյի միւսպէթ պիր վագա՛ա տըր : 17. Գամէրին
 պէտր հալինտէնսպաշգաւագըթ տախիւսուֆը միւմքինսիզ
 օլտուղը, կիւնէշին տօղուս պաթմասը միսիլիւ, խիւսուֆ
 տախիւն ճագ թապի՛րի պիր 'ալամէթ օլտըղընը պիլմէգ-
 լէր կէօրիւնիւյօր իտի : 18. Եարըն եաղմուր կէլիս կէլ-
 մէյէճէյինի քի՞մ պիլիր : 19. Սէնին թէքլիֆինի գարնտա-
 չըմ գապուլ տա էթսէ, ըէտտ տէ էթսէ, պէն սէնին իւճ-
 ըթինի վէրիւրիւ : 20. Ճանֆէս՝ ինսանը սօղուգտան մու-
 հաֆագա էտէճէք գատար գալըն տէյիլ տիր :

ՊԱՊ Ը ՍԱՄԻՆ

ԹԵՐԹԻՊ Ի ՔԵԼԱՄ

Էյի Է՛սիճնի սէրս — Lesson 57.

ՄԻՒՍՆԷՏԸՆ ԻԼԷՅ

333. Նիսպէթ ի Թամէյէ տէլալէթ էտէն սլիր սըրա
քէլիմէլէրէ Sentence (էլա) տէնիլիր Մէսէլա. He
went, 0 Կէրդէ. John is rich, Յալալէ շէնիլէրդ
I have read the book which you gave me, Պալալէ
դէյիլէ Կէրդէ օգրալէ:

334. The book which you gave me, 'իսլադէսի' նիս-
սկէթի իֆատէ էտէն սլիր սըրա քէլիմէլէր իսէ տէ, պու-
քէլիմէլէրի իշիտէն քիմսէ՝ սէօյլէյէն ատէմտէն տաճա-
սէօզ սկէքլէր, գիրա սէօյլէնիլէն քէլիմէլէր նիսսկէթ ի
թաւմէյի իֆատէ էթմէմիլլէր, Պէօյլէ նազիս սլիր նիս-
սկէթի իֆատէ էտէն թէրքիսկէ քէլամ տէնիլմէյիլ ան-
ճագ հէ-հէ՛ տէնիլիր:

335. Հէր պիր քէլամտէ աթիտէքի իքի շէյ պուլուն-
մալը տըր, եա'նի հագգընտան պահս օլունան շէյին իս-
մի, վէ անըն հալ ու սըֆէթի: Հագգընտան պահս օլու-
նան շէյին իսմինէ միւսնէտըն իւէյհ², վէ հալ ու սըֆէ-
թինէ միւսնէտ³ տէնիլիր: Մէսէյա:

Uf--2672 1474

Rain

Wool

John

Uf-m-2477

falls $t = \eta^{\frac{1}{2}} \tau$ $t = \eta \tau$

is white ኑሱ ግልጽ ቀይ

ran 8-15-22- 40242

4. Clause, subordinate sentence. 16.

2. Subject. Եւթարկայ՝

3. Predicate. Ստորոգելի:

իւն: Պիր չօգ սըրալարտա. կեան միւսնէտըն իլէյն կեան միւս-
նէտ հազֆ օլունա պիլիր, (պէնտ 359) ֆազաթ հազֆ օլունտուղը-
նա տէլալէթ էտէն պիր գարինէ պուլունմալը տըր:

336. Միւսնէտըն իլէյն եա իամ, եա քինայէթ, եախօտ
իամ հիւքմիւնտէ թէրքիպ օլուր: Մէսէլա. Sugar is
sweet, Շէ+էր Բ-Բու Դըր: Man errs, Ին-ան Է-նըլըր: He
is erring, Օ Է-նըլմաֆա Դըր: To read is useful, Օ-
Է-նմաֆ ֆ-Է-նիլէ Դէր: Reading is pleasant, Օգ-նմաֆ Խօշ
Դըր: That John went is probable, Յ-լն-ննէ-նէ կէլ-Դէլէ
Է-նիլմալ Դըր:

337. Միւսնէտըն իլէյն միւճէրրէտ հալինտէ օլուր,
ֆադաթ իթմամը ֆա"իտէ իշիւն միւսնէտըն իլէյն պաշ-
գա քէլիմէլէր իլէ թադեխո օլունա պիլիր: Միւսնէտըն
իլէյն թադեխո էտէն լաֆգա միւթէմիմ¹ը միւսնէտըն
իլէյն տէնիլիր: Միւսնէտըն իլէյնին միւթէմիմի տա"իմա
ըլֆէթ հիւքմիւնտէ օլարագ աթիտէքի պէշ նէվ թա-
պիրտէն պիրի օլուր: Մէսէլա:

(-) Սըֆէթ օլապիլիր, նիթէքիմ. Sharp words sting,
Աճը-էօլէր Է-նէԴէր, կիպի:

(Բ) Միւզաֆըն իլէյն հալինտէ պիր իամ եախօտ պիր
քինայէթ օլապիլիր: Նիթէքիմ. Stephen's shoes are
lost, ՍԴէֆ-անըն գո-նա-բալըլը շոյադէ Դէր: His coat is
torn, Անըն Է-նիլէ-նէ Է-նըլէթ Դըր, կիպի:

(Գ) Պիր թէրքիպ ի վաաֆի² օլապիլիր: Նիթէքիմ. A
man of wisdom is respected, Մ-Է-նմալը պէր -Դէֆ Դի-
Բէ-Դէր օլուր: A day in the fields is pleasant, Ս-հրադա
(կէշիրիլէն) պէր կէ-ն Խօշ Դըր: A desire to learn is praise-
worthy, Է-յըրէն-Է-յէ հալն (օլմագ) Դէրնէ շոյան Դըր, կիպի:

(Դ) Պիր ճիւմէ ի վաաֆիյէ օլապիլիր: Նիթէքիմ.
George, who is a carpenter, is honest. Տէ-րէր օլն
Դէ-րէ Է-նիլէ-Դէ-նէ Դէր:

1. Modifier, adjunct. Ամրողացուցիչ: 2. Adjective Phrase.

(ե) Թախֆիֆ էտիլմիշ պիր ճիւմէն ի վասֆիյէ եա'նի
'աթֆ ը պէյաւն՝ եա պէտէլ տէնիլէն թէրքիսլ օլա պիլիր
նիթէքիօ. John, the carpenter, is honest, Տէ-բէր Գէ-բէ
Է-բէ-բէ-բէ-բէ Դէր, կիպի :

338. Միւսնէտըն իլէյհ իլէ միւթէմիմինէ պիրլիքտէ
օլարագ Դէ-բէ-բէ-բէ իլէյհ է հո-գայեէր տէնիր :

ԼՈՒՂԱԹԻՒՆՐ

Affectionate, Մուհապպէթլի	Gratitude, Թէշէքքիւր
Liberty, Սէրպէսթի	Desire, Արզու
Human, Ինսան օլաւ	Rights, Հուգուգ
Shady, Կէօլիլի	Delightful, Սէֆալը
To tempt, Իղվա եաթէշ-	Profusion, Պօլլըգ
վիգ էթմէք	Variety, Նէվ'
Cattle, Տավար	Unfortunate, Պախթսըգ
Fortunate, Պախթլը	Scene, Մէնզարէ
View, Նազարէթ	Ordinarily, 'Ատէթ իւզրէ
Vision, Բույա	

339. Exercises*

1. An affectionate son is well-behaved. 2. George, a shrewd man, is sometimes imposed upon. 3. A wandering stranger loves a shady place in which to rest. 4. Any man who is human loves liberty. 5. The profusion of cattle seemed very marvelous to my children. 6. The water, which was as clear as crystal, was very salt. 7. Mr. Smith, the teacher, who was ordinarily very brave, was frightened by

4. Noun in apposition.

*Պոլ միսալլէր Թէրճէմէ էտիլմէզտէն էվիլէլ, միւսնէտըն իլէյհի իլէ
միւթէմիմի ալըրտըլլըգ միւթէմիմին Նէվ'ի Թահգիգ էտիլսէ, սու-
հուլէթլէ Թէրճէմէ օլուսուրլար :

the earthquake. 8. Gratitude, which is so beautiful to see, is rarely seen among the ignorant. 9. A man who is tempted must pray. 10. A terrible vision destroyed my rest. 11. The short man who ran away so quickly, was a thief. 12. One who loves the rights of man loves justice. 13. The liberty of the sufferers must be secured, unless they are criminals. 14. A beautiful view, such as one can often see among the mountains, gives pleasure. 15. Three men, who had been wandering all night, came to my house. 16. The unfortunate people had fallen into the river. 17. The delightful variety of the flowers, made the scene very beautiful. 18. Careful reflection may sometimes prevent mistakes. 19. A man who is ordinarily honest, sometimes falls into temptation. 20. The wearied soldiers, few, scattered, helpless, had to surrender. 21. A day of perfect beauty has dawned. 22. The slowly rising sun has brought its rays to every mountain top. 23. The Arabs, who were sleeping in a shady spot, have arisen. 24. The curling smoke ascends on high from their morning fire. 25. Mistaken dreams of wealth rejoice their hearts. 26. Before they move a mile, the angry soldiers will ruin their hopes.

340. ՄԻՍԱՆԱԼԻԿ

1. Ասիւմանտէ կէօրիւէն թապի'ի պիր 'ալամէթ չօգտէ՞ք'ա ճահիլէրին տէհչէթինի մուճիպ օլուր: 2. Զարարսըղ պիր գույրուգլը եղտըղ անէրէ հարպ 'ալամէթի օլուր: 3. Ատի պիր խիւսուֆ անէրին թիւֆէնք փաթլաթ-մասընա սէպէս օլուր: 4. Ճահիլիյինի պիլմէյէն ճահիլ պին տիւրլիւ էգիյէթէ տիւչէր: 5. Պէօյլէ պիր փէտէրին մուհապսէթլի չօճուգլարը իլէ էյլէնմէսի խօշ

պիր մէնզարէ տիր : 6. Թէրզի Յակոբ պու կիւն սի-
զի սօրտու : 7. Եափտըզը փանթալօն ֆէնա չըգտը : 8.
Հէմ ֆէնա պէզտէն եափըընը հէմ գըսսա քէսիլմիշ պիր
փանթալօնը գապուլ էտէր մի իտինիզ : 9. Պէօյլէ պիր
փանթալօն եափմագ հէր պիր թէրզլլէ 'այըպ օլուր : 10.
Կիւզէլ պիր նազարէթ պէնի սէվինտիրի : 11. Սէրպէս-
թի հէր քէսէ թաթլը տըր : 12. Ալի ճէնապ ատէմ կէր-
չէքտէն ինսան տըր : 13. Չօգ էմէլ ինսանը մահզուն է-
տէր : 14. Տիւնեատէ տօղրու մուհապպէթ օլսայըտը,
տիւնեա ճէննէթ օլուր իտի : 15. Կէօրմէքտէն մահրում
քիմսէ խօշ մէնզարէտէն պիր լէզզէթ (pleasure) ալմազ :
16. Մուհապպէթ պիլմէյէն ատէմ մէսէրրէթ պիլմէզ : 17.
Միւճազաթ գօրգուսընտան քէօթիւլիւք իշլէմէյէն քիմ-
սէ՝ տին նէ օլտըղընը անլամամըշ տըր : 18. Ագան գօ-
ղա սու սագլամազ : 19. Վա'իզին չօճուղը վա'իզ գա-
տար միւթի' օլմալը տըր :

Ելլի սէֆիզիննի Տէրս — Lesson 58.

ՄԻԻՍՆԷՏ ԻԼԷ ՄԻԻԹԷՍՄԻՍԱԹԸ

341. Քէլամըն միւսնէտի կեահ ֆի'լ ի րապըթա (պէնա
261) իլէ մէրպուլ օլան սըֆէթ եա իամ, կեահ տէ ֆի'լ
օլուր : Մէսէլա. I am. Pupils study. Rain is falling.
John is the son of John Smith.

342. Միւսնէտ ֆի'լի միւթէ'ատտի օլտըղը հալտէ
մէֆուլը տախի զիքր օլունուր : Մէսէլա.

Դ-ւնէրըն էլէյհ

The village master

Դ-ւնէր

taught

Դֆ'ա-լ

a lesson

Քէօյ իօճաւը

Էօյրէլուի

դէր րէր :

Մէֆ'ուլ՝ միւսնէտըն իլէյհէ կիպի (336 պէնտէ միւ-
րաճա'աթ) եա իամ եախօտ իամ հիւքմիւնտէ օլան
թէրքիպ վէ ճիւմէ օլուր, վէ միւթէմմիմ իլէ տախի
թադէիտ օլունուր: Մէսէլա. He taught *three hard*
lessons. Իւլ կէ-ճ դերո'ի [անլէրէ] եյրէթո'ի: John saw
him sleeping. Յովնանէն աւը աշո-ճաթո'ս կեօրո'ի:
Mary heard the *song of the birds*. Մարիամ խաւ-
լարն եօթ'ի-լէ-նէ-ն էլէթո'ի:

Իւլ-ճ: Պա'ղը ֆի'լլերին իրի մէֆ'ուլը օլուր (պէնտ 284), Մէսէլա.
The village master taught a lesson to his scholars. Քէյ խօճա-ը
աւիւրէրէն դեր դեր- եյրէթո'ի:

343. Միւսնէտ՝ միւսնէտըն իլէյհէ իգա'ընըն զէմա-
նընը, մէքեանընը, թարզ ու սուրէթինի վէ սէպէպի-
նի պէյյան էթմէք իչիւն միւթէմմիմ իլէ թադէիտ օ-
լունա պիլի: Միւսնէտին մէքեան ի իգա'ընը պէյյան
էթմէք իչիւն միւսալ. The village master taught a
lesson *at the school-house*. Քէյ խօճա-ը զէթէպո'ի դեր
դեր- եյրէթո'ի:

344. Մէֆ'ուլտան պաշգա, միւսնէտին միւթէմմիմի՝
կերէք պիր քէլիմէ օլուր, կերէք թէրքիպ եա ճիւմէ
օլուր, զարֆ հիւքմիւնտէ օլուր. վէ միւսնէտ իլէ միւ-
թէմմիմինէ պիրլիքտէ Դա-նէր է Դա-ճէպլէր՝ տէնիր: Մէ-
սէլա. The village teacher taught a lesson to his
scholars at the school *քէլամընտա* The village
teacher թէրքիպի Դա-նէրն էլէյհէ ի մուգայէտ, վէ
taught a lesson to his scholars at the school թէր-
քիպի Դա-նէր ի մուգայէտ տիր:

345. Եալընըզ պիր ֆի'լ իլէ պիր ֆի'լ սահիպինի հա-
վի օլան քէլամլարա քէլա'ի պէ-նէթ² տէնիր: Մէսէլա.
Birds fly. All the little birds fly quickly.

346. Եէքտիկերինէ հարֆը 'աթֆ իլէ բապթ օլունան

1. Enlarged Predicate, Logical Predicate.

2. Simple Sentence.

քէլամլարըն մէճմու'ընա +էլմ'ի փ-րէ+րէ-տէնիլիր : Մէ-սէլա . Birds fly, and fishes swim. All the little birds fly quickly, and all the little fishes swim slowly.

347. Միւթէմմիմի ճիւմէ օլան քէլամէ +էլմ'ի փ-րէ-տէնիլիր : Մէսէլա . All the little birds *which I have seen* fly quickly. All the little fishes swim so slowly *that the large ones catch them*.

348. Էճզա ի քէլամ³ պաշլըճա իքի գըսմ տըր : Պիր գըսմընա -մ'ի է +էլմ'ի տէնիլիր քի միւսնէտ իլէ միւսնէ-տըն իլէյճտէն 'իպարէթ տիր : Տիկէր գըսմընա տախի փ-րէ+րէ-տէնիլիր քի ումտէնին խուսուսաթընը պէ-յան էտէր : Քէլամ'ի միւթէզամմինտէ միւթէմմինին միւթէմմիմի տախի օլա պիլիր :

349. Քէլամ'ի միւթէզամմին իչիւն միսալ . As he wished to finish his work quickly, the poor vil-
lage MASTER, who was late on account of the sick-
ness in his family, TAUGHT three lessons to his
scholars at the school-house as soon as he ar-
rived, heated and tired, from the city.

Պու միսալտէ

(1) As he wished to finish his work quickly ճիւմէտի թա'լի-լի նէվ'ինտէն պիր ճիւմէ ի զարֆիյէ օլուպ միւսնէտ օլան TAUGHT ֆի'լինի թագեիտ էտէր :

(2) The

(3) Poor

(4) Village

(5) MASTER քէլամէտի միւսնէտըն իլէյճ տիր :

(6) Who was late on account of the sickness in his family ճիւմէտի պիր ճիւմէ ի վաճֆիյէ օլուպ եինէ MASTER քէլամմինի թագ-եիտ էտէր :

(7) TAUGHT միւսնէտ տիր :

(8) Three lessons թէրրիպի մէֆ'ուլը սարին տիր :

(9) To his scholars թէրրիպի մէֆ'ուլը զարֆի սարին տիր :

(10) At the school-house զարֆ ը մէքեան նէվ'ինտէն պիր թէրրիպ ի զարֆիյէ օլուպ TAUGHT ֆի'լինի թագեիտ էտէր :

1. Compound Sentence

2. Complex Sentence

3. Elements. 4. Basis (էսաս) 5. Adjuncts.

(11) As soon as he arrived, heated and tired, from the city
 Երևանի՝ զարթը զեման նեվինտէն պիր Երևան ի զարթիյէ օլուպ
 TAUGHT ֆիլինի Թագեհիտ էտէր :

Իջժէ պու քէլամին էնգաւորնտան (5) միւսնէտըն իլէյն. վէ (2), (3),
 (4) վէ (6) միւսնէտըն իլէյնին միւթէմմիմաթը տըր : (7) Միւսնէտ,
 վէ (1), (8), (9), (10), վէ (11) միւսնէտին միւթէմմիմաթը տըր :
 Միւթէմմիմին միւթէմմիմինէ կէլինճէ :

(1) As he wished to finish his work quickly Երևանէսինտէ

(-) as լաֆզը Երևանէյի քէլամա լապթ էտէն, վէ wished ֆիլինի
 Թագեհիտ էտէն պիր զարթ օլուպ միւսնէտին միւթէմմիմի տիր :

(F) He զամիրի՝ Երևանէնին միւսնէտըն իլէյնի տիր :

(t) Wished ֆիլինի՝ Երևանէնին միւսնէտի տիր :

(r) To finish his work Թէրքիպի մէֆուլ տըր :

(t) Quickly զարթը՝ միւսնէտին միւթէմմիմի օլուպ, wished ֆիլինի
 Թագեհիտ էտէր :

(6) Who was late on account of the sickness in his family
 Երևանէսինտէ

(-) Who իսմ ի մէվսուլը՝ Երևանէնին միւսնէտըն իլէյնի տիր :

(F) was late Թէրքիպի՝ Երևանէնին միւսնէտի տիր :

(t) on account of the sickness in his family Թէրքիպի զարթը
 Թալիլի նեվինտէն պիր Երևան ի զարթիյէ օլուպ was late միւսնէտինին
 միւթէմմիմի տիր : Զագաթ պու միւթէմմիմաթէ միւթէմմիմ վար տըր :
 զիրա in his family պիր Թէրքիպի ի վասֆի օլուպ sickness քէլիմէ-
 սինին միւթէմմիմի տիր :

(11) As soon as he arrived, heated and tired, from the city.

(-) As soon as զարթը՝ հէմ լապըթա տըր հէմ տախի arrived
 ֆիլինի Թագեհիտ էտէր :

(F) he զամիրի՝ Երևանէնին միւսնէտըն իլէյնի տիր :

(t) arrived ֆիլինի Երևանէնին միւսնէտի տիր :

(r) heated and tired Թէրքիպի միւսնէտըն իլէյն օլուն he զամիրինի
 Թագեհիտ էտէն իբի սըֆէթ տիր :

(t) from the city Թէրքիպի՝ զարթը մէքեան հիւքմիւնտէ օլուպ
 միւսնէտի Թագեհիտ էտէր :

350. Ինկիլիզէ քէլամլարըն էնգալարը Թէֆրիզ օ-
 լունմատըգճա Թիւրքէյէ Թէրճէմէլէրի միւշքիլ օլտը-
 ղընտան, չայիրտին իլք վաղիֆէսի քէլամըն հէր ճիւզ
 "ինի պուլմագ, վէ օ ճիւզ"ին լապթ ու 'ալագասընը
 ահիլլամագ տըր : Իշթէ միսալը սապըզըն պու մինվալ
 իւզրէ Թէրճէմէսի պէր վէճհի աթի օլուր : (Պու Թէր-
 ճէմէտէ նումէրօլար Թէրճէմէ օլունան ինկիլիզէ լաֆզ-

352. Պիր քէլամը միւթէզամմինտէն տիկէր պիր միսաւ տաւհա. He who does as he desires, without regard to the wishes of others, will soon cease to do well.

- Միւսնէտըն իւլէնի տիր :
1. HE զամիրի քէլամըն միւսնէտըն իւլէնի տիր .
 2. Who does as he desires ճիւմէսի միւսնէտըն իւլէնի թագեհիտ էտէն պիր ճիւմէսի զամմիյէ տիր .
 3. Without regard to the wishes of others թէրքիպի, does ֆի'իինի (2 Նո. ճիւմէտէ) թագեհիտ էտէն պիր թէրքիպի զարֆիյէ տիր :

- Միւսնէտըն
4. WILL CEASE ֆի'իի քէլամըն միւսնէտի տիր :
 5. Soon զարֆը will cease քէլիմէսինի թագեհիտ էտէր .
 6. To do քէլամըն մէֆ'ուլը տըր ,
 7. Well զարֆը մէֆ'ուլ օլան to do մաստարընը թագեհիտ էտէր :

Պու սոն միսալըն թէրճէմէսի շայիրտէ հաճալէ օլունմուշ տըր (Պէնտ 353 4-4 4.)

353. Exercises

1. They that are whole (---) have no need of a physician.

2. The foxes have holes, and the birds of the air have nests; but the Son of man hath not where (a place in which) to lay his head.

3. A pretty child, who had been made an orphan by his father's death, played among the flowers in the beautiful garden.

4. He who does as he desires, without thinking of the wishes of others, will soon cease to do well.

5. Diligence, honesty, and frugality generally make success sure.

6. The book which I lent you, and which you lost, was a present from my father.

7. I want to buy a box of figs, seven apples, and fifteen oranges, and I will pay you for them when I receive my money from the Government.

8. At ten o'clock, my work being finished, I went to the fields to study nature, (թափալի'աթ) whose lessons are always interesting.

9. Many actions ('ամէլ) which may bring us fame are not likely to bring us happiness.

10. The best way to keep a secret is never to let any one suspect that you have one.

Ելլի օգուգըննը Տէրս — Lesson 59.

ԷՃՁԱԻ ՔԵԼԱՄԵՆ ՍԵՐԱՍԵ

354. Իսթի'մալ ու իֆատէ ճիհէթիլէ քէլամ տէօրթ գըսմա, եա'նի +եւմը Եիպալի, +եւմը Ե-Եիֆէհ-Ե, +եւմը Ե-Եիլ վէ +եւմը Ե-Ե'աճճի-պի գըսմլարընա թագսիմ օլունուր:

355. (ա) Իսպաթ եա նէֆի իֆատէ էտէն քէլամէ քէլամ ի իսպարի տէնիլի: Մէսէլա. Men walk. Men do not fly.

(բ) Պիր շէյի սու"ալ էթմէք իչիւն օլան քէլամէ քէլամ ի իսթիֆհամի տէնիլի: Մէսէլա. Do men walk? Where do you live?

(գ) Էմր եախօտ նիյազ իչիւն օլան քէլամէ քէլամ ի էմրի տէնիլի: Մէսէլա. Bring me that book. Do not strike me.

(դ) Հէյէճան ի գալպտէն նէ"չէթ էտէն քէլամլէրէ քէլամ ի թէ'աճճիւպի տէնիլի: Մէսէլա. Oh, how glad I am to see you!

356. Էճգա ի քէլամըն աալ օլան թէրթիպի պէր վէճհ ի աթի օլուր:

(ա) Քէլամ ի իսպարիտէ (1) միւսնէտըն իլէյհ, (2) միւսնէտ, (3) մէֆ'ուլ կէլիլ: Մէսէլա. Henry ran. Snow is white. You may go. I want money.

(բ) Քէլամ ի իսթիֆհամիտէ ճէվապը էվվէթ եախօտ

եօգ օլա պիլտիյի հալտէ, (1) Ֆի'լի բապըթա, (2) միւս-
նէտըն իլէյհ, (3) միւսնէտ, եախօտ (1) Ֆի'լի ի'անէ,
(2) միւսնէտըն իլէյհ, (3) միւսնէտ օլուր: Պաշգա քէ-
լամը իսթիֆհամիտէ (1) միւսնէտըն իլէյհ, (2) միւս-
նէտ, (3) մէֆ'ուլ. եախօտ (1) մէֆ'ուլ, (2) Ֆի'լի ի'ա-
նէ (3) միւսնէտըն իլէյհ, (4) միւսնէտ. եախօտ (1)
մէֆ'ուլ (2) միւսնէտ (3) միւսնէտըն իլէյհ օլուր: Մէսէ-
լա. Is he wise? Did you speak? Who went? Who
struck you? What did you say? Where were you?

(4) Քէլամի էմրիտէ (1) միւսնէտ, (2) միւսնէտըն ի-
լէյհ. եախօտ (1) Ֆի'լի բապըթա, (2) միւսնէտըն ի-
լէյհ, (3) միւսնէտ. եախօտ (1) միւսնէտ, (2) մէֆ'ուլ
օլուր: Մէսէլա. Go thou. Be ye merciful. Do not
strike me. Fear God.

(7) Քէլամի թէ'աճճիւպինին սըրասը պալատէ պէյան
օլունան թէրթիպլէրին հէր պիրինէ կէօրէ օլա պիլիր:
իւհ: Քէլամըն տարլ սըրասը չօգ քէրրէ մախսուս պիր մէրամ իւզրէ
Թէպտիլ օլունուր: Մէսէլա. They found him տէնիլտիյի կիպի
Him they found տախի տէնիլէ պիլիր:

357. Սէօյլէնմիլշ պիր սէօզիւ, միւթէքէլլիմ' եա'այ-
նէն, եախօտ զամիրինի զէմանընը թէպտիլ իլէ նազլ
էտէ պիլիր: Սյնէն նազլ էտիլէն սէօզէ Քէհ-լէ Պէլ-
լուէէ, վէ թէպտիլ իլէ նազլ էտիլէնէ Քէհ-լէ Պէլ-
լուէէ տէնիլիր: Մէսէլա. սէօյլէնմիլշ սէօզ. «I will
obey your orders.» Պէն էհէնէնէ էլ-ա'ալ էտէրէ:

Մէհ-լէ Պէլ-լուէէ

Մէհ-լէ Պէլ-լուէէ

I said, «I will obey your
orders.»

I said that I would obey
your orders.

You said, «I will obey your
orders.»

You said that you would
obey my orders.

He said, «I will obey your
orders.»

He said that he would
obey my orders.

Raw, 2իյ (փիշիմէմիշ)	To pluck, Գօփարմագ
Profusion, Պօլլութ, վաթ- րէթ	Important, Իգթիլալը, մու- հիմի
Operation, Հարէքէթ, իշ	To claw, Թըրմալամագ
Bower, Քէօշք	To reside, Իսքեան էթմէք
Grove, Ալաճլըք ետր	To descend, Էնմէք
Sedentary, Կէօշ էթմէք, խանէնիշին	To utter, Իրաւ էթմէք
Refreshment, Թաղէ հա- յաթ վերմէքլիք	To belong, Ս'իտ օլմագ
To pronounce, Թէլէթ-	To afford, Վէրմէք, հու- սուլէ կէթիրմէք
Քիւլ էթմէք	Aspiration, Արզու
	Breast, Գալլ, Կէօքս

360. Exercises

Անիտէի 'իւրեւնէր, Ուստի է իւրաքանչիւր տեղի վրայ
կէօնիւրէր իւրեւնէր, թիւրքիս իւրեւնէր իւրեւնէր:

1. As he travelled through this delightful scene, *he was* very often *tempted* to pluck the flowers that rose everywhere about him in the greatest variety and profusion.

2. *She* then *brought* to him two of her children, who had died some years before, and resided with her in the same delightful bower.

3. A shady *grove* is *sufficient* to attract a colony of sedentary Arabs to the fortunate spot which can afford food and refreshment to themselves and to their cattle.

4. *Mankind*, says a Chinese manuscript which my friend was obliging enough to read and explain to me, for the first seventy thousand ages *ate* their meat raw, clawing or biting it from the living animal, just as they do in Abyssinia to this day.

5. *Those who looked on* from the houses and heights of Boston, *had* a fuller view of every important operation and event than can ordinarily be had of any battle.

6. *Washington's name*, descending with all time, spreading over the whole earth, and uttered in all the languages belonging to the tribes and races of men, *will forever be pronounced* with affectionate gratitude by every one in whose breast there shall arise an aspiration for human rights and human liberty.

7. *God* the first cause of all things visible and invisible, in time immemorial, that is in the beginning, —no one can tell how many hundreds of thousands of years before the historic period—*created* with his divine power and wisdom this beautiful earth of ours, with the beautiful paradise upon it intended to be the abode of Adam and Eve.

Կէօրեանիւր կէօրեանեղ ճեմէ շէյլերին «եղեղ է եղեղե օլուն Ալլահ (Թէ'ալահ հաղբէլլէրի) իպրիտարէ, եանի (շէման Երարիտարէն Գալեկալ պին «ենեկըր հափարտէս օլուղընը Ժեմե Կէյեմեղ) Գարտի պիւր շէմանրէ Ժեմարի Գարտիլ Ժէ հիտիլի էլահեյե-է էլէ, է-շէրիտարէ հաղբէլլէ Արամ Ժէ Հալլանըն էս-Ժեանը իշեան հաղբըրարըն օ կէ-շէլլէ ճէննէլլ պալանընը օլուն պա- իօշ Կիանեմըղը Էսիլ էյլերի :

Արմրընը Տէրս — Lesson 60.

ՀԱՅՁ ՎԷ ՎԱՍԼ

361. Քէլամոնէ սայքի հէր նէլլ քէլիմէ՝ մա'նայա խալէլ կէլմէտիյի հալտէ հաղֆ օլուհա պիլիւր : Մէսէլա՝
(*) Միւղաֆըն հաղֆ օլուհմասընա միսալ. His was

gentle beings, *envy* your felicity. The new building *was* now entirely forsaken. Horrible anecdotes *may*, no doubt, *be collected*.

(է) Մէֆուլը զայրի սարի՛ն վէ ֆի'լ ֆասլինտէն միսալ. *To me*, who have considered them, they do not *seem* strange. Պէն աւելբէ Բէֆլէն Էր-Էն Ելուլըմ-Դան Դարիդ Կէօրէ-Նիֆլէր :

(Դ) Սըֆէթ վէ մէվսուֆ ֆասլինտէն միսալ. A pupil habitually *attentive*.

ԼՈՒՂԻԹԼԻՔ

Tobacco, Թիւթիւն	To chew, Զիյնէմէք
Cigar, Սիկարա	To smoke, Թիւթիւն իչմէք
Mental, 'Ագլի	To consent, Բիզա վէրմէք
Improvement, Իսլահը հալ	To freight, Եիւքլէթմէք
Poverty, Ֆուգարալըգ	To appoint, Թային էթմէք
Lazy, Թէնպէլ	To adjourn, Տաղըթմադ
Sluggard, Թէնպէլ առէմ	To alarm, Գօրդութմադ
Consequence, Նէթիճէ	To peal, Կիւրլէմէք
Moral, Ախլադի, մանէվի	To scale, Աչըրմադ
Integrity, Իսթիզամէթ	To commence, Պաշլամադ
Chairman, Պիր ճէմա'ա-	To cause, Սէպէպ օլմադ
թըն բէ'իսի	To proceed, Իլէրիլէմէք
Unanimous, Իթթիֆադ	To boast, Իֆթիխարէթմէք
(բէյ իչիւն)	To render, Էտա էթմէք
Sentiment, Տուշու	To resist, Գարչը գօմադ
Nobility, Խանէտան սընըֆը	To consist, ... տէն 'իպա-
Peasantry, Քէօյլիւ թա-	րէթ օլմադ
գըմը	To unite, Իթթիֆադ էթ-
Apprehensive, Գօրգուլը	մէք, րապթ էթմէք
Anarchy, Հիւքիւմէթսիգ-	To charge, 'Աղվ էթմէք
իւք	Peak, Տաղ թէփէսի

Calm, Բահաթ, սիւքիւ-	Mechanism, Մաքինա,
հէթ	թէրթիսլ
Yonder, Օրատաքի	Admirer, Պէյէհմիշ օլան
Maturity, Հասըլ օլմուշ	քիմնէ
օլմադլըդ, օլղընլըդ	Want, Ինթիյաճ
Course, Մէսլէք	Sanctification, Թէգաստոիւս
Aversion, Նէֆրէթ	Dale, Վասի
Grace, Լութ ֆ	Defective, Գուսուրլու
Majority, Քէսրէթ	Final, էն սօն
Frail, Զա'իֆ	Dream, Բույա
Funeral, Ճէնադէ ալայը	Despotism, Զալիմալիք հիւ-
Profitable, Մէնֆա'աթլը	քիւմէթ
Policeman, Զապթիյէ	Inn, Խան
I did my best,	Էլիմանէն կէլէնի էթտիմ

363. Exercises

1. The mechanism of clocks and watches was then unknown. 2. To study mathematics requires maturity of mind. 3. That they were foreigners, was apparent in their dress. 4. Coleridge, the poet and philosopher, has many admirers. 5. Wisdom or folly governs us. 6. Neither want nor cold his course delays. 7. Hence naturally arises indifference or aversion between the parties. 8. Wisdom and not wealth procures respect. 9. No company like to confess that they are ignorant. 10. The people rejoice in that which should cause sorrow. 11. From him proceed power, sanctification, and grace. 12. Hill and dale boast thy blessings. 13. In France the peasantry go barefoot. 14. A great majority of our authors are defective in some manner. 15. Neither riches nor fame renders a man happy. 16. Was this frail world our

final rest, living or dying none was blest. 17. As morning high and higher shines to pure and perfect day. 18. Not a drum was heard, nor a funeral note. 19. Few and short were the prayers we said. 20. Two or more sentences united together, are called a compound sentence. 21. If I was what I should be, I would resist the despotism of sin. 22. Making sentences is a useful exercise. 23. My father told him that we would try to be at home at the appointed time. 24. Take care, don't tell him that he is a stranger. 25. You say that I am wrong.

361. ՄԻՍՍԱԼԷՐ

1. Պուրատա տէօրթ աթ վար : 2. (Հագգընտա) սէոյ-
լէտլյինիզ օղլանլար կէվլյօր : 3. Պէնիմ կէօրտիւլիւմ
վագըթ աղանտա սէքիզ գուշ վար իտի : 4. Յովհաննէս
վէ Գէորգ իմթիհանա հագըր օլմագ իշիւն էլլէրինտէն
կէլէնի էյլէտլէր (վար օլան գուվլէթլէրիյլէ չալըշ-
տըլար) : 5. Կէրէք Մարիամ վէ կէրէք քէնտինին քիւ-
չիւք հէմլիրէսի՝ քէնտի խօճալարընը մէմնուն էթմէյէ
չալըշըրլար իտի : 6. Ֆագիլէթ՝ ատէմ քէնտինի մէտհ
էթմէք տէյիլ, իլլա թանըմագ տըր : 7. Անըն փէտէրի-
նին մահպէստէ օլտըղընը իշիթտինի՞զ մի : 8. Տիւն իքի
զապլթիյէ արասընտա մէրգումըն կիթտլյինի կէօրտիւմ :
9. Մէրգումէնին պիր լաթիֆ մագամ թէրէննիւմ էյ-
լէտլյինի իշիթտիմ : 10. Վագթընտա պուրայա եէթի-
շէճէյինի (եէթիշիր տէյու) մէ՞մուլ էտլյօրըլ : 11. Շէհր-
տէ հէր խան վէ խանէ տօլու (occupied) իտի : 12. Հէր
օղլան վէ հէր գըզ հասրէթլէ խօճայը պէքլէյօրլար ի-
տի : 13. Օրտու գըրգ պին նէֆէրտէն 'իպարէթ իտի :
14. Քիլիսա իթթիֆագ իլէ անը տա՛վէթ էյլէտի : 15.
Մէրգումըն 'ա՛'իլէսի սէքիզ ա՛զատան 'իպարէթ իտի :

16. Հէքիմ հազգընտա էհալի (people) էյի սէօյլէմէ-
յօր: 17. Տիւյիւնիւնտէ հազըր պուլունմագլըղըմը (քի
հազըր պուլունայըմ) իսթէտի: 18. Քիթապըմը փարէ
փարչա եըրթըլմը պուլտում: 19. Պիր վիւճուտէ րապթ
օլունմուշ իքի դարընտաշ թանըրըմ: 20. Շէհրէ կիր-
մէքլէ օրատա քիմսէյի կէօրէմէտիլէր: 21. Դէորգ ի-
չինի պիթիլիլ օլմաղլէ, օյնամաղա կիթտի: 22. Քէն-
տինէ 'ազվ օլունանը ինքեար էթմէսի քէնտիսի իչիւն
տահա ֆէնա օլտու: 23. Տէօրթ մէվսիմէր՝ տիւնեա-
նըն շէմսին էթրաֆընտա տէվր էթմէսինին նէթիճէսի
տիր: 24. Կիթմէմ տէտի: 25. Պիլմէյիզ տէտիլէր: 26.
Փարամը սարֆ էտէրիմ տէյու գօրգույօսըն: 27.
Սա'աթ պէշտէ սիզտէ պուլունուրըմ տէտի: 28. Սէն
պանա Տէրսինի էօյրէն տէյու պույուրտըն:

Ալթմրե պիրիննի Տէրս — Lesson 61.

ԹԵՐԹԻՊԻ ՔԷԼԱՍՍ ՏԱ՛ԻՐ ՊԱ՛ՋԸ ԳԱՎԱ՛ԻՏ

365. Ֆի'լ՝ շալսսիլէք վէ քէմիլէք ճիհէքիլլէ սահիպի-
նէ միւրապագաք էսէր:

(ա) Թիւրքճէտէ ճէմ՝ օլան ֆի'լ սահիպինին ֆի'լի
միւֆրէտ օլտըղը հալտէ ինկլիզճէյէ տա՛իմա ճէմ՝ իլէ
թէրճէմէ օլունուր: Մէսէլա. Պէշ տանէ աթ կէլտի:
Five horses have come.

(բ) Մա'նա ճիհէթիլլէ ճէմ՝, վէ լաֆզ ճիհէթիլլէ
միւֆրէտ օլուպ իսմի ճէմ՝՝ տէնիլլէն քէլիմէլէրէ իսնատ
օլունաճագ ֆի'լ ճէմ՝ օլուր: Նիթէքիմ. *The peasantry
go bare-footed. The middle class are quiet, կիպի:*

(գ) Լաֆզէն ճէմ՝ օլուպ միւֆրէտ մա'նատա իսթի'մալ
օլունան քէլիմէյէ միւֆրէտ պիր ֆի'լ իսնատ օլունուր:

Նիթէքիմ՝ The news is confirmed. The *Pleasures of Memory* (պիր քիթապըն 'իւնվանը) was published.

(Դ) Ֆի'լ սահիպի՝ մաստար, ճիւմլէ, իշարէթ, եախօտ եալընըզ լաֆզը ի'թիպար օլունան քէլիմէ օլորզը հալտէ, Ֆի'լի անճագ միւֆրէտի զա'իպ օլուր: Մէսէլա. They is a personal pronoun, They եա'նի they լաֆզը շէր Դէր: To deceive is wrong. «Who comes there» was shouted again and again, «Կէլն + իճ Դէր» (եա'նի պու սէօղ) Դէրաւ Դէ Դէրաւ սօրուլու: + is the sign of addition, + (եա'նի պու իշարէթ) ճէճ' էշարէթ Դէր:

366. Արալարընսա and հարձը 'արձը պուլունուպ հէր պիրի միւֆրէս օլան պիր սըրա Ֆի'լ սահիպինին Ֆի'լի նէմ' օլուր. Ֆագսը արալարընսա or հարձը 'արձը պուլունսան պէօյլէ պիր սըրա Ֆի'լ սահիպինին Ֆի'լի միւֆրէս օլուր:

Մէսէլա. John and Susan are here. John or Susan is here.

(Ս) Արալարընտա and պուլունան պիր սըրա քէլիմէլը each, every, no սըֆէթինէ մէվսուֆ օլորզլարը հալտէ, քէնտիլէրէ խնառ օլունաճագ Ֆի'լ միւֆրէտ օլուր: Մէսէլա. Every bird and beast flees from the storm.

367. Պիր իսմի քագեիս էքմէֆ իշիւն գուլանըլան իսմ եա ֆինայէք՝ քագեիս էսիյի իսմէ մա'նանա մուղայիր օլուրսա միւզաթըն իլէյն հալինսէ օլուր, վէ մուղայիր օլմագսա անըն իլէ հէմհալ օլուր:

Մէսէլա. Our decision is made. Stephen's horses. John, my scholar, came. Mr. Smith, the ticket agent, has left.

368. Փինայաք՝ ֆէմիլէք, ֆէյֆիլէք վէ շալսալիլէք նի-հէքիլլէ մէրնիլէրինէ միւքապագաք էսէրլէր:

Մէսէլա. Mary was in Beyrout when she last wrote.

(ա) Մէրճի'նին միւզէքքէր եա միւ"էննէս օլտըղըթա'յին
էտիլմէյէն զամիր միւզէքքէր օլուր: Նիթէքիմ. Each
pupil should learn *his* lesson. If any person wishes
medicine let *him* come to my house, կիպի: Պու միսաւ-
ւէրտէ pupil վէ person լաֆզլարը հէմ միւզէքքէր հէմ
միւ"էննէս իշիւն իսթի'մալ օլունտուղունտան, տա'վէթ
էտիլէն քիմսէլէր հէմէրքէք հէմ գատըն օլա պիլիրէր:

(բ) Իսմի մէվսուլ պիր չօգ սըրալարտա հազֆ օլու-
նուր: Մէսէլա. That is the house we live in քի That
is the house *which* we live in մա'նասընտա տըր:

(գ) Մէվսուլ իլէ մէվսուլ իլէյհ արասընտա մա'նայա
խալէլ կէթիրէն լաֆզ եա թէրքիս կէթիրիլմէզ: Մէսէ-
լա. A purse was lost in the street which contained
some money 'իպարէսի եէրինտէ A purse, which con-
tained some money, was lost in the street, տահա
Փասիհ օլուր:

(դ) Պիր գաշ քէլիմէտէն 'իպարէթ օլան մէրճի'նտէ
միւթէքէլիմ պուլունտըղը հալտէ, զամիր միւթէքէլիմ
օլուր. եալընըզ մուխաթապ իլէ զա'իպ պուլունտըղը
հալտէ իսէ, զամիր մուխաթապ օլուր: Մէսէլա. You
and I must finish *our* work. You and Henry may
amuse *yourselves* as you like. John and Samuel
did *their* work well.

(ե) Իսմի ճէմ'էրաճի' օլան զամիր' քէյֆիլյէթճէ միւսլ-
հէմ օլուր: Մէսէլա. The army lost *its* cannon.

(զ) Շախսիյէթ ճիհէթիլյէ ֆարգլը, վէ հարֆ ը 'աթֆ
իլէ մէրպութ օլան պիր սըրա զամիրտէ իւք մէվգի' մու-
խաթասըն, իքինճի մէվգի' զա'իպին, վէ իւշիւնճիւ մէվգի'
միւթէքէլիմին օլուր: Մէսէլա. I and he and you տէ-
նիլմէյիպ, You and he and I տէնիլիր: Նիթէքիմ. You
and James and I are late today կիպի:

369. Մէրճի'ի and իլէ մէրպութ պիր գաշ միւթ-

րէս լաճգսան 'իսպարէք օլան քինայէք ճէմ' օլուր . Ֆա-
գաթ օլ միւթրէս լաճղար օր իլէ մերայուք իսէ , քինա-
յէք միւթրէս օլուր :

Մէսէլա. John and James have finished their work.
John or James has done his work .

(ա) *Մէրճի'ի* each , every եախօտ no սըֆէթլէրինէ
մէվսուֆ օլան զամիր' միւթրէտ օլուր : *Մէսէլա* . No
land and no clime offers all of earth's blessings to
its inhabitants . Every boy and every man has
work to do for his country .

(բ) *Քէյֆլիյէթլէրի մուխթէլիֆ* օլուր օր իլէ մէր-
պութ օլան պիր սըրա քէլիմէլէր' քէյֆլիյէթլէրի մուխ-
թէլիֆ զամիրլէրէ մէրճի' օլուրլար . շու գատար քի պու
թէրթիպտէ օլան քէլամլար Փասիհ սայըլմազ , *Մէսէլա* .
No boy or girl may whisper to his or her neighbour .

ԼՈՒՂԵԹՒԷՐ

Peerless , Պիմանէնտ ,	էմ-Տօ unveil ,	Իւզէրինտէն էօր-
սալսըզ		թիւ ալմագ , քէշֆ էթմէք
Prize , Միւքեաֆաթ		To be entitled . Միւսթա-
Peculiarity , Խասսէ		հազգ օլմագ
Meagre , Արըգ		To dismiss , Սալը վէրմէք
Aspect , Չէհրէ , Կէօրիւնիւլ		To perish , Հէլաք օլմագ
Distinct , Կէօրիւնիւլճէ ա-		To insure , Սիղուրթայա
շըգ		գօմագ
Humming-bird , Արը գուշը		To report , Խապէր վէրմէք
Accident , Գազա		To revere , Հիւրմէթ էթմէք
Squirrel , Սընճապ		To assign , Թա'յին էթմէք
Moral depravity , Ախլագի		To undertake , Տէր'էօհտէ
Փէսաւ		էթմէք

Inflexible, Գարարընտան առա տէօնմէջ	To experience, Թէճրիւպէ իլէ հիսս էյլէմէք
Inconvenience, Բահաթ- ըզլըք	To discuss, Միւշաքէրէ էթ մէք
Measure, Թէտպիր	To shout, Նիտա էթմէք
Spider, Էօրիւմէք	To encounter, Օղրաշմաք
Callous, Տույլուսըզ	To graft, Աշըլամաք
Self-respect, Իզզէթ Ի նէֆս	To describe, Թա'րիֆ էթմէք To enumerate, Սայմաք

370. Exercises.

1. No boy or girl may leave his or her seat without permission. 2. No teacher should require a pupil to do what he cannot do. 3. The moon at length unveiled its peerless light. 4. You and I cannot always have what we desire. 5. Ann, Mary, and I are entitled to prizes. 6. Let every pupil put this thought into his mind. 7. Each pupil may select a sentence for himself. 8. Albert and Charles has each his peculiarity. 9. Gold or silver will be paid if it is demanded. 10. The council was in session until ten. when it adjourned to the next day. 11. The school was called to order at nine; but it was dismissed at one. 12. The house and barn were insured for more than they cost. 13. Whoever believeth not therein, shall perish. 14. All pupils that have recited may be dismissed. 15. The committee that was appointed failed to report. 16. He instructed the crowds that surrounded him. 17. The nations among which they took their rise were not savage. 18. Solomon was the wisest king that the world has ever seen. 19. Who is she that comes clothed in robes of green?

20. Was it you or the wind that shut the door? 21. The nominative expresses the name of the person or thing that acts. 22. Massillon was the greatest preacher that modern times has produced. 23. The first man I saw was of a meagre aspect. 24. He gave his friends a distinct account of everything he saw in those regions.

371. ՄԻՍՍԱԼԻԷՐ

1. Ինձան իչիւն էն մէնֆա'աթլը ստն'աթ պու տըր : 2. Սրը գուշը՝ Ամէրիգատա պուլունտն էն քիւչիւք գուշ տըր : 3. Պէօյիւք միւքեաֆաթ ալան քիմսէ՝ աթը չալան ատէմ իտի : 4. Պիլէսինճէ գօնուշադըմ հիչ պիր քիմսէ օլ գազանըն սէպէպինի պիլմէտի : 5. Կիյեօմըն աշըրատըղը հէր չըպուգ գուլվէթլէ թուլտու : 6. Պիրլիքտէ թա'ամ էյլէտիյիմ 'ա'իլէ Երուշալիմէ կիթմիշ տիր : 7. Պանա թա'գիմ էտէնիէրէ թա'գիմ էտէրիմ : 8. Վէրէ պիլէճէյիմ էն էյի նասիհաթ պու տըր : 9. Յովհաննէս, Հէնրի հէր գանդըսը իսթէրսէ մէքթէպի սիւփիւրէ պիլիր : 10. Նէ սէրվէթ նէ տէ դարուրէթ՝ սահիպինէ սա'տուէթ վէրէմէզ : 11. Պիր 'ա'իլէնին հէր պիր 'ազասը քէնտի պօրճընը թանըմալը տըր : 12. Սէն իլէ Յովհաննէս պու ճիւմլէյի թէրճէմէ էտէ պիլիրսինիզ : 13. Պու սընճապը պէն, փէտէրիմ վէ Յովհաննէս թուլտըզ : 14. Նէ սէն նէ պաշգասը հէր իսթէտիյինիզէ նա'իլ օլամազսընըզ : 15. Պէն վէ հէմլիրէմ տէրսիմիզի տա'իմա էյի հազըրլարըզ : 16. Յահոբոս վէ Մարիամ մէքթէպէ կիտէր իքէն քիթապլարընը զայպ էթտիլէր : 17. Զիֆթճի մի իտի, զէվճէսի մի իտի, պուշլարըն պիրիսի հէքիմ չաղըրթաղ : 18. Աթինա խալգը նէ սան'աթըն նէ 'իլին ախլագ ի ֆասիտէյէչարէ օլմայաճագլարընը թէճրիւպէ իլէ անկատըլար : 19. Հէր քէստէ 'այըպ արամագտան էյի պիր սէմէրէ հու-

սուլէ կէլմէզ: 20. Պիլտիյիմ քիմսէլէր իշինտէ անըն
իսթիգամէթի էն աօղրու, վէ 'ատալէթի էն միւհքէմ
իտի:

Արմըռ իփննի Տէրս — Lesson 62.

ՊԱՁԸ ԳԱՎԱԻՏ (ԴԷՂՄ)

372. Ֆի'լի միւրէ'ասսիինն մէֆ'ուլը օլան իսմ էա
փնայէր մէֆ'ուլըն պիհ հալինէ օլուր:

Մէսէլա. He found the book which he lost.

373. Մէնրուր օլան իսմ էա փնայէր մէֆ'ուլըն պիհ
հալինէ օլուր:

Մէճէլա. He spoke to me. Between you and me.

He spoke to I, Between you and I *ասլա տէնմէզ*:

(-) Զէման, մէսաֆէ, միգտար, գըյմէթ, վէ ճիհէթ է
տէլալէթ էտէն մէճրուրլարըն հարֆը ճէրրի հազֆ օ-
լունուր: Մէսէլա. The price is six *piastres*. The sea
is eighty miles away. The Sheikh has gone *East*.
(Շէյխ շուք ճիհէթէնէ կէթէշ Դէր):

(Բ) Պիր թագըմ ֆի'լլէրին 'ազապընտա մէճրուրսըզ
հարֆը ճէրրլէր կէթիրիտիյի հալտէ ֆի'լին մա'նա-
սը թէղայյիւր էտէր: Մէսէլա. To burn *եռնաֆ*, to
burn down *եռնուլ* *եռնալ*, to burn out, *եռնուլ* *եռնալ*
Դէն մահրուս էթէ: To fly *աւալ*, to fly away *աւալ*
Դէն էթէ: To eat *եթէ*, to eat up *եթէ* *դէթէ*: To cut
եթէ, to cut off *եթէ* *այըմաֆ*: To go *կէթէ*, to go
on *եթէ* *եթէ*, *Դէն* էթէ: To boil *գայնաֆ*, to boil
down *իեւլալ* *իեւլալ* *իեւլալ* *գայնալ*, to boil
away *գայնալ* *աւալ*: To bring *կէթէ*, to bring up
(*չօնուղը*) *Դէն* էթէ: To send *կէթէ*, to send
for *աւալ*:

374. Մասսար իսմ հիւսմիւնսէ ի՛րիպար, ֆագաթ ֆի՛լ կիպի քագեիս օլունուր:

(-) Մաստար հէմ ֆի՛լ սահիպի հէմ մէֆ՝ուլ օլա պիլիր՝ Մէսէլա. *They wished to stay. To err is human.*

(բ) Մաստարըն հէմ ֆա՛իլի հէմ՝ մէֆ՝ուլը օլա պիլիր՝ Մէսէլա. *I wish you to stay. He tried to strike him.*

Իլ-հ, ինկիլիզնէ մաստարըն ֆա՛իլի օլան քէլիմէ Թիւրքնէտէ միւ-
զարֆըն իլէյն հալինտ, օլուր: Մէսէլա. *They wish me to write.*
Պէնի՛ս է-դ-գիւլընէ է-մէյսըլը:

(գ) Մաստար պիր ֆի՛լի ըսալըթա՝ ագապընտա կէլ-
տիլի հալտէ, միւսնէտ օլա պիլիր՝ Մէսէլա. *To sleep is to rest, Ույը-մ-գ է-մէյս-հալ է-մէ-դ արի:*

(դ) Պա՛ղէն մաստար պէտէլ եախօտ՝ աթֆը պէյան օլ-
մագ իւզրէ պիր իսմի թագեիտ էտէր, Մէսէլա. *A de-
sire to go, կէմէյէ դէր արը-:* A hope to recover,
Էյէլէլէյէ դէր է-մի-դ: A wish to read, Օգը-մաղա դէր է-մէ-դ:

Իլ-հ, ինկիլիզնէտէ՝ աթֆը պէյան օլան մաստար Թիւրքնէտէ մէֆ-
ուլըն իլէյն հալի իլէ թէրնէմէ օլունուր:

(ե) Պա՛ղէն մաստար նիյէթէ իշ՝ար էտէն պիր զարֆ
հիւքմիւնտէ օլուր, Մէսէլա. *What did you go to see?*
Նէ՞ կէօրէյէ կէմ-դէլէլ:

(զ) Պա՛ղէն տախի մաստար նէթիճէյի իշ՝ար էտիպ
too, than, so — as, լաֆզլարը՝ ագապընտան կէթիրիլիր՝
Մէսէլա. *It is too cold to go out, Հ-լա ալը-ըն լէֆը-լա
դէրէճէրէ օլը-գ ալը:* He is wiser than to go to such
a place, Պէյէլէ դէր էերէ կէրէճէ գ-դ-ը -հ-մ-գ դէյէլ-դէր:
Be so good as to hear me, Սէօլէ-մ-դ դէյէլէ-դէ է-մէ-
դ-ա-դ-դէյէ դէլէրէլ:

375. Ֆեր՛ի ֆի՛լ սըֆէթ վէ իսմ հիւսմիւնսէ օլուր ֆա-
գաթ ֆի՛լ կիպի քագեիս օլունուր:

Մէսէլա. *He, stooping down, and looking in, saw
the linen clothes lying, yet went he not in, Օ Էյէլէրէլ*

է Էնքէնէ պոգորոգ Էլլի-Էնք Էրէ Էրիւրիէն Էրորի- Է-
րէ Էնքէնէ Էրորի :

(-) Յէր' ի Փիլիին հալ սըղէսի պա'զէն միւսթագիլ օ-
լարագ, Էա'նի պաշգա քէլիմէյէ րաճի' օլմայարագ գուլ-
լանըլըր, քի օ հալատ պինա ի մէճհուլ իլէ թէրճէմէ օ-
լունուր : Մէսէլա. Admitting that your objection is
true, the great fact remains, ի'րիւր-լըլը հոգ օլա-
րիլէ քոչիէ ի Է-Էնքէնէ պոգէ Էր :

ԼՈՒՂԷԹԼԻՐ

Boatman, Գայըգճը	Neck, Պոյըն
Centre, Օրթա	Shore, Գըյը
Arch, Քէմէր	Amusement, Էյլէնճէ
Reason, Սէպէպ	Spectator, Սէյրճի
Turtle-shell, Գափլըպաղա	With all speed, Քէմալ ի
Գապուղը	սիւր աթլէ
Act, Ֆիլ, հարէքէթ	Crow, Գարղա
Back, Արգա	Perfectly, Քէմալիյլէ
Leisure, Պօշ վագըթ	Claw, Թըրնագ
Stake, Գազըգ	To calculate, Հիսապաալմագ
Meeting, Մէճլիս, թէճէմ	Criminal, (Էմ) Միւճրիմ (Էլ- միւ)
միւ	Ֆէլ) Գապիհ
Soil, Թօփրագ	Religious, Տինէ 'աի' տ օլան
To jump, Սըչրամագ	To drown, Սուտա պօղմագ
Criminal offence, Ճինա-	To drag, Սիւրիւքլէյիպ կէօ-
յէթ	թիւրմէք
To perform, Իճրա էթմէք	Turtle, Տէնիզգափլըպաղա
To leap, Աթլամագ	Flesh, Էթ
To reach, Եթիշմէք	Trout Ալա պալըգ
Panther, Գափլան	Paw, Փէնչէ
Animal, Հայվան	To inform, Խապէր էթմէք

At his leisure, ծանր իս- West Indies, Հինտիզարովի
 թէպիլի զէման ատալարը
 Monkey, Մայմուն Motionless, Հարէքէթսիզ
 To feign, եալանտան էթ- Within reach, էլ եէթիշէ-
 մէք ճէք գատար եագըն
 To join, Պիրլէշմէք Emotions, Հիսսիյաթիգալլ
 Principle, Սխլադ իշիւն To overtake, Սրգատան եէ-
 գա'իտէի էսասիյէ թիշմէք
 Priest, Փափաս Row, Սըրա
 Glutinous, եաիըզգան Hut, Գուլիպէ
 Troops, Սաքէրլէր Rasselas, Բասէլա պէյ
 Swift, Սիւր'աթլէ կիտէն Main, Պաշլըճա
 To conclude, Խիթամվէր- To refresh, Եօրղուշլըղը ալ-
 մէք մագ, թաղէ հայաթ վէրմէք
 To adjust, Ույտուրմագ Bargain, Փազարլըզ
 Unsheltered from the sun, Տա'իմա կիւնէշէ աշըզ օլան

376. Exercises

1. To men rightly taught, religious principle is, in truth, every thing. 2. He could not answer questions put to him. 3. The whole meeting, moved by various emotions, sprang up. 4. The queen was led to execution (ի'տամ) like an ordinary criminal, accompanied by a priest. 5. The troops, refreshed by a night's rest, succeeded in gaining the crest of the mountain. 6. Soil unsheltered from the sun, gradually falls into sterility. 7. Come, let us listen to the singing of the children. 8. Receiving goods known to be stolen, is a criminal offence. 9. He long watched the fish playing in the stream. 10. The spider's web is made of threads, which being newly spun, are glutinous. 11. Come, Jane, let us go and learn the kinds of

blossoms on the trees. 12. Lucy's learning her lesson by heart, pleased her teacher very much. 13. The main reason why cloth sheds its color, is the sun's shining on it so intensely. 14. The Indians examined the hands and faces of the Europeans, admiring their whiteness. 15. The travellers remained all day in a quiet grove refreshing themselves. 16. When the thief came in, I sat near the fire warming myself. 17. Riding on swift horses, the neighbors at last succeeded in overtaking and arresting the robber. 18. Having already spoken enough, I will now conclude my remarks. 19. Rasselas, having fixed his eyes upon the goats, began to compare their condition with his own.

377. ՄԻՍՏԱԼԼԵՐ

1. Օթուզ ալթը աղաճըմըզ իւշ սըրա իլէ տիքիլմիշ տիր։ 2. Օտանըն տա'իմա գափալը տէօրթ փէնճէրէսի վար իտի։ 3. Մաքինա՝ պիր պիրինէ կիւզէլէ ույտու-
 ռուլմուշ փարչալարտան 'իպարէթ տիր։ 4. Ըրմագտա
 թութուլան պալըզլարտան պիրի օլ պիրլէրինտէն պէ-
 յիւք իտի։ 5. Ղայալ էթտիյիմ (մէքթուպ) իքի կիւն էվ-
 վէլ եազըլմըշ մէքթուպ իտի։ 6. Եիւքսէք իւմիտլէր իլէ
 տօլմուշ օլմաղլէ, Յակօթ հիշ պիր թէհլիքէտէն չէքին-
 մէզ իտի։ 7. Հիշ պիր թարաֆտան եարտըմը օլմատը-
 ղընտան (օլմամաղլէ), եօլըլըղընտա աղըր աղըր իլէրի
 կիտէր իտի։ 8. Հօթի պիր սապահ տըշարը կիթտիյին-
 տէ (կիթմիշ օլմաղլէ), գուլիպէսինի պէօյիւք օղընա
 հէվալէ էթտի (left to the care of)։ 9. Օղլանըն փէնճէ
 րէտէ օթուրտըղըն կէօրի'յօր մը սըն։ 10. Սէն՝ չօգ տիւ-
 չիւնէն պիր ատէմ պուլաճաղընը (պուլմաղա) մէ'մուլ էթ-
 մէզսին։ 11. Շամաթայա տօղրու գօշուպ (գօշմաղլա),
 չօճուղը չամուրտա պուլտուլար։ 12. Զիւմիէ չայիրտլէր

մէքթէպտէն չըզըպ էվէ տողրու գօշարլար իտի: 13. Ի-
քի Թարաֆ տախի փազարլըգտան քէյֆլէնիպ, պիր
պիրինին սատէլլինէ շաշայօրլար իտի:

378. Exercises.

1. A boatman on the river Thames in England, once said that he and his dog would leap from the centre arch of a bridge, and reach the shore within a minute of each other. 2. The man jumped off first and the dog immediately followed. 3. But the dog had not been told the reason of this strange act. 4. So, fearing that his master would be drowned, he seized him by the neck and dragged him to the shore, to the great amusement of the spectators. 5. American panthers are very fond of fish. 6. Instances have been known of these animals catching trout with their paws. 7. Humboldt says that he saw a great many turtle shells which the panthers had robbed of their flesh. 8. The manner in which the panther performs this operation, this traveller informs us, is to run with all speed when he sees a number of turtles together on land. 9. He then turns them, or as many of them as he can catch before they can reach the water, upon their backs. 10. Then the turtles cannot escape, and the panther eats them at his leisure. 11. In the West Indies, a monkey tied to a stake was robbed of his food by the crows. 12. He therefore invented the following plan of punishing the thieves. 13. He lay perfectly motionless near his stake, feigning death. 14. The crows approached by degrees, and got near enough to steal the food; this the monkey allowed them to do. 15. At last the crows became so

bold as to come within reach of his claws. 16. The monkey calculated the distance, and suddenly caught one of the crows. 17. Death was not the punishment which he had planned for his enemy. 18. He plucked every feather from the unhappy bird. 19. Then he let him go to join the other crows. 20. The crows never stole that monkey's food again.

379. ՄԻՍՍԱԼԼԵՐ

1. Պէօյիւք պիր իշտէ ինսան վագթընը հիւսն ի թէր-
թիւ իւզրէ սարֆ էթմէզ իսէ մուվաֆֆազ օլամազ: 2.
Նիճէ քիմնէլէր սու խուսուստա գայտսըզ օլտրգլարըն-
տան իշլէրինի պաշա չըգարամազլար: 3. Վագթըն հիւսնի
թէրթիւ իւզրէ սարֆը իսէ անճագ էյի տիւշիւնմէքլէ
հուսուլէ կէլիր: 4. Հէր րասթ կէլէն իշ իլէ մէշղուլ օլ-
մագ իշիւն տսըլ իշինի թէրք էտէն քիմսէ՝ վագթընը պի-
հուտէ եէրէ սարֆ էտէր: 5. Էվվէլտէն քէնտինէ պիր
մագսէտ թա'յին էթմէյէն ատէմ'տալսի հէր հալտէ 'էօմ-
րիւնիւ զայ՝ էտէր: 6. Վագթըն սիւր'աթլէ կէշիպ կիտէր,
վէ հէր քէս քէնտի վագթընըն գաշ սա'աթընը իշ վէրէ
պիլէճէյինի էյի հիսապ էտէ պիլիր: 7. Պէշ սա'աթտա
իճրա օլունա պիլէն իքի իշի իքի սա'աթտա իճրա էթ-
մէք իսթէյէն ատէմ' հիշ պիրինի իճրա էթմէյէճէք: 8.
Զիրա իքի սա'աթ հիշ պիր հիւնէր իլէ պէշ սա'աթ օլա-
մազ: 9. Պէօյլէ պիր սըրատա 'ագըլըճա տավրանըլսա օ
իքի իշլէրին էն մուհիմմի իճրա էտիլիր, վէ օլ պիրի
ֆուրսաթ ա պըրագըլըր: 10. Օ հալտէ իշլէրին իքիսի Լա-
յըզըլլէ իճրա օլունա պիլիր: 11. Ինսան քէնտի գուտրէ-
թինէ տա'իր օլէօյիւք պէօյիւք թէսալվուր էտէր վէ ան-
ճագ թէճրիւպէ իլէ գուլվէթին ազլըղընը անկար: 12.
Զօճուգլար փէտէրլէրինին եէնի պիր էվ պինա էթտի-
րէճէյինի իշիթտիքլէրինտէ, օ էվին էրթէսի կիւնէ գա-
տար վիւճուտէ կէթիրիլէճէյինի զանն էտէրլէր: 13. Սը-

ղընաճագ պիր եէր թէտարիք էթմէք ֆիքրինտէ օլան ա-
տէմ, պիր էվ ինչասը ուզուն պիր իշ օլտըղընը պիլէրէք,
հէման օն օն պէշ էվ ինչասընա պաշլամագ, զիրա ճիւմ.
լէսի հաղըր օլունճայա գատար քէնտիսինին աշըգտա չօգ
սէֆալէթ չէքէճէյինի պիլիր: 14. էվվէլա սըղընաճագ պիր
էվ եաիար վէ սօնկրա սըրա իլէ տիկէրլէրինի տալսի պի-
նա էտէր: 15. իշիմիղտէ իճրասը միւմքին օլմայան թէտ-
պիրլէր զուրարըզ: 16. Պիր գաշ լիսան էօյրէնմէյէ, պիր
գաշ 'իլմէր թահսիլ էթմէյէ, պիր գաշ քիթապ օգուճա-
ղա գալգըլըրըզ. ֆագաթ վագըթ եէթիշմէտիյինտէն
պունլարըն հիշ պիրիսինի միւքէմմէլ սուրէթտէ էտէ-
մէյիզ: 17. Միւքէմմէլ սուրէթտէ թահսիլ օլունմամըլ
պիր 'իլմսահպինէ սայքի ֆա"իտէսիզ գալըր: 18. Ֆա"ի-
տէսիզ պիր իշ ուղընա սարֆ օլունմըլ պիր վագըթ
պօշընա կիթմիշ օլուր: 19. Պիր ազ տիւշիւնմէքլէ հէր-
քէս վագթընըն գանղը պիր իշէ եէթիշիպ եէթիշմէյէ-
ճէյինի տէրք էտէ պիլիր: 20. իճրասընա վագըթ եէթիշ-
մէզ օլան իշի միւմքինսիզ սայմալը: 21. Պէօյլէ վագ-
թընը տիւշիւնիւպ անճագ էլտէ էտիլմէսի միւմքին
օլան շէյլէրէ թէշէպպիւս էտէն քիմնէ՝ կէրչէքտէն 'ա-
գիլ սայըլըր: 22. եալընըզ պիր 'իլմի էյիճէ պիլմէք օն
իլմի եարը պուշուգ պիլմէքտէն էյի տիր:

Ալթմըք իւշիւննիւ Տէրս — Lesson 63.

ԻՇԱՐԷԹ ՎԷ ՊԱՇ ԵԱԶԸ

380. Քէլամտէ թէրքիպլէրին վէ ճիւմլէլէրին 'ալագա-
սընը պէյան էթմէքլէ քէլամըն մա'նասընը աչմագ իշիւն
պիր թագըմ իշարէթլէր իսթի'մալ օլունուր: Պաշ եազը
տալսի եինէ օ միսիլլու պիր մէրամ իլէ գուլլանըլըր:

381 Եագրտա գուլլանըլան իշարէթլէր աթիտէքիլէր տիր :

Comma	,	Exclamation	!
Semicolon	;	Dash	—
Colon	:	Paranthesis	()
Period	.	Quotation	" "
Interrogation	?	Apostrophe	'

382. Comma (գօհ) իշարէթի աթի իւզ զիքը սըրա-լարտա իսթիմալ օլընուր :

(ա) Հիւքմիւ պիր օլան պիր սըրա քէլիմէլէր՝ արաւա-րընտա հարֆը՝ աթֆ օլմատըլը հալտէ, պիրի պիրին-տէն վէ՝ ագասպընտան կէլէն ճիւմէտէն գօհ իշարէթի իլէ այրըլըլար : Մէսէլա. David was brave, martial, enterprising, to the end of his days. Industry, honesty, frugality, temperance, are among the chief virtues.

Իլ-հ, Պէօյլէ պիր սըրանըն էն սօն քէլիմէսինի թէ՛ ազիպ էտէն լաֆզ աննագ պիր քէլիմէ օլտըլը թաղաիրտէ, սըրանըն սօնընտա իշարէթ զօնուլմագ : Մէսէլա. Industry and honesty and frugal-ity and temperance are among the chief virtues. Industry, honesty, frugality, and temperance, are among the chief virtues. David was a brave, martial, enterprising king.

(բ) Շարթ իֆաուտ էտէն եախօտ միւթէմիլմօլան ի-պարէ գօհ իշարէթի իլէ քէլամըն տիկէր դըմլարըն-տան այրըլըր : Մէսէլա. If thine enemy hunger, feed him. I cannot go there, if you will not come. I am ready, should you wish it, to go to-day. When you come, I will go.

Իլ-հ, Գըսսա քէլամլարտա իշարէթ թէրք էտիլիր :

(գ) Ումտէ ի քէլամ (պէնտ 348) արասընտա կէլէն թէր-քիպ վէ ճիւմէ գօհ իլէ այրըլըր : Մէսէլա. Truth, like gold, shines brighter by collision. One hour a day given to a particular study will bring, in time, large

accumulation. Nature, through all her works, delights in variety.

(Դ) Ճիւմէլէ օլան ֆի'լ սահիպի քօմ իշարէթի իլէ ֆի'լ տէն այրըլըր: Մէսէլա. *The man who plants the field, ought to reap the harvest. That we are rivals, does not necessarily make us enemies.*

(Ե) Սըֆէթի պուլունան 'աթֆը պէյան' սըֆէթի իլէ պէրապէր քէլամըն տիկէր ճիւզ'լէրինտէն քօմ իշարէթի իլէ այրըլըր: Մէսէլա. *The Cufic letters, the groundwork of the present English alphabet, were invented on the banks of the Euphrates. Paul, the great apostle of the Gentiles, was a man of energy.*

(Զ) Մուխաթապէ տէլալէթ էտէն խամ եա քինայէթ քօմ իշարէթի իլէ այրըլըր: Մէսէլա. *Thou, who art the king. Accept, my dear young friends, my hearty thanks.*

(Է) Ասըլ սըրասընտա պուլունմայան քէլիմէ, եա թէր-քիպ քօմ իլէ այրըլըր: Մէսէլա. *Into this house, he, who was already trembling with fear, dared to enter.*

383. Semicolon (սեփեօն) իշարէթի պէր վէճէ թ-թի խթ'իմալ օլունուր:

(Ը) Քէլամի միւրէքքէպտէ՝ քէլամ օլան ճիւզ'լէր իքի եա զիյաուտէ ճիւմէլէյի հազի օլտըզլարընտա սեփեօն իլէ այրըլըրլար: Մէսէլա. *As we see that the shadow has moved, but did not see it moving; so our progress in learning, consisting of such minute steps, can only be perceived by the distance.*

(Թ) Պաշգապիրթէրքիպէ 'ա'իտ օլուպ, քէլամճէ հիւքի-լէրի պիր օլան պիր սըրա ճիւմէլէլէր պիրի պիրինտէն սեփեօն իլէ, մէճմուլ տախի, 'ա'իտ օլտըզլարը ճիւմէլէտէն քօմ իլէ այրըլըրլար: Մէսէլա. *If nature is unlimited in her operations; if she has inexhaustible treasures in re-*

serve; if knowledge will always be progressive; if future generations will make discoveries of which we have not the slightest idea, the existence of a God of wisdom and benevolence is placed beyond question.

384. *Իքինճիսի պիրինճիսինին մանասընը իզահ էտէն իքի քէլամ արասընտա Գօլն* (Colon) *իշարէթի գօնուլուր: Մէսէլա.* The method is this: in an acre of ground you bury some corn. He used these words: I never will go.

385. Period (*Էրէէէ*) *թա'պիր օլունան նօգթա քէլամի իկպարինին եախօտ քէլամի էմրինին խիթա-մընտա գօնուլուր:*

Իզ-հ: Իսմի խառըն եախօտ 'իւնվանըն իխթիսարը օլան հարֆ 'ազա-պընտա Էրէէէէ նօգթաթը խթի'մալ օլունուր: Մէսէլա. A. S. Barnes & Co. John St., N. Y.

386. Dash *իշարէթի (—) եա սէօգիւն նաթէմամ օլ-տըղընը, եա քէլամըն սըյազը տէյիշտիյինի, եա նազարը տիգզաթ տա'վէթ էտիլտիյինի կէօսթէրմէյէ 'ալա-մէթ օլուր: Մէսէլա.* "But I must first—, You speak like a boy—like a boy who has never seen the world. He sometimes takes counsel and sometimes—snuff.

387. Interrogation *իշարէթի (?) քէլամը խթիֆհա-մի վէ Exclamation իշարէթի (!) քէլամի թէ'աճճիւպի սօնընտա գօնուլուր: Մէսէլա.* Who comes there? How unsearchable are his ways!

388. *Քէլամ իշինտէ օլուպ քէլամ իլէ իրթիպաթը օլմայան իզահաթ* Parenthesis, *Գ-Է-է-է, իշինտէ ալը-նըր: Մէսէլա.* When the child came in (she was very hungry) she began to cry.

389. Quotation *իշարէթի (" ") մէնգուլի պիլա թաղէիրին էօնիւնէ վէ սօնուլնա գօնուլըր (պէնտ 357): Մէսէլա.* Paul says "To do good forget not".

390. Apostrophe *իշարէթի (') եա պիր հարֆըն հազ-ֆընա, եա միւզաֆըն իլէյհ հալինէ տէլալէթ էտէր: Մէսէլա.* John's brother. Don't strike me.

391. Պաշ եազընըն իսթի'մալը աթի իւզ զիքը սու-
րէթտէ օլուր :

(ա) Բէլամըն իւք քէլիմէնին իսթիտասընտա :

(բ) Իամի խասսըն իսթիտասընտա :

(գ) 'Իւնվան օլան քէլիմէնին իսթիտասընտա :

(դ) Ալլահըն իամի զաթընըն վէ իամի սըֆէթինին
իսթիտասընտա: Մէսէլա . God. The Almighty. The
Eternal.

(ե) Շի'րին հէր պիր սաթըրըն իսթիտասընտա :

(շ) I զամիրի վէ O սապթի տա"իմա պաշ եազը օ-
լուր :

292. Exercises

1. They believe that not only men and women, but brutes, vegetables, nay, even the most inanimate things, have souls. 2. All animals that bite grass or browse the shrub, whether wild or tame, wandered in this extensive circuit, secure from beasts of prey. 3. To be, contents his natural desire, he asks no angel's wings, no seraph's fire; but thinks, admitted to that equal sky, his faithful dog shall bear him company. 4. Aspiring to be gods, the Angels fell; aspiring to be Angels, Men rebel: and who but wishes to subvert the laws of Order, sins against the Eternal Cause. 5. The fereocious Bedoweens, the terror of the desert, are remarkable for their hospitality. 6. Abdullah, the son of Abbas, had undertaken a distant journey. 7. The more they multiply, the more friends you will have; the more ardently they love liberty, the more perfect will be their obedience. 8. His treatment is kind and respectful: he shares the wealth, or the poverty of his host; and, after a needful repose, he is dismissed on his way, with thanks,

with blessing, and, perhaps, with gifts. 9. Columbus landed with Rodrigo de Escobedo, notary of the armament. 10. "On the morrow,, , says Weber, an eye-witness, "the dauphiness left Vienna., 11. John, was the teacher at home when you were there? No sir, he had gone for some books. 12. "Young stranger, whither wanderest thou?,, began the reverend sage. 13. "Yet let not this too much, my son, disturb thy youthful breast., 14. Hope humbly, then; with trembling pinions soar; wait the great teacher, Death; and God adore. 15. It is a clear lake, the very picture, ordinarily, of repose. 16. His being a minister, prevented his rising to civil power. 17. Love that which will open you the kingdom of thought.

393. Exercises.

1. The virtuous, the diligent, and the obedient are loved; and the evil, the lazy, and the disobedient, are despised. 2. The Romans were a powerful people so long as they cultivated arts and sciences, and followed a strict code of morals. 3. How does your friend earn money enough to keep alive? 4. He writes articles for the newspapers, and receives enough money to buy his bread, for this work. 5. The man who tries to live by writing, will nearly starve; he needs some means of earning money besides the rewards of the pen. 6. Why do you sit so near to the fire? 7. My hands and my feet are very cold; that is the reason why I sit near to the fire. 8. If you have read the books which I lent you two years ago, why have you not returned them? 9. Why, I

entirely forgot that I had them! 10. If Susan had been at all diligent, her teacher would not only have praised her, but also he would have given her a reward. 11. I can assure you that if I had known that you were not sick, I would have called for you. 12. Many man have asked why Constantinople was built on such hills. 13. A wise man answered, "They built the city there because they couldn't do anything else with the land.," 14. A man who is able to use language has a powerful weapon. 15. He may aim at a horse-hair and split it. 16. But the man who does not know how to use language is helpless. 17. He may aim at a house but he will fail to hit it. 18. The ignorant do not understand the value of good principles. 19. The experienced often understand their value so well, that they wish to appear to have them when they have them not. 20. A boatman who has broken his oar in the midst of the river is in no worse condition than the man whose memory (գուժիկն ի հաճողա) fails at a critical moment. 21. More than fifty years ago the people of this country began to show an interest in education.

Արմբե տօրօննիւ Տէրս — Lesson 64.

ՅԱՊԻՐԱՅ Ը ՄԱԽՍՈՒՍԷ

394. Հէր լիսանտա քէնտի չիվէ ի մախսուսընտան օլարագ հարփ պէ հարփ թէրճէմէ Էտիլէմէզ թա'պիրլէր պուլունուր: Ինկիլիզճէնին պու մագուլէ թա'պիրլէրինտէն պա'ղըսընըն տէրճի պու սըրատա միւնասիպ կէօրիւլմիւշ տիւր:

- Let us put our wits together. Գէրապէր տիւշիւնէլիմ:
- You must keep your wits about you. 'Ագլըն պաշընտա օլմալը:
- The scene long held my eye. Մէնզարէ նազարըմը պիր միւտտէթ մէշղուլ էթտի:
- An unjust ruler winks at crime. 'Ատալէթսիզ պիր հիւքմտար ճինայէթի կէօրմէզտէն կէլիր:
- My heart is full. եիւրէյիմ տօլուը թաշտը:
- He has no brains in his head. 'Ագլը եօգ, պէյնի եօգ:
- You are very touchy. Սէն թիզմիզաճ սըն:
- Morgan, Smith, and Company, the bankers, have failed. Սարրոֆ օլան Մօրիան, Սմիթ վէ շիրքէթի իզ-հարը իֆլաս էթմիշ տիր:
- I am low-spirited to day. Պու կիւն քէյֆիմ եօգ տըր:
- He is in low spirits. Քէտէրլի տիր:
- You must have your lesson on your tongue's end. Տէրսին տիրին ուճունտա օլմալը (եանի էզպէր էթմէլի սին):
- Never give up. Մէյուս օլմա:
- He has run through all his property. Մ-լէ-լէ իլէ-թէ-թօշը, եանի մալինի չապուճագ թէլէթ էթտի:
- He has hit the nail on the head. Իսսպէթ էթտի:
- Do not talk at random. Տիւշիւնմէյէրէք լադըրտը էթմէ:
- He is a hard man. Սէրթ պիր առէմ տիր:
- Is the meat done? էթ փիշմի՞ն մի տիր:
- The bread is heavy. էթմէք սաֆի խամուր տըր:
- Never mind. Չարար եօգ:
- I can't help wishing to go. Կիթմէք իսթէմէմէքլիք էտէմէմ:

There is no help for it now. Շիմտի իշ իշտէն կէշտի,
Hold the cup fast, or it թասը սըգը թութ եօգսա
will slip. էլինտէն տիւշէր

Look out! Սագըն :

Put out the light. Ըշըղը սէօնտիւր :

I set much by this book. Պու քիթասը պէն չօգ պիր
էշյ սայարում :

He will start by sunrise. Կիւնէշ տօղունճա եօլա չը-
գաճագ տըր :

I board at the doctor's. Հէքիմին էվինտէ օթուրուս
գալգարում :

I shall move to the city Կէլէճէք հաֆթա շէհրէ կէօշ
next week. էտէճէյիւմ :

The carpenter is pretty Տիւրկէրին էփէյի մալը վար,
well off.

The sea is a great way Տէնիզ տահա փէք ուզագ
off yet. տըր :

He is worth ten thousand Անըն օն պին լիրալըգ սէր-
pounds. վէթի վար :

Don't go, it is not worth Կիթմէ , զահմէթի տէյմէզ,
while.

He bears up against trouble. Գազայա թէհամմիւլ էտէր :

The hunters beat out the Ավճըլար թաշ իլէ գուրթըն
brains of the wolf with պաշընը եարտըլար :

When you buy, you al- Մալը սաթըն ալմագ իսթէ-
ways went to beat the տիյին զէման գըյմէթինի
shop-keepers down. տա"լմա գըրմագ իսթէր-
սին :

I am at a loss to know Շաշըրտըմ, նէ եափաճաղը-
what to do. մը պիլմէմ :

The robbers fell on the Հարամիլէր եօլճըլարա հիւ-
travelers. ճոււմ էթտիլէր :

- On the road I fell in with a friend. Եօլտա պի՛ր տօսթա ըասթ
կէլտիմ։
- The scholars have fallen off since the winter began. Գըշ պասալըտան պէրու չա-
յիրալէր ազալըյօր։
- He fell in with my plan at once. Տէր՛ագասլ թէտպիրիմէ ըա-
զի օլտը։
- When the police came, the mob fell back. Զապթիյէլէր կէլինճէ իզ-
տիհամ կէրի չէքիլտի։
- The soldiers fell foul of some robbers. Զապթիյէլէր հարամիլէր ի-
լէ չարփըշտըլար։
- He lays up money. Փարայը սարֆ էթմէյէրէք
արթըրըյօր։
- He makes light of work. Իշի հիչ սայար։
- You make too much of your friend. Սէն տօսթընա աշըրը տէ-
րէճէ ըի՛այէթ էտէրսին։
- Please make out my account. Հիսապըմը եազըպ պանա
վէր։
- Make way for me. Պանա եօլ աչ։
- He made sure that you had gone. Կիթմիշ օլմանըզա հիչ չիւպ-
հէսի գալմատը։
- The servants make free with our property. Խըտմէթքեարլար մալըմըզը
խարաֆիլէ խարճ էտիպ
եէյօրլար։
- I cannot afford to buy these books. Պու քիթասլլարը ալմաղա
իգթիտարըմ եէթմէզ։
- He could not find it in his heart to kill the kittens. Աճըտըղը իչիւն քէտի եավ-
րուլարընը էօլտիւրէմէ-
տի։
- The doctors have given him up. Անըն սաղալաճաղընտան հէ-
քիմէր մէյուս օլտըլար։

395. Exercises.

1. When George goes to that great city he will meet many bad men, and will have to keep his wits about him. 2. He must remember that if he talks at random to every stranger whom he meets, he may fall in with some who will think him a fool. 3. Such men will seem to set much by him, in order to deceive him. 4. They will make light of right and duty, in order to persuade him to make free with his money. 5. Perhaps he will not find it in his heart to treat such men harshly. 6. But he must hold fast to his principles. 7. If he makes much of the invitations which strange men offer him, he may find himself in trouble against which he will find it hard to bear up. 8. Bad men always put their wits together to cheat a man whom they consider to be pretty well off. 9. They tempt him to buy things which he cannot afford. 10. If he seems vexed at their propositions, they call him very touchy. 11. If he does what they ask, they will praise him. 12. When they have got him to run through all his money, they will laugh at his low spirits, and will tell him that here is no help for it now. 13. Then they will go away and leave him to repent at his leisure, entirely at a loss to know what to do. 14. I made sure that you would give George good advice, and I think you have hit the nail on the head this time. 15. A ship that was coming to the landing fell foul of another ship loaded with timber. 16. The shock was so great that the sailors, although the land was still some way off, jumped into the sea. 17. I had it on my tongue's end to tell them that they were very foolish, but

when I saw how wet and cold they were, I could not find it in my heart to do so. 18. It is a good rule never to give up, until there is no help for it. 19. I cannot help wishing to go to the theatre. 20. If you go, I am sure that you will see that it is not worth while. 21. When are you going to start for Smyrna? 22. When I came here I planned to move there next week. 23. But it is very hard to leave my home; my heart is full. 24. I have to leave by four o'clock in the morning. 25. Put out the light, then, for we must sleep some before you go. 26. Is the breakfast ready? 27. I made sure that it would be, but the bread is not done, and seems heavy. 28. Never mind, don't give it up until it is baked. 29. Perhaps it will be better than it seems. 30. Who is it who has failed? 31. It is the great banker Mason. 32. Why, I thought he was worth a million pounds!

Արթւր ակեհննի տէրս — Lesson 65.

ԹԱՊԻՐԱԹ Ը ՄԱԽՍՈՒՍԷ (ԴԷԼՏ)

You must make the best of it. Օ՛րան էյիլիլի իլէ իթթիֆա
էթմէլիսին (Եա'նի պիր

չարէ Եօզ) :

He is better off than he was last year. Կէչէն սէնէտէն տահա զէն-
կին աիր :

The lion got the better of him very soon. Արսւլան ահա թէզ զալիպ
կէլաի :

Ask the cook to dress the chickens. Աշըյա էմր էթ քի թա-
վուզլարը թէմիզլէսին :

Practice makes perfect. Թա'լիմ իթմալ էատէր :

In passing I will drop in Կէչէր իքէն մէլթէպէ օղ-

at the school and have the scholars practice the new song.

Practice your piano-lesson. The wind has died away.

You dream away your time.

A strange event took place last night*.

The tailor ran down his neighbor.

The steamer ran down the boat.

My watch has run down.

The dogs ran down the hare.

The men have set about their work.

The ays will rise, and the nays will remain seated.

Now high, now low, it flies.

I had rather go.

This meat eats well.

The book reads well.

Flour is selling high.

I lost sight of him.

* Ինկիլիզէտէ կէչէն կէճէյէ last night վէ Էօնտէքի կէճէյէ to-night (շո- Է-ճէ) տէնիր:

Will you take care of this child? Պու չօճուղա պաղար մը սընըզ:

Does he play upon the violin? { Քէման չալար մը:

Does he play the violin? {

His sister plays upon the piano. Հէմլիրէսի փիանօ չալար:

It is a trifling amusement. Պօչ պիր էյլէնճէ տիր:

Is it worth while to write a letter? Մէքթուպ եազմազը տէ-յէր մի:

What are you angry about? Նէյէ տարըմըչսրն:

Are you sure of it? էյի պիլիյօր մը սընըզ:

He got into a bad scrape. Պաչընը պէլայա սալտը:

You are always getting into bad scrapes? Սէն տա"խմա պաչընը պէ-լայա սօգարսրն:

Does he enjoy good health? Սըհէէթի եէրինտէ մի տիր:

How do you enjoy his company? Անըն ըէֆագաթը սանա նասըլ կէլիյօր:

I do enjoy it very much. Անտէն դայէթ հազզ էտէ-յօրըմ:

Are you a judge of broad-cloth? Զուխատան անկլար մը սըն:

I am not a good judge of it. Օ գետար էյի անկլամամ:

How do you manage to make a fire without tongs? Մաչասըզ օճաղը նասըլ եագայօրսընըզ:

I can manage to lend you some money. Սանա պիր միգտար փարա էօտիւնճ վէրմէյէ պիր եօլ պուլա պիլիրիմ:

Did the doctor feel your mother's pulse? Հէքիմ վալիտէնին նապզը-նա պագտը մը:

I do not think much of that man. Օ ատէմ հագգընտա հիւսն ի զաննըմ եօգ տըր:

Don't go out; you may catch cold. *Տըշարը կիթմէյինիզ, ոսղուգ ալըրսընըզ:*

What avails it to cry? *Աղլամագտան նէ՞ փա"լտէ:*

It avails me nothing. *Պանա պիր փա"լտէ եօգ:*

I am very much at my ease. *Փէք լահաթ ըմ:*

Make yourself comfortable. *Բահաթ օլ:*

Make yourself at home. *Էվինտէ կիպի սէրպէսթ օլ:*

What has become of your friend who was here yesterday. *Տիւն պուրատա օլան տօսթընըզ նէ՞ օլտը (եա'նի նէ՞րէտէ տիր):*

Does that book please you? *Պու քիթապտան հազզ էտէ՞յօր մը սըն:*

It pleases me much. *Էվվէթ, չօգ հազզ էտէյօրըմ:*

I will do my best. *Էլլիմտէն կէլէնի տիրիզ էթմէմ:*

He will do his best. *Էլլինտէն կէլէնի իճրա էտէր:*

You failed to come at the stated time. *Մու'այյէն վագըթտա կէլմէտինիզ:*

We shall miss you when you are gone. *Սէն կիտէրսէն, պիզ մահզուն գալահազըզ:*

What is that broken cup good for? *Պու գըրըզ ֆինճան նէյէ՞ եարար:*

It is good for nothing. *Հիչ պիր չէյէ եարամազ:*

Do you take care of your clothes? *Էլպիսէնիզէ մուգայյէտ օլո'յօր մըսընըզ:*

I do take care of them. *Անլէրէ մուգայյէտ օլույօրըմ:*

Will you take care of my horse? *Աթըմա մուգայյէտ օլո'ւր մըսընըզ:*

Yes sir, I will take care of it. *Էվվէթ էֆէնտիմ, մուգայյէտ օլուրըմ:*

- You should not find fault *Զօճուղը թ'այիպ էթմէ,*
with the child.
- I got rid of the beggar *Նիհայէթ տիւնճիյի տէֆ*
at last. *էտէ պիտիմ:*
- The poor girl swooned *Զավալը զըզ պայըլտը ամ-*
away, but the doctor *մա հէքիմ անը այըլթտը:*
brought her to.
- I told you over and over *Կիտէմէյէճէյինիզի թէքրար*
again that you could *պէ թէքրար սէոյլէտիմ:*
not go.
- My horse walks lame. *Աթըմ թօիալ կիպի եիւ-*
րիւյօր:
- They fought hand to hand. *Կէօքս կէօքսէ զավղա էթ-*
տիլէր:
- He looks well. *էյիկէօրիւնիւր, կիւզէլ տիր:*
- The lost boy has turned *Ղաիպ օլան չօճուգ եինէ*
up again. *մէյտանա չըգտը:*
- The rain made the child- *Եաղմուր չօճուգլարը կէրի*
ren face about. *տէօնմէյէմէճպուր էթտի:*
- What is that man about? *Շու ատէմ նէ* եաիայօր:*
- That cloth tears easily. *Շու պէզ գօլայ եըրթըըր:*
- The horse tore down *Աթ հէյպէթլի սուրէթտէ*
street. *սօգաղըն պօյը պօյընա*
գօշտը:
- The man dared me to *Հէրիֆ պանա մէյտան օ-*
fight him. *գուտը:*
- He trifles with his work. *Իշինտէ կէվլէքլիք էտէյօր:*

396. Exercises.

1. Practice this tune on the piano for two hours.
2. I dared not leave my house until I had got rid of the fruit-seller, who wanted me to buy all his goods.
3. I told him that I did not want any fruit.

but he begged me over and over again to buy some. 4. At last I had to make the best of it and I bought ten apples to get rid of him. 5. The book you gave me will be of great use to me. 6. Whatever a person seeks to procure, either by money or labor, let him select that which in the end will be good for something. 7. It is very little that the selfish man cares for the interests of his friends. 9. After long and severe practice he has learned to play well upon the piano; and on the organ, it is said, he has few equals. 9. On the day of his execution (*hanged*) the criminal rose early, and dressed himself with more than usual care. 10. It is one of the most difficult of all lessons to learn how to conduct ourselves with moderation in the midst of great successes. 11. The traveller did not think it worth his while to undertake so difficult an enterprise. 12. I saw at once that the merchant wanted to run down the man who had spoiled his trade. 13. It is well to be sure that one's plans are well laid, before asking others to fall in with them. 14. The man who wishes to accomplish any great thing in life cannot afford to waste his time in trifling amusements. 15 John told me that he had never seen a book which he more thoroughly enjoyed than the one you sent him. 16. So far as any regular business is concerned he was good for nothing, but every body said that he was a good judge of horses. 17. Although his trade was very small, he somehow managed to support a large family, and to give them a good education. 18. The man was apparently dead, but on feeling his pulse it was found that he was yet alive. 19. He is no doubt a man who thinks a great deal of himself. 20.

If the traveler is not careful, he will certainly catch cold. 21. It is no small thing to be able to express one's self well in one's own language. 22. What avails it that he has triumphed now, since he is sure to fail in the end? 23. A kind and thoughtful man will always use his best endeavors to put his guests at their ease.

397. Exercises.

1. It is difficult to make one's self comfortable in so severe a climate. 2. He bore with his friend's folly longer than most persons would have done. 3. What has become of the ship you were building? 4. It is the part of a wise man to make the best of everything. 5. With prudence and diligence a man may hope, in the course of thirty years, to become well off. 6. In the end, he decidedly got the better of his enemy. 7. He is a boy that has been brought up to habits of industry. 8. When I bought the cloth I beat the man down three piastres. 9. The shop keeper did not use scissors because the cloth tore easily. 10. I have brought home some fish already dressed. 11. What time will you come home. 12. The clock has run down, and it is later than I thought. 13. The carpenters have already set about picking up their things, as they are about leaving off their work. 14. Dr. John said that he would drop in to take tea with us this evening. 15. When the wind dies away you will see that the light of the sun shining upon the water is very beautiful. 16. It will long hold your eye. 17. Two boys came into the garden to steal pears. 18. When I went after them

I lost sight of them for a moment. 19. After three minutes they turned up again in the street, tearing along at full speed. 20. I ran after them and soon ran them down. 21. But they did not trifle with their time when they were running. 22. I have got the fez of two of them and now the question is, what shall we do with them. 23. You should not find fault with boys who do not know any better. 24. Pears are selling so high now that probably the boys have not eaten any for a year. 25. I had rather have you let them go, if they will promise to do better.

398. Exercises.

1. Are there not many of us who would give to Jesus Christ the horse from the stable, the cattle from the field, the gold from the house, and yet would not give Him—ourselves? 2. We might be proud to give Him any thing we have—He wants us as we are. 3. He seeks not yours but you, and having you He has yours. 4. Here is a great truth, solemn and deep as life. 5. It is not enough to give Him out of the hand, we must give Him the hand itself. 6. Ye are not your own. 7. Ye are bought with a price; therefore glorify God in your body which is Christ's.

8. A good man doubles (1.4.1 4.4.1 1.4.1) the length of his life. 9. To live so as to look back with pleasure on our past life is to have lived twice.

10. He who can put courage into the soul is the best physician.

11. To live in a world like this, with so much beauty, with singing birds, and blooming flowers

gilded with sunshine; a world in which God is all the time making cloud-pictures, lake-pictures, landscape pictures, and to find nothing in them to enjoy—what sort of a man is he who does that? 12. It is a great thing to find out what there is to enjoy. 13. Some people seem to have no thought that they have anything to be grateful for. 14. They are perfectly blind to their mercies (նի՛մէթլէր), but perfectly awake to their miseries (տէրալէր). 15. They tell you them every time that you meet them. 16. It is just as easy to learn what are your mercies as to know what are your miseries, and it is a great deal more pleasant for you; just as it is a great deal pleasanter to meet friends than enemies.

17. When the motives for doing right are weak in men, they must be strengthened by the hand of justice that punishes wrong. 18. We must take into account the welfare (հիւան ի հալ) of the man himself as well as the welfare of society (ճէմի՛յէթ ի սէշէրիյէ). 19. The greatest happiness of the greatest number, is the foundation of morals (հիւան ի ախլագ) and of legislation (ինթիզամ).

20. It is the busy people who find the most leisure. 21. Leisure means method (ինթիզամ), not idleness. 22. I never knew a man to escape failure, either in body or in mind, who worked seven days in the week.

23. He who sows the seeds of truth in human hearts works with God. 24. The seed drops (տիւշէր) into the heart, lies there; is long time hidden; sprouts (սլիթէր); pushes forth the blade and the ear and finally (նիհայէթ) the full corn. 25. It does not ripen at once, but after long delay. 26. It never fails.

27. Every man is sowing some kind of seed. 28. What shall the harvest (*մահաւ*) be?

399. Exercises.

1. How much is that book worth? 2. It is worth two shillings and a half. 3. That is very cheap, where did you get it from? 4. How much may that horse be worth? 5. I can't tell exactly, but it may be worth a hundred pounds. 6. How much did you pay your tailor for that coat? 7. I paid him four hundred piasters for it. 8. What shall I pay your shoe-maker for this pair of shoes? 9. You need not pay him, I have paid him already. 10. I don't like the book; the print (*եղանակ*) being rather fine, it does not read easily. 11. After whom did you inquire? 12. I inquired after a friend of mine. 13. Shall I pay you what I owe you? 14. You will do me a great favor if you can do so. 15. You say you paid for the entire suit (*թաղթ*) four pounds and a half; is that not too much? 16. I think not; the cloth was of the finest quality, and measured more than five yards. 17. Did that man who is standing at the door, inquire after any body? 18. Yes, he inquired after you. 19. Railroad trains run about thirty miles in an hour. 20. She walked a distance of four miles, without getting tired. 21. It will not make much difference whether you go to the right or left. 22. The wind gradually died away, and it became calm. 23. George has dreamed away a great deal of valuable time. 24. In early life he drank away a large fortune. 25. All kinds of meat should be carefully dressed before being offered for sale. 26. I will drop in at your office on my way to the meeting. 27. By starting

very early he got to the city before night. 28. He recited a poem which he had got by heart. 29. There is no help for the man who will not listen to reason. 30. John hurt himself so badly that he could not help crying. 31. The boy has idled away (*թէնպէլ կ'ըլլի վաղիմ կէշիբմիշ*) nearly the whole day. 32. It was such an event as could take place in no other country. 33. Tell the cook to bring dinner at once. 34. He set himself about his task in great earnest. 35. I take it for granted that you wish to do right. 36. At first I took the man for a robber, or some wandering outlaw. 37. It is always unwise and dangerous to trifle (*սոչ սայմադ*) with serious duties. 38. As there was no one to wind it, the clock soon ran down. 39. The sick man had so many wants that three servants were all the time busy in waiting on him.

100. Exercises.

1. In the year 532, when the great church of St. Sophia was to be built in Constantinople, the Emperor Justinian found great difficulty in persuading the owners of the land to sell it for any reasonable price. 2. One of these people was a widow named Anna, who refused to sell her land for a thousand pounds weight of gold. 3. The Emperor went to see her himself, and this act of his touched her heart. 4. She refused to take any money for her land, but gave it to the church on condition that she should be buried (*տէֆն*) in the building. 5. When she died, the widow Anna, therefore, was buried in St. Sophia. 6. Another of these obstinate (*ի'նամմի*) land-owners

was a man named Antiochus. 7. His house was on the spot which is now under the centre of the great dome. (գուպպէ) 8. Antiochus was offered twelve oke of gold for his land but refused it. 9. Then one of Justinian's officers (մէ' մուր) had Antiochus put in prison. 10. Two days after this there was a great race (աթ հարըը) on the Hippodrome (աթ մէյտան). 11. It happened that Antiochus loved to see the games on the Hippodrome. 12. He became very uneasy (բահաթորը) as the time for the race drew near. 13. This was just what the wily (հիւհի) officer expected. 14. The poor Antiochus could not resist the desire to see the race, and at the last moment he bawled out, "I will give the house, only let me go to see the race." 15. He was at once released; the bargain was completed, and Antiochus got to the Hippodrome in time for the race.

16. Another of the men whose land was required for the church, was a shoemaker named Xenophon. 17. He agreed to sell his land on condition that all the horsemen and charioteers ('արապա դօշտըրան-լար) should march by him on the Hippodrome, and give him the salute (սէլամ) which they were accustomed to give to the Emperor. 18. This curious condition was accepted by the Emperor, and a great parade (ալայ) was made on the Hippodrome in order to do honor (թա'ղիմ էթմէք) to Xenophon. 19. The shoemaker was taken to the place where the Emperor usually stood, and the procession (ալայ) was ordered to pass by and salute him. 20. But when the column (ալայ) approached, poor Xenophon was forced to turn his back to the people, so that he did not see the salute which he had so much desired to receive.

21. Once Nasr-ed-din Hoja was mounting (սինմէք) his donkey when he put his right foot in the stirrup (էօղէսկի). 22. Of course when he had reached the saddle (էյէր), his face was toward the donkey's tail. 23. Some one asked, «Why did you mount wrong end to?» (նի՞չիւն թէրս սինտին) 24. The Hoja replied, «I did not mount wrong end to, the donkey is wrong end to» (էչէք թէրս) :

25. One day he fell into a well. 26. His father, came and said, «Well, (էյ) what are you going to do now?» 26. He replied «See here, father! Take care (սագըն), don't you go away or I'll go and get a rope and pull you in here too!»

401. ՄԻՍԱԼԼԻՐ

1. Հիչ մէրքէս կէօրմէմիչ պիր Բուսիալը Ֆրանսայա կիթտիյինտէ պիր մէրքէս կէօրիւնճէ, «Աման, պու մէմէքէթտէ նէ իրի թափանլար վար իմիչ» տէտի : 2. Միլթօն (Milton) պիր Բօմալըյա, «Բօմատա 'ալիմէր (learned men) պուլունուր, էօյլէ տէյի՞լ մի,» սու"ալ էթտիյինտէ, Բօմալը, «Շիմտի օրատա սիզին պուլունտըղընըզ վագթ պուլընտըղը գատար 'ալիմէր եօգ տըր,» տէտի : 3. Օգումագ պիլմէյէն պիր քէօյլիւ իսթիյարլարըն օգումագ իչիւն կէօլիւք (spectacles) թագտըղլարընը կէօրիւնճէ, պիր կէօլիւքճիւ (optician) տիւքքեանընա վարըս կէօլիւք իսթէտի : Կէօլիւք էլինէ վերիլտիքտէ քէօյլիւ պիր գաչ տանէսինի թէճրիւպէ էտիս ելինէ պիր շէյ օգույամատըղընտան կէօլիւքճիւյէ, «Սիղտէ էյի կէօլիւք եօգ իմիչ» տէր, վէ չըզըս տահա էյիսինի արամաղա կիտէր : 4. Վագթըյլա պիր տտէմֆրուսիա գրալընտան մէ"մուրիյէթ (office) իսթէտի : Գրալ անա նէրէլի օլտըղընը սօրունճա, հէրիֆ (fellow) «Պէրլինյի իմ» տէտի : 5. Պու ճէվասս իւզէրինէ գրալ զտզաս-

լանըս , « Երգը , կիթ չունտան (clear out) , Պէրլինյի-
 լէր հէփ իշէ Եարամաղ քիմսէլէր տիրլէր » տէյինճէ , հէ-
 րիֆ , « Սֆիլ պուլուրըսընըլ էֆէնտիմ , պիլտիյիմ իքի
 իշէ Եարար քիմսէլէր Պէրլինյի տիրլէր » տէտի : 6 . Գրալ
 « իշէ Եարար չու իքի Պէրլինյի քիմլէր տիր » սորունճա ,
 հէրիֆ , « Պիրի զաթը 'սպինիզ , տիկէրի պէնտէնիզ տիր »
 տէտի : 7 . Պիր կիւն պիր տտէմ հէմ թիւրքի սէօյլէր (sing
 a song) հէմ գօշար խտի : 8 . Անա Նիչլին գօշըյօրըն »
 սորըլտըգտա , հէրիֆ « Պիր կիւն պանա սէսին (voice)
 ուզագտան խօշ կէլիր տէմիլէր խտի , պէն տէ սէսիմի
 ուզագտան տինկէյէ պիլմէքլիյիմ իշլին գօշըյօրըմ »
 տէտի : 7 . Պիր թէրզի պիր օգգա էքմէք իլէ պիր քեա-
 սէ պալ ալըս էէմէք իշլին տիւքքեանա կէթիրտի : 10 .
 Պու սրրատա պիր իշ զուհուր էթտի վէ թէրզի չայիր-
 տինէ տէտի քի « Օղլում պէն պիր Եէրէ կիտէճէյիմ պու-
 քհասէտէքի զէհիր (poison) տիր , սաղըն , Եէմէ » 11 .
 Ուսթատը (His master) կիթտիյի կիպի չօճուգ պիր օգ-
 գա էքմէք իլէ պալը փէք ա'լա Եէտի : 12 . Ուսթատը
 կէլիպ պալիլէ էքմէյի սորալընտան , չօճուգ Էքմէյի պիր
 քէօփէք գափտը (stole) . պէն տէ պարի (at least) ուս-
 թատըմըն զաղսալընտան գուրթուլայըմ տէյիւ պալը Եէ-
 տիմ : Լաքին հալա (yet) էօլէմէտիմ , իրատէ սիզին տիր »
 տէտի : 13 . Պիր կիւն պիր քէօյլիյէ մինարէյի (minaret)
 նսըլ Եափարլար տէյիւ սորտըլար : Քէօյլիւ իսէ « Գու-
 յունըն իշինի տըլընա (inside out) չէմիրիրլէր մինարէ
 օլուր » տէտի :

Պ Ա Պ Ը Թ Ա Ս՝Ի

ՖԷՎԱ՝ԻՏ

(Ա.) ՄԷՔԹՈՒՊ ԵԱՋՄԱԳ ԻԶԻԻՆ ՊԻԼԻՆՄԷՍԻ ԼՍՁԸՄ
ՕԼԱՆ ՊԱ՛ՁԸ ԽՈՒՍՈՒՍԱԹ

402. Հէր պիր մէքթուպ պէշ ճիւղէ, Կա՛նի Բա-
բէի¹, Ինճան², Էլֆապ³, ասըլ ճադդէ⁴ վէ Էֆլա⁵ ճիւղ զլէրինէ
միւնդատիմ տիր: Մէսէլա:

(Բաբէի) Smyrna, April 1st 1895

John W. Roe, Esq. (Ինճան)

Dear Sir, (Էլֆապ)

(ասըլ ճադդէ) I regret to inform you that I shall
not be able to attend the celebration of this anniver-
sary at your house today.

(Էֆլա) Yours truly,
Richard Doe.

403. Թարիխ՝ մահալ վէ զէման ի թահրիրի պէյան է-
տիպ Կազըլաճագ մէքթուպըն պահսընա սաղ քէօչէտէ
Կազըլըր:

404. Իւնվան՝ քէնտիսինէ վարադա Կազըլաճագ քիմ-
սէնին իսմինտէն, լադապընտան, վէ բիւթ պէսինտէն Ի-
պարէթ տըր քի թարիխին դարչըսընտա, Կա՛նի վարա-
դանըն սօլ թարաֆընտա, վէ պիր իքի սաթր աշաղը-
տա Կազըլըր: Ֆադաթ մահրէմանէ վարադալարտա
Իւնվան իհմալ օլունտուր:

Մ Ի Ս Ա Լ Լ Է Ր

The Rt. Hon. the Earl of Dufferin, K. G., G. C. B.,
H. B. Majesty's Envoy Extraordinary and
Minister Plenipotentiary,
etc, etc, etc.

Maj. Gen. Lewis Wallace,
U. S. Minister Resident
etc, etc, etc.

Major C. Trotter, R. E.,
H. B. Majesty's Consul,

Messrs. Morgan, Smith, & Co.

Mr. Richard Roe.

Rev. John Knox, D. D.

Harlan S. Boardman, M. D.

Alpheus Hardy Esq.

Mrs. Marion Hall.

Miss Josephine Smith.

Ինչհի մէքթուպտէ եազըլան 'իւնվան էքսէրիա զարֆըն իւզէրինտէ
եազըլանոյ վիւսուլըն 'այնի օլուր, 'իւնվան պա'զէն մէքթուպըն սօնըն-
տա վէ իմզանըն գորշըսընտա, պա'զէն տախի բէսմի մահալէրէ եազըլան
մէքթուպէրտէ, վարագանըն իլը սոնիֆէսի զիրինտէ եազըլըր, ֆազաթ
տա'իմա սօլ Յարաֆտա սոնր պաշընտան պաշընըր:

405. Էլգապ' 'իւնվանտան պիր իքի սաթըր աշաղը-
տա վէ քեաղըտըն սօլ քէնարընտան պիր աշ ուղադճա
եազըլըս, քէնտիսինէ վարագա եազըլաճադ զաթա լա'իգ
թա'պիրաթտան 'իպարէթ օլուր: Շէօյլէ քի բէսմի մա-
հալէրէ վէ հատիրէն կէօրիւլիւր քիմսէլէրէ մէքթուպ
եազըլտա էլգապ անճադ Sir եախօտ դատըն իշիւն Madam
օլուր. վէ 'տաթ տօսթլարա եազըլտա էլգապ' Dear Sir
եախօտ My dear Sir, եախօտ Dear Mr. Smith, Dear
Col. Jones (վէ գատընլար իշիւն Dear Madam) օլուր:

վէ մահրէմանէ սուրէթտէ եազըլլան մէքթուպլէրտէ էլ-
գապ տահա գըսսա օլուր, նիթէքիւ', Dear Father,
Dear George, Dear Mary, Dear Friend կիպի.

Իշ-հ, էրբէրտէն տրալարընտա սգրապալըգ 'ալագասը օլմայան գասըն-
լարա, վէ խուսուսա գատըն Թարաֆընտան էրբէյէ 'ատի իշ վէ ումուրա
տա'իր եազըլլան մէքթուպլէրտէ էլգապ իշինտէ Dear լաֆլը եազըլմուգ:

406. Մէքթուպլըն սսըլ մատտէսինին թէրթիպինէ
պիր գա'իտէ ի քիւլլիյէ եօգ իտէ տէ, թարաֆէյն ա-
րասընտա պուլուհան 'ալագա սըգլաշտըգճա մէքթուպ-
տէ ըէսմի թէրթիպ իշմալ օլուհուր:

407. Իմգա՝ մէքթուպ եազանըն իսմինտէն, վէ քէնտի-
նէ մէքթուպ եազըլտըղը քիմաէ իլէ օլան նիսպէթինի միւ-
պէյին պիր թա'պիրտէն 'իպարէթ օլուպ, մէքթուպլըն սօ-
նընտա սաղ թարաֆա տիւշէր: Նիսպէթի պէյան էտէն
թա'պիր էվլէլ եազըլըր, պատէհու թա'պիրտէն պիր սաթը
աշաղըտա վէ պիր ազ սաղ թարաֆտա իամ եազըլըր:

Մէսէլա. (ա ըէսմի պիր մահալէ եազըլլան մէքթու-
պլըն իմգասը.

Very respectfully your obedient Servant,
John Barker.

(Բ) Օ գատար պիլտիք օլմայան պիր զաթա եախօտ
էրբէքտէն գատընա, վէ գատընտան էրբէյէ եազըլլան
մէքթուպլըն իմգասը.

Very respectfully yours, եախօտ
Respectfully yours,
John Barker.

(Գ) Նիսպէթ վէ 'ալագասը 'ատի տօսթլըգ, եախօտ պիր
իշ խուսուսը օլան քիմաէյէ եազըլլան մէքթուպլըն իմգասը.

Yours truly, եախօտ
Very truly yours, եախօտ
Yours sincerely,
John Barker.

(Դ) Ազրապա զէ մահրէմէ Կազըւան մէքթուպըն խմ-
զասը .

Affectionately yours , *Կաթում*

Your affectionate son, *Կաթում*

Your affectionate brother ,

John , *Կաթում*

Your loving sister ,

Mary , *Կաթում*

Yours , as ever,

John.

Կ Ե Ն Ն Ի Լ Լ Է Տ

1. Constantinople, 2^d February, 1882.

Sir,

Your Lordship's favor of the 31st January is at hand and I shall take great pleasure in going to see Dr. Baylis to-morrow as your Lordship suggests.

Your Lordship's humble and obedient servant,
Ward Nichols.

To His Excellency

The Earl of Dufferin ,

H. B. M's. Envoy Extraordinary

etc., etc., etc .

2. Beyroot, Jan. 26th 1882.

Rev. George Bayliss, D. D.

Sir,

Your letter of the 15th is just received and I have great pleasure in handing you a letter to Lord Dufferin in which I have asked him to arrange for you to see Mr. Nichols about the Phenician idols ,

Respectfully yours,

Joseph Matthewson.

3.

Constantinople, Feb. 15th 1882.

Joseph Matthewson, Esq.,

Beyroot.

Dear Sir,

Thanks to your kind offices, I have seen the Phenician idols, and have made an offer for them.

Yours sincerely,

George Bayliss.

4.

Constantinople, Feb. 14th 1882.

Dear Father,

Since I wrote you, a Dr. Bayliss has been here and has offered me a hundred pounds for the two smaller idols.

Your affectionate son,

Ward.

5. *Ward Nichols Esq. [illegible] [illegible] [illegible]*Constantinople, Feb. 16th 1882.

Ward Nichols, Esq.,

Dear Sir,

Please send to my address in London, by first steamer, the two stone statues supposed to be of Phenician origin; and charge to my account as per agreement.

Yours truly,

George Bayliss.

Գ. Փողիչա սուրէթի .

London, March 10th 1882.

£. 100.

Three days after sight, please pay to the order of Ward Nichols, the sum of One Hundred Pounds, and charge the same to my account,

George Bayliss.

To Messrs. Morgan, Smith, & Co.,

25 Threadneedle St.,

London.

Զ. Մազսուզ սէնէտի .

Oorfa, July 1, 1879.

This day received of H. M. of Aintab, the sum of two hundred Turkish Liras in full of all accounts,

J. Adams.

Տիկէր

Aleppo, July 1, 1879.

This day received of P. B. thirty bales of cotton, the same to be sold on his account,

J. Adams.

Տ. Տէյն սէնէտի սուրէթի .

Marash, Feb. 10, 1879.

For value received, I promise to pay to the order of A. C., the sum of six Turkish Liras at the end of two years from date, with interest at ten per cent annually.

A. Taylor.

Տիկէր

Marash, June 5, 1879.

For value received I promise to pay to J. C. or his order, at the end of two months from date, the sum of one thousand piasters, (Lira 118) without interest.

B. C. Josheph.

(Բ.) ԷՏՈՒԹ Է ԷՃՆԷՊԵՅԷ

408. Քէլիմէլէրին իւքինէ եւ սօնընա կէթիրիլմէքլէ
էէնի պիր մա'նա իֆատէ էթմէք իշիւն Լաթինճէ, Եռ-
նանիճէ վէ Սադսօնճատան նազլ էտիլէն էտաթ:

(-) Քէլիմէլէրին իւքինէ:

A, . . . է, - . . . ր: A-field, Բ-ըլ-ր: A-foot, ար-թ է-լէրէնրէ:
A-board, Ի-թրէ: A-shore, ք-ր-ր:

A, . . . րըլ A-pathy, ար-թ-ր-է-լէր: A-byss, ր-ր-է-լ էէր:

A, AB, . . . ր-ն, . . . րէն: Ab-solve, ֆէլ-ն-րէն Դ-ա-ֆէլ քըլ-ր-թ: Ab-
stain, ֆէլ-ն-րէն Իէրէ ր-ր-թ-թ:

AD, . . . է, . . . ր: Ad-vert, րէր լէյէ ր-թ-թ-թ: Ad-verb, ֆէլէն զաթ
օլ-ն-ն, է-նի զ-ր-թ:

Պա'զէն էթաթէթի Սէլէթֆիլդ իղթիզարնտան մէզրիւր Ad էտաթը Եէ-
րինտէ Ac, Af, Ag, Al, An, Ap, Ar, As, վէ At, տէնիլիր: Սէսէլա:

Ac-ceed, Af-fix, Ag-gression, Al-lude, An-nounce, Ap-ply,
Ar-rogate As-sent վէ At-tract.

AMPHI, հէր էթէ է-ն-ր: Amphi-theatre, հէր Բ-ըլ-թ-ր -է-ր-ր-րէրէ
օլ-ն Բ-ըլ-ր: Amphi-bious, հէր ք-ր-ր-ր հէր ս-ր-ր է-
լ-ր-ն:

ANA, Բ-ր-ր, Իէրէ: Ana-logy, քըլ-ր: Ana-tomy, 'էլ է Բ-ր-րէն:

ANTE, է-լէր: Ante-cedent, Բ-թ-ր-ր-թ-թ է-ր-ն:

ANTI, ք-ր-ր, Դ-ա-թ-լէթ: Ant-arctic, ր-ր-րէրէ է ք-ր-ր-ր է լէլ-լէնէ
ք-ր-ր-ր-ր-ր-ր-ր-ր-ր, է-նի ր-ր-րէրէ է ք-ր-ր-ր է ք-ր-ր-ր-ր: Anta-
gonist, ր-լ-թ-ր-ր 'լէյ-հէրէ ք-լ-թ-լէլ-ր, ր-լ-թ-ր: Anti-dote,
Դ-ա-թ-ր-ր լէյ-ն լ-ր-ր-թ:

APO, . . . ր-ն: Apo-stle, . . . ր-ն Ի-թ-ր-ր-ր-ր-ր-ր, ր-ր-ր-ր Apo-state,
. . . ր-ն ար-ր-ր-ր Դ-ա-թ-ր-ր: Apo-logy, . . . ր-ն ր-ր-ր-ր
էլ-ր-ր-ր:

(H հարֆընս Թէգատտիւմ է՝ Թտ/յիւտէ Աթօ էտտԹը Աթ օլուրի)
Ap-helion, էփ՛:

AUTO, ተኩጥ፡ Auto-graph, ተኩጥ፡ ኑረ-ብሮግ፡ Auto-biography,
 ተኩጥ፡ ቡረ-ብሮግ፡ ቡረ-ብሮግ፡ ቡረ-ብሮግ፡ ቡረ-ብሮግ፡

BE, (By) ቅብረት ጊሰጠክብ ብረሃሃ፡ Be-wail, (ረገግ) ጠብብ፡ Be-spread
ጠብብ፡ Be-sprinkle, ጠብብ፡

BIS, Bl, t+t: Bi-sect, ၁၂၇-၁၃၇-၁၃၇ ၄-၁၂' ၆-၁၂-၁၃:

CATA, -ṭ-ṭ- Cata-ract, ᑕᐱᐅᐅᐅ

CIRCUM, CIRCU, ንዋራ-ፊ፡ Circum-jacent, ንዋራ-ፊ፡ Circu-late, ፊ፡ ንዋራ-ፊ፡ ንዋራ-ፊ፡

CIS, ጥቶች፡ Cis-Alpine, ዚኒት ማህበራዊና ጥቶች ቤተ-ምረቃውንት፡

CON, 144; Con-dole, 144-145; Con-course, 144-145;

Լէթաֆէթ Ի Թէլէֆֆիւզ Ինխն Իշպու Con էտաթը աւսի Co, Cog,
 Col, Com, վէ Cor օլուր. պիլֆարզ, Co-heir, Connate, Collect, Com-
 press, վէ Correspond.

CONTRA, ቅ-ጥር፡ Contra-dict, ቅ-ጥር ላይ ጥቅስ, ትላልቅ ልዩነት፡
Counter-act, ጥቅስ ላይ ቅ-ጥር ማሰራጨት፡

DE, . . . ᐃᓂᓴᑦ, ᐃᓂᓴᑦ: De-scent, ᐅᓂᓴᑦ: De-duct, ᐅᓂᓴᑦ
ᐅᓂᓴᑦ: De-part, ᐅᓂᓴᑦ: De-scribe, . . . ᐅᓂᓴᑦ
ᐅᓂᓴᑦ, ᐅᓂᓴᑦ:

DIA. ԴԻԱ: Dia-meter, ԴԻԱԳՈՆԱԼ: Dia-gonal, ԴԻԱԼՈԳՈՅ: Dia-logue,
ԴԻԱԼՈԳԱՆԻՆԻՍՏ:

DIS, DI, ԴԻ, ԴԻԵ, ԴԻԵԵ, ԴԻԵԵԵ (վե պու սեպեպտեն սե Ժեճե պիր մա՛նա ալլըր): Dis-join, ԴԻՋԻՆ: Dis-please, ԻճԵ՛՛՛՛՛՛՛ ԲԵ՛՛՛՛՛՛՛:

E, EX, . . . ጥቅኑ, የጥቅኑ ጥቅኑ: E-mit, ጥቅኑ የጥቅኑ: E-ject, የጥቅኑ
የጥቅኑ: Ex-tend, ጥቅኑ የጥቅኑ: Ex-clude ጥቅኑ የጥቅኑ
Ex-ceed, ጥቅኑ የጥቅኑ

Ex *ከቴሞክራሲ ሪፖብሊክ* Ec, Ef, *ብቻ* El *ባሕር* Lu *ሳብሳብ*. Ec-centric, Ef-face *ብቻ* El-lipse.

EN, EM, ነፍጥ፣ En-demic, ተሰፋፋይ ነፍጥ፣ Em-phasis, ተጠቃሚ ነፍጥ፣

EPI, ኩረፍታኝ፣ Epi dermis, ጥቅያኝ ጉድጓድ፡፡ Epi-demic,
 ኩረፍታኝ ደብዳቤ ሲለይበት ከሆነበት ጊዜ፡፡ Epi-stle,
 . . . ነ ቢካውንቶኒ፣ ድምር፡፡

EXTRA, EXTRA, Extra ordinary, \$t+ t- l' m+ t:

[illegible]

FORE, ቶቲቲ። Fore-see, ቡ-ቶቲ ትታቲ። Fore-warn, ቶቲቲ ቡ-ጥቶ
ትታቲ። Fore-most, ኩ ትቲቲ።

HYPER, -աւեր: Hyper-critical, հարտեան աւեր բնական երեւոյթ:

HYPO, -ալիք: Hypo-crite, Գործ: Hypo-thesis, ֆորզ:

IM, IN, En, Է Em հանաք: Էմ-պո-վերիշ, ֆորզի տեղա-
եթեւ: Im-prove, իւր-հ եթեւ: In cident, ղեր լեւ ի-լե-
րեւե իլեւն ղեւ, լեւ-դ-մ-մ: Պաւ Էտաւ Խաւ, սըֆեւ,
ղեւ զարթ իլրինաւ պաւլաւալընաւ պաւլեւ . . . Էւ
մա'նաւընը իֆաւեւ Էտեր: In-justice, հ-դ-լըւ: In-
firm, Է-լեւ-եւ-լ, ղ-եւ: In-gloriously, ղ-մ հ-լըւ:
-աւ-լըւ:

In Էտաւը տաւսի սաւաւընը ի Էլեւֆիլը իլրին պաւլեւ Ig,
Il, Im օլուր: Ig-noble, -ալը: Il-legal, լեւե'ն-մ հ-լըւ: Il-lumin-
ate, Բեւեւ եթեւ: Im-mortal, լըւ-մ:

INTER, -աւ, Գ-նե: Inter-vene, -աւ-լը իլը:

INTRO, իլը: Intro-duce, իլը լեւ:

JUXTA, . . . -աւ: Juxta-position, Է-լըւ-մ-աւ-լը-
լը:

META, Գ-աւ Գ-աւ: Meta-phor, Է-աւ:

MIS, Է-աւ: Mis-take, Է-աւ-լը: Mis-conduct, -աւ հ-աւ:

OB, Է-աւ: Ob-vious, -աւ-աւ: Ob-stacle, հ-աւ: Ob-ject,
հ-աւ:

Ob Էտաւը Oc, Of, ղեւ Op տաւսի օլուր: Oc-cur, լեւ-աւ Էլը:
Of-fer, Բ-աւ-աւ եթեւ: Op-press, Բ-աւ-աւ եթեւ:

OUT, . . . Գ-ն Է-աւ: Out-live, . . . Գ-ն ղեւ-աւ Է-աւ-աւ:
Out-run, Գ-աւ-աւ լեւ:

OVER, ղեւ-աւ: Over-charge, ղեւ-աւ հ-աւ-աւ Է-աւ-աւ: Over-
reach, -աւ-աւ:

PARA, ղըւ: . . . Գ-ն, Para-graph (զարթի պիլը Թաւրիլ), ֆ-աւ,
Par-allel, Գ-աւ: Para-sol, լեւ-աւ:

PER, Գ-աւ-աւ Գ-աւ, Է-աւ-աւ: Per-vade, Է-աւ-աւ ղըւ-աւ -աւ-աւ-
Է-աւ: Per-fect, Գ-աւ-աւ:

PERI, Գ-աւ: Peri-phery, ղեւ-աւ:

POST, -աւ: Post-script, -աւ-աւ Է-աւ-աւ, Գ-աւ-աւ Է-աւ:

PRE, Է-աւ: Pre-cede, Է-աւ-աւ եթեւ: Pre-dict, Է-աւ-աւ Է-աւ-
Է-աւ: Է-աւ-աւ-աւ եթեւ:

PRETER, Է-աւ: Preter-natural, Բ-աւ-աւ-աւ հ-աւ-աւ-աւ Է-աւ
Է-աւ:

PRO, իլը: Pro-trude, իլը-աւ Է-աւ-աւ: Pro-noun,
Է-աւ Է-աւ-աւ, Է-աւ-աւ Է-աւ-աւ:

RE, իլը, Բ-աւ-աւ: Re-vert, իլը-աւ Է-աւ-աւ: Re-form, Բ-աւ-աւ ղըւ

լիւ էրեւելի, իւլ-ն էրեւելի, Re-model, թեւեւեւ շինելի
 էրեւելի, էրեւելի թեւեւեւ էրեւելի:

RETRO, էրեւելի Կոդէք, Retro-spect, էրեւելի էրեւելի էրեւելի
 SE, Կոդէք Se-code, Կոդէք էրեւելի, Կոդէքէրեւելի:

SINE, . . . Կոդէք Sine-cure, Կոդէքէրեւելի:

SUB, շինելի Sub-scribe, իւլ-ն էրեւելի, Sub-terranean, շինելի
 Sub-lunary, թեւեւ էրեւելի:

Sub էրեւելի Կոդէք իւլ-ն էրեւելի իւլ-ն էրեւելի Suc, Suf, Sug,
 Sup ղէ Sus Կոդէք Կոդէք, Suc-ceed, Կոդէքէրեւելի Կոդէք, Suf-fix, Կոդէքէրեւելի
 շինելի Կոդէք Sug-gest, իւլ-ն էրեւելի, Sup-press, Կոդէքէրեւելի, Sus-
 pend, Կոդէք:

SUBTER, շինելի Subter-fuge Կոդէքէրեւելի:

SUPER, Կոդէք Super-natural, թեւեւ էրեւելի Կոդէքէրեւելի:

SYN, էրեւելի Syn-thesis, Կոդէքէրեւելի էրեւելի, թեւեւ էրեւելի, Syn-od, (Կոդէքէրեւելի
 էրեւելի) Կոդէքէրեւելի Կոդէքէրեւելի:

Syn էրեւելի Sy, Syl ղէ Sym Կոդէք Կոդէք, Sy-stem, թեւեւ էրեւելի
 Syl-lable, Կոդէք, Sym-pathy, էրեւելի էրեւելի էրեւելի:

TRANS, էրեւելի Trans-port, Կոդէք էրեւելի:

UN, էրեւելի Կոդէք Կոդէք, In էրեւելի Կոդէք Un-speakable
 Կոդէք էրեւելի Un-willing, էրեւելի էրեւելի:

ULTRA, էրեւելի Ultra-marine, Կոդէքէրեւելի էրեւելի էրեւելի, Ultra-
 montane, Կոդէքէրեւելի էրեւելի էրեւելի:

UP, էրեւելի Կոդէք, Up-on, էրեւելի էրեւելի, Up-start, Կոդէքէրեւելի
 էրեւելի, Up-set, Կոդէք էրեւելի:

With, . . . Կոդէք, With-draw, էրեւելի էրեւելի, էրեւելի էրեւելի էրեւելի, With-stand,
 Կոդէք էրեւելի:

(Բ) Բէլլիֆէլլիֆի ալթըրլալընա.

ABLE, IBLE, BLE էրեւելի ILE, էրեւելի Կոդէք Կոդէք, Port-able,
 Կոդէք էրեւելի, Defens-ible, Կոդէքէրեւելի էրեւելի, Doc-ile,
 Կոդէքէրեւելի Կոդէքէրեւելի, Duct-ile, Կոդէք էրեւելի էրեւելի:

AGE, TION ղէ SION, էրեւելի էրեւելի, Կոդէք, Carri-age, Կոդէք, Pass-
 age, էրեւելի, Marri-age, էրեւելի էրեւելի, Bond-age, էրեւելի,
 Aberra-tion, էրեւելի, Immer-sion, Կոդէքէրեւելի, Cohe-
 sion, էրեւելի էրեւելի:

AL, AN, ARY, IC, ID, INE, ILE, Կոդէքէրեւելի էրեւելի էրեւելի
 Կոդէքէրեւելի էրեւելի, Natur-al, Կոդէքէրեւելի, Duc-al,

Europe-an, Եվրոպայ, College-an, Կոլեժայ, Christi-an, Քրիստոնյան, Milit-ary 'առերի, Mission-ary, Միսիոնար, Prefat-ory Գլխավոր, Introd-uct-ory, Բացատրական, Publi-c, 'ընդհանր, Theoret-ic, Գիտական, Tim-id, Գործող, Luc-id, Գրեգոր, Alkal-ine, Գրեգոր, Femin-ine, Գինական, Infant-ile, Երեխայական, Mercant-ile, Բիզնեսական

ARD, հալ, ազգեթ, Dot-ard, 'ազգե զեթ, ինքնաբերական, Slugg-ard, Բեռնակալ, Wiz-ard, Գիտնական

ARY, ERY, ORY, Ինքնական, Libr-ary, Գրքեր, Avi-ary, Գործարարական, Nurs-ery, Ֆերմերական, Rook-ery, Գործարարական, Reposit-ory, Գործարարական, Dormit-ory, Ինքնական

ATE, Ինքնական, Renov-ate, Բեռնակալ, Invigor-ate, Գործող, Abbrevi-ate, Ինքնական

DOM, Գործարարական, King-dom, Գործարարական, Christen-dom, Գործարարական, Free-dom, Գործարարական, Wis-dom, Գործարարական

ER, OR, Ինքնական, Do-er Ինքնական, Writ-er, Գործող, Act-or, Գործող, Profess-or, Գործող

EE, Գործող, Less-ee, Գործող, Pat-ent-ee, Գործող, Trust-ee, Գործող, Com-mitt-ee, Գործող

EN, . . . Գործող, Wood-en, Գործող, Gold-en, Գործող, Black-en, Գործող, Bright-en, Գործող

FUL, . . . Գործող, Hope-ful, Գործող, Art-ful, Գործող, Joy-ful, Գործող, Success-ful, Գործող

FY, Ինքնական, Magni-fy, Գործող, Puri-fy, Գործող, Noti-fy, Գործող, Beauti-fy, Գործող

HOOD, HEAD, հալ, Man-hood, Գործող, Maiden-hood Կուսակցություն, Priest-hood, Գործող

ISH, Գործող, Brit-ish, Ինքնական, Ir-ish, Ինքնական, Boy-ish, Երեխայական, Green-ish, Երեխայական, Thiev-ish, Երեխայական

ISM, Գործող, Calvin-ism, Գործող, Jacobin-ism, Գործող, Grec-ism, Գործող

- Ե-Ն-Ն Ի-ՖԻԼ-ՏԵ [Vulgar-ism, Ի-ՖԻԼ-ՏԵ Ի-ՖԻԼ-ՏԵ, Ի-ՖԻ
 Գ-Վ-Վ Բ-Վ-Վ:
- Ist, Իճ, Botan-ist, Բճ, Իճ Ի Ն-Գ-Վ-Վ, Art-ist, Բ-Վ-Վ, Na-
 tural-ist, Բճ, Իճ Ի Գ-Վ-Վ-Վ:
- ITE, . . . Ի. . . Ի: Israel-ite, Ի-Ր-Վ-ԻԼ, Jacob-ite, Ե-Վ-Վ-Վ,
- IVE, Ի-Վ-Վ Կ-Վ-Վ-Վ-Վ, Mot-ive, Դ-Վ-Վ Ի Գ-Վ-Վ-Վ, Defensive,
 Բ-Վ-Վ-Վ, Offens-ive, Բ-Վ-Վ-Վ-Վ, Persuas-ive, ԻՎ-Վ-
 Ե-Վ-Վ, Adhes-ive, Ե-Վ-Վ-Վ:
- IZE, Գ-Վ-Վ-Վ, Fertil-ize, Գ-Վ-Վ-Վ Գ-Վ-Վ-Վ, General-ize, Բ-Վ-Վ Ե-Վ-
 Վ, Civil-ize, Ե-Վ-Վ Գ-Վ-Վ-Վ:
- KIN, Կ-Վ-Վ Ե Դ-Վ-Վ-Վ, Lamb-kin, Գ-Վ-Վ-Վ-Վ-Վ, Mani-kin,
 Դ-Վ-Վ-Վ, Pip-kin, Ե-Վ-Վ:
- LESS, . . . Ե-Վ, Կ-Վ, Joy-less, Դ-Վ-Վ-Վ-Վ, Care-less, Ե-Վ-Վ-Վ-
 Վ, Harm-less, Գ-Վ-Վ-Վ:
- LING, Կ-Վ-Վ Ե Դ-Վ-Վ-Վ, Gos-ling, Գ-Վ Ե-Վ-Վ-Վ, Found-ling,
 Ե-Վ-Վ-Վ, Dar-ling, Դ-Վ-Վ-Վ, Under-ling, Ե-Վ-Վ:
- MENT, Ե-Վ-Վ-Վ, Ե Գ-Վ-Վ-Վ-Վ-Վ, Acknowledg-ment, Դ-Վ-Վ-Վ
 Ե-Վ-Վ-Վ, Content-ment, Գ-Վ-Վ-Վ:
- NESS, . . . Ե-Վ, God-ness, Ե-Վ-Վ, Great-ness, Կ-Վ-Վ-Վ-Վ-Վ,
 White-ness, Կ-Վ-Վ-Վ, Happi-ness, Դ-Վ-Վ-Վ:
- OUS, . . . Ե, Danger-ous, Բ-Վ-Վ-Վ, Bili-ous, Դ-Վ-Վ-Վ, Ambi-
 ti-ous, Ե-Վ-Վ Գ-Վ-Վ:
- SHIP, Դ-Վ-Վ-Վ-Վ, Chancellor-ship, Ե-Վ-Վ-Վ, Lord-ship, Ե-Վ-
 Դ-Վ-Վ-Վ, Friend-ship, Դ-Վ-Վ-Վ:
- SOME, Դ-Վ-Վ-Վ Ե-Վ, Trouble-some, Ե-Վ-Վ Ե-Վ-Վ, Quarrel-
 some, Ե-Վ-Վ-Վ, Hand-some, Դ-Վ-Վ:
- TUDE, ITY, TY, . . . Ե-Վ, . . . Ե-Վ, Grati-tude, Դ-Վ-Վ-Վ-Վ,
 Multi-tude, Դ-Վ-Վ-Վ, Abil-ity, Ե-Վ-Վ-Վ, Advers-ity,
 Դ-Վ-Վ-Վ-Վ, Novel-ty, Ե-Վ Ե-Վ-Վ-Վ, Anxie-ty, Դ-Վ-Վ,
 Hones-ty, Ե-Վ-Վ-Վ, Liber-ty, Դ-Վ-Վ-Վ:
- WARD, Դ-Վ-Վ-Վ, To-ward, . . . Դ-Վ-Վ-Վ, For-ward, Ե-Վ-Վ
 Դ-Վ-Վ-Վ, Back-ward, Ե-Վ-Վ Դ-Վ-Վ-Վ:
- Y, . . . Ե, . . . Ե, Ston-y, Դ-Վ, Wealth-y, Ե-Վ-Վ, Wood-y,
 Դ-Վ-Վ:

Գ. ԻՆԹԻՍԱՐ Ի ԷԼՖԱՅ

409. Պիր քելիմէ եա պիր թա'պիր թէմամէն եազմադտան
իսէ պա'զէն ինթիսարէն եազըլըր. 'ատէթ վէ իսթիլաէ
հիւքմիւնէ կիրմիշ օլան ինթիսարաթ աթիտէքիլէր տիր:

A. Ans. Answer.	Fahr. Fahrenheit.
A. B. Bachelor of Arts.	Feb. February.
A. B. C. F. M. American Board of Commissioners for Fo- reign Missions.	Fem. Feminine.
A. C. Before Christ.	Fig. Figure.
A. D. In the year of our Lord.	F. R. S. Fellow of the Royal Society.
Alt. Altitude.	F. S. A. Fellow of the Society of Arts.
A. M. Master of Arts.	Ft. Foot; Fort.
A. M. Before noon.	Gent. Gentleman.
A. M. In the year of the world.	Geog. Geography.
Apr. April.	Geom. Geometry.
Aug. August.	Gram. Grammar.
B. C. Before Christ.	Hon. Honorable.
B. D. Bachelor of Divinity.	I. <i>եւթսոս</i> Isl. Island.
B. L. Bachelor of Laws.	Id. The same.
B. M. Bachelor of Medicine.	I. e. That is.
Ch. Church.	Inst. Instant; The present (month).
Co. Company.	Jan. January.
Col. Colonel.	L. <i>եւթսոս</i> lb. A pound weight.
Coll. College.	£. A pound Sterling.
Cwt. Hundred weight.	Lat. Latitude.
D. D. Doctor of Divinity.	LL. B. Bachelor of Laws.
Dec. December.	LL. D. Doctor of Laws.
Deg. Degree.	Lon. Longitude.
D. G. By the grace of God.	Mas. Masculine.
Do. The same.	Math. Mathematics.
Dr. Doctor.	M. C. Member of Congress.
D. V. God willing.	M. D. Doctor of Medicine.
E. East.	M. P. Member of Parliament.
Ed. Edition, Editor.	Mr. Mister.
E. G. <i>եւթսոս</i> e. g. For example.	Mrs. Mistress.
Esq. Esquire.	Ms. Manuscript. (pl. Mss.)
Etc. And so forth.	Mt. Mountain.
Ex. Example, Exodus.	

N. North. Note.	Pt. Pint.
No (<i>Numero</i>) Number.	Q. <i>howmuch</i> Qu. Question.
Nom. Nominative.	Q. S. A sufficient quantity.
Nov. November.	Q. V. Which see.
N. T. New Testament.	R. R. Railroad.
Obj. Objection; Objective.	S. South.
Oct. October.	Sept. September.
O. S. Old Style.	Sing. Singular.
O. T. Old Testament.	Sq. Square.
Oz. Ounce.	St. Saint; Street.
Pd. Paid.	Theol. Theology.
Ph. D. Doctor of Philosophy.	Ult. The last (month)
Pl. Plural.	U. S. United States.
P. M. Post Master; After-noon.	U. S. A. United States of A-merica.
Prep. Preposition.	V. See; Verse.
Prob. Problem.	Viz. Namely.
Prof. Professor.	Vol. Volume.
Pron. Pronoun.	W. West.
Prop. Proposition.	Yd. Yard.
P. S. Postscript.	&c. And so forth.

Յ Ի Ղ Ր Ի Ս Թ

ԱՐԻԿԵԻ ԸՄԲՈՒՄԻ ՊԵՆՏԵՐԻ ԿԵՆՏԵՐԻ

Առօր ք պէյան, 270 (Ի), 367, 374 (Դ) :

Ահալ ք իսմ, 66, 77, 372 :

Այլն իսմի թարիստէ, 162 :

Ալամէթ ի նէֆի, 252 :

Ատատ ք ասիյէ, 155 : — քն մէվսուֆը, 157 :

Ատատ ք թէվզիյէ, 170 :

Ատատ ք մէրթէպիյէ, 155 : — Սարիստէ, 162 : — հարֆը թա՛րիֆ իլէ, 161 : վէ 'ատէտ ի բէսը, 165 : — Լյ հուրուֆը իլէ, 171 :

Ատէթ վէ խույ իֆատէսի, 215, 235 (Բ) :

Ատէտ ի բէսը, 165 :

Ատէտտէն իսմիֆհամ 14 (ԻԷԴԻԷ) :

Արզու վէ հապէսին Would իլէ պէյանը, 235 (Գ) :

Գաստ ու գարար Ն. Միւսմազպէլ :

Գըյասի ֆի'լէր, 202 :

Գուզվէթ, 9 :

Եազըլմամըշ հիւրթիւնտէ օլան հարֆլար, 7 :

Եիւզ, 156, 158 :

Եիւզլէրճէ, 164 :

Եիւզլէր պիւնլէր Եէրինտէ, 163 :

Զամիր, 90, 91 : — ահվալը, 92, 372 : — էմրտէ, 245 : — էտամ իլէ, 93 : — ի թէրբիպի, 97, 273 : — ի մուխամապըն իսմի'մալը, 187 : — ի միւզաֆըն իլէյն հալընըն իբի թարզը, 94 : — տէ բէմիյէթ վէ բէյֆիյէթ, 368, 369, — It 99, 100, 283 :

Զարֆ, 288, 289 : — Եէրինտէ մատար, 374 (Ե, Ղ) : — ք զէման 289 (Բ) : — ք թա'լիլի, 289 (Գ) : — ք թէմեիզի, 289 (Դ), 292 : — ք մէքեան, 289 (Ե) : — ք միւրէրբէպ, 298 : — քն մէվ-

զի'ի, 302, 303, 304 : — քն տէրէճէսի, 293, 294 : — քն ֆասլը, 362 : — հարֆը 'աթֆ կիպի իսմի'մալը, 299 : — սը-ֆէթ Եէրինտէ, 305 : — տան So բէլիմէսի 297 : — տան There բէլիմէսի, 295 : — տան Too բէլիմէսի, 296 :

Զէման, Ն. ֆի'լ :

Էթմէք, Եափմազ to do ֆի'լի իլէ թէրճէմէսի, 248 (ԻԷԴ) :

Էճա ի բէլամ, 348 : — թէրթիպի, 356 : — Հազֆը, 359, 361 :

Էմր ի զա'իպ, 246 :

Էսէր վէ միւսսիւր նիսպէթի, 82 :

Էսմա'լ ա'տատ, 155, 156, 157, 158, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 170, 171 :

Էտամ ահվալը իսմտէ 77 : — ք թիւրբիյէ, 124, 328 : — իսմի մա'նա իլէ, 142 : — մէվզի'ի, 139, 309 : — բէլիմէսին իլթի-նէ Եա սօնընա, 280, 408 : — At 166, 320 : — By, 320 : — If, 239 : — In, 320 : — Of, 80, 81, 82, 83, 320 :

Էվվէլէն, տանիյէն, 171 :

Էֆ'ալը ի'անէ, Ն. ֆի'լ :

Թա'զիմ վէ ի'թիպար իլէն թա'պիր-լէր, 54 :

Թա'պիրսմը մախսուսէ, 394, 395 :

Թարիսին իֆատէսի, 162, 317 :

Թէմէլլիւր նիսպէթի, 81, 82 :

Թէմէննի վէ թէրէճէի իֆատէսի, 235 (Զ) :

Թէտալի իլիւն as բէլիմէսի, 129 :

Թէրէճէմէ ի բէլամ, 350 :

Թէրբիպ ի իզաֆի Եէրինէ մէֆ'ու-լըն ֆի'հ, 30 :

Թէք հէճէլի բէլիմէլէրտէ հարֆըն թէրբիւրիւ, 209 :

Թէ'բիտի վէզնի, 180 (ԻԷԴ, Զ),

193, 196, 248.
 Իզաֆէթ ի լամիյէ, 81. — ի պէյա-
 նիյէ, 82. — of իլէ: 23
 (է-Բ-Բ), 81.
 Իշարէթլէր, 380, 381. Apostro-
 phe, 390. Colon, 384. Com-
 ma, 382. Dash, 386. Ex-
 clamation, 387. Interroga-
 tion 387. Parenthesis, 388.
 Period, 385. Quotation,
 389. Semicolon, 383.
 Իսթիմարի վէզնի, 180, 193, 199,
 208.
 Իսթիֆհամ, 14 (է-Լ-Գ), 255, 256.
 — ա ճէվապ, 101, 260. —
 տէ Do ֆի'լի, 181. — տէ
 Shall վէ Will, 221. — տէ
 should վէ would, 235 (է,
 է-Լ-Գ).
 Իսմ ի թէճրիտ, 98.
 Իսմ ի ճէմ'ին զամիրի, 368 (է).
 Իսմ ի իսստ իլէ of էտամը, 83 (է,
 է-Բ-Բ).
 Իսմին ճէմ'ի, 42, 43, 44, 45, 48
 49, 50, 51, 52, 53. — բէյ-
 ֆիյէթի, 57, 58, 59, 60, 61,
 62, 63. — հալը, 66, 67, 68,
 69, 70, 71, 72, 75, 76, 77,
 80, 81, 82, 367, 372, 373.
 Իսմ կիպի զուլլանըլան սըֆաթ,
 143, 146.
 Իպթիսա ի բէլամտէ There, 33,
 295. — և 99, 100, 283.
 Իքի մէֆ'ուլական ֆի'լլէր, 284, 342.
 Լաթինի բէլիմէլէրին ճէմ'ի, 53.
 Լազըմ, Ն. Ֆի'լ.
 Հազֆ իլիւն միսալլէր, 359, 361.
 Հալ թէրքիպի թէրճէմէսի, 205 (է),
 207.
 ալ սըզէսի, 179, 180. — ի Ֆի'լի
 ի'անէ, 181, 182. — ի ֆէր'ի
 ֆի'լ, 205, 208.
 — իմբեանիյէ, 227.
 Հասըլը մաստար, 285. (—).
 Հարֆը 'աթֆ, 324, 325, 366, 369.
 — էսմա ի ա'տատտէ, 156.
 Հարֆը թա'րիֆ, 17, 23, 26 (է-Լ-Գ).
 — ալմայան իսմ, 20. — էսմա
 ի ա'տատտ իլէ, 161. — իզա-

ֆէթտէ, 23, 81. — սըֆէթ իլէ,
 137, 143.
 Հարֆը թէնբիր, 10. — a իլէ an,
 11. — իսթի'մալը, 14, 20,
 23, 26, 81.
 Հարֆը ճէրր, 308, 311, 314, 315,
 316, 320. — Թարիխտէ, 162
 (Բ), 317. — իլէ ահվալը իս-
 մին թէշթիլի, 93, 108, 284. —
 իլէ ֆի'լ ի լազըմ, 310. — մէվ-
 զի'ի, 139, 309. — ֆի'լ 'ազա-
 պընտա, 373 (Բ).
 Հարֆը միւշէտտէտ, 8, 209.
 Հարֆը լազըմ եւթրինտէ, 167.
 Հալմանըն հալինի կէօսթէրէն ֆի'լ-
 լէր, 99, 283.
 Հիբայէ ի մազը, 179, 180, 216. —
 իմբեանիյէտէն, 231. — ֆէր
 'ի ֆի'լտէն, 207.
 Հուրուքը լիսանը ինկիլզի, 1. —
 հէճէ օզուենմասը, 5, 6, 7, 8.
 — հէճէնին թէրքիլլէրիւ, 209
 — Սազմիյէ, 1. — սազմիյէ
 օզուենմասը, 2, 3.
 Ղայր ի մա'այյէն ֆէրտ իլիւն onə
 բէլիմէսի, 149.
 Ճէմ', — (իսմին), 42, 43, 44, 45. —
 (իսմ ի միւրբքէպին) 49. —
 միւրբքէս մա'նասընտա, 52. —
 (սէմա'ի), 48, 53.
 Ճէմ'լէնմէյէն իսմլէր, 50.
 Ճէվապըն սուրէթի, 101, 260.
 Ճե վէ է- էտամը, 124.
 Ճիւզ'վէ բիւլլ Նիսպէթի, 82.
 Ճիւմլէ, 334.
 Ճիւմլէ ի զարֆիյէ, 298, 344.
 Ճիւմլէ ի վասֆիյէնին սուրէթ ի թէր-
 ճէմէսի, 112, 113. — եւթրին-
 տէ ֆէր'ի ֆի'լ, 205 (—), 206.
 — մէվսուֆըն թէ'էլիսիւրի,
 134. — բէլամտա խըտմէթի,
 337 (Բ, Ե).
 Մազպուզ սէնէտի սուրէթի, 147,
 (7).
 Մազը, 179, 180, (է-Լ-Գ). — ի ֆի'լ
 ի'անէ, 181, 182. — ի իմ-
 բեանիյէ, 230, 231. — նըն
 թէրթիպի, 183, 186 (է-Լ-Գ).
 202, 264. — նըն մա'նասը,

213, 215, 216 (էլ-հ), — *ի հալ*, 179, մահաւոր, 214: — *ի իմբեսանիյէտէն*, 228: — *ի միւսմագպէլ*, 179, 180, 219: — *ի ֆէր'ի ֆի'լ*, 178, 202, 206, 209:

Մալ իշխան էմրին սուրէթի, 407 (5):

Մահգուֆ օլան էնզաւ ի բէլամ, 359, 361:

Մաստար, 177 (ե): — *էմր ի զա'հպ եւրինտէ*, 246: — *ըն էտամը հազֆ*, 249: — *ըն թագեհտի*, 303 (բ), 374: — *ըն նէֆի սուրէթի*, 254: — *go 'ազապընտա*, 223: — *have 'ազապընտա*, 36, 39: — *ought 'ազապընտա*, 236:

Մէնգուրիյէթ իֆատէսի, 36, 220, 222, 229, 236 (էլ-հ):

Մէնրուր, 308 309, 373:

Մէնզուր, 357, 358:

Մէնֆի սըղէլէր, 252: — *ինին թախ-ֆիֆի*, 253:

Մէվնուսիյէթ կէսմէրէն է-լաֆ-զը, Ն. Վար:

Մէվսուլ, 104, 105, 106, 107: — *ըն հազֆը*, 368 (բ): — *Քէր-ճէմէտէ*, 111, 112: — *իւրին տէ to, in, from, with*, 108: — *ի միւրէրբէպ*, 114: — *սըղէ ի հալ իւրինտէ*, 212 (էլ-հ):

Մէվսուլըն իլէյն, 104: — *Քէրճէ-մէտէ մէվսուֆ օլմասը*, 111: — *մէվսուլտան այրըլմամասը*, 368 (է):

Մէվսուֆ, 118, 119, 120, 129, 142, 143: — *եւրինտէ one եւ other*, 148: — *էամա ի ա'տատ 'ազապընտա*, 157: — *ըն հազֆը սըրասընտա none*, 150 (էլ-հ): — *ըն մէվզի'ի*, 133, 134: — *միւզաֆ օլմասը*, 113, 138:

Մէրթուպ Քէրթուպի, 402:

Մէրթուպ սուրէթլէրի. 'Ատի տօսմ-լէզ իշխան, 407 (3, 5): Մահ-րէմ օլան իշխան, 407 (4): Պիլ-տիթ օլմայան իշխան, 407 (2): Բէսմի մահալէ, 407 (1):

Մէրթուպտէ սաըլ մատտէ, 406: — *էլզապ*, 405: — *Քարիխ*, 403: — *իմզա*, 407: — *'իւնվան*, 404:

Մէֆ'ուլ, 284, 342, 344: — *ճէ-վապտէ*, 101: — *ի միւրէրբէպ*, 326: — *զայրի սարին*, 284 — *մաստար իլէ*, 374 (ա, բ): — *ըն հազֆը*, 359 (դ):

Մէֆ'ուլըն իլէյն, 77, 93: — *ֆի'լ-տէն սօնկրա*, 284:

Մէֆ'ուլըն պիհ հալը, 67, 68, 174, 372, 373:

Մէֆ'ուլըն մին, 77, 93:

Մէֆ'ուլըն ֆիհ, 77, 93:

Միզտար իշխան how much, 14 (էլ-բ-բ):

Միւզաֆ եւրինտէ that, 86: — *ըն հազֆը*, 76, 361 (ա): — *ճիւմ-լէ ի վասֆիյէտէ*, 113: — *օ-լան մէվսուֆըն սըթէթի*, 138:

Միւզաֆըն իլէյն, 69, 70, 367: — *եւրինտէ օլ իլէ օլան Քէրբիպ*, 80: — *ին եւրի*, 75: — *հալը զամիրտէ*, 94: — *ճիւմլէ ի վասֆիլէ*, 143: — *պիր զաչ միւզաֆ իլէ*, 71: — *օլանագ Քէրբիպ*, 72:

Միւթապա'ամ ֆի'լի, Ն. Ֆի'լ:

Միւթէ'ատտար, Ն. Ֆի'լ:

Միւթէմմիմամ, 337, 348:

Միւճէրրէտ հալը, 68:

Միւշարէրէթ ֆի'լի, Ն. Ֆի'լ:

Միւշէտտէտ հարֆլար, 8:

Միւպմէտա, Ն. Միւսնէտ: — *եւ-րինտէ It զամիրի*, 99, 100, 283: — *եւրինտէ There is*, 33: — *ի միւրէրբէպ*, 326:

Միւպհէմ, 57: — *օլան զամիր*, 62:

Միւպհէմամ, 115:

Միւսմագիլ օլան ֆէր' ի ֆի'լ, 375 (ա):

Միւսմագպէլ 179, 180, 212 (էլ-հ), 219: — *իշխան մազը ի իմբես-նիյէ*, 230: — *մահապընտա go իլէ իֆատէսի*, 223: — *տէ զատտ ու զարար shall վէ will իլէ իֆատէսի*, 220, 222: — *տէ should վէ would* 234:

Միւսնէտ, 335, 341, 342. 374 (դ)։
 — ին միւսէմիմամը, 343, 344։
 — ի մուգայէտ, 344։
 Միւսնէտըն իլէյն, 335, 336։ — ին
 միւսէմիմամը, 337։ — ի մու-
 գայէտ, 338։
 Միւրէբբէպ իսմին ճէմ'ի, 49։ —
 ձէրճի', 369։ — ֆի'լ սահիպի,
 366։ — բէլամ, 346։
 Միւրֆրէտ ի մուխոմապ, 187։ —
 զա'իպ, 182 (էշ-հ), 193
 (էշ-հ)։
 Մու'ամթէլ, 57, 58։
 Մուգապէլէնին Սէրճէմէսի, 125,
 130։
 Միւրէբբէբ, 57, 58, 59, 60։
 Միւ'էննէս, 57, 58, — 'ալամէթի,
 59, 60։
 Նաաիհամ ու նիյազ' էմրիյլ սըղէ-
 լէրտէ, 229, 247, 248։
 Նէֆի 'ալամէթի, 26, 252, 254։ —
 սուրէթի, 252, 253, 256։
 Նէֆիտէ հարֆը Սա'րիֆ, 26 (էշ-հ)
 Շաիսիյէթ, 175, 365, 365, 368 (դ)։
 — ալը ոլան զամիլէրին սը-
 բաթը, 368 (շ)։
 Շաիսիյէթսիֆ ֆի'լէր, 283։
 Շարժըն իֆառուսի, 241, 242, 327։
 — should զէ would իլէ,
 235 (դ)։
 Շիւպնէ իֆառուսիստէ whecher....
 or, 327։
 'Ումտէ ի բէլամ, 348։
 Պա'զը, պիր ազ, պէտէլինէ some
 զէ any, 14։
 Պաշ եազը, 391։
 Պաշ սըղէլէր, Ն. Ֆի'լ։
 Պէսիթ սըղէլէր, 182, 252, 255։ —
 բէլամ, 345։
 Պին, one բէլիմէսի իլէ, 158։ —
 եիւզիլէր իլէ զիբրի, 163։ —
 Պինլէրճէ, 164։
 Պինս, 176։
 Պինս ի մա'լիւմ, Ն. Ֆի'լ։
 Պինս ի մէճուլ, Ն. Ֆի'լ։
 Պիրի պիրիպէտէլինէ one another,
 each other. 152։ — ֆի'լտէ
 274։
 Պիր բիմսէ Սա'պիրի պէտէլինէ

somebody, anybody, 151։
 Սա'ամ իֆառուսիստէ at էտամը,
 166։
 Սապթ, 329, 330։
 Սապթէյն, 4։
 Սէմա'ի ֆի'լէր, 202, 264, 265։
 — ճէտիլէլի, 266։
 Սէն մա'նսալնտա thou, 17 (դէ-դ)
 187։
 Սէնէ մա'նսալնտա Year լաֆզը
 մաճիթուզ ոլմասը, 162 (-)։
 Սիլէ, 104։ ճիւմէսինին Սէրճէ-
 մէսի, 111։
 Սըղէ ի 'ամթիյէ Սէրճէմէսի, 285(բ)։
 Սըղէ ի Սէվլըթիյէ Սէրճէմէսի,
 285 (է)։
 Սըղէ ի իսթիտա'իյէ Սէրճէմէսի,
 285 (դ)։
 Սըղէ ի ինթիհա'իյէ Սէրճէմէսի,
 285 (դ)։
 Սըղէ ի սիլէ Սէրճէմէսի, 111, 112,
 299։
 Սըֆէթ, 118։ — Լէրինտէ իսմ ի
 մա'նս, 142։ — իլէ մէվսու-
 լըն ալըլլմասը, 362։ — իս
 հիւքմիւնտէ, 143։ — կիպի
 զուլլանըլան զարֆ, 305։ —
 հիւքմիւնտէ ֆէր' ի ֆի'լ, 375։
 — ին Սէրբէրիւր էթմէմէսի,
 130։ — ին մա'նսալնը զա'ֆ
 իլէ իֆառուսի, 124։ — ին մէվ-
 զի'ի, 133, 134, 137, 138։ —
 ին նէվ'լէրի, 119։ — ին սուն հար-
 ֆը Սէրբար էթ. 209 (էշ-հ)։
 — ին տէրէճէսի, 120, 121, 122։
 — ին տէրէճէսի ոլմազ, 123։
 — տէ մուգապէլէ, 128, 130։
 Սըֆէթ ի Սաղիբիտիյէ, 119։
 Սըֆէթ ի Սէպիլիտիյէ, 119, 120։
 Սըֆէթ ի ինկիլիգիտէն all, 140։
 any զէ some, 14, 150 (էշ-հ),
 151, enough. 141, one, 148,
 149, either; neither, 150։
 Սըֆէթ ի բիւնա'իյէ, 146։
 Սու'ալ, Ն. իսթիֆհամ։
 Սուրէթ ի էմրիյէ, 177, 180 (էշ-հ),
 245։ — մա'նսալ, 247։
 Սուրէթ ի իսպարիյէ, 177, 180
 (էշ-հ)։

ՍուրբԹի իմքեանիյէ, 177, 180
(էլ-հ)։ — նին իսմի'մալը, 226,
227, 228։

ՍուրբԹ ի մաստարիյէ, 177, 180
(էլ-հ)։ — 'ալամէթի, 183 (է-
լ-հ)։ — իսմի'մալը, 249, 374։

ՍուրբԹի շարժիյէ, 177, 180 (էլ-հ)։
— նին իբի նէվի, 186 (էլ-հ),
239։

Վազիթէ վէ պօրճ իֆատէսի should
իլէ, 235 (թ), ought իլէ, 236։
Վաբ Թա'պիբիսին ինկլիզէսի, 23,
26, 33։

Վէզն ի իսմի'մարբի, 180։ — նու-
մունէսի, 199։ — իլէ when,
while, as. 208։

Վէզն ի Թէ'բիտի, 180։ — տէն էմր,
248։

Վիճուպըն իֆատէսի have իլէ, 36,
shall իլէ, 222 (թ) must
իլէ 236 (էլ-հ)։

Տէրէճէ ի վաաֆ, Ն. Սըֆէթ։

Տէրէճէ ի վազ'իյէ, Ն. Սըֆէթ։

Տէրէճէ ի Թաֆգիիյէ, Ն. Սըֆէթ։

Տէրէճէ ի միւպալապա, Ն. Սըֆէթ։

Տէր իլէ Թէրժիպ օլունան'իպարէ, 23։

Տէյն սէնէսի սուրէթի 407, (8)։

Բազում եէրինտէ հուրուֆ, 167։

Փօլիչա սուրէթի, 407, (6)։

Քէլամ, 333։ — Թէրժիպինտէ գուլ-
լանըլան էտամ ը էճնէպիյէ,

408։ — ըն զըամլարը, 354, 355։

— ըն էճգասը, 35, 337, 344,

348։ — ըն 'ումտէսի, 348։

— տէ իշարէթէր, 380։ — տէ

ճիւզ'լէրին սըրասը, 356։ — տէ

մահգուֆ ճիւզ'լէր, 359, 361։

Քէլամ ի միւթէզամին, 347, 349,
351, 352։

Քէլամ ի միւրէքքէպ, 346։

Քէլամ ի պէսիթ, 345։

Քէմիյէթ, 42, 43, 44, 45, 48, 49,

50, 51, 52, 53, 365, 366,

368, 269։

Քէյֆիյէթ, 57, 58 59, 60, 64, 62,

63, 368 (—, է), 369 (թ)։

Քի անըն, քի օ, Ն. Մէվսուլ։

ՔիԹապ ը Մուզատէսէ մախսուս
սըղէլէր, 187, 193 (էլ-հ)։

Քինա'իյէ սըֆէթլէր, 146։

Քինայաթ, 61, 63, 89, 367, 369,
372, 373։

Օգունմազ հարֆլար, 7։

Օգունմազ ի հարֆը իլքինտէ հարֆ ը
Թէնքիբ, 11։

Փարիզէ ի զիմմէթ իֆատէսի, 236
(էլ-հ)։

Ֆէր' ի ֆի'լ, 178, 375։ — 'ալա-
մէթի, 183 (էլ-հ)։ — Թագեիտի,

375։ — ին հալ սըղէսի, 178, 183,

205, 209։ — հալ սըղէսի իլէ,

when վէ while, 208։ — հի-

քեայէ ի մազը սըղէսի, 178,

207։ — ին մազը սըղէսի, 178,

183, 202, 206, 209։ — ին

մէնֆիսուրէթի, 254։ — միւս-

Թագիլ օլմասը, 375 (—)։

Ֆի'լ, 174, 175, 176, 177։ — է-

տամ իլէ միւրէքքէպ, 280։ —

to love Թարիֆի, 194, 195

196, 199, 200։ — ի զըյասի,

202։ — ի Թէ'բիտի, 180, 193,

196, 248։ — ի իա'նէ օլմայան

to be 189։ — ի իլթիզամի,

229, 246 (էլ-հ)։ — ի իսմի'մ-

արբի, 180, 193, 199, 208։ —

ի իսմի'ֆհամի, 221, 255։ — ի

իսմի'ֆհամինին մէնֆի սուրէթի,

256։ — ի լազըմ, 174, 192։

— ի մէնֆի, 256։ — ի միւթա-

վա'ա, 272, 273։ — ի միւթէ-

'ատտի, 174, 192։ — ի միւ-

թէ'ատտի ի զըյասի, 275, 276

277։ — ի միւշարէքէ, 274։ —

ի պինա ի մա'լիւմ, 176, 193,

194, 195։ — ի պինա ի մէճ-

հուլ, 176, 193, 200, 201,

375 (—)։ — ի սէմա'ի, 202,

264, 265, 266։ — ի վիճուպի,

239։ — ի րուպըթա, 261։ —

իլէ too, 296։ — իլէ ֆա'լիլն

այրըլմասը, 362։ — ին զարֆը,

303։ — ին զէմանլարը, 179,

193, 194, 195, 196, 199, 200,

212, 213, 214, 215, 216,

219, 220, 222, 226, 227, 228,

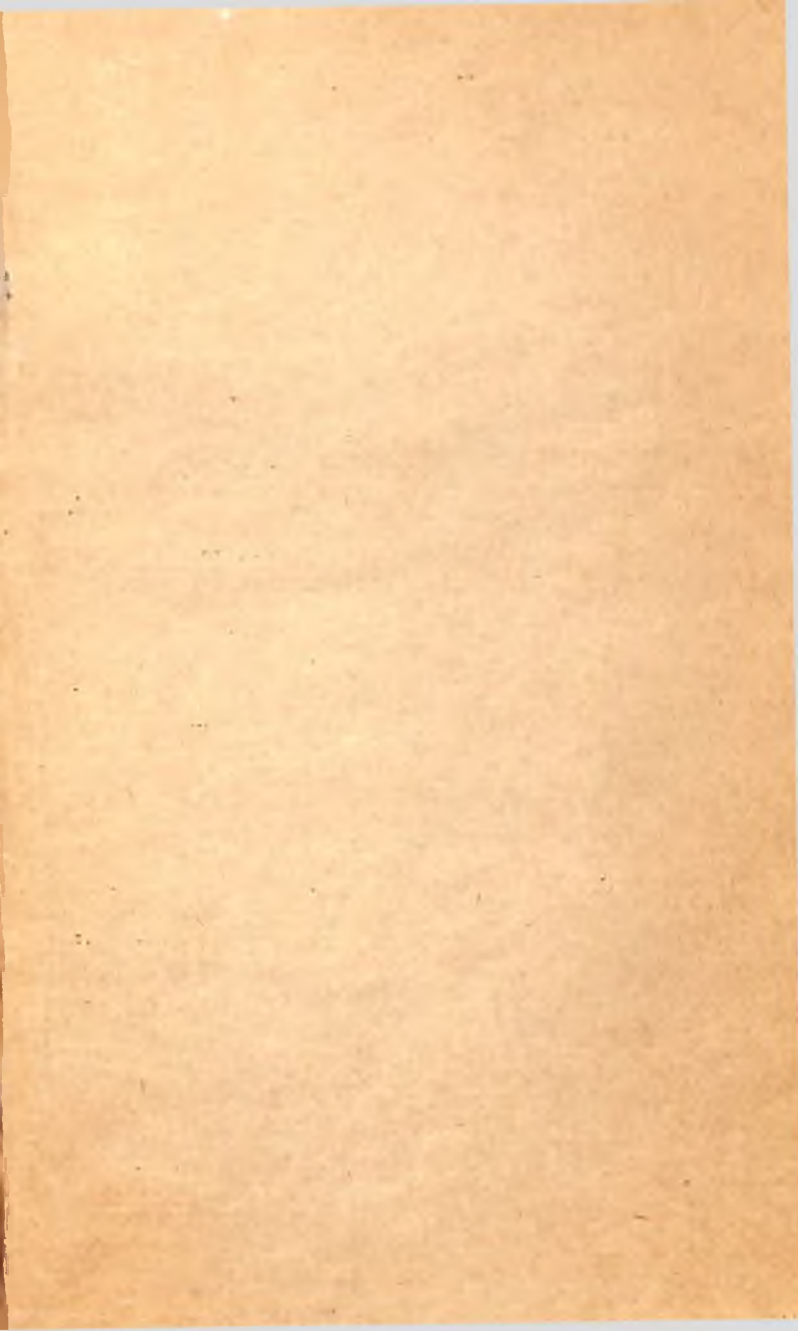
230, 231, 234, 239, 240, 241։

— ին Թագեիտի, 288։ — ին

Թատրիֆաթը, 188: — ին թէ-
 քերբիւրի եւրինաէ ձօ, 259:
 — ին իբի մէֆ'ուլը օլմասը,
 284: — ին մէֆ'ուլը, 284, 372:
 — ին միւթապագաթը 181, 365:
 — ին միւֆրէտ ի մուխամա-
 պընխուսուսի իսթիմալը, 187:
 — ին պաշ սըղէլէրի, 183,
 202, 265, 266: — ին պէսիթ
 սըղէլէրի, 182, 252, 255: —
 ին շախսիյէթի, 181, 283: —
 ին պինասը, 176: — ին սու-
 րէթլէրի, 177, 193, 194, 195,
 196, 199, 200, 226, 239,
 245, 249: — ին պիր հէճէլի
 օլտըղընտա սօն հարֆընըն միւ-
 շէտտէտ օլմասը, 209: — ին
 վէզնլէրի, 180: — ին րէմիյէ-
 թի, 181: — ին Քիւթիւպ ի
 Մուգատտէսէյէ մախսուս սըղէ-
 լէրի, 187, 193 (էւ-հ):
 Ծի'լ ի ի'անէ, 181, 186: — ճէ-
 վապտէ, 260:

Ծի'լ ի ինկիլզիտէն պա'ղը մուհիմմ
 օլանլար, Be, 186, 242, 253,
 254, 261: Can, could, 181,
 226, 227, 235, 249: Do, 181,
 248, 249, 253, 256, 259: Go,
 223: Have, 26, 27, 30, 36,
 39, 181, 242, 253, 275: Let,
 246, 249, 275, May, might,
 181, 226, 227, 230, 249,
 253: Must, 181, 226, 229,
 249, 253: Ought, 236, 253:
 Shall, should, 181, 220,
 221, 222, 234, 235, 249,
 253: Used, 215 (էւ-հ), 235
 (բ): Will, would, 181, 220,
 221, 222, 234, 235, 249, 253:
 Ծի'լ սահիպի եւրինաէ It զամիրի,
 283 (բ): — եւրինաէ սըֆէթ,
 143: — նին պիր գաշ քէլիմէ
 օլմասը, 366: — նին ֆի'լտէն
 սյրըլմասը, 362: — նին ֆի'լ-
 տէն սօնկրա զօնուլմասը իլէ
 շարթ իֆատէ էթմէք, 242:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0853847

